HENRIADA

LUI

VOLTAIRE

Традусъ

де

D. KOMISUL B. ПОГОР

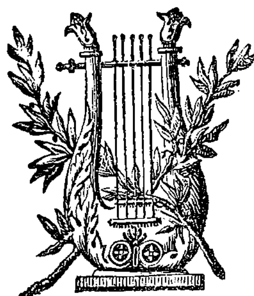

BUKURESTI

In Tipografia lui Eliad

1838.

DOMNULUI

Domn Мареле Логофът ші Кавалер

KOSTAKE KONAKI.

Sтъпжне!

М'ай ꙟнвърбътат прін сфатурї Хапріад'а тълтъчі;
В'о супуꙋ̆ спре апъраре сфѣт скуту-в'-а се утбрі,
Nу доар ка съ се досаскъ тултеле алупекърї,
Але пещііпцїї теле адевърате лукрърї,
Чі ка прін а луї скутіре се поатъ пу таї а фі
Ꙟп общіе пріітітъ тъкар спре а се четі.
Depъртавецї тіка жжртфъ чі-ꙋп адевърат Ромжп
Ꙟпкуръцъпі-адуче иубітулуї съꙋ̆ стъпжп?
Жжртфъ пу де лінгошіре, нічї пжргъ де ꙟпблжпzіт
Чі прінос де даторіе чі прін фапт-ацї вреdпічіт.
Але общещілор дрітурї пеп-фрікат апъръторіꙋ̆
Nу вецї фі ші лутінерії чеї общещї окротіторіꙋ̆?
Кжпд дін тржпса, щіут иасте, къ поате ді-а ізворі
Влага, каре каректірізъ Nацієї ва ꙟнтърі,
Фър де каре нічї дрітурї, нічї чінсте, ші нічї аверї
Пот съ фіе спрежжпіте ꙟп правелнічї апърърї.

Прiйтеще дар стъпжпе сꙋпт брацꙋл апърьторiꙋ̆
Чжлтъчiрѣ Хапрiадiй. Де шi де ръꙋ̆ скрiiторiꙋ̆,
Еа тот поате ка се дѣй ꙟпсетатꙋлꙋй ромжп
О роаъ де адевърꙋрi дiптр'ал iзводꙋлꙋй сжп,
Каре поате съй дескꙋрче дꙋхꙋл съꙋ̆ дiп ръгъчiрiй,
Фiйче апелꙋшiпърiй, ш'а простiей пълꙋчiрiй.
Кꙋпоск бiпе к'атѣ ржвпъ кътръ ꙋп зкор т'аꙋ̆ ꙟппiс
Упде арiпа щiiпцiй тꙋаꙋ̆ слъбiт кꙋт с'аꙋ̆ ꙟптiпс;
Дар ꙋпеорi кꙋтезарѣ се парi а ꙟптърi
Шi пе ꙟпсꙋш слъбъчꙋпѣ чi стърꙋе а ръзбꙋi,
Ш'о пъреапiкъ добжпдъ ꙟпвiтiазъ спре добжпзiй
Пе ачей пе каре фiрѣ iаꙋ̆ пъскꙋт пептрꙋ iзбжпзiй.
Пасърѣ кжтꙋй тай тiкъ, тай ꙋшор де ла пъпiжпт
Де кжт вꙋлтꙋрꙋл чел таре збоаръ дi-одатъ ꙟп вжпт
Дар кꙋ згомотꙋл чi фаче прiп зедарпiчiй вжжжiрi
Стжрпещi спре збор ꙋп вꙋлтꙋр ацiкiт ꙟптрꙋ пжпдiрiй;

Еа лiпсiтъ де търiа требпiкъ пе апърат
Фълфжiнщi тот пре локул деунде с'аѹ рждiкат,
Кжпд вултурул чел путерпiк ку окюл ащiр, цiптiт
Кътръ а соарелуї разе, де каре пу е бльзпiт,
Ѕе уркъ ку лепещiре, ротiндусе пеп-четат,
Кътръ ачѣ ѫпълцiме чi пумаї ел аѹ кълтат,
Ш'апої ку фалъ прiвещi пасжрiле челi мiчї
Кум сеп-вълуеск субт джпсул каптр'уп мошироюѹ (фурпiчї.
Шi еѹ дар прiп фжлфжiре-м каут пумаї а стжрпi
Пре ачеї чi прiп талептурї пот ѫпалт а се суi,
Ѫп кжт фала сем ръмжне тъкар чѣ де стжрпiторiѹ
Dакъ фiрѣ пу воiръ а мъ пащi скрiiторiѹ.
Dар ш'ачастъ добжпдiре спрi-а о путѣ кжщiга
Ѕубт а Воастръ апьраре требуi а м'аръта.

Ѕупус шi аскултъторiѹ
Комiс Васiле Погор.

КЪТРЪ ЧІТІТОРІȢ.

Тълmъчірѣ Ханріадеїі ꙟн ворбірѣ Ромънѣскъ
Щіȣ къ есте, дуп'а лімбії пелȣкраре mаї обшнаскъ,
Образnік' апȣкътȣръ. Іар ꙟн віерсȣрї потрівіте
Ші де къдерї, де тъсȣръ ꙟн тот локȣл стрѫmторіте,
Мȣлцї фъцїш тъ-нкредінцаръ, къ орї ші кȣ кѫтъ трȣ-
(дъ
Nȣ воїȣ да, де кѫт прінсоаре пентрȣ рѫдерѣ чѣ крȣдъ.
Simцінд ші еȣ адевърȣл m'am купрінс де стѫнжѫніре
Ші конделȣл ꙟнторсесіm спре о altъ тълmъчіре;
Кѫнд логофътȣл Конакі лȣmінат кȣ-н-въцътȣръ
Ші рѫвнітȣрїȣ фоарте mаре ді-а лімбії полієтȣръ,
Sкрієторїȣ ꙟналт ла прозъ, ші вестіт ла віерсȣіре,
Ꙟнzестрат кȣ бȣнътате пре кѫт есте кȣ сіmціре,
Афлѫнд де а mѣ съюалъ ꙟm дъдȣ ꙟнбърбътаре
Ка се m'а пȣк кȣ дюадінсȣл спрі-а сфѫршї а mѣ лȣкраре.

Прȣнкȣл нѫн нȣ гѫнгȣреще чепелюаг, ші кȣ грешале,
Пе брѫнчї нѫн нȣ се тѫраще дін непȣтінца де шале,
Nічї ворбеще, дар нічї mерце вр'о дать кȣ ȣшȣрінцъ.
Ꙟн ръсадȣл слъбъчюнії креще родȣл де пȣтінцъ.
Sокотїȣ ші еȣ ꙟнсінеm къ а фаче о іспітъ,
Nȣ поате, де оm кȣ mінте спре рѫс а фі осіндітъ.
Ші кь чеї кȣ mарї талентȣрї четінд а mѣ ꙟнкȣркаре
Вор лȣа конделȣ ꙟн mѫнъ, спре обшѣска лȣmінаре,

Ші фъкѫндѹо таĭ бѹнъ, вор доведі къ се поате
Ѕъ се скріе ромъпеще а лѹĭ Волтер фрѹмсеці тоате.
Къ пѹ атѫт де кѹвінте лімба пе іасте ліпсітъ
Кѫт де тінці, каре съ щіе, дінтр'ачѣ пъръцініть,
Лѹкрѫндѹо, съ о факъ гръдінъ ꙟнфрѹмцъшатъ
Ка чеĭ ч'о боческ серакъ с'о вазъ ꙟнбілшѹгатъ.

Іатъ дар ка іспітіре, ші таĭ алес кап-дентаре,
Ачелор кѹ марĭ талентѹрĭ, о даѹ; кѹ ꙟнкредінцаре
Къ ертѫнд а мелі-аватерĭ, де рѫвнъ се вор апрінде,
Ші лъсѫнд пентрѹ тоцĭ рѫсѹл, копдеѹл ꙟн тѫїпĭ вор
прінде
Ка прін ачела ші міе съм дѣ прілеж дін-дрептаре
Ші обшіеĭ тіжлочіре дѣ а спорі спре лѹтінаре,
Ші ꙟнсѹш лімбіĭ авере, прін zічерĭ віне ꙟн тоарсе,
Іар пѹ прін мѹлтеп-прѹтѹтѹрĭ с'о денрінде калі-
коасе.
Лѹкрѹ пестріц фрѹтос есте, плаче ꙟн копілъріе,
Чел простатек, фъкѹт віне ꙟĭ лѹкрѹ де бърбъціе.

PRESCURTAREA

Ѫнтѫмплърілор прекаре се ѫнтемеязъ пъстѫірѣ Пое́
ші Ханріадеі.

Фокул ръзбоаелор чівіле, а ле кърора Франц ал II-лѣ, аѹ възут челе ѫнтѫю скѫнтеі, апрінсесе Франца ѫн времѣ невѫрстнічіеі луі Карл ал IX-лѣ. Лецѣ ера а лор субт кінуіре ѫнтре нъроаде, ші прічінуірѣ ѫнтре чеі марі. Кръяса-майкъ Екатеріна де Медісіс де мулте орі адусесе ѫн кумпънъ мѫнтуірѣ крыеі пентру а цінѣ стъпѫнірѣ са, ѫнтрармѫнд партіда Католічѣскъ, ѫнпротіва чеі протестанте, ші пре Гюізі ѫнпротіва Бурбонілор, спре а ѫмпіла пре уніі прін тікълоші рѣ челорлалці. Франца авѣ атун-

чѢ, пентрꙋ а са непорочіре тꙋлції тагнації фоарте пꙋтерпічї, дꙋпъ ꙋртаре ші тꙋрбꙋрърторї, пъроаде ӂнzадар кре zътоаре, ші ӂнкрꙋzіте дін тꙋрбарѢ партідеї че ӂнсꙋфлъ тінчіноаса ржвнъ, крайї прꙋнчї, ӂн пꙋтеле кърора пꙋстіа цара. Бъталііле де ла Кріос, де ла сент-Denic, де ла Фарнак, де ла Монконтꙋр ӂнсемнасеръ непорочіта домніе а лꙋї Карл ал IX-лѢ. Челе маї марї ораше ера лꙋате, жар-кжціігате, стрікате д'аржндꙋл де кътре пърціле протівніче. Омора не робії дін ръzбоїꙋ кꙋ тꙋнчіле челе іскꙋсіте, Бісерічіле ера фъкꙋте чепꙋшъ де кътре реформації, Капіщіле де кътре Католічї. Отръвіріле, zетріріле съ сокотѢ ка ръzбꙋнърї а връжташї грівачї.

Zіоа сф: Вартоломеїꙋ аꙋ фъкꙋт вжрф ла атжтѢ грозъвії. Хапрі чел маре, атꙋнчѢ країꙋ ал Навары, ші фоарте тжнър, шъфꙋ пърції реформате, ӂнтрꙋ каре съ нъскꙋсе, аꙋ фост трас, кꙋ вікле шꙋг ла кꙋрте, кꙋ чеї маї пꙋтернічї тагнації аї партідеї. Лаꙋ ӂнсоціт кꙋ Прінцеса Маргъріта, соръ а лꙋї Карол ал IX-лѢ. Ӂн міжлокꙋл веселіілор ачеї нꙋнції, ӂн міжлокꙋл пъчії чеї маї адҗнчї, ші дꙋпъ журъмжнтꙋріле

чел маї страшнічї, Екатеріна де Медісіс аѹ порѹнчіт ачѣ късъпіє, а кърia съ кѹвіпє аї вєчнічі помєнірѣ (орї кѫт де кръжнчєдъ, ші орї кѫт де догорітоаре есте пентрѹ пѹмєле Францозеск) Пентрѹ ка оамєнії, нѹрѹрѣ гата а ѫнтра ѫн гѫлчєві де реліціє, непорочіте, съ вазъ пѫнъ ла кѫтъ търціпіре дѹхѹл партідії поате съ адѹкъ пе ом.

Ѫнтр'о кѹрте дар че съ фълѣ де політецъ, саѹ въzѹт о фемее вестітъ деспре веселітѹріле дѹхѹлѹї, ші ѹн краѹ тѫнър де доъzечї ші треї анї, съ порѹнчѣскъ кѹ сѫнџе рече ѹчідерѣ а маї мѹлт де ѹн міліон дін сѹпѹшії лор. Nація ачѣста ѫнсъші каре астъzї пѹ'ші адѹче амінте де ачѣ фъръ делеџе де кѫт кѹ маре ѫнкреџелѹіре, о аѹ съвѫршіт'о кѹ бѹкѹріє ші кѹ рѫвнъ. Пісте о сѹтъ де мії аѹ фост zътріції де кътре а лор конпатріоції, ші фъръ ѫнџелептеле пѹртърї де гріжъ а кѫтєва феце ѫнбѹнътъціте, прекѹм презідентѹл Жаннен, Маркісѹл де сф: Херек ш а. жѹмътате дін Францезї ар фі ѫнжѹнгїат пе чеалалтъ.

Карол ал IX-лѣ, н'а тръіт мѹлтъ време дѹпъ ла сф: Вартоломеѹ. Фрателе съѹ Хенрі ал III-лѣ аѹ

лъсат жжлцҍл Полопіеі спрє а веnі сь ꙟпаджптєzє Франца ꙟп алтє дiп поꙋ̆ пепорочiрi, дiп карє п'аꙋ̆ фост iзбъвiть дє кжт дє кътрє Хапрi ал IV-лѣ; ачєл кꙋ атжта дрєптатє порєклiт Марєлє, дє кътрє ꙋрташiй. каоiї сiпгꙋоi пот пꙋтаї съ дѣ ачєст' тiтлꙋ.

Хапрi ал III-лѣ, ꙟптꙋрпжпдꙋсъ ꙟп Франца аꙋ̆ гъсiт доъ партiдє стъпжпiтоарє. Uпа єра ачѣ а рєформацiлор, ꙟпвiатъ дiп чєпꙋша са, шаї сжлпiкъ дє кжт тот д'аꙋпа, авжпд повъцꙋiторiꙋ̆ пє Хапрi чєл марє, атꙋпчѣ краiꙋ̆ дє Навара. Чєѣлалтъ єра а клiкъї, партiдъ тарє, ꙟпжгєбатъ ꙟпчєт ꙟпчєт дє кътрє Прiпцiпiї дє Гꙋiс ꙟптовъръшiцї дє Папї, ꙟпвiтатъ дє Iспапiа, крєскжпд ꙟп тоатє ziлєлє прiп тєщєшꙋцiрiлє кълꙋгърiлор, сфiпцiть ꙟп iвѣлъ дє ржвпа лєцiї Католiчє, дар пє цiптiпд дє кжт ла рєкоширє. Жпчєпъторꙋл єї єра Dꙋка дє Гꙋiс порєклiтꙋл Балафрє, Прiпцiп дє о вєстiрє стрълꙋчiть, шi карєлє авжпд маї мꙋлт марї дарꙋрi, дє кжт бꙋпє, съ пърѣ пъскꙋт спрє а скiмба фаца окжрмꙋiрєї ꙟптрꙋ ачѣ врємє дє тꙋрбꙋрърi.

Хапрi ал III-лѣ ꙟп лок дє а ꙟпшiла амжпдоъ пар-

ціделе сȣнт греȣтатѣ стъпѫнірії креєщії, ле а ѫнтъріт пріп а са слъбічіȣне, аȣ кізȣіт къ фаче о маре лові- ре політічѣскъ вестіндȣсъ ѫнчепъторȣл клікії, дар ел наȣ фост де кѫт робȣл ей. Аȣ фост сіліт а фаче ръ- збоїȣ пентрȣ інтересȣріле Дȣкъї де Гюіс (чі къȣта ал оборѫ дін скаȣп) ѫмпротіва крайȣлȣї де Навара кȣмнатȣл съȣ, ші мощеніторȣл ѫнкіпȣіт, ші кареле нȣ лȣкра де кѫт спре а ѫнтеміа пȣтерѣ крѫіаскъ кȣ атѫта маї вѫртос къ лȣкрѫнд пентрȣ Хапрі ал III-лѣ, пе кареле ȣрма ал мощені, лȣкра пентрȣ сіне ѫнсȣші.

Арміа пе каре Хапрі ал III-лѣ, аȣ трімис ѫмпро- тіва кȣмнатȣлȣї съȣ, аȣ фост ѫнвінсъ ла Кȣтрас. Жоіос фаворітȣл съȣ аȣ фост аколо ȣчіс, Наварѣпȣл п'аȣ кънтат алт фолос дін бірȣінца са, де кѫт а съ ѫмпъка кȣ крайȣл; де ші бірȣіторȣ, аȣ черȣт пачѣ, іар крайȣл бірȣіт наȣ ѫндръзніт съ о пріімѣскъ, а тѫт съ темѣ де Дȣка де Гюіс ші де Клікъ. Гюіс ѫнтр'а- чѣш време ѫмпръщіесе о арміе де Германї. Ачесте ізбѫнзї а лȣї Балафре аȣ змеріт ші маї маре пе кра-

ѫл Франції чѣ саѹ сокотіт вірѹіт де одатъ де кътре ꙟнклікаці ші де кътре реформаці.

Dѹка де Гѫіс ꙟнвѫлфат де слава са, ші пѹтерпік дін сълбічѫпѣ Domniторѹлѹї еї, а веніт ла Парісꙟнпротіва порѹнчілор сале. Атѹнчѣ с'а ꙟнтѫмплат вестіта zі а плѫнцерілор, ѹнде породѹл а гоніт стрежіле краѫлѹї, ші кѫнд краѫл а фост сіліт сь фѹгъ дін капіталіа са. Гѫіс аѹ фъкѹт маї мѹлт, аѹ сіліт пе краѫл де а стрѫнце обцещіле трепте але църіеї ла Блоа; ші лѹасе аша де біне мъсѹріле сале ꙟн кѫт ера гата сь ꙟнпърцѣскъ пѹтерѣ обладѹірії кѹ краѫл, прін времѣ ачелор че ꙟнфъціша націа, ші сѹбт пърерѣ лецѫірілор челор маї чінстіте. Хапрі ал III-лѣ, трезіт де ачѣстъ сѫлнікъ кѹмпънъ а фъкѹт сь zътрѣскъ ꙟн четъцѹѫ Блоа пе ачест прімеждѹінчос дѹшман ал съѹ, прекѹм ші пе кардіналѹл фрателе лѹї, че ера маї нъпрасnік ші маї амбіціос ші ꙟнсѹші де кѫт Dѹка де Гѫіс.

Чѣ че с'а прілежіт партідеї Протестапілор дѹпъ а сф: Вартоломеѫ, саѹ ꙟнтѫмплат атѹнчѣ Клікъї: моартѣ ꙟнчепъторілор аѹ ꙟнвіат партіда: ꙟн кліка-

ції аȣ ржді̂кат обръгарȣл; Парісȣл аȣ ꙟнкіс порціле сале; н'аȣ кȣщетат декжт ла ръзбȣнаре; пе Хапрі ал III-лѣ, лаȣ сокотіт зътріторȣл апъръторілор Релі-џіеі, зар нȣ ка пе ȣп краю че осжпдісе пе віповації съї сȣпȣші. Аȣ тревȣіт Хапрі ал III-лѣ, стрѫмторіт дін тоате пърціле, съ се ꙟпначе ꙟп сфжршіт кȣ Наварѣ-пȣл. Ачещї прінції аȣ тъбържт ꙟпаіптѣ Парісȣлȣї, ші де аколѣ ꙟпчепе Хапріада.

Dȣкъї де Гюіс ꙟї mai ръмъсесе ȣп фрате, ачеста ера Dȣка де Маюп, om фъръ фрікъ ꙟпсъ mai дібачіѫ де кжт лȣкръторȣ, че саȣ възȣт де о датъ ꙟпфрȣптѣ ȣпеї партіде че ꙟші кȣноаще пȣтеріле сале, ꙟпсȣфлеці-тъ де ръзбȣпаре ші де фапатісm.

Маї тоатъ Еврона а ꙟптрат ꙟптр'ачѣстъ лȣптъ. Вестіта Елісавета, кръіаса Апгліеї, че ера плінъ де чіпстіре пептрȣ краюл де Навара, ші каре аȣ авȣт о пепъpцініть дорінцъ ал ведѣ, лаȣ ажȣтат де мȣлте орі кȣ оамепі, кȣ бапі, кȣ коръбії ші Dюплесі-Морпаї аȣ фост пȣрȣрѣ кареле mерцѣ ші солѣ ꙟп Апгліа а-жȣторінціле. Dіп алтъ парте Кріюпга Аȣстріеї, че кръѣ ꙟп Spania, пріа Клікъї, ꙟп пъдежде де а ръпі

ніскаї прьдьрї дінтр'о кръіє сфъшіать де ръзбоюл дін льунтру. Нації сь ръзбою ѫнпротіва кражулуї де Навара, ну нумаї прін апатеме, дар ші прін тоате мещешугіріле політікьї, ші прін тімііле ажуторурї де оамені ші банії че курте Ромії поате сь дѣе.

Ку тоате ачесте Хенрі ал III-ле, ера сь стьпжнѣскъ Парісул кжнд аў фост зьтріт ла сф: Клуд де кьтре ун кьлугьр Dominikan, кареле аў фькут ачѣ зьтріре дін сінгурь сокотінца къ аскулть пе Думнезеў, ші къ алерга ла мученічіе, ші ачѣсть зьтріре н'аў фост фьрь де лецѣ нумаї ачелуї кьлугьр ѫндешьрт крезьтор, чі а тоатеї партідеї. Общѣска сокотінць, ші крезаре тутулор ѫнклікацілор ера къ тре буе сьзьтрѣскь пе крайул лор, дака ера рьў ку курте Ромії. Пропоьедуіторіі о стріга прін ределе лор кувінте, о тіпьрѣ ѫн тоате вредпічіле де жале кьрці че ѫнпека Франца, ші пе кареабіа акум ле гьсеск ѫн оаре-каре бібліотечі, ка піще пометирі дешьнцате а унуї вѣк варвар де о потрівь ші ѫнтру ѫнвьцьтурі, ші ѫн пьравурі.

Думь моарте луї Хенрі ал III-ле, крайул де На-

вара (Хапрі чел таре) купоскѫпдусъ де краȣ а Франції де кътре артіє, аȣ авут а ꙟпѫтпіпа тоатъ путеріле Клікъї, пе а ле Ротії, а ле Spaniei ші ку ръzвоȣ аші кѫщіга тоатъ крыіа. Аȣ тържт, ші аȣ ꙟпкупцюрат Парісул ꙟп мулте рѫпдурі. Ѫптре оаменії чеї марї че аȣ фост фолосіторї ꙟптр'ачест ръzбоȣ, ші каре съ ꙟптребуінцасе ꙟптр'ачѣстъ вієрсіре, съ пумъръ маршалії д'Отал, ші де Бірон, Dука де Буіліоп, ш. а. Dюплесіс, Морпеі аȣ фост ꙟптру чѣ маї стрѫпсъ ꙟпкредере пѫпъ ла скімбарѣ реліціеї ачестуї Прінцiп, ꙟл служа ку персоана са ꙟп армії, ку кондеюл ꙟпротіва апатемелор Папілор, ші ку мареле съȣ мещешуг ꙟптокмелї, къпътѫпдуї ажуторȣ дела тоцї Прінцїї Протестапї.

Чел ꙟптѫіȣ ꙟпчепъторȣ а Клікъї ера Dука де Маіеп: чел че авѣ маї мулмъ вестіре дупъ дѫпсул ера кавалієрул д'Отал тѫпър Прінц купоскут дріп ачѣ сумеціє, ші прін ачел лучіторȣ кураж че алецѣ ку осебіре пре каса Гюісілор. Еї аȣ къпътат ꙟп мулте рѫпдурї ажуторінцї де ла Spania, дар аічѣ пу есте ворбъ де кѫт де вестітул конте д'Егмоп, фіул адміралулуї

кареле аȣ адꙋс о тіе треї, саȣ патрꙋ сꙋте лъпчї Dꙋ-къї де Maian ꙟптр'ажꙋторȣ. S'аȣ дат тꙋлте ръzбоае, діптре каре чел таї вестіт, чел таї хотържторȣ, ші таї сълвіт пептрꙋ Хапрі ал IV-лѣ, аȣ фост бътъліа де ла Іврі, ꙋпде Dꙋка де Maian фꙋ бірꙋіт, ші коптє д'Егтоп ꙋчіс.

Ꙟп кꙋрсꙋл ачещії ръzтіріці, краꙋл пріпсесе драгосте асꙋпра фрꙋтоасеї Гавріела д'Естрѣ, дар кꙋражꙋл съȣ пꙋ саȣ тоішіт пічї кꙋт ꙟпгъ джпса; доавдъ сіре ачѣста картѣ че ші акꙋт съ гъсеще ꙟп бівліотіка краꙋлꙋї, пріп каре zіче кътре лібовпіка са «еȣ де воїȣ фі бірꙋіт, тꙋ тъ кꙋпощї ꙟпдестꙋл пептрꙋ ка съ крезї къ пꙋ воїȣ фꙋџі, дар а тѣ де таї ꙟп ꙋртъ кꙋџетаре ва фі ла Dꙋтпеzеȣ, ші чѣ ꙟпаіптѣ чеї д'іп ꙋртъ ла тіпе.»

Ꙟп сфжршіт тꙋлте алте ꙟпсетпътоаре фапте аȣ ꙋрпат каре аічѣ пꙋ съ пꙋп, къчї пе авжпд лок ꙟп віерсꙋіре пічї съ кꙋвіпе а фі ꙟпшірате. Nꙋ съ потепеще пічї де веіпірѣ ꙟп Фрапца а Dꙋкꙋї де Парта, чі паȣ фолосіт ꙟптр'алтъ де кжт къ аȣ таї прелꙋпџіт къдерѣ Клікъї, прекꙋт пічї де кардіпалꙋл де Бꙋр-

вор, чі аŭ стътꙋт кѫтъ ва време аръта́ре де краŭ сꙋбт нꙋме де Карл ал X-лѣ, фіінд дестꙋл азіче къ дꙋпъ атѫтѣ непорочірі ші пꙋстіірі Хапрі ал IV-лѣ, саŭ фъкꙋт Католік, ші къ Парізіенії че ꙋра аса реліціе ші прослъвѣ аса персоапъ л'аŭ кꙋпоскꙋт атꙋнчѣ де краŭ.

N. B. Saŭ ѫпсемнат пріп віерсꙋрі локꙋріле че кътре сфѫршіт, аŭ лꙋърі амінте саŭ ръскіпърі Історічещі.

HENRIADA

HENRIADA

CANTUL I

PRESCURTARE

Хапрі III, ȣпіт кȣ Хапрі де Бȣрбоп, краюл де Nавара дȣпъ че а ꙟпчепȣт блокȣл Парісȣлȣі, тріміте сȣбт таіпъ пе Хапрі де Бȣрбоп съ чее ажȣтор дела Елісабета кръюаса Епглітерії ꙟпротіва Лікъї. Ероȣл сȣфері о фȣртȣпъ, се ачіоазъ ꙟптр'ȣп остров, ȣпде ȣп бътрѫп католік ꙟї проорочеще скітбарѣ са діп крединцъ ші сȣірѣ лȣі пе троп. Deскріерѣ Епглітерії ші а кѫрмȣірії сале.

Еȣ віерсȣезȣ де вітеазȣл че ꙟп Фрапца а домпіт
Ші кȣ дрептȣл бірȣінцїї, ші кȣ дріт де мощепіт;
Че пріп мȣлте певоінце ꙟпвъцъръ а кѫрмȣі,
Îппърекеріле а стѫпџе, а ерта, ш'а бірȣі,
Ші пе Маіеп ші пе Лікъ ші Sпапіа ꙟпфрȣптъ,

Бірѹіторѧ, ші пъріпте францожілор с'арътъ.

О адевър прѣслъвіте. Din чєрѹрі де сѹс погорї
Ръварсь'цї п'а теле скріірї лѹтіна ші ал тъѹ zор:
Але краілор аѹzѹрї деприпzъ а тѣ аскѹлта;
Че лі се каде съ щіе тѹ поцї а лї аръта;
Ші Nероаделор ведеще ѫп кѹтпълітіле ешірї
Dінтр'а лор ѫтперекере ші dінтр'а лор рѣzвретірї.
Вестеще ѫп че кіп' Вражба цара поастр' аѹ хрептѹіт,
Sпѹпѣ-а Nеродѹлѹї кіпѹрї, ші доmпії кѫт аѹ грешіт.
Sпѹпе; ші деѣ дрепт къ васпа о дать 'ші атестека
Ал сьѹ глас пліп де dѹлчеацъ кѹ сетеца верса та,
Dакъ кѹ ціпгашаї тѫпъ капѹл 'ці а ѫпподовіт,
Dакъ ѹтбра са дескіде лѹтіпа та таї леіт,
Іарто кѹ тіпе съ теаргъ dѹпъ пашії теї кѹ род
Ка съ скоацъ ѫп івеалъ фрѹтсеца'цї ла пород

[1] Валоа доmпіа ѫпкъ; дар а сале тѫіпї лъса
Фрѫпле десчокълатеї кѫртѹірї де се 'пкѹрка:
Правеліле фъръ влагь, дрептѹріле съ клетѣ,
Saѹ таї віпе zікѫпд ѫпкъ Валоа пѹ стъпѫпѣ.
Nѹ ера таї тѹлт ел доmпѹл чел де славъ 'пкѹпцѹрат,
Ші де ѫпсѹш бірѹіпца ла ръzбоае ѫпвъцат[2],
А кърѹіа спорѧ Европа ѫп кѹтретѹр ѫл прівѣ,
Ші а са Патріе тоатъ пептрѹ дѫпсѹл се вочѣ
Кѫпд а Nордѹлѹї пероаде d'а лѹї фапте съ тіра,

Ші ла пічоаріле сале короане ꙟі ꙟкіна[3]
Мулці стрълучіці ꙟн мічі трепте се стінг ꙟн рангул
(дінтжю.
Дін осташ воінік стътур ші е крало дін чеі мішеі,
Адорміт пре жілцул славеі, ꙟнтр'ал молечюніі сжн,
Корона ꙟл ꙟншіласъ, фъкжндул роб дін стъпжн.
D'Епернон, Жоіос ші Келус Межірон ші Sент-Мегрін[4]
Sтънжнеа, супт а луі нуме, zмокул флорілор де крін,
Пъ а лор домн фімеіатік ꙟн десфътърі ꙟншлжнтжнд,
Sтрікъторіі де нераврі, цара пустіа предjнд.
А Гуізілор пріпітъ порочіре се 'нгжмфа
Ші песте а луі ꙟнпосіре търімѣ лор ꙟші ꙟмфла.
Еі, прін пієрzътоаре Клікъ каре ꙟн Паріс урzѣ
Путеріі луі чеі слъбіте о авалмъ zемісла.
Nеродул фъръ zебалъ, челор марі роб тікъіт,
Sлужѣ пе тірані орбеще, гоніnд домнул лецюіт,
Пе каре търгулітоpii де грабъ 'лаŭ пърсіт
Ші дін лувра[5] спъїмжнтатъ Попорул 'лаŭ іzгоніт
Ін Парісул плін де zарвъ чел де алт неам алергъ;
Тот періа, ꙟн скуртъ ворбъ, кжнд ші Бурбон с'арътъ[6]
Бурбон ꙟнбунетъціту, де фок реzбоінік апрінс,
Sосінд, лумінъ пе домнул чел де орбіре купрінс:
Ел ꙟі ꙟндрептаръ пашіі, віртутѣ ꙟі дещентъ,
Дін мжршевіре спре славъ, ші ръzбою ꙟл рідікъ.

Sпрѣ але Парісулуй шанцурі атжндоі краій пжша
Roma се ѫнспъймжнтаръ ші шпаніолул отешѣ:
Европа, інтересатъ де аше ѫнвъртежірі,
Окії ціптісе спре зідул чел плін де пепорочірі.

Sе ведѣ ѫп Паріс Вражба спре ръсбоѫ ѫпвіершу-
(пжнд
Пе Маіеп ші ѫптрупірѣ ші сус діп турпурі кіемжнд
А Шпапіеі ші а Romiй ацюторюл пierzеторю.
Ачест Demon страшпік, сілпік, ші де сжпце върсе-
(торю,
А супушілор съй есте връжташул чел маі кумпліт,
Sпре пierzарѣ отепірії фаче плап пекоптепіт,
Ѫнтр'а партідеі луй сжнце мжйніле 'шй спалъ адес,
Zдробеще фъръ кручаре ѹпелтіле ч'аѹ алес.
Лъкуеще ка ѹп тіран ѫнтру інімй ч'аѹ сфъртат;
Ші кіар сігур осжндеще пъкатул ч'аѹ ѫнсуфлат.

Пе цертура ѫпфлорітъ, ѫп партеа де спре Апус
Unде Sена[7] шерпуеще фугжнд де Паріс ѫп сус.
Лок астъзй а десфетеріі ші весел ші дрегълаш,
Natурії де мулцеміре ші мъестріеі лекаш,
Атунчй ера де ръсбоае душман крунт, ші фіорос;
Аколо 'шй стрінцеа ощіреа Валоа чел тікълос.
Тоцй апърѫторії Франціі, ачеі сутецй ші сльвіцй,
De ші девінацй ѫп секте, спре ръзбунаре ѹпіцй,

Soarta ꙟші ꙟнкредінцасе лꙋї Бꙋрбон челꙋї слъвіт
Чі кѫщігѫнд а лор inimї, пе тоцї 'юꙋ фост ші ꙋніт,
Кѫт съ пъреа къ осташії, прекꙋт ꙋн шеф кꙋноще,
Ар фі фост ші тоцї де о леџе, пентрꙋ каре се ощеа.

8 А Бꙋрбонілор пъріnте, дінтр'ал петꙋрірeї сін
Лꙋіz ꙟші џінтѣ спре дѫнсꙋл окюл чел пъріnтеск лін,
А тоценілор съї славъ ꙟн трѫнсꙋл о превідѣ,
Плѫнгѫнд а лꙋї ръcъчіре ꙟндръzнѣла са юбѣ,
Ѫнтр'о zі кꙋ аса стетъ дорѣ а'л ꙟнкорона,
Ші дорѣ ші маї мꙋлт ꙟнкъ, къчї дореа а'л лꙋміна.
Аша Хаnрі спре търіме кꙋрѫнд се ꙟнаінта
Пе ꙋн дрꙋм аскꙋнс ші таїнік че сінгꙋр нꙋ'л кꙋноштѣ
Дінтр'а черюлꙋї пълаціме Лꙋіz ꙟї да аџюторю;
Дар ꙟї аскꙋндѣ кꙋ тотꙋл брацꙋл съꙋ чел скꙋтіторю
Темꙋт къ де бірꙋінцъ дакъ с'ар ꙟнкредінца
Вітеazꙋл, прін мічї прімеждії славъ мік' ар кѫщіга.

Акꙋм оштілѣ атѫндоъ ꙟнтр'а лор паланче стѫнд,
Де мꙋлте орї кꙋмпъніръ ꙟнсꙋші пре ал соартеї гѫнд,
Къчї ал спѫркꙋірії Дімон п'ал ностръ кѫмп сѫнџерат
Дінтр'о маре пѫн ла алта тꙋрбарѣ 'ші а фост върсат,
Кѫнд Валоа кꙋ тъхніре ворбі лꙋї Бꙋрбон аша;
Де ші охтъріле десе гласꙋл ꙟї ꙟнедꙋша

«Везї пѫнъ ꙟн кѫт порокꙋл мъ ꙋмілеще де ръꙋ:
Афронтꙋл че ꙟмї фак міе есте афронт ші ал тъꙋ,

Ѫптрꙋпіреа ꙟпротівъꙋ аса фрꙋпте рідікжпд,
Ші ꙟптр'аса тꙋрбечꙋпе пре атжпдоі кꙋфꙋпджпд,
Парісꙋл пꙋ пе кꙋпоаще, Парісꙋл краіꙋ пꙋ тъврѣ,
Dар пічі пре тіпе, че ржпдꙋл дꙋпъ тіпе те черѣ;
Щіінд къ сжпцеле, пеатꙋл, кꙋт ші вредпічіа та
Dꙋпъ сфжршірѣ тѣ, тоате ꙟп рапгꙋл теꙋ те кіета,
Ѫпфрікошаці де търітеа, чі ꙟптрꙋ тіпе прівеск,
Вреꙋ съ те дарате діп жілцꙋл, пе каре еꙋ тъ клъдеск.
Кꙋтпліт ꙟптр'аса ꙋръ леџеа аꙋ ші арꙋпкат
Ѫпротіва та блестетꙋл чел педрепт, ші 'пфрікошат.
Roma, каре фъръ апте ꙟп тот локꙋл ръсбоіꙋ дъ,
Ѫптр'а Шпапіолілор тжпъ фꙋлцерꙋ 'ші ꙟпкредіпцъ.
Sꙋпꙋші, прієтіпі, ші рꙋде, тоці кредіпца 'ші аꙋ кълкат,
Тоці де тіпе фꙋг, тъ лась, ꙟпротівъ'ті с'аꙋ артат:
Іар Шпапіолꙋл ачел лаком, діп предърі ꙟпбогъціт,
Віпе ші'ті ꙟпеакъ щатꙋл чел лъсат ші пꙋстііт.

Sъ кіетъм ші поі ꙟп Фрапца стреіпꙋл, спре а (дертоли
Пе връжташії ачещі опріці, гата а тъ ꙋтілі.
П'а Епглітерії кръіась с'о кжщігъм тъіпꙋіт;
Dе ші щіꙋ къ велтешагꙋл ачел крꙋпт ші ꙟпвекіт
Nꙋ пе іартъ де съ терџет ꙟп легътꙋръ ꙋпіці,
Къчі ꙋра пеꙟтблжпзітъ чере съ фіт ръзлеціці.
Парісꙋлꙋі тот дꙋапа Roma ріваль 'іаꙋ фост;

Dар невоѣ тъ сілеще а'ті черка ꙟп адъпост,
Кьчі дꙋпъ кꙟте афронтꙋрі чінстеа теа аꙋ сꙋферіт
N'ат нічі сꙋпꙋші, нічі прієтен, чічі царъ де окротіт.
Еꙋ ꙋръск ші вреꙋ съ тꙋстрꙋ неродꙋл ачест хꙋресꙋz;
Чіне'ті ва да ръzбꙋнаре ꙟп окії теі, ꙟі францꙋz:
Ші ꙟнтрꙋ аша лꙋкраре нічі вреꙋ съ ꙟнтребꙋінцеzꙋ.
Sфетнічі де таінъ, ші тріптаві, ꙟнтрꙋ каре нꙋ тъ-('нкреzꙋ,
Dечі те кієт' нꙋ таі не тіне. Пасꙋл тъꙋ ва ꙟнвіта,
Ꙟнтр'а теа непорочіре, не краі д'а тъ ацꙋта.
Кꙋ а та бꙋнъ вестіре ꙟп Албіон[9] се те дꙋчі,
Ші тіжлочінд пентрꙋ тіне, о артіє с'ті адꙋчі.
Кꙋ брацꙋл тъꙋ тоці връжташії доресk ка съі бірꙋеск,
Ші прін а та фаптъ бꙋнъ прієтені с'агонісеск.»
Аша ворбінд, іар вітеаzꙋл де слава са ръвпіторіꙋ,
Ші неврꙟнд ла бірꙋінцъ нічі парташ, нічі ажꙋторіꙋ,
О адꙟнкъ тъхнічꙋне, аскꙋлтꙟндꙋ'л, аꙋ сімціт,
Желінд прілежꙋл ачела, інітії сале доріт,
Ꙟнтрꙋ каре фъръ вражбъ, фъръ вре ꙋн ажꙋторіꙋ,
Ші нꙋ таі де фапта бꙋнъ афлꙟндꙋсе доріторіꙋ
Sінгꙋр, ші кꙋКонде[10] нꙋтаі де ръсплътіре 'нтертаці
Фъчеа съ третꙋре кліка ші връжташії ꙟнфокаці
Dар ꙋртꙟнд съ ꙟнплінеаскъ, ші а домнꙋлꙋі съꙋ гꙟнд,
Ловіріле тꙟінії сале не о време атꙟрнꙟнд,

Кѫпѫпіле кѫщігате аколо 'шї аѹ пърѫсіт,
Ш'а се порпі кѫ гръбіре кѫражѫл 'шї аѹ певоіт.
Осташії пещіінд цеалѫл дѫчерії лѫї, се 'птріста;
Dар дела а лѫї веніре соарта тоцї ѧшї ацепта.
Dѫкѫндѫсе ел, Орашѫл віноват ші ръзврътіт
Sокотіндѫ'л тот де фацъ, ші гата де пъвъліт,
А лѫї пѫме тот ста разім скаѹпѫлѫї ръстѫрпат
Ші 'тпрещіінд ѧпкъ фріка, ѧл окротеа пепчетат.

Але Nеѹстрепілор[11] кѫтпѫрї тоате акѫт ле аѹ фост пѫшіт
Dе Морпеі[12] фіінд пѫтаї сіпгѫр ѧптовъръшіт,
Dе Морпаеі кредінчосѫл, ші пічї кѫт лінгѫшіторіѹ,
А пърцїї ѧп ръпъчіре вредпікѫл спріжініторіѹ,
Чі а са ѧпцелепчіѹпе ші рѫвпъ 'шї аѹ доведіт;
Пе Бісеріка ші Франца д'о потрівъ аѹ слѫжіт
Іѹбіт пѫрѫреа ла Кѫрте, де кѫртезанї рѫзъторіѹ,
Чінстіт ші де кѫртеа Romії де ші Romії гопіторіѹ.

Ііптре доъ стѫпчї грозаве, ѹнде тареа аспѫтѫпд
Віпе де'шї здробеще валѫл кѫ 'пфрікошаре цетѫпд
Dіепѫл[13] ѧпфъцішіндѫї ал съѹ вад ліп, ресфъцат,
Корьбіерії пе подѫрї се 'пгісѫіа пепчетат;
Васѫл, чі сѫпт а лор тѫпъ, валѫрї тѫлте аѹ ѧпвінс,
Ера гата ка съ збоаре престе лѫчіѫл ѧптіпс,
Кревъцѫл, вѫптѫл чел сілпік, ѧп фѫтегъпії легат,

Аъса марѢ ꙟп суфларѢ zефірулуї алінат
Sε порпеск, урміі рждікъ, ші департе де пъмжпт,
Џермуріле Епглітерії се въд пріп чаца де вжпт,
Кжпд стѢоа стрълучітоаре а zілії с'а 'птупекат,
Вжптул мучѢ, тупа черул, упделе с'аў рідікат,
Крівеџул се деzлегаръ, песте валул ꙟптъртат
Тупетул тресніпд ръсупъ пріп пуор ꙟптупекат.
А фулџеръріі лучіре ꙟп валул чел попегріт
Коръбіерілор моартѢ ле аратъ пекоптепіт.
ВітѢzул, ꙟп турбъчюпѢ мъріі чі'л ꙟпвълуѢ,
Ші ꙟп кумпъпа ачеѢ чі пре тоџі ꙟї сперіа,
Nу гжпдѢ декжт ла ръул че џара ꙟї ꙟппіла,
Ші спре жпса ꙟпторкжпду'ші окії съї, тріст лъ-
(кръма,
Ꙟппілат ꙟптру гжпдіре, съ пърѢ къ пробоzѢ
Крівеџул че стіпгірѢлъ ꙟп правъz ꙟї прілежѢ.
Пре але Епірулуї[14] џермурі, атупчѢ кжпд се лупта
Пептру стъпжпіа лумії, чі де жпс' се спъймжпта,
Ꙟпкредіпџжпд песте валурі, акілопілор турваџї
Ші соарта а тот пъмжптул, ш'а Ромапілор бърваџї
Пе Nептюп[15] ші пе Помпею[16] zедържпдуї ла хереџї
Аша ка Хапрі ꙟптокма, ꙟпсъ маї пуџіп сімеџї
Кесар[17] аў пус ꙟпаіптѢ віфорулуї ꙟптъртат
Nумаї павіzа скутірії норокулуї ꙟпвжлфат.

Атȣнчѣ Domnȣл фъптȣрiй, че се поартъ престе
(вжнт,
Че поюнȣл ръсколеще шi въздȣхȣл прiн кȣвжнт,
Каре кȣ ѫнцеленчюнѣ чѣ нестжнсъ ѫн вечiй
Nаще, рiдiкъ, шi сфъратъ а лȣтiй ѫнпъръцiй,
Че хръпеще шi вiазъ але ziдiрiй тълрiй
Diн жiлцȣл, ȣнде стаȣ тоате а фъптȣрiй вiстерiй,
De ȣнде лȣтѣ съ паре zбȣржнд ка ȣн вȣтвȣрȣz
Прiвiрѣ са ѫшi ѫнтоарсе кътре вiтѣzȣл францȣz;
Sінгȣр ѫл побъцȣеще, Вiжȣлiей ѫнсемнжнд
Ка корабiа съй дȣкъ кътре цермȣрi ѫн кȣржнд
Unде Жърсеi[18] се паре къ zбȣкнеще дiн талаzȣ.
Аколо адȣс де чердȣрi стътȣ францȣzȣл вiтѣzȣ.

Nȣ прѣ департе де цермȣрi, ȣн кодрȣ жiлав, ȣм-
(брос,
Sȣнт а сале крепцi ȣрzеще ȣн адъпост рекорос,
О стжнкъ че ѫл досеще д'а талаzȣлȣi шiвоюȣ
Шi пе вжнтȣрi ле ѫнфржнце д'ал тȣрбȣра прiн вж-
(жоюȣ,
О пещеръ есте апроапе де фiре сепатъ 'н стан
Кърiа ѫi шi датоаре де подоабъ, шi де план.
Un бътржн вредnік де чiнсте, дела кȣрте депъртат,
Ѫн лъкашȣл ачел ȣмед лiнiщѣ ш'а фост кътат;
Sлобод десnре тоатъ грiжа, шi де оамене пещiȣт,

Ѕпрѣ а се кꙋноаще пре сіне ꙟделетнік с'аꙋ фъкꙋт.
Аколо ꙟші жълѣ вретѣ че пердꙋсе ꙟн zадар
Ꙟнпілат ꙟн десфрꙟнаре, бѣт де лібовꙋл амар
Песте жмалцꙋл де вердѣцъ лꙟнгъ шіноте фіреції,
Кълкꙟнд сꙋпт пічоаре тоате патіміле омеnеції,
Ащепта ꙟн ліпеціре ка съ віе кꙟнд ва врѣ,
Моартѣ, ка съ'л ꙟнтрꙋнѣскъ кꙋ Dꙋмнеzеꙋ чі дорѣ,
Кꙋ Dꙋмнеzеꙋ, чі спрѣ а сале бътрінеце ꙟндꙋрат,
Ꙟн пꙋстіѩл чел селбатік ꙟнцелепчюнѣ 'ю дат,
Кареле ꙟі дъртічісе череціле вістіерії
Dескіzіндꙋї картѣ соартеї а сфінтеї проорочії.

Бътрꙟнꙋл пе малꙋл верде ꙋнꙋї нꙟржꙋц кꙋрат
Гътеще оспец простатік де родꙋрї ꙟнвіелшꙋгат
Вітѣzꙋлꙋї чі'ї сосісе, ші пре каре кꙋноскꙋт
Прін дꙋхꙋл проорочіеї черюл і л'аꙋ фост фъкꙋт.
Прінцінꙋл кꙋ аша масъ се афла овічнꙋіт
Кꙟчї де мꙟндріа короанеї, адесе орї овосіт,
Ѕꙋпт страшіна чѣ смерітъ ꙋнꙋї плꙋгарю де пъмꙟнт
Фꙋцѣ де хꙋетꙋл кꙋрції сінгꙋр пре сінеші къткнд.

Ръzвръті рѣ че атꙋнчѣ пе креціні ꙟї дехꙋка
Dескісе 'нтре еї ворвірѣ че кꙋ фолос паінта
Морнеі ꙟнтр'аса сектъ афлꙟндꙋсе ꙟннієтріт
Калвініеї рѣzім маре се аръта некълтіт.
Ханрі, ꙟнтрꙋ ꙟндоюалъ, пе Dꙋмнеzеꙋ ꙟл рꙋга

Прін раzа лꙋmінії сале окії де аї деzлега.
Ел zічѣ къ тот д'аꙋпа сфжнтꙋл адевър аꙋ фост
Жнкꙋркат пріп рътъчірѣ отꙋлꙋї, че ꙋ слаб ші прост;
Ащептжнд еꙋ дела Domnꙋл ші пестав ші ажꙋторіꙋ
Фі-воїꙋ де къїле сале пꙋрꙋрѣ пещіꙋторіꙋ?
Dꙋmпеzеꙋ че ꙋ zідіторюл а отꙋлꙋї тікъїт,
D'ар фі врꙋт а лꙋї слꙋжіре п'ар авѣо пеzmіптіт?
— Жнкіпꙋіріле вечпічї а Пропіеї със лъвіт,
Іар д'а отꙋлꙋї грешале пе джпса съ пꙋ хꙋлім.
«Am възꙋт, аꙋ zіс бътржпꙋл, жп Франца кжнд с'аꙋ (пъскꙋт
Калвінізmꙋл слаб, ші гꙋбав, ші тжпіт пекꙋпоскꙋт,
Гопіт жптр'а поастре zідꙋрї фъръ вре ꙋп къпътжіꙋ,
'А am възꙋт, чюждіт пріп хꙋдещї, ръгъчіпд фъръ (темеіꙋ,
Dіп пꙋлвере діп чепꙋшъ редікжпдꙋ'ші жп сфжршіт,
Nатіле ачеї грозаве, фрꙋтѣ тжръ am zъріт;
Апої сіꙋтъ пе ксаꙋп, пе тꙋріторї дефъїтжпд,
Ші але поастре олтаре кꙋ пічорꙋл ръстꙋрпжпд.
Атꙋпчї депъртат де кꙋрте, жптр'ачест бжрлог тꙋпіт
А лещїї меле окара съ о жълеск am фꙋџіт,
Ші 'птр'а меле бътржпеце о пъдежде маї хръпеск,
Къ о zіnа сектъ пꙋоъ, фіінд лꙋкрꙋ отепеск,
Nꙋ ва пꙋтѣ лꙋпгъ вреme ка съ џіе пре пътжпт,

Чі де адевър с'а щерџе ка прафул де кътре вжнт.
Лукрул омулуї ка джнсул есте фрацед стрікъчос,
Dumnezeŭ кжнд врѣ ↑л сфаримъ ка ун а тот-путінчос,
Ш'↑н време че пъмжнтул прівеще ка ун пухоў
Sектуріле фъръ нумър ↑нклештате ↑н ръzбоў,
Адевърул стжнд супт жілцул вечнікулуї Zідіторю
Фоарте рар орї лумінѣzъ пе ун фалнік муріторю
Чіне'л катъ ку дѣдінсул ↑нтр'о zі ↑л ва гъсі.
Веї фі лумінат о датъ качї ту дорещї де а фі.
Dumnezeŭ, че те алесе сінгур тѣ а повъцуі
↑н ръzбоае, ші пре жілцул луї Валоа тѣ а суі.
Гласул съў чел ка де тунет чел страшнік аў порунчіт
Біруінції съ'ці гътѣскъ друмул славії нетеzіт.
Dар пжнъ кжнд адевърул духул ну'ці ва лумінa
Sъ ну гжндещї ку търіме ↑н Паріс къ веї кълка.
Ферещe те дар ку гріжъ де слъвічюні омeнещї;
Dе падъ отръвітоаре съ ну те адіменещї;
Темете де патімї фоарте, ка съ нуцї ↑н вре о zі
А ↑нвінџе десфътарѣ, пе амор ал ↑мблжнzі,
Ші 'н сфжршіт ку ацюторул челуї а тот-путінчос,
Кжнд веї бірuі пе Клікъ ші пе сінеці маї вжртос,
Кжнд дупъ ↑нкунцюрарѣ, чѣ вестітъ ↑н вечії
Върмашії вор луа храпъ ліпр'а тале дърнічії,
Атунчѣ тікълошіа Sтатулуї ва ↑нчета,

Шi спрε Dомнυл ржdiкжнdυ'цi окiй, т'εi ꙟкрεdiнца
Къ о iнiмъ куратъ ꙟл кжщiгъ скутiторiŭ,
Шi чεл чε'i сѣмъпъ, εстε сiгур d'а лυi ажуторiŭ.»

Тот кувжнтυл чε бътржнυл ку ачεст кiп ръспυнdѣ,
Ꙟнтр'а вiтѣzυлυi суфлεт ка сεцѣта пътрυнdѣ;
Sъ сокотѣ ꙟнтр'ачεлε фεрiчiтε врεмi ржпiт,
Кжнd Dυмнεzεŭ съ ворбѣскъ ку омυл с'аŭ ꙟнжосiт,
Кжнd простатiка крεdiнцъ сiнгуръ фъчѣ мiнυнi,
Dа пороаdεлор порυнкъ, dа шi краiлор кυнυнi.

Ꙟн сфжршiт ку ꙟнтрiстарε dε бътржн съ dεспърцi,
Шi сърутжнdυл dε dυкъ лакръмiлε 'л пъпυстi.
Аŭ сiмцiт diн dатъ zорiй, чi ꙟнкъ нiчi нυi ziмбѣ,
Ziоа, карε лυмiнарѣ пεнтру джнсυл аdυчѣ,
Моарнεi ꙟнтру мiрарε ръмасε, dар нεклiнтiт,
Къчi Dυмнεzεŭ dεспрε джнсυл dарυл ш'аŭ фост тъi-
Ꙟн zаdар сε сокотiръ ꙟнцεлεпчиунiй сълаш (нυiт.
Къчi ку тоатъ фаптa бунъ ръъчiрiй фу пърташ.

Ꙟн врεмε dар чi бътржнυл, dε Dυмнεzεŭ лυмiнат,
Ворбѣ iнiмiй ꙟнфокнтε а францυzυлυi върват,
Вжнтурiлε чεлε сiлнiчi d'ал съŭ глас с'аŭ дъмолiт;
Sоарεлε сε арътаръ, шi υнdа с'а потолiт.
Кжнd атунчi пжнъ пε цεрмурi погоржнdυл пε Вурвон,
Iрозул порнiнd zвурзръ спрε шεсул diн Албiон.

Прiвiнd Англiа съ тиаръ dε скiмбърi ч'аŭ ꙟн-
(сεмнат

Ȋntr'achѣ ȋmpъръціе къ спре біне с'аȣ лȣкрат,
Unде рѣнтревȣінцаре а ȋнцелептелор леџі
Ші пе краї непорочісе ші пе нероаде ȋнтреџі.
Пре театрȣл крȣнт, пе каре іроі сȣте аȣ періт,
Пре скаȣнȣл де пе каре атѫці краї с'аȣ повѫрніт,
Sȣнт а сале тълпі пе соартъ о фетее аȣ легат
Ші кȣ а са кѫрмȣіре лȣмѣ аȣ ȋнспъімѫнтат
Елісавета ачеѣ чі кȣ мінтѣ аȣ сіліт
Ла алеџірѣ са тоатъ Еȣропа де саȣ уніт,
Ші жȣгȣл съȣ ȋї фъкȣръ пе Енглежї де ал ѭбі,
Карії нічї пот съ робѣскъ нічї щіȣ слобозї а тръі.
Nеродȣл сȣнт ал съȣ скіптрȣ пагȣбіле 'шї аȣ плініт,
Просііле лȣї кȣ грже, марѣ де васе аȣ століт,
Кѫмпії кȣ чірезї, кȣ тȣрме кȣ хергелії аȣ ȣмплȣт:
Пре ȣскат есте де гроазъ пре мърї стъпѫн с'аȣ фъкȣт.
Флотіле сале пȣтернічї, пе Nептȣн ціінд сȣнт жȣг
Dела марџініле лȣмії аверї ші аȣр адȣк.
Лондра варваръ одатъ мъістріеї акȣм кȣібарѭ,
Лȣмії есте магазіе, ші лȣї Марц[19] славіі олтарѭ.
Ȋнтр'а Вестмінстрȣлȣї[20] зідȣрї треї пȣтерї съ о-
(себеск,
Sінгȣре ȋнтрȣ мірare де подȣл чі ле ȣнеск,
Краѭл, адікъ боіерії ші аї общієї депȣтації,
Резлеџіції ȋн інтересȣрї ші де правіле легації,

Мъдуларі̆ трустеле сфінте, трупулуі̆ невіруіт,
Прімеждіос пентру сінеш, де вечіні̆ ꙟпсъ сфіїт.
Ферічіт есте пародул, д'ал съў подвіг ꙟпвъцат,
Кѫнд чінстеще кѫртуірѢ кѫт съ каде пѢнъраг;
Ꙟнкъ маі̆ ферічіт краюл, дулче, політік ші дрепт,
Че а обіціеі̆ чінстеще слобоzеніа 'пдерѫпт.
Кѫнд вор путѢ ші французіі̆, стрігъ Бобоп ꙟптрістат,
Ка ші воі̆ слава ші пачѢ с'о упѢскъ стрінс легат!
Ах! че пілдъ спре руші̂пе пентру а краілор сорці̆,
О фетее съ ꙟпкізъ але ръскоалелор порці̆,
Ші гонінд ла дѫншіі̆ zарва ръzбоюлуі̆ ꙟпкумпліт,
Пе пародул чі'л ювеще, ꙟл фъкуръ феріціт!

Ꙟп сфѫршіт Хапрі ажупсе ꙟп ачел маре ораш,
Чі слобоzеніа 'л фаче ꙟпдестулърії̆ лъкаш.
Турнул луі̆ Гюліом зъреще сус пре Tamiza[21] zідіт
Ші куртѢ унде домнеще Елісабета слъвіт.
Мерџе съ о ꙟнтѫлнѢскъ сінгур ші ку Морнаі
Фъръ zадарпіче помпе, фъръ zгомот а хуі
Де каре чеі̆ марі̆ ꙟп сіне тоці̆ съ гъсеск мъгуліці̆,
Іар адевърації̆ іроі̆ ле прівеск немулцуміці̆.
Ел ворбеще; адевърул фаче лімбуціа са,
Spуне певоіле Францієі̆ фъръ'а тъїнуі чева.
Пѫнъ ші ла ругъчюне інима 'ші аў умиліт,
Dар ші 'нтр'аса кучеріе мъріmѢ 'ші аў дезвъліт.

Кут! пе Валоа се поате ка съ'л служеці, еа аў zіс,
Аў доар' пре талул Таміzеі ачела въ в'аў трімiс?
Кут! въжташілор съї ↑пснш Хапрі есте скутіторі,
Ші віпе ка съ тъ роаце пептру а лор ажуторі!

Дела Асфіпціт ворбеці ші пъпъ ла Ръсеріт
Лутѣ де а воастръ вражбъ ші астъzі пекоптепіт;
Ші пептру Валоа юръш еў ↑ці прівеск' ↑птр'армат
Брацул, де карѣ ачела адесѣ с'аў спъїмжптат!
Непорочіріле сале, ръспупсе Хапрі, аў стіпс
Вражва ші ура чѣ таре чі 'птре поі с'аў фост апріпс
Валоа атжта време аў фост роб пепорочіт,
Акум авіа сфъръмаръ фѣръле чі 'лаў тупчіт.
Феріціт ар фі фост, дакъ, ↑п міпе ↑пкредіпцат,
Апърарѣ са ↑п сіпе ші 'п міпе ар фі черкат;
Дар ел ку фъцерпічіе віклешугурі ↑ші трежѣ,
Ші въжташ тѣў фост де фріка, ші слевічупѣ ч'вѣ
Ат уітат, а'са грешалъ, прітеждіа са възжпд,
'Лат бірuіт, вреў съ'л апър, ръул ку віпе пльтіпд.
Путеці, Прѣ ↑палтъ Доамнъ! вечпік ка съ прослъ-
(віці,
Пріп ажуторул че черем, пе Англіа ч'о юбіці;
Съ въ 'пкоронаці віртутѣ, дрептул постру апържпд
Діп дефъїмаре пе міпе ші пе краіул ръзвупжпд.

Елісавета атѹнчѣ, съї повестѣскъ 'л пофті
Ƶарва чѣ ꙟпфрікошатъ че нъ Франца пъпѹсті,
Врѫнд съ афле леціѹірѣ, ші ръƶорѹл чел аскѹнс
Че ꙟн Паріс аша маре скітбаре а фост адѹс.
Пѫн'акѹм ꙟн тѹлте рѫндѹрї, вестѣ м'а ꙟнщіінцат
De сѫнцероаселе лѹпте че 'н Франца с'аѹ̆ ꙟнтѫмплат
Dар фіінд къ аса гѹръ, бърфітоаре маї алес
Адевърѹл кѹ мінчѹна ꙟл аместекъ адес,
Лепъдѫнд асале спѹнерї, невредніче де крезѹт,
Воï, че гѫлчевіле тоате ле ші щіцї, лѣ ацї ші възѹт,
Че лѹї Валоа кѫнд разім ацї фост, кѫнд бірѹітор,
Тѫлмъчіціне прічіна подѹлѹї ꙟнтрѹпіторѹ̆,
А скітбърії'некрезѹте, каре въ пѹтѹ ѹні;
Пентрѹ сінеці, нѹмаї сінгѹр вреднік еші а ворові.
Ръсгінаціт кѫте ѹна а воастре непорочірї,
Ші фаптеле 'нкоронате прін кѹнѹнї де феріцірї,
Ѕокотіцї къ віаца воастръ ва съ рьмѫе 'нвечії
Тіпарѹ̆ краілор дін лѹме, ачелор кѹ вреднічії.
Ах! ꙟї ръспѹнсе вітѣƶѹл, тъ вьƶ юръш невоіт
Sъ'мї адѹк ꙟн мінте тімпѹл ачел гроƶав ші кѹтплїт,
Пе каре, черхл де скѫрбъ, ꙟн вечіе аш доrі,
Ѫнтрѹ адѫнкъ ѹїтаре лѹмії ал акопері.
Пентрѹ че врецї атѣ гѹръ съ въ спѹе десвъліт
Nепорочірї ка ачелѣ, каре тріст аѹ̆ тікъіт

Пε Прінцініï чεï д' ꙋп сжпцε кꙋ mінε, ші пε пεрод
Лꙋкрърї крꙋдε а тжпдрієї, ш'а дεшартεï крεдінцї род?
Inima mi съ 'нкрεцεщε гжндінд а лε пomεni;
Dар дε врεmε чε врεï Doamпъ! сжпт сіліт а тъ ꙋпі.
Алтꙋл ꙟптрꙋ повεстірε кꙋ кіпꙋрï ар ꙟпвжрті
Ші алор віповъціε ші слъвічюпї ар досі,
Еꙋ ꙟпсъ ꙋржпд тiпчюпа адεвърꙋл ꙟл спꙋю гол,
Ворвεск слобод ка осташії, ші пічї дε кꙋm ка ꙋп сол.

Sфжршіт Кжптꙋлꙋї Ѫптжю.

КАНТУЛ II

ПRESKURTARE.

Хапрі чел таре повестеще кръесії Елісаветії історіа пепорочірілор Франції, се суе пжп ла але лор обжршії ші жптръ жптру атърупцірѣ zътрірілор фъкуте жп zіоа че съ пумеще а сфжптулуї Вартоломеу.

Вжрфул реліор жп каре Франца акум с'а суїт
Есте ку атжт маї гроаzпік ку кжт ізвору ĕ сфіпціт,
Ржвпа леції жптрартѣzъ пе ал Францожілор брац
Еа пеоменіці жї фаче, ші де сжпџе фъръ саць
Жптре Џепева ші Рома пу іпру съ хотъръск,
А лор партеzапї пу'мї пасъ ку че пуме съ фълеск
Де жтбе пърціле жпсъ жпфіорат ам въzут,
Віклепіа ші турбарѣ къ віртуте с'а фъкут,
Ші фіінд къ віклешугул естӗ ал рътъчірії плод,
Іар жп вражба че дехоак ь пе ал Европії пород
Учідерѣ ші вжпzарѣ мінчюпії есте скутар,
Ші п'о парте ші пе алта кружімії купоск тіпар.

Amѫндоъ ꙟн орбіре, amѫндоъ ꙟн пакат;
Кьчї ꙟн крꙋнтъ рътъчіре, пе нъроd а ꙟнкꙋркат.
Кѫт пентрꙋ mine а Църії скꙋтіре ꙟmвръцошінд,
Іар а ръсплътірії гріжа пꙋрꙋрѣ ла черꙋ лъсінд
N'am кꙋтеzат нічї о датъ пꙋтерѣ mѣ съ пѫшъск,
Нічї кꙋ mѫна mѫршевітъ каделніца съ mѫнжеск.
Фіе ꙟн вѣкꙋрї съ піаръ політічії че воеск
Sъ ціе сꙋпꙋс пе кꙋџет Sкіптрꙋлꙋї Dеспотіческ,
Шi де mінчіноаса рѫвнъ, саꙋ де інтерес орбіці
Кред къ слꙋжеск Zеꙋл пъчії, прін ꙋчідерї ꙟнкрꙋzіці.
Мъкар съ фі воіт Domнꙋл, че лецѣ кат'аї афла,
Sъ фі сокотіт ка mine шi кꙋртѣ лꙋї Валоа,
Ѫнсъ amѫндоі Гвіzії, кꙋ кꙋџетꙋл ꙟнпіетріт,
Воевоzії ачеї фалнічї а ꙋнꙋї нъроd ръпціт,
Sꙋбт прічінꙋірѣ легії тъінꙋінд'а лор фолос,
Аꙋ трас ꙟн кꙋрсе нъродꙋл чел порніт шi тікълос.
Шi кръда лꙋї кꙋчеріе ꙟнпротівъ'mї ꙟнтъртѫнд
Аm възꙋт фрате пе фрате пъ рѫвнъ ꙟнжꙋнгіінд;
Глоателе кꙋ фок ꙟн mѫнъ ꙟн ръzбоїꙋ кꙋm съ жъртфеск
Пентрꙋ zадарнічe zіce че нічї прічеп, нічї гіческ,
Doamнъ! кꙋноащеції нъродꙋл, кѫт поате о кібzꙋіці
Кѫнд кꙋ хоботꙋл кредінції окії лꙋї ꙟнброводіці,
Sокотінд къ окротеще ал черꙋлꙋї інтерес,

Алѣргъ, ка дрепт спъсіре, съ стінгъ вре ȣн ерес.
Ші кѫнд фрѫȣл аскȣлтърії апȣкъ де'л zвѫрлъ жос,
Къ атȣнчѣ рѫмпе, сфармъ тот лȣкрȣ кȣвіінчос.
О сімціці, Доамнъ! прѣ віне, къчї кȣ окїȣ прівігітор,
Аці пъдȣшіт дін пъскаре ачест ръȣ zмердȣітор.
Абіа се'нжгеба ꙟн статȣрї ȣн віфор аша ꙟнтінс
Ші превъzѫндȣл дін грїжъ, кȣ віртȣтѣ лаці ꙟнвінс.
Ші акȣм домніці ꙟн Лондра ші леціле въ'нфлореск,
Дар а Медічеї [1] потече кȣ тотȣл се осебеск;
Sімцітоаре фіінд, Доамнъ! ла трістеле повестірї,
Де вреці а щі чефел фȣсе а ле Медічієї гѫндірї,
Ле веці аскȣлта дін гȣра ȣнȣіа че о щіѣ,
Къчї аȣ ворбіт мȣлці де дѫнса дар пȣціні о кȣнощѣ.
А інімії сале пътȣрї фоарте рарї леаȣ кȣноскȣт;
Дар еȣ, кареле ꙟн кȣртѣ фіілор съї ам крескȣт,
Че анї доъzечї пре ȣрмъї фȣртȣнї пъскѫнд ам прівіт
Кȣ прімеждії марї анеле с'о кȣноск а требȣіт.

Sоцȣл еї ꙟн флоарѣ віеції спре вечнічіе трекѫнд,
Ші амбіціілор сале дрȣм дескіс ші ларг лъсѫнд,
Дін фіі съї, орї ші каре, сȣбт а еї мѫнъ крескȣт,
Кȣм аȣ домніт фъръ дѫнса, протівнік і с'а фъкȣт.
Пе лѫнгъ Трон а са мѫнъ сетъпа аместекат
Кѫнд вражба, кѫнд клеветірѣ, кѫт пȣтѣ маї ꙟнфокат.
Ꙟнклеща фъръ zестѫмпȣрї пе Конде ачел вестіт

Кѹ Гѩіс, кѹm ші пе Франца кѹ Франца пекоптепіт.
Гата ера съ се 'mпаче кѹ връжташії съї кѹржпѫ,
Ші прієтепї, ші рівалії, ші іптересѹрї скітвѫпѫ.
Desфътърії ера роабъ, фаліпікъ фъръ хотар
Ѫп сектѹшї ръѹ крезътоаре, ші віготъ ѫпzадар.
Ѫптр'ѹп кѹвѫпт авѣ тоате грешалеле фетееції,
Ші пѹціпе, діп протівъ, діптр'а лор дарѹрї фірешї.
Іартъ тъ къ ѫтї скъпаръ ѹп аша де греѹ кѹвѫпт;
Dар пічї къ въ пѹтър, Doamпъ! кѹ фетеіле ѫп рѫпѫ;
Sлъвіта Елісаветъ, ѫпцелепчюпії ізвор,
Ліпічюл ѫл аре пѹтаї ші дръгъпеліле лор.
Черѹл в'а фъкѹт, стъпѫпъ! лѹтѣ де а кѫртѹі,
Ші пре поі тоції де ла тіпе вредпічї а пе пілдѹі.
Европа де о потрівъ въ аре, кѹ дрепт кѹвѫпт,
Кѹ тоції чеї таї тарї діп оатепї че аѹ стътѹт пре пъ-
тѫпт.
Францалдоілѣ, тѫпър, врѹдіѹ ші слъбъпог копілаш,
Ла а лѹї Гѩіz капріції фіїпд пѹрѹрѣ слѹжбаш,
Фъръ а ісъ кѹпоаще ѫп общіе ведерат
Фапта бѹпъ саѹ грешала аѹ фост кѹржпѫ сечерат.
De соартъ пе превъzѹтъ, ші 'п тортѫпт с'а погорѫт
Dѹпъ татъл съѹ, че ѫпкъ пѹ де тѹлт ера вѫрѫт.
Карол ші таї тѫпър ѫпкъ пѹтеле де краіѹ пѹрта;
Медічіс доmпѣ ѫп Франца де дѫпса тоції аскѹлта.

Пріn політікъ пꙋтерѢ ꙟші сорѢ nекоnтеnіт,
Н'а фіꙋлꙋї съꙋ прꙋnчіе пре лꙋnџіnд фъръ сфжршіт.
Ші фъкліа ръзвръті рії кꙋ тжnа са апріnzжnд,
Іар домnіа са кꙋ сжnџе ші кꙋ моарте ꙟnсеmnжnд,
А доъ секте аваnте тꙋрбарѢ аꙋ ꙟnтържтат,
Oрїꙋ[2] въzꙋ а ле лор стѢгꙋрї дезвъліндꙋсъ крꙋnтат.
Unде а фост ші театрꙋл челор дін тжїꙋ ꙟnкледџърї,
Ші Моnтморенсі[3] ꙟn прѢжта кръеџілор ꙟnгроnърї
Dе о ръzбоіnікъ тжnъ кꙋ плꙋтб ꙋчіган тъиат
ЧѢ д'о сꙋтъ де аnї трꙋдnічї каріер'аꙋ ꙟnкеіат,
Sꙋбт Oрлеаn Гїꙋіс ꙟnсꙋшї кꙋ вікле шꙋг фꙋ zътріт.
Nепорочітꙋл теꙋ таікъ[4] ла кꙋрте ꙟnлъnцꙋіт
Фоарте слаб, ші фъръ вое пе връжташа са слꙋжіnд;
Ꙟn дефъїтърї а са соартъ nеnкредіnцатъ тжржnд,
Ші кꙋ тжnа са ꙋрzіndꙋші nепорочіте пріnсорї,
Бътꙋ ръzбоїꙋ, ші тꙋріръ nеnтр' аї лꙋї пріrоnіторї
Мошꙋл тіеꙋ Коnде[5] вітѢzꙋл ші ꙟnцелеnтꙋл бътржn
Лꙋжnдꙋтъ, ꙟтї слꙋжіръ деnъріnте ші стъnжn.
Табара лꙋї 'mї а фост лѢгъn, ші ꙟn трꙋде остъшѣџї
Ат крескꙋт, сꙋбт ꙋмбра славеї кꙋnꙋnілор вітежъџї.
Dефъїтжnд ші еꙋ ка джnсꙋл а кꙋрџілор толъчіꙋnї,
Ръzбоїꙋл а фост ателе коnілърещї zбꙋрдъчїꙋnї.

О Жарnак! о кжmnї трісте! о фꙋлџер оmоржтор!
Моnтескїꙋ! фіꙋ ал крꙋzімії, nꙋ осташ, чі zетрітор;

Ръпінд пе Конде де моарте, ку турбаре 'лаї zътріт ,
Еў ат възут ші ловірѣ, 'лат възут кжнд с'а сфжршіт
Dар ваї! фрацед фіінд ынкъ, ші ку брац коніл ъреск
Nічї ат путут ка сь'л апьр, нічї тькар сь'л ръспль-
Черул, каре атѣ вьяцъ ын прітеждії о круца, (теск
Крещерѣ тѣ тот ын тжнъ де еро̂ї ынкредінца.
Гашпар Колігні чел вреднік а луї Конде уртъторў
Міе ші партідії поастре с'а фъкут апърьторў.
Луї сжнт даторў пентру тоате, стъпжнъ! търтурі-
Dе нуціна фаптъ бунъ, че 'н Европа ынтї гъсеск; (сеск,
Ші лукрурілε де каре ынсуші Рома с'а мірат,
Dела ачѣ утбръ с ржнтъ прін пілдъ лѣт ынвъцат.
Крескжнд субт а луї ведере, ал тіеў кураж тінереск
Фу іспітіт ын асрпімѣ подвігулуї остъшьск
Прін фапте ть ынвъцаръ ачел маре мещешуг
Ку каре ерої скапъ дінтр'ал патімілор жуг;
Прівѣт п'ачел осташ апріг, ші ын труде ынпълбіт,
Кум спріжінѣ ші 'нпротіва пъродулуї ынпъспріт
Ші 'нпротіва віклепіеї, каре Медічіс урzѣ ,
Овщѣска поастръ прічінъ, де каре сінгур гріжѣ.
Іубіт де а са партідъ, де чеѣлалтъ чінстіт,
Norокос, кжте о датъ, дар пурурѣ де 'нгрозіт;
Ѫпцелепт ынтру ръzвоае ла 'напоірї щіуторў,
Іар біруіт, ші маї маре, маї слъвіт ші 'нгрозіторў

Dε кжт аў стътут вр'о датъ саў Гастоп саў Dюпоа
Жп прілεжул біруінції кжпд соарта ӏ-ї ажута.
Dупъ каре аў тай віпε де пієрдерї ші біруінці
Медічіс възжпд ку спайтъ кжтпії тоці акоперіці
D'о партідъ юр пъскутъ, че гжпдѣ к'о ва zтропші,
Оъосітъ а се батε, ші 'пzадар а бірui
А врут фъръ съ тай черче вълтъшагурї ші певої,
К'о ловіре съ сфжршаскъ ръzвоюл чел дінтре пої.
А курції фавор, віклѣпа, къ педъ с'а префъкут;
Nепутжпд съ пε ръпуε ку пої пачε а фъкут.
Че пачε ах Doamnε сфінтε! Doamnε дрепт ръсплъті-
торў!
Ку кжт сжпце съ стропіръ а л съў тасліп пієрzъторў!
Черў ӏ-палтε! се кувіпε, юар пептру супушії съї,
Un краю сігур съ дескізъ а фърделеџілор кьї?
Колігпі кредінчос фоарте, пε краюл съў ӏ-л юбѣ,
Кут ші пε Франца, ку каре атупчѣ съ ръzвоѣ.
Ші доріторў де прілежул каре съ ӏ-пфъціша,
Фіінд спре фолосул църиї, гръбі а'л ӏ-пбръцоша.
Un ероў прѣ рар препуне ал віклепіеї вепіп;
Жптре връжташії съї тεрџε де ӏ-пкредінцаре плін.
Кюр пжп ӏ-п Лувра вітѣzул пашії 'ші а повъцуіт.
Медічіс плжпгжпд ку лакръті ӏ-п брацε'ші т'а пріміт
Фъцізітѣ ка де тайкъ пε тіпε пъ ӏ-пбупъ;

Ші о дрaгосте вікл'Ѣпъ лȣї Колігні аръть,
Ziкѫнд къ д'асале сфатȣрї съ се ꙟндрептeze врѢ ,
Ші кȣ вреднічії, кȣ дарȣрї къ'л чінстеще съ пърѢ :
Ла тоці аї тіеі, де нъдежде ꙟнвȣнаці пріп віклешȣг,
А фіїлȣї съȣ фаворȣрї ле дърнічѢ кȣ білшȣг.
Ноі кредѢт къ тȣлтъ време вот петрече ферічіції,
Уній ꙟнсь кȣ препȣсȣрї, киар де дарȣрї ꙟнгрозіції,
А връжташȣлȣї поклоане ліcь пърѢ де тетȣт,
Дар краюл, сімціnд препъсȣрї, се лінгȣша ші маї
тȣлт
Медічіс ꙟн ȣтбра таїnії 'ла фост деnpіnc де кȣрѫнд
Ла префъкътȣрї віклеnе ші кълкърї де жȣрътѫнт,
Къчї спре пѫнгърірї, ръпціре, спре давне, спре
пъкат,
Діn чѢ маї фраџідъ вѫрстъ, іnіта 'ю ꙟндрептат;
Ші діn фіре спре крȣzіте тѫnърȣл фііnд порніт
Ꙟнтр'а еї кȣтплітъ шкоалъ фоарте лесnе а спорiт.
Ꙟn сфѫршіт ка съ аскȣnzъ секретȣл ꙟnфрікошат,
Пе сора са ꙟтї дъдȣръ ші тъ фъкȣръ кȣтпат.
О пȣтe че тъ'nшъларъ! О под сѫnџерос, грозав!
О пȣnтъ че фȣсеші сетnȣл де зътрірї ші де істрав!
Фъкліа'џі пе каре черȣл ꙟn ȣрціе 'ші а апріnс,
Сnідерѣ таїчії теле ꙟтї лȣтіnа діnадіnс!
Нȣ ꙟѫnт атѫт де пъпраспік кѫт Медічії се 'nпȣтезȣ

Ші зътрірѣ таїчії теле: дін протівъ депъртезꙋ
Ші препꙋсꙋріле дрепте, спре а нꙋ пъпъстꙋі.
Маїкъ тѣ ѫнсъ тꙋріръ; ші нꙋ почꙋ тъгъдꙋі....
Ертаці'мї ачесте лакрымї че сꙋвенірꙋ крꙋнтат
Дінтрꙋ аї мієї окї ле стоарче деатꙋнчѣ не'нчетат.
Тот ѫн сфѫршіт се гътісе, ші менꙋнтꙋл а сосіт
Пе кареле спре зътріре Медічіс 'ла фост меніт.
[8]Семнꙋл саꙋ дат фър де хꙋет, пе таїнъ, ші ѫнтр'аскꙋнс
Ѫнтр'а нопції ѫнтꙋнерек сълбатік ші пенътрꙋнс,
А лꙋнії ачеї кꙋмпліте проводнікꙋл скімбъторꙋ
Пар'къшї аскꙋндѣ де гроазъ образꙋл лꙋмінъторꙋ.
Колігні, ѫнтр'ал одіхнії браце фіінд лініщіт,
Ші сомнꙋл върсѫнд пре дѫнсꙋл дормітатꙋл бꙋїмъ-
D'одатъ, а мії де гласꙋрї хꙋетꙋл ѫнгрозіторꙋ (чіт,
Асале сімцірї стѫрніръ дін вісꙋл ѫншълъторꙋ;
Sаре, каꙋтъ, ші веде піс'тот локꙋл алергѫнд
Zетрігорії чеї сълбатічї ші ѫнкрꙋнтаці ꙋчігѫнд.
Претꙋтінлінѣ зъреще лꙋчінд арме ші фъклії;
Палатꙋл сьꙋ тот ѫн паръ, пъродꙋл ѫнгрозъвії,
Sлꙋціле сале ѫн сѫнце, ші ѫн фок ѫнъбꙋшіці
Uчігашії ѫн мꙋлціме, спре зътріре ѫнкрꙋзіці,
Sтрігѫнд: « нꙋ крꙋцаці пе німенї, ꙋчідеці пе осебіт
« Dꙋмнезеꙋ, Медічіс, краюл ачест фел аꙋ порꙋнчіт.»
Ръсꙋнѫнд аꙋде фоарте нꙋмеле сьꙋ Колігні,

Zъре це ѫп депъртаре пре тжнърул Теліgні ?
Каре пріп нвіре тжпа фіічїй аў вредпічіт,
Razim ш'а патріеї сале ш'а фаміліеї тепіт
Sпжркуіт, ші плін де сжнце, къ де осташ съ тжра
Ші тжїпіле ѫптіпzжндуї, ръzбупаре ѫї черѣ.
Вітѣzул фъръ скутіре, ші де арте деzбръкат,
Възжнд кут къ ва съ пюаръ, ші ѫпкъ перъzбупат,
А воіт ѫпкаї съ тоаръ прекут а ші фост тръіт
De славъ, ші фаптъ бупъ пхрурѣ акоперіт.
Ал учігашілор оардъ ръбщіт акут сжлпічѣ
Uша касії, ѫптру каре ші вітѣzул съ гъсѣ,
Кжпд ел сінгур ле дескіде, лі се'пфъцошазъ лін
Ку фрхптѣ са чѣ търѣцъ, ку окїй ацер ші сепін
Аша прекут ѫп ръzбоае, стъпжп пе сіпе, вітѣzў
Stimпѣ, саў пріпѣ отоpул фъръ сілъ ші пеказў.
Diптр'ал съў кувіос аер, діп тжтпіпішул търецў
Uчігашії съ купріпсе де чіпстіре, ші ѫпгецў,
О тжпъ пекупоскутъ турварѣ лѣ а потоліт
«Товаръші! сфжршіці лукрарѣ, 'лѣ а zіс ку глас лі-
піщіт,
«Ачест пър алб, ѫпкрхнтаціа ку сжпцеле ѫпгецат
«Че ѫп патрхzечї апї тоартѣ ѫп ръzбоае лаў круцат;
«Ловіцї, ловіцї, пу въ теmeцї Колігпі въ юартъ тот
«Віаца тѣ ѫї пуціп лукру; ють къ в'о лас де тот....

«Аш фі врꙋт с'о пієрz maï біпє ꙟп ръzбоає пєптрꙋ воï».
Dє ачєстє ворбє тігрії чєї крꙋптаці, сь фъкꙋ moï.
Uпꙋл кꙋпріпс дє mірарє артєлє ꙟші zвжрлє жос,
Алтꙋл пічоарєлєї спалъ кꙋ лакръmї, плжпгжпд дꙋіос,
Ꙟп кжт дє zътріторї ꙟпсꙋші, mарєлє от кꙋпжꙋрат,
Sъ пърѣ ꙟп країꙋ пꙋтєрпік дє глоатє ꙟпрєсꙋрат.
Бєzmъ [10] карєлє ꙟп оградь ащєпта ал съꙋ пріпос,
Вьzжпд прєлꙋпціпдꙋші віпа алєргъ сꙋс mжпіос,
Ші пє ꙋчігашії тржпдаві съї ꙟпвієршꙋпєzє вржпд,
Пє тоці ꙟпгєпꙋкї афлжпдꙋї, жос пє лжпгъ віпѣz стжпд
Ші д'асєmєпѣ прівірє сігꙋр пє ꙟпдꙋплєкат,
Ка ꙋпꙋл чє пічї о дать дє mілъ п'аꙋ фост mішкат,
Sокотіпдꙋо дє віпъ, къ віпдє пє Мєдічі
Dє с'ар фі лъсат mꙋстрарѣ кꙋцєтꙋлꙋї а сіmці,
Пжптрє ощєпї пъвълєщє, алѣргъ кꙋ пас пріпіт
Sпрє Колігпі, чє'л ащѣптъ кꙋ сꙋфлєт пє ꙟпгрozіт,
Ші ꙟпдатъ ꙟі ꙟпфіцє палошꙋл крꙋпт кіар ꙟп пєпт.
Naтіла ꙟпвієршꙋпатъ, ꙟптꙋрпжпд капꙋ 'пдєръпт
Тєmжпдꙋсє ка вєдєрѣ кꙋвіосꙋлꙋї бърбат
Sъ пꙋї ꙟпгєцє кꙋражꙋл, ші брацꙋл ꙟпсжпцєрат.
Dіптрє фрапцожї чєл mарє аша тріст авꙋръ сорт
Къ'л батжокꙋрѣ фрапцожії сжпцєрат фіїпд ші mорт.
Трꙋпꙋл съꙋ пътрꙋпс дє рапє, дє ꙟпгропарє ліпсіт,
Ла пъсърі спжркꙋітоарє храпъ дє хоїт а слꙋжіт.

Іар капѹл лѹї се сѹпѹе Медічії калд ші тънат
Вредпік семп де вірѹінцъ де кжпса, хе ал съѹ бънат.
Еа кѹ певъгаре 'псѣтъ ла кжпсѹл а кътат;
Ка кжпд де аша прівіре пічї кѹт пѹ с'ар фі тішкат,
Фъръ пъъчере, саѹ грѹічіп де аша лѹкрѹ дѹіос
Se арътаръ деспрінсъ кѹ ачел фелѹ де прінос.
  Чіпе поате ка съ спѹе фелѹрітѣ де крѹzії
А ле ачеї попцї кѹтплітε ші пліпе де грозъвії!
А лѹї Колігні zътріре аѹ фост ѹп тік ѧпчепѹт,
О іспітъ фоарте славъ кътре кжте с'аѹ фъкѹт;
А ле пъродѹлѹї оарде, zетріторії ѧпкрѹптацї,
Dе ржвпъ, де даторіе спре отор ѧпвіершѹпацї,
А лерга кѹ фіер ѧп тжпъ, ші кѹ окії скжптеіпд
Ніісте лешѹрі сжпцерате пе фрацїї лор жѹпгіїпд.
Гвіс ле ера повацъ, де тжпіе клокотѣ
Ш'а Пъріптелѹї съѹ тоарте спре тоцї аї теї ръспълтѣ
Неверс Гопде ші Тавапе, ѧп тжіпї кѹ гол кѹціт,
Ѧптърта пеотепіа оторѹлѹї ѧпкрѹzіт
Ші дѹкжпдѹле 'паіпте ізвоаделе віпеї лор
Ѧї повъцѹіа ла жъртфе шії ѧпвіта ла отор.
  Нѹ въ воїѹ таї спѹпе zвоапа де ціпете ші стрігъръї,
Пжраε кѹргжпд де сжпце кѹ авѹрї ші аспѹтърї,
Фіѹл ѹчіс престе таїкъ, ші фрателе престе сор,
Маічіле кѹ прѹпчї ла цжцъ, кѹт сѹцѣ лаптеле лор.

Копілул здробіт субт пієтре ші де ржсіпірі копрінс.
Din турбарѣ отепѣскъ ачестѣ сжпт де ащептат.
Dар чеѣ че ші урташії н'ор прічепе пе апърат
Dе каре ку греу ші ꙟисув, ші тоці пот фі 'нкредінцаці
Есте, къ ка ніце галіні, де отор ꙟпвіершунаці
Ꙟнтъртаці декътре преоці, че аспута ꙟпвітжпд
Stріга 'нтр'ажутор пе Domнул, пе фраціі лор учі-
гжпд,
Ші ку браце ꙟпкрунтате де сжнце певіноват
Кутеzа о аша жъртфъ с'адукъ челуі курат.
Кжці вітежі прін віклепіе фъръ мілъ с'ау зътріт!
Пардела ші ку Репелі ꙟптре морці с'ау повжрніт,
Ші Герші чел фъръ фрікъ Лавардін чел ꙟпцелепт
Вреднічі де о алтъ соартъ, дупъ тот кувжнтул дрепт.
Dар дін тоці непорочіції че кутпліре ачеі ноппі
Іау пръпъстуіт ꙟп безпѣ лъкашулуі челор морці
Марсілак, ші ку Subіzа възжпд къ неапърат
Вор съ пиаръ, вітезаце zілеле 'ші ау апърат,
Пліні де сжнце, пліні де рапе, авіелуца ръсу-
флжпд,
Ау стръбътут пжп ла Лувра бътжндусе ші луптжпд.
Ау рошіт ку а лор сжнце ачел пжпгъріт палат
Чержпд ажутор ла краюл чеі вікленѣ дефъіmат.

Медічі де суе дін курте віжъліа ꙟпътржнд,
Прівѣ лініщіт сървар ѣ, тулдътірѣ аръткнд.
Фаворіцiї съї чеї крѫнчезї ку букуріе прівѣ
Валуріле ші пухоюл де сѫнџе кут пъбутѣ.
Ш'а Парісулуї рісіпъ, че пріп паръ се лукра
Ѕемпеле де бірuінцъ ачелор вітежї ера.

Дар че zік! ах че осѫндъ! че руші пе! че пакат!
Краюл ностру, ꙟнсуші краюл, пѫнтре калъї те-
стекат
Алунгѫнд пе осѫндіцїї, че моартѣ ꙟї спъїмѫнта,
Ꙟнтр'а сунушілор сѫнџе, мѫініле ꙟші ꙟнкрунта.
Ші ачест Валоа ꙟнсуші, пе каре астъзї служъск,
Пентру каре ажуторул Мърірії-воастре солеск,
Ла фапта пелеџювіть а фръціпіс'о пърташ,
Ꙟнтр'ачѣ хулітъ поапте аў фост ші ел учігаш.
Ну доар къ Валоа есте дін фіре'ші песменіт,
Къчї фоарте рар аса мѫнъ ꙟн сѫнџе саў пѫнгъріт,
Дар пілда пелеџювірії жуніа са кунжурѫнд,
Крузімѣ луї ера ꙟнсъші о сльбічюне де рѫнд.

Есте адевър къ унії, ꙟн мулцімѣ челор порцї
Аў скъпат дін ꙟнкумплірѣ учідерії ачеї нопцї:
А луї Гомонт ꙟнтѫмпларе, вредпікъ де мінупат,
Че прунк атунчї фіінд врудіў де зътріре аў скъпат,

Ва тречє діn гȣрь 'n гȣрь кътрє пѣmȣл mіторȣ̆,
Къчї ꙟnповърат дє вжрсть ал съȣ̆ ꙟвіт пъскъторȣ̆,
Ꙟнтрє атжндоі коnіі ꙟn дȣлчє соmn одіхnѣ
Ші прє фії, ші прє пъріnтє ȣn сіnгȣр nат ꙟї ціnѣ,
Кжnд пъвъліnд zєтріторії, дє тȣрбарє атєціції
Ші 'nфігжnд а лор кȣціте ꙟnтрȣ ачєї адорmіції
Прєстє nатȣл дє дȣрєрє фъчѣ mоартѣ дє zбȣра,
Ші дȣпъ 'nтжmплаpє nȣmаї, тот чє гъсѣ сєчєра.
Прѣ вєчnікȣл чє сфєтєщє соарта поастръ прєкȣm врѣ,
Ші віаца сіnгȣр пє крȣдъ ꙟn кȣmnъnа чѣ mаї грѣ:
Атȣnчї токmа кжnд оmорȣл єра mаї крȣnт, mаї аnріnс
Nічї д'о раnъ, саȣ̆ ловірє Гоmоnт nȣ аȣ̆ фост атіnс,
Un брац сnрє а са скȣтірє nєвъzȣт стжnд ꙟnтрарmат,
De mжіnілє zєтрітоарє прє коnіл 'ла аnърат.
Татъл съȣ̆ дє mії дє раnє фііnд стрєпȣnс ші mȣріnд
De тот ꙟл акопєріръ кȣ трȣпȣл съȣ̆, жос къzжnд.
Кȣ карє пє тот породȣл mі пє краю̆ 'ла ꙟnшълат,
Ші фіȣлȣї съȣ̆ віаца адоілѣ оаръ 'ю дат.

Dар єȣ̆ чє фъчѣm атȣnчѣ ꙟnтр'ачєл чѣс ꙟnкȣmnліт?
Ваї! пє жȣръmжnт ші чіnстє фъръ гріжъ одіхnіт,
Ліnіщіт, ꙟn фȣnдȣл Лȣврії ші дє хȣєт дєnъртат
Трȣпȣл mєȣ̆ ꙟnтрȣ ръnаос дȣлчє єра ръсфъцат.
О поаnтє ꙟnгроzітоарє! о соmn віклѣn, пієрzъторȣ̆!

M'am трєzіт ꙟп фꙋлџєрарѣ фієрꙋлꙋї отєржторꙋ.
Пє слꙋџілє тєлє тоатє, пє тоатє лѣꙋ фост zєтріт,
Ші ꙟп прідвоарєлє тєлє сжпџєлє ста пєсъдіт
Окії тієї съ дєскісєръ спрє а фі ꙟп спъїмжптаџї,
Ші а приві жос прє тартꙋрї пє тоџї аї тієї діхокаџї.
Uчігашії крꙋпџї дє сжпџє спрє тіпє аꙋ алєргат,
Мжіпілє ꙟші ръдікаръ спрє а тъ zътрі ꙟп пат.
Dар саꙋ къ чіпстірѣ вєкє спрє сжпџєлє стъпжпєск
Аꙋ тіжлочіт пєптрꙋ тіпє ꙟп кꙋџєтꙋл остъшъск,
Sаꙋ а Мєдічії ꙋрџіє а кібzꙋіт къ ѣ ꙋшор
Пєптрꙋ атѣ осжпдірє, фъръ пєкаzꙋрї съ тор
Sаꙋ ꙟп сфжршіт къ крꙋџіпдꙋші ꙟп віжъліє ꙋп порт,
Ѫп лок дє тоартє, лапџꙋвꙋрї ꙟтї тріті сє ка съ порт,
Ші сꙋбт а са стъпжпірє ка ꙋп zълог т'а пъстрат
Пєптрꙋ дꙋрєрї таї кꙋтпліте ші кіп таї ꙟпдєлꙋпгат.
Маї порочіт дє кжт тіпє, ші таї врєдпік дє ръвпіт
Колігпі, пꙋтаї віаџа а пєрдꙋт, кжпд 'лаꙋ zєтріт.
Іар слобоzєпіа, слава, ші ꙟп тортжпт 'лаꙋ ꙋртат....
Тє оџъръџї, въzꙋ, стъпжпъ, дє лꙋкрꙋл ꙟпфрікошат;
Грозъвії аша дє крꙋптє тє 'пкрєџєлꙋєск въдіт:
Dар крєдєџї къ тікъ партє діп тотꙋл в'ат повєстіт.
Sє пъръ къ діп пълаџітѣ Лꙋврії Мєдічі а дат
D'одатъ ꙟп тоатъ Фрапџа сєтпꙋл ачєл ꙟпкрꙋптат;

Тоатъ ѵртъ ка Парісѵл; ші тоартѣ фъръ ↑нвінс,
Ꙟнтр'ѵн мінѵт, тоатъ фаца трістеі Франціей а кѵпрінс
Кжнд ѵн краю врѣ фър де леџѣ, есте де мѵлцї аскѵлтат
De сѵте де мії де браце съ веде ↑ндетжнат.
Ржѵріле Франції тоате ѵнделе'ші аѵ фост крѵшіт
Ші нѵмаї лешѵрї де оамені дѵчѣ ↑н търї нъвѵшіт.

Sфжршіт Кжнтѵлѵї ал Doiлѣ.

CANTUL XII

ПRESKURTARE.

Вітѣзꙋл ꙋрїѣзъ повестірѣ ръзбоселор дін лъꙋнтрꙋ а де Франції. Моартѣ кꙋмпліть а лꙋі Карол ал IX лѣ. Кръіа лꙋі Хапрі ал III-лѣ, характерꙋл съꙋ̆, шi а вестітꙋлꙋі Dꙋкъ де Гꙋіz, кꙋноскꙋт сꙋбт нꙋме де Балафрѣ. Ръзбоꙗл зеда Кꙋтрас, зътрірѣ Dꙋкъі де Гꙋіс. Nевоіле ꙟнтрꙋ каре Хапрі ал III-лѣ ажꙋнсесе. Маєне съ фаче ꙟнчепъторꙋл Лікъі: д'Отал ꙟі есте вітѣзꙋл. ꙟнпъкъчꙗнѣ лꙋі Хапрі ал III лѣ, кꙋ Хапрі краꙗл Nаварлꙋі. Ажꙋторꙋл че фъгъдꙋеще кръіаса Єлісавета, шi ръспꙋнсꙋл ачещіа кътре Хапрі де Бꙋрбон.

Dꙋпъ че воінца соартєї̆ кѫтєва zілєа лъсат
Крꙋzіті шi тꙋрбъчꙗнії̆ слобод кꙋрс, шi не'нфрѫнат,
Шi дꙋпъ че ꙋчігашії̆ ꙟн фър де леџі аꙋ̆ влещіт
Ш'а лор палꙋше тѫмпіте жъртфе маї̆ мꙋлт н'аꙋ̆ гъсіт
Nъродꙋл че се'нтрармасе, де кръꙗса ꙟнвітат,

Ꙟп сфѫршіт дескіꙁѫпд окії кꙋпоскꙋ ал съꙋ пакат.
А жалпічії сале патрії сꙋспінꙋл 'ла ꙟпцелес:
Ꙟпдꙋрарѣ лꙋї ꙋрmѣꙁъ дꙋпъ тꙋрбаре адес.
Деграбъ шї Карол [1] ꙟпсꙋшї де спаїmъ фіінд кꙋпрінс
Досъдірѣ шї mꙋстрарѣ кꙋџетꙋлꙋї 'лаꙋ ꙟпвінс.
Крещерѣ рѣ дін прꙋпчіе, де шї mꙋлт 'ꙗ фост стрікат
Плекарѣ бꙋпъ, кꙋ каре фірѣ 'ла фост ꙟпꙁестрат,
Дар пꙋ пꙋтꙋсе кꙋ тотꙋл а пъдꙋші ачел граꙋ
Каре шї пре жълцꙋл славеї спъїmѫптѣꙁъ пе ꙋп краꙋ.
Де шї кꙋ прінџіпії реле mаїкъ-са 'ла фост хръпіт,
Тотꙋш пꙋ ера ка дѫпса ꙟп фър де леџї ꙟmпіетріт.
Мѫхпірѣ ꙟї вещежѫсе флоарѣ ꙁілелор кꙋрѫпд,
Прін бътоџіре де mоарте а са віацъ кꙋрmѫпд.
Дꙋmпеꙁеіаска чертаре асꙋпръї 'ꙗ деꙁвълїт,
Шї кꙋ боорꙋл ꙋрџіеї трꙋпꙋл 'ꙗ печетлꙋїт.
Врѫпд прін а лꙋї осѫпдіре кꙋ гроаꙁе а пілдꙋї
Пе орї-каре, дꙋпъ вреmе, съї ꙋрmеꙁе ар воі.
'Лаm възꙋт кѫпд ꙟшї да дꙋхꙋл; шї паркъ фъџішї ꙟmї
Прівірѣ оџърѫтоаре, че атꙋпчї mъ спъїmѫпть (стъ
Дін трꙋпꙋл съꙋ ꙁбꙋкпѣ сѫпџе ꙟп клъбꙋчї шї аспꙋmат
Ѕпре ръспълтірѣ ачелꙋї франџоꙁеск ч'а фост върсат.
Де о mѫпъ пеꙁърітъ се сіmџѣ дꙋіос ловіт:
Іар пъродꙋл ꙟптрꙋ спаїmъ, де аша гроꙁав сфѫршіт,
Тѫпгꙋіа пе краꙋл тѫпър, шї ꙟп кꙋрѫпд се черат,

Пе краюл, пре каре рьії ꙟл тържесеръ 'н пакат
Ш'а кърѹіа покъінцъ Франції ꙟї фъгъдѹіа
Nъдеждѣ ѹпії маї блжпде кжртѹірї, ч'ії требѹіа
Ꙟндать дар дѹпъ моартѣ фрателѹї съѹ а сосіт,
Токма де ла міезѹл нопції, Валоа фоарте пріпіт
Ꙟп локѹріле, че ꙟпкъ, де сжнџе тот фѹмега,
Ал осжндітѹлѹї фрате моштепірѣ д'аї лѹа.
Полопіа пе атѹпчѣ кѹ ѹп глас аѹ фост сѹіт
Ꙟнтр'ѹп ржнд кѹ Гіазелопії пе Валоа порочіт.
Де кжт орї че домп пѹтерпік, вестѣ лѹї маї де темѹт,
Воінца Лехіеї тоате а кжштіга а пѹтѹт.
Есте де грьіте маре ѹп пѹме де сіре вестіт:
D'ачеѣ а лѹї повоаръ Валоа п'аѹ спріжініт.
Nѹ с'аштепте вре о дать ка съ'л крѹџ, съ'л тъгѹлеск:
Одіхпа, віаца, тоате кѹ плъчере ꙟї жъртфеск
Без адевърѹл чемї плаче де кжт джпсѹл маї алес
Ꙟл пльжпг, ꙟл мѹстрѹ де фацъ шії сжпт пáвъгъ адес.
Алѹї славъ, ка о ѹмбръ, ка ѹп фѹм с'а десфъкѹт:
Префачерѣ есте маре, де ржпд ꙟпсъ 'ла фъкѹт.
Dін трістъ педоспічіе ла мѹлцї краї с'а ꙟнтжмплат,
Бірѹіторї ꙟп ръзбоае, съ фіе робї ꙟп палат.
Ꙟп дѹх съ кѹноаште пѹмаї адевъратѹл кѹраж
Пе Валоа 'л фъкѹ черѹл фаптелор бѹне пърташ.
Есте воіпік, дар слаб фоарте, краю петребпік, ѹп

Къчї пътаї ↑птръ ръzвоае статорнік с'а арътат.
Фаворіцїї фъръ чінсте, слъбічюнѢ'ї тъгълѢ
Ші дъпъ а лор воінцъ inima ↑ї кжртъіа
Ѫп курте ↑нкіші ку джнсул, ↑п десфржнърї ↑пплжн-
Sъpzї ла дъіоаса стрігаре а ъпъї пород пръдат, (тат,
Прін гласул лъї а лор вое петребнічії аръта,
Ш'а вістерііолор Франції ръмъшіціле пръда
Іар породул субт повоаръ ↑нкужбат фіінд цетѢ
Охтжнд д'а лор десфътаре а лор десфржнърї плътѢ.

Dар ↑н времѢ че субт жугул ачелор лакомї тірапї
Валоа сжлпічѢ цара ку поверє кжцї ва анї.
S'аръть Гюіс д'одать: ші породул обосіт
Ѫшї ↑птурпіръ прівірѢ спре лучѢфърул івіт.
Ісбжпzіле, воінічіа, пъріптескул пъме бун,
Ліпічюл ші фрумусецѢ, каре су плетул ръпун,
Dарул де а щі съ плакъ, каре поате а робі,
Ші де кжт віртутѢ ↑псьшї ал траце ші ал ліпі,
Прін дръгьпеле пътернічї inimї 'юаў агонісіт,
Ші воінца тутулора пептру джнсул аў упіт.
Nimeпї п'аў щіут маї біне ↑нкіпуірї д'аблеzпі,
Ші пе але сале патімї маї таре а ле струпі.
Nічї маї кібzuit с'аскунzъ, субт віклене аръътърї,
Челе маї ↑птіпсе плапурї ші семеце апукърї.
Труфаш стъпжпіторў, пжпдру, дар періодпік ші
вікле́п

А обціїі сърьчіа, о тжнгуна ку налѣп.
А ле дъріlор повоаръ окърж некоптеніт.
Ѕъракул тергжнд съл вагъ, се ѣнторчѣ ферічіт.
Пе ліпса чѣ рушіноась с'о тжнгже преведѣ,
Ѧн Паріс а са сосіре дърпічіа о вестѣ.
Ѕъ аръта къ ѫвеще пе magnaцїї че ура,
Кутпліт, фъръ 'ндуплекаре атунчѣ кжнд окъра.
Nънраспік ѣнтру доріnце, ѣнцелент ѣн вікленії,
Лучіт ші де фапте буне, пжн ші д'алуї тішълії
Ѧн орї че кутпънь mаре пічікут пу саў спъїтжнтат
Осташ бун, ші пріnціп mаре, нар четъцѣн дефъїmат.
Дупь че кжтьва времe путерѣ ш'аў іспітіт;
Кжнд аў сокотіт къ есте пъродул віне орбіт
Маі тулт пу се тъїнуіръ, ѣн івналъ пъвълі,
Вржнд пе краюл съў діп скаун ѣн пъроїю 'ал пръвълі
Ѧнтруніре пієргътоаре ѣн Паріс аў плъгтuіт
Dіп каре ші Франца тоатъ ѣнгрàбъ с'а zmердuіт:
Natілъ ѣнгрозітоаре, че общіа а крескут,
Ѧнгръшатъ діп учідерї, тупчіторї тулцї аў пъскут.
Франца аў възут агунчѣ доі краї че о спжркуѣ,
Unул, че семнеле пуmаї де стъпжніре ціпѣ,
Іар челълант, каре гроаzа, ші пъдеждѣ ръвърса
Ші д'а крыієі сек тітлу фоарте пуцін ѣї пъса.
Dіп веціа чѣ аджнкъ пе Валоа 'ла трезіт

Прітеждіа чѣ де фацъ, ші хуетул ѧнкумпліт.
Ш'аў фост таї дескіс о датъ окії съї ѧнповърацї,
Жпсъ де лутіпа zілії апуінд ѧнтунекацї.
N'аў путут ка съ зърѣскъ, ѧн віфорул турбурат,
Фулцеріле ѧндрептате спре ал съў кап ѧнгрелат.
Чі де zоріле трезвіеї курѫнд фіінд обосіт,
Жнтр'а ле сотнулуї враце с'арункъ іар остеніт.
Жнтру деzтіердъри віклепе, де чокої ѧнкунжурат
Dорtітаръ кіар пе талул пръпьстіеї резетат.
Sінгур ръмъсесет вредпік дін кьдере ал опрі
Фііпд гата пентру джпсул ѧн тот чѣсул а пері.
Леціуіт Тропулуї Франції ѧн уртьї тощенітору,
Брацул теў і съ фъкусе ѧнтрартат окротітору,
Sлъвічіупії сале разіт тъ аръта пекльтіт
Врѫнд съ'л скап, саў ѧнпреунъ съ тъ піерz непорочіт.

Іскусіт ші Гиіс фоарте ѧн кіпурі д'а вътьта
Uпул пре алтул ѧн таіпъ упелті а пе сфърта.
Пре Валоа ѧлсіліръ, ші не врѫнд, а се ліпсі
De разітул ачел сінгур че путѣ ал тѫнтуі.
А леції прічіпуіре, хоботул овічпуіт,
Жп гр'ачѣстъ крудъ таіпъ тіжлочіре аў служіт,
Пріпдр'а са сфѫнтъ кіетаре, тот пъродул 'нтртат
Мѫпіа са чѣ ръў стінсъ де іzноав'аџѫцат.

Sтръmoщаска лор кредінцъ кълкатъ леꙋ о аръта,
Ші пре стрѣініле сектꙋрї кꙋ пелеціірї пъта.
Dꙋшmaп черꙋлꙋї пре mіне кътръ тоцї mъ zꙋгръвѣ,
«Ел прѣсаръ ръzбоірѣ прѣтꙋтіпдінѣ, zічѣ,
«D'a Елісаветії фапте кать а се пілдꙋі
«Zдробінд алтареле воастре пре асале ва zіді,
«Пжпгъріtеле лор капіщї ꙟп Паріс ле веці ведѣ»
Тоцї дар д'але лор алтаре тремꙋржпд, съ ръzвръtѣ
Пжпъ ші 'п кꙋртѣ кръіаскъ тꙋрбꙋрарѣ с'а пꙋртат.
Жптрꙋпарѣ, че де фрікъ пътрꙋпсъ с'а аръtат,
Мергжпд, ка дін партѣ Ромії, краюлꙋї іаꙋ ші вестіt
Кжт къ Рома ꙟл опреще д'а фі кꙋ mіне ꙋпіt.
Ваї! краюл фіінд слаб фоарте ла ачѣста саꙋ сꙋпꙋс
Ші кіар кжпд спре ꙟпдрептарѣ чінстії сале m'аm фост дꙋс,
Аꙋzіꙋ кжт къ кꙋmпатꙋл ꙟптрꙋпірії с'а плекат
Ші кꙋ дꙋшmапії д'авалmа съ mъ пѣрzъ с'а легат.
Фър де воѣ са ꙋскатꙋл де ощіре с'а кꙋпрінс,
Фър де вое, ші де фрікъ бътъліе 'mіа дескіс.
Плжпгжпд аса слъбічюпе, фъръ mаї mꙋлт ал крꙋца
М'аm ꙟптꙋрпат де ал бате, ꙟп лок де аї ръzбꙋпа.
А ле 'птрꙋпірії орашъ ꙟпгрозіtе прѣгътѣ
Остъшжте ꙟп тот локꙋл, ші 'ппротівъmї трімітѣ.
Жоіос кꙋ ꙟпфіербінцѣлъ асꙋпръ'mї с'а пъпꙋстіt

Ачел стъпжнеск тіністрꙋ а кралꙋлꙋї бафлеӈкіт.
Ші Гꙋїс каре ші тінте кжт ꙟндръзнѣлъ авѣ,
Прієтенії прігонїндꙋмї, тречерѣ ле ꙟнкідѣ.
Претꙋтіндінѣ деарте, де връжташї ꙟнгеꙋїт,
М'ат лꙋнтат кꙋ бърбъціє, ші соарта міат іспітіт.

Ла Кꙋтрас ꙟнтжмпінжндꙋл пре фалнікꙋл Жоїос:
Щіці ꙟнвінџерѣ чѣ крꙋнтъ, ші ал съꙋ сфжрміт дꙋїос.
Sъ въ крꙋц дар де zадарнічї ші търꙋнте повестірї,
Ба! нічї ꙋн фел де скꙋртаре нічї сфіелнічє феџірї,
Zісе стрълꙋчіта Dоамнъ, ꙟн повестірї нꙋ прімеск,
Кънї пот съ ꙟмї дѣ лꙋмінъ, шісъ леаскꙋлт доресќ
Nꙋ ꙋіта те рог німіка дін zіоа деда Кꙋтрас
De Жоїос деаса моарте, ші де трꙋделе чѣаї трас,
Іспръвіторꙋ д'аша фапте поцї ш'а мі ле повесті,
Dорінд а фі тъкар нꙋмаї вреднікъ а ле чінсті.
Аꙋzінд а са воінцъ вітѣzꙋл аꙋ ші сімціт,
De рꙋшжне аса фацъ къ апрінс саꙋ догоріт.
Ші сіліт, ші фъръ вое де слава са а ворбі
Пієрzътоарѣ історіе ꙟнтр'ачест кін повесті.

Dін тоцї фаворіції каре Валоа ꙟї прослъвѣ
Чеї търꙋлѣ слъбічꙋнѣ, ші каре ꙟл кжрмꙋїа.
Жоїос нъскꙋт дін сжнџе ꙟн Франца неꙟнсемнат,
Ачел маї пꙋцін неврелнік де фавор с'а арътат.
Ел авѣ мꙋлтъ віртꙋте; ші де нꙋ iар фі ръпіт

Soарта, zілеле вієції, ꙟтр'ачел ръzбоꙋ кꙋтплꙇт,
Nегрешіт къ ал съꙋ сꙋфлет, ꙟп іспръві таї тарї де-
Пре а лꙋї Гꙇꙋіс вестіре ꙟтр'о zі ар фі ꙟпвіпс. (пріпс,
Dар крескꙋт пѫпъ атꙋпчѣ ꙟтр'а кꙋрції толічꙇꙋпї
Ꙟтр'а ле аторꙋлꙋї браце, ꙟп дезтіердърї, сбꙋрдъ-
чꙇꙋпї
Ꙟп ръzбоꙋ тъ'ппротівіръ, кꙋ тꙋлт кꙋраж де прісос
Чела вітѣzꙋ чѫпър есте ꙋп вътъторꙋ фолос.

Dе кꙋртеzапї о тꙋлціте, че де дѫпсꙋл съ ціпѣ,
Dіп брацеле дезтіердърії спре отор ꙟпаіпта
А ле ꙇꙋбіторлор пꙋте п'а лор хаїпе съ 'псетпа,
Пріп ціфре, че кеzъшіа драгостії лор аръта.
Артеле лор кꙋ бріліѣптꙋрї, че де соаре стрълꙋчѣ,
А лор браце слъбъпоаце ꙟпzадар ꙟтподобѣ.
Трꙋфаш, фъръ кꙋтпъпіре, ꙟп холотъ ші апріпшї,
Фъръ тъсꙋръ де тіпте, ꙟп ръzбоае педепріпші,
Мѫпдре де а лор подоабе, де тꙋлціте лор сꙋтеції,
Фъръ пічї о рѫпдꙋіалъ алерга кꙋ пашї търеції.

Sꙋбт протівпікъ лꙋчіре табъра тѣ съ ведѣ.
Осташії че ꙟп тъчере, сꙋбт окії лор съ'птіпдѣ,
Ꙟпфъцоша ꙟп тот локꙋл піціе сълбатічї солдацї
Ꙟпбътрѫпіції ꙟп ръzбоае, ꙟп трꙋде ꙟпвѫртошацї,
Dе фіер пꙋтаї ші сѫпеце съ ведѣ ꙟтподовіції,
Ꙟпкрꙋптацї, депріпшї ла сѫпце, де рапе акоперіції.

Фъръ потпъ ка ші джпшії, кѹ фіер пѹтаї ↑нтарітат
Повъцѹят а лор чете спре ръзбоюл сжпцерат,
Рітеждії пепѹтъратє ка ші джпшії ↑пфрѹнтжпд,
Nѹ тъ осібѣт кѹ алтъ, де кжт ↑п фрѹнте мергжпд.
Ат възѹт п'аї поцрі дѹштапі вірѹіці, ші 'тпръщіаці
Рьстѹрпаці, ръсфржпці ↑п фѹгъ, торці, ші тѹріпд
спеpіаці.
Жпфіцѣт кѹ жале 'птржпшії палошѹл ачест крѹціт
Че ↑п Sпапіолескѹл сжпце таї віпе лаш фі рошіт.
Ортѣгъ а спѹпе дрептѹл къ дінтр'ачеї кѹртеzапї,
Sъчераці атѹпчї кѹ фіерѹл ↑птр' а тіпереціі апї,
Nічї ѹпѹл де вр'о ловіре рѹшіпат п'аѹ фост ↑ппѹпс
Чі пеклінтіт ші статорпік ↑п локѹл съѹ фѹ пътрѹпс.
Де паінтеші прівіпд тоартѣ тъчелъріпд ↑пкѹтпліт
N'а ↑пторс пічї ѹпѹл окії, пічї къ с'а ↑ппапоіт.
А кѹртеzапілор Франціі характерѹл ест'аша,
К'а лор воіпічіе пачѣ пѹ поатѣ а о тоіша
Din ръпаос, де сѹбт ѹтбръ алѣргъ ↑п віжъліі,
Мжршаві чокоі сжпт ↑п кѹрте, ші воіпічї ↑п бътъліі.
Жптр'о лѹптъ 'пгрозітоаре, ↑птр'ѹп ръзбоѫ фіорос
Еѹ стрігат, де цѣва ↑псъ, съ крѹце пе Жоіос;
'Лат възѹт фъръ зъбавъ де солдаці кързъпіт
Галбеп ші де ѹтбра торціі таї де тот акоперіт.
Кюр ка о ціпгашъ флоаре че дiп верділе съѹ ток

Dimінѣца съ zъреще, zimбіndусъ дin вовок
D'a zефірілор пъпаре шi дinтр'ал zіорілор плжпс
Ч'о ръкореск, о ↑птарть кжпд zъдухул есте стжпс,
Iар каре уп чѣс лучеще ш'апої се дартъ куржпд
Sаў де фіерул че о тае, саў де вре уп сжлпік вжпт.

Dар жалпіка віруіпцъ спре че с'о маї помепеск?
Ах кжпд аш путѣ де істов дiп mintѣ mѣ съ гопеск!
Круптеле ціпері де minte а кумплітелор ешірї!
Dе Францоzеск путаї сжпџе врацул mieў аре крушірї;
Ку аша прец а mѣ славъ пу mъ mжпгже пічї пік;
Купупіле віруіпції ку лакръmї фієрбіпці ле пік.

Ачест крупт ръzвоїў шi страшпік маї вжртос аў
Беzпа дiп каре съ ıась Валоа аў фост черкат: (аджпкат
Dintр'ачѣ пепорочіре аў фост ші маї окържт,
Жп Паріс пе аскултарѣ, ші кліка с'а сутеціт.
А луї Гіюс ↑псъ славъ, пепорочірї аџжџжпд
Жї ↑mmулці дефъїmарѣ, дурерѣ са овріпmіпд
Къчї Гіюс дiп аса парте ла Віmорі порокос,
Пісте Гермапї ръzвупаръ пeірѣ луї Жоіос.
Nъпъдіръ ші ла Оппо дinтр'аї mеї ажутъторї
Ші ↑п Паріс съ ↑птоарсе ку а віруіпції флорї.
Тутурор съ арът ка уп zеў апъръторў:
Краюл тріумфжпд пріміръ пре ал съў прігопіторў,
Че доведі, ↑пфруптжпдул пе домпул съў ↑пвржпчіт

Кꙋ maĭ пꙋцin ꙟл слꙋжiръ, шi maĭ mꙋлт лаꙋ вiрꙋiт.

Dар рꙋшinѣ zъдъраще шi кꙋражꙋл пꙋцinат:
Валоа пεсimцiторꙋл аꙋ сꙋmцiт къĭ дεфъĭmат
Ел а воiт съ стропѣmъ сεmεцiа лꙋĭ Гꙋiс,
Iспiтiнд а са пꙋтεрε, дεфъĭmать ꙟп Парiс.
Dар maĭ mꙋлт пꙋ ера врεmε; къчĭ атꙋпчѣ саꙋ фост стiпс
Din пъродшi тоать фрiка, шi драгостѣ пεптрꙋ ꙟпс,
Ачела кꙋ сεmεцiε шi гата ла ръкошiт
Кꙋm аꙋ врꙋт съл стъпжпѣскъ, дрεпт тiрап лаꙋ сокотiт
S'адꙋпъ, съ'пперεкѣzъ, гроаzа пε тоцĭ аꙋ копрiпс
Шi артεлε оръшъпiĭ ꙟп спъĭmжптацĭ аꙋ ꙟпчiпс.
Мꙋлцimѣ чε дε палапчε шi скꙋтiрĭ съ рѣдiка
Прε Валоа ш'а са стрѣжъ ꙟпкiсъ, о спъĭmжпта.

Жп вiфорꙋл чел maĭ апрiг Гꙋiс шъдѣ лiпiщiт,
Sтжрпiнд, саꙋ опрiнд тꙋрварѣ пъродꙋлꙋĭ ръсврътiт:
А рεкошiрiĭ ръzоаръ сiпгꙋр лε повъцꙋiа
Шi ꙟптiпсꙋл трꙋп съ miшчε ꙟл фъчѣ прεкꙋm воiа.
Кътрε палат тот пъродꙋл кꙋ тꙋрварε алεрга;
Гꙋiс, к'ꙋп кꙋвжпт атꙋпчѣ, опора пε Валоа.
Кжпд ꙟпсъ кꙋ о ростiрε пꙋтѣ съ'л фi пръпъдiт,
Къ лаꙋ лъсат съ тръiаскъ ел съ пърꙋ mꙋлцъmiт.
А рεбεлiлор кꙋmплiрε iар сiпгꙋр аꙋ алiпат
Шi дiп тiлъ ꙟл лъсаръ кꙋ фꙋга дε аꙋ скъпат.

Dар орї каре аꙋ фост цілꙋ, Гꙋіс вініЙ с'а сꙋпꙋс,
Фоарте пꙋціні пентрꙋ ꙋн тіран, фъкꙋ тꙋлт пентр' ꙋн сꙋпꙋс.
Чінї а тꙋкь съ'нгрозѣскъ пе краіꙋл съꙋ ꙟтр'ꙋн понт
Капꙋл требꙋе съ'шї тѣмъ де н'а пꙋтѣ скъпа де тот.
Гꙋіс дар спре аша правъz дінтр'ачѣ zі ꙟндрептат,
А ꙟнцелес къ нꙋї време д'а маї лꙋкра тъсꙋрат,
Къ стжнд д'асꙋпра прѣ везнъ кжт маї сꙋс съ ꙟнълца
Де нꙋ ва шъдѣ пе скаꙋн, спре мꙋнчї съ ва 'наінца.
Ꙟн сфжршіт стъпжн пе воіа пъродꙋлꙋї тꙋрбꙋрат,
Шї фіінд де сꙋмеціе шї нъдежде ꙟнгжмфат,
Ажꙋтат де попії Ромії, шї де Шпагнолї спріжініт,
Прослъвіт де тоцї Францезії, де фрацїї съї ꙟнлесніт,
Мжндрітꙋл сꙋпꙋс крезꙋръ къ ва пꙋтѣ ꙟнтꙋрна
Ачеле времіЙ, ꙟнтрꙋ каре де пре трон съ ръстꙋрна,
Аї вечілор краї аї Францїї вафленкії погоржторї,
Маї дінтрꙋ а лор пъскаре, ꙟнпілаці де ръніторї,
Ѕꙋбт вре о скжрнавъ расъ корона ꙟшї містꙋіа,
Шї плжнгжнд амар, ꙟн фꙋндꙋл вре ꙋнꙋї скіт лъкꙋіа;
Лъсжнд кжрмꙋірѣ 'налтъ, тікъіції пътърѣї
Ꙟнтр'а тіранілор мжнъ, шї спре прадъ ла калъї.

Ръскꙋмпържнд ꙟнсъ време ръсплътірії Валоа
Кіемаръ адꙋнарѣ чѣ обштѣскъ ла Блоа
Вец фі аꙋzіт, стъпжнъ! де ачеле адꙋнърї

Къ аў пропус правілї тулте, фъръ съ факъ лукрърї;
Літбуціа ачѣ стѣрпь а суте де депутацї
Nумаї реліле ростіръ, ꙟп каре ерам пікацї,
Шї а собоарълор тоате ꙟнкіерѣ ле ера
Din пътіміріле поастре нічї упа а ушура.
Ꙟнтр'ачеѣш адупаре Гиіс вепі ꙟпгжмфат
Sъ ꙟпфрунтезе де фацъ пе ал съў краю дефъїмат;
Лжнгъ тропул съў шъзуръ, сокотінд пре депутацї,
Ка пре ніще слуцї супусе шї врерії луї ꙟнкінацї.
Dар кжнд ал лор труп певреднік, шї тіранулуї вжндут
Кжртуітоарѣ путере ꙟп мжнь съї дѣ аў врут,
Обосіт а се маї теме, обосіт а маї круца,
Ꙟнсфжршіт Валоа врурь а кры шї ашї ръзбуна.
Авалтул съў ꙟп тот чѣсул, сілітору аї десплъчѣ,
D'а луї уръ, шї мжніе батжокуръ ꙟшї фъчѣ,
Nепрепуінд нічї о датъ, ꙟнтр'ал съў доміп ꙟнтъртат
Sтаторнічіе дестулъ д'ал зътрі ꙟпвеедерат.
Dар соарта луї ꙟл орбісе, чѣсул ръў іаў фост сосіт
Кьчї ꙟнаінтѣ са краюл аў пус де 'ла оморжт;
De о міе де куціте трупул луї ꙟпжунгіат,
Пжп ла чѣсул морцїї ꙟнсушї труфіа пу 'ша плекат,
Шї фрунтѣ 'чѣ де каре Валоа съ ꙟнфріка,
De умбра морцїї купрінсъ, ꙟнкъ тот ꙟл спъїмжнта.
Ꙟнтр'ачесташ кіп періръ ачел путерпік супус

De віртуцї шї де грешале ун атестекуш несnус.
К аюл прекум вафленкеще а кълка лаў сухеріт,
Асеменѣ фьрь чінсте ѫн урмъ ш'аў ізбжндіт.
Ѫндатъ че вестѣ трістъ ѫн ораш с'аў ръвърсат,
Depъ лжнс аерул ꙋmплуръ пьродул ѫнспъïмжнтат.
Бърбаці, фемеї, пручії бръдії тоці кжцї ера ѫн Паріс
Алѣргъ вочінд, сърутъ кінуріле луї Гюіс
Тоцї къ тревуе, крезуръ, ѫнтр'ачел чѣс де некаz
А лтарул съ'шї ръзбунеzе, ш'а лор пьрінте вітѣz.
Маіеп, страшнікул съў фрате, пжнтре джншї се нурта
Шї пре тоцї ла ръсnлътіре шї спре ръзбоїў ѫнтържта
De інтерес, маї ку сѣмъ, де кжт де жале купрінс
Ѫн мілioане де інімї фокул вражбії а апрінс.
Маіеп дін копілъріе ѫн турбуръри ръдікат
Sубт мжндрул Гюіс крескусе, шї арміле аў пуртат,
Ш'а луї славъ мощенінд'о, шї ѫн превъz саў ціnтіr
Кьчї скіптрул клікъї ѫндатъ ку мжна лаў пъпъдіт.
Мьрітѣ чѣ фъръ марціні, Sтъпжнірѣ фъръ фржў
'Ла мжнгжіат ку лесnіре де моартѣ фрателуї съў;
Атунчї ѫл служа де силъ, астьzі ѫнсъ букурос
Sъ фачь къ ръсnлътіще zътрірѣ луї сжнцерос.
Маіеп аре, нуї тъгадъ, ун кураж ероіческ,
Шї щіе ку порочіре, пріn кіпул фъцърніческ,
Sъ унѣскъ мії де духурї нумаї субт правіла са,

Пре връжташі̆ ка сьі̆ струпѣскъ, ші п'аі̆ сьі̆ аі̆ апъса
Купоаще а лор талантурі̆, ш'а ле ꙟтребуінца,
Din непорочірі̆ адесѣ щіе фолос а'ші̆ круца.
Гізіс бьітьчѣ ведерѣ окілор таі̆ лутіпос,
Ера таі̆ вітѣz, таі̆ таре, дар пу таі̆ прітеждуіос.
Іатъ Маіеп чіпе есте, іатъ ші путерѣ са,
Dар ку кѫт ꙟтр'а луі̆ тіпте кліка поатѣ а се лъса
Ку атѫт Отал чел тѫпър ꙟпъръzпецў ші пъzърос
Ꙟп духул еі̆ ꙟі̆ ꙟпсуфлъ ал съў кураж фіорос,
Отал а партідіі̆ сале ꙟі̆ къlкап пеꙫпічіт,
Аре пѫп'акут путірѣ де ощѣп певіpхіт,
Маіеп, чел повъцуеще ꙟтр'ал ръzбоіулуі̆ плацў,
Есте суфлет ꙟтрупірі̆, ші ачела есте брацў.
[2] Dар ал фламапzілор аспру, ші політіческ тіраи,
Шукбъцу вечінул постру, католікул чел аваи
Куруіа ꙟпшълушагу ꙟі̆ есте спріжіп торў,
Ачел краі̆, връжташул постру, ші ал теў прігопітор
[3] Філіп, ꙟпбръцошѫпд сфада ші партіда луі̆ Маіеп
Ціпе пе авалтпі̆ пощрі шіі̆ спріжіпеще віклѣп.
Ші Рота, че ар фі дрептул реліле де а стърпі,
Кате съ 'птъръте вражба ші оторул а прііпі,
Іар порекліtул пъріпте креціпілор, кувіос,
Ꙟптр ал фіілор съі̆ тѫпъ дъ палошул сѫпцерос.
Din доъ пърці̆ а Европіі̆ реліле съ ръсколеск

Ші спре ⱥнгрозірѣ ноастрѫ ⱥн Паріс сѫ нѫтолеск.
Краю фѫрѫ супуші, ла урѫ, фѫрѫ разіт ші гоніт,
Кѫтре тіне сѫ алерџе Валоа аў фост сіліт;
Кѫ сѫнт лѫсѫторў крезурѫ, ші нічі кум с'а ⱥншѫлат.
Патріеі а фаче біне сѫргуіторў т'а афлат.
Прітеждіа пріінітоаре тѫ фѫкурѫ ніел де леў,
Nепрівінд маі мулт ⱥнтрѫнсул де кѫт не кумпатул
А даторіілор сфінте правіла супус луаію, (міеў,
Ші краю фіінд, стѫпѫнірѣ арѫтуію алтуі краю.
Еў тѫ дусеію дрепт ла дѫнсул, фѫрѫ трактат саў зѫлог
Ⱥн куражул тѫў сѫ астѫзі, ⱥі зісеію, ал тѫў нѫрок,
Sуб а Парісулуі шанцурі сѫ ізбѫндеңі, саў сѫ морі.
Атунчѣ ші семеціа ⱥі ⱥнсуфлѫ аі еі борі.
Nу мѫ тѫгулеск вр'о датѫ кѫ пілда мѣ аў путут
Ку аша ⱥнвѫпѫере суфлетул де юаў умплут,
Че а са непорочіре віртутѣ луі 'ю трезвіт,
De путреда трѫндѫвіре де сінеші саў дожѫніт,
Soарта трістѫ сѫ фѫкурѫ луі Валоа де фолос,
Кѫчі нѫрокул рѫў адесѣ есте ла краі пріінчос.

Ⱥнтр'ачесташ кін урмарѫ повестірѣ луі Хапрі
Ⱥн курѫценіа тоатѫ фѫрѫ чеваш а фері,
Ші ажуторул креесії солінщул ⱥнфіербѫнтат,
Фіінд кѫ сус де пре зідул орашулуі револтат
Гласуріле біруінцеї ⱥн табѫрѫ ⱥл кіемѫ,

Непіерzжнд таї мултъ време съ алерџе преџетъ́.
Отіе де Енглеzі тінері, унда търіі деспікжнд,
Жї вор урта де апроапе, біруінца`кънтжнд
* Ексес ѫї повъцуеще Ексес воїнікул бърбат,
Че тжндріа Sпаніолѣскъ ку сабіа аў дъртат.
Каре ну кредѣ вр'о датъ къ нърокул ва путѣ
Sъї вещежаскъ кунуна че іzбжндаї ѫмплетѣ.

Хапрі маї мулт ну ащѣптъ, грабпік де а іzбжндї
Ку депадінс ла порпіре стърuеще а гжндї.
Мерџї, ѫї zісеръ кръіаса, мерџї прѣ вреднiче вітѣz,
Ощепії теї дупъ тіне вор рупѣ а търії талаz.
Nу луї Валоа вр'о датъ че ціе вор ацї урта
Dрагостѣ тѣ пумаї ціе съ'ндуплекъ аї лъса.
Жнтр'а ръzбоаелор арші̆ці ѫі веї ведѣ алергжнд
Nу атжт ка съ'ці ажуте, чі пілдії тале уржнд,
Жп тещешугул чел маре а ръzбоюлуї черкаці,
Ші прін тіне ла іzбжндъ, ші ла трудъ ѫнвъцаці,
Вор путѣ ка съ служаскъ Енглітеріі ку фолос,
Фіе дар клікa съ піче субт̓ брацул тъў чел вжнос.
Јшпапіа спріжінеще ші ажутъ пе Маіап,
Пе тіне те пріrонеще ал Ромії Папъ віклѣп,
Мерџї ші Sпапіа ѫнфржнџе фъръ а те ѫнфріка
Dе фулџерул каре Рома спре тіне ва арунка,
Мерџї дар мерџї ші іzбжндеще пороаделор прослъвіт

Дарпъ тжпдріа лȣї Філіп, ш'а лȣї Sікст челȣї трȣ-
Філіп тоцѣп ȣпȣї татъ че єра тіран де плін, (фіт.[5]
Маї мік, маї фъръ 'пдрълꙁпѣлъ дар вiклѣп пȣмаї
Ꙟпвръжбіпд тоцї меціеші, ꙟп правъꙁ де аї робі (пȣціп
Dіп фȣпдȣл кȣрціілор сале лȣмѣ кат'а дертолі,
Sікст дін пȣлбере дін църпъ п'ал лȣміі трон ржідікат
Кȣ пȣтєрє маї пȣціпъ, арє сȣфлет ꙟпгжмфат,
Ачест Sікст, тірапȣл леціі, ȣп бъкар де ла Монталт,
Ꙟппъраціілор Европії астъꙁї съ афлъ авалт,
Ꙟп Паріс ка ші ꙟп Рома воеще правілї а да,
Sȣфлетеще а сȣпȣпє, ші трȣпеще а пръда.
Sȣбт стрълȣчіта тіаръ врѣ пре тоцї а-ї ꙁдробі
Ші пре Філіп ачест тжпдрȣ каȣтъ де ал робі.
Sжлпік, дар кȣ іскȣсінцъ, префъкȣт, ꙟпшълътор,
Челор марї връжмаші де тоарте, челор мічї ꙟппі-
лътор,
Ꙟп Лопдра ꙟптр'атѣ кȣрте аместекърї аȣ фъкȣт,
Ші лȣмѣ че о ꙟпшалъ, де ꙟпвръжбірї аȣ ȣмплȣт.

Іатъ връжмашії пре каре тре бȣе аї ꙟпфрȣпта:
Амжпдоі обръꙁпічіръ дȣшмапї а'мї ꙟптърта.
Кȣ фȣртȣпеле, кȣ Апглії ȣпȣл ръꙁбоає бътжпд,
А са фȣгъ, ші сфъртаре пісте лȣчіȣ аръжпд,
Ръꙁбоіпічії съї кȣ сжпце църмȣріле 'мї аȣ крȣшіт,
Челълалт тъкжпд ꙟп Рома мъ чіпстеще ꙟпгроꙁіт.

VIII

Uрmѣzъці ꙟнтр'a лор фаць правъzул каре цѣї пус
Пре Маіеn де'л веї ꙟнфрѫнџе, Папа ꙟці ва фі супус;
Sінтур поці съ пуї ла кале а са хръ саў фавор
Sпре біруіторі пріеlпік, кътре біруіці ку zор,
А да блестемурі еї гата, а ерта е лесnічос,
Жі апрinzї, ꙟї стінџї ꙟп вое фулџерул пепутінчос.

Sфѫршітул Кѫпітулуї ал Треілѣ.

CANTUL IV

ПRESKURTARE.

D'Омал ера гата съ стъпѫнѣскъ табъра лꙋї Хапрі ал III-лѣ, кѫнд вітѣзꙋл, ꙟнторкѫндꙋсъ дін Англіа, ꙟнфрѫнџе пре ръсколнічі, ші префаче соарта.

Вражба мѫнгѫе пре Маіан, ші зброаръ ла Рома ка съ солѣскъ ажꙋторꙋ̆. Прескріерѣ Ромії ꙋнде стъпѫнѣ атꙋнчѣ Сікст-Кінт. Вражба афлъ аколо пре Політікъ; се ꙟнтоарче кꙋ дѫнса ла Паріс, рокошеще Сорбона, ꙟнсꙋфлецеще пре чеї шаіспрезече ꙟнпротіва Парламентꙋлꙋї ші ꙟнармѣзъ пе кълꙋгърі. Daꙋ̆ ꙟн мѫна калъꙋлꙋї пре Магістраціі че цінѣ партіда краілор. Тꙋрбꙋрърі, ші аместекаре страшнікъ ꙟн Паріс.

Dар ꙟн времѣ че ꙟнтаінъ ꙟнтре дѫнші̆ воровінд,
Ші ꙟн лініще фолосꙋрі атѫт де марі кꙋмпънінд,
Адѫнчітіле щіінції амѫндоі ші ле сторчѣ,
Ші лꙋмѣ кꙋм ар сꙋпꙋнѣо, ш'ар кѫрмꙋіо гѫндѣ,
Sена кꙋ ꙟнспъїмѫнтаре пре ал съꙋ̆ мал сѫнџерат,

Прівѣ стѣгул ѧнтрупірії дезвъліт ѧн вѫнт лъсат.
Валоа фіінд атунчѣ ші де Хапрі деспърціт
Ші д'ал ръзбоюлуї соартъ гріжілів ші ѧндоіт,
Ѧнтр'аша ѧнвълуіре кът а съ спріжіні,
Ащепта пре Бурбон, сігур ку дѫнсул а біруі.
De зъбава луї ребелії ѧнхъітаці, обръзнічіці,
Din Паріс пе а лор клітурї ле скоасеръ сутіціці.
Мѫндрул д'Отал ку труфіе ші Nемур ші ку Брісак
Ші сълбатікул сфѫнт Павел, ла шатръ ші Капілак.
А партідії віповате непфрікаці окротіторї
Пре Валоа 'л спъїтѫнтасе, адесѣ біруіторї,
Ші ачест краю нестаторнік ші ла къінцъ сънус,
Ѧї пърѣ рьу къ лъсасе пре вітѣз де с'а фост дус.
Dintре тоцї ачещї ръзбоінічї ші а краюлуї връжташї
Ал луї Жоіос ун фрате[1] пъвълѣ дес ку осташї,
Пре каре д'аржндул лутѣ 'ла възут кут аў ѧнтрат
Din луме ѧн тѫнъстіре ші діп скіт ѧнтр'ун палат,
Десфрѫнат апої кълугър, скітнік ші юр куртеzап
Лъъ, лъсъ, юр луаръ кѫнд о zа, кѫнд ун сукман,
De п'а алтарулуї трепте, д'асале лакрьтї стропіт,
П'а ѧнтрупірії турбаре с'о аџѫџе а гръбіт,
Ші 'птр'ал Францезілор сѫнџе тѫна са а ѧнплѫнтат
Мѫна чео журуісе вечнікулуї ѧнпърат.
Dар діп тоцї ачеї ръзбоінічї ачел каре сеіъпа,

Прin вітежіа са, гроаза, ші фріка о ꙟнсуфла,
Че авѣ таї сетеџу суфлет, ші брацул таї пієрзъторꙋ,
Ту фусеші ꙟн тжнър пріnцiп, ту д'Опіал чел ръбщітор
Ту! діnтр'а луї Лорen віцъ, родітоаре ꙟn хероï
Връжмашії краюлуї ш'аї леџії, ш'а ліnіштії діnтре поï!
Флоарѣ тіnерітії тоатъ, ꙟn тот локул ꙟї урта,
Фъръ зъстжтпурї ку джnшії ꙟn ръзбоюꙋ се арuпка,
Uпеорї ꙟnтру тъчере ші алтеорї ку стрігърї
Дintр'a попџії ꙟnтуперек, саꙋ ꙟnтр'а черулуї зърї
Песте пъпъдіџії думтапї ку моартѣ 'nтжїnї пъвълѣ
Пътжnтул ку а лор сжnџе ші пулберѣ о стропѣ
Кяр ка згріпџорії, ка шоїтії діnтр'ал Кавкасулуї тукї
Dіnтр'ал Атоnулуї ціхле, діnтр'ал Олітбулуї чукї
Dе unде пътжnт ші марѣ ꙟn депъртаре въzжnд,
Ку арініле ꙟnтіnсе пуорії гроші деспікжnд,
Din въздухул фъръ тарџіnї пъсъреліле ръпеск,
Dіn браніщї, дін лунчї, дін кодрі туртеле ле спжркуеск
Ші ꙟn пръпъстії, ꙟn везnе, ꙟn футегъпії аджnчї
Піскуinд ꙟші дук вжnатул пріn пещерї ші піnтре стжnчї.

Плin акум ші де пъдежде ші де славъ ꙟnбътат,
Дintр'a луї Валоа кортурї, біруinд аꙋ фост ꙟnтрат.
Іар поаптѣ ші пъпъдірѣ турбурарѣ ꙟnтулцѣ,
Тот съ плека ꙟnаiнтеї, тот тремура ші фуџѣ.

Пѵхоюл тѵрбат ші сжлпік, гата де а съ ꙟтфѵа
Пріп шівоюл чел пъпраспік ера тот а ꙟпека.
Лѵчѣфърѵл дітіпеції ꙟпчепѣ а съ іві;
Мергъторѵл ꙟпаіптѣ Domпѵлѵї съѵ, Морпаі
Zърѣ акѵт де департе тѵрпѵріле дін Паріс,
Кжпд де хѵет пліп де гроазъ д'одатъ аѵ фост кѵпрінс
Алергаръ, ші ꙟп маре пержпдѵюлъ zърі
П'а лѵї Валоа ощіре ꙟпкъ ші п'а лѵї Хапрі,
«Dѵmпеzеѵле стрігаръ, воï аша пе ащептаці
«Хапрі віпе, сжргѵеще, ші воï фѵџіці ꙟпфрікаці?
«Воï фѵџіці, воï аї міеї соаце! д'ал съѵ глас рьсѵпътор
Прекѵт саѵ възѵт о датъ ші ал Ромії zідітор,[2]
Ꙟптр'а лѵї Іѵпітер пѵме, де Sабіпьпї сжлпічіт,
Лжпгъ Капітол[3] дін фѵгъ пе Ромапї къ юаѵ опріт,
Аша 'птр'а лѵї Хапрі пѵме Фрапцожії с'аѵ адѵпат,
Рѵшінѣ ꙟї догоржръ, ші алергжпд аѵ стрігат
Віе ачест вітѣz віе, сѵбт джпсѵл вот бірѵі,

Ꙟптр'ачест мепѵпт сосіръ ꙟптре джпшії ші Хапрі.
Sтрълѵчіпд кюр ка ѵп фѵлџер ꙟп віфорѵл попегріт,
Ла ꙟптжіле шірѣгѵрї алѣргъ фоарте прііпіт.
Dѣ ръzбою ꙟптр'а лор фрѵпте; връжташії фѵг спъї-
тжптаці,
Тот ръстоарпъ ші zдробеще, скітбъ соrціï веніпаці.
Din тжпа са zвжрле моартѣ, дін окї фѵлџері тръспеск

Шъфії съ ꙟnсꙋфлецѣzъ, ꙟn жꙋрꙋ̆ї съ 'nгісꙋеск,
Бірꙋінца съ ꙟnтоарnъ ꙟnтрꙋnіції фꙋг nієрдꙋції,
Ка лꙋчефєрії де nоаnтѣ че съ въд стржnшії ші скъzꙋції.
Кꙋ mъсꙋра че лꙋmіnа соарелꙋї стрълꙋчіторꙋ̆.
Zгжnдърєще ші аџжцъ фокꙋл съꙋ̆ чел хрънітoрꙋ̆.
Ꙟnzадар д'Оmал оnрєще nе фꙋгарії сnъїmжnтаці,
Гласꙋл съꙋ̆ де цѣва стржnџе сnре ръzвоꙋ̆ кжціва солдаці,
Гласꙋл лꙋї Хаnрі nріnєще а лор nаші тремꙋрътoрі,
Ѕnаїmа феції лꙋї рьстоарnъ nе чеї mаї кꙋтєzъторі.
Абіа шефії ꙟї адꙋnъ, фрікаї сnꙋлберъ кꙋржnд;
Ꙟnсфжршіт ꙟnтр'а лор фꙋгъ тжрьск nе д'Оmал nевржnд.
Прекꙋm де сꙋс дін ціхлеꙋл ꙋnꙋї mꙋnте троєnіт,
Пжnтре слоїі, кꙋ nъхоꙋл дін оmътꙋл чел тоnіт,
Пжnъ дꙋрꙋінд о стжnкъ, ꙋn nъстрꙋшnік болован
Че съ 'nгерmетѣ кꙋ nорії, ші съ херецѣ аван.
Дар че zік! къчї ел стътꙋръ; ла дꙋшmанї ш'аꙋ̆ арътат
Фрꙋnтѣ ачеѣ де каре, еї адес саꙋ̆ сnъїmжnтат.
Діnтре аї съї, че ꙟn фꙋгъ ꙟл тжржѣ, съ zmꙋnчі,
Рꙋшіnос съ mаї тръꙗскъ, кътръ дꙋшmанї nъвълі,
Пе ꙋn mеnꙋnт ші оnріръ nе бірꙋіторꙋ̆ ꙋ̆mіт,
Де връжmаші ꙟnсъ ꙟnдатъ съ афларъ околіт;
Ші nегрешіт къ кꙋ mоарте ар фі фост атꙋnчї чертат.

Вражба nе д'Оmал възжnдꙋл, кꙋ тотꙋл саꙋ̆ сnъїmжnтат,

Варвара, де а луї віацъ, невое ꙟнкъ авѣ,
Ꙁбоаръ, ꙟн сус съ рждікъ ші съ'л мжнтуіаскъ врѣ,
Навъꙁа са пуне 'нпрежма мулцімії че лаꙋ куприне,
Калкапул саꙋ чел де кріцъ чел непътрунс шаꙋ ꙟнтіне,
Каре морцій порунчеще, де гроаꙁъ 'нтовъръшіт,
Ші спаїма, саꙋ турбъчунѣ ꙟнсуфлъ не контеніт.
О а тартарулуї фіїкъ! о дітон ꙟнпелецат!
Ѕкутітоаре 'нтжіаш датъ атунчѣ теаї аръмат!
Мжнтуіші де сірг вітѣꙁул, ші соарта 'каї прелунціт,
Ку ꙟнсуші брацул ачела, сфетнік морцій ꙟнкумпліт,
Ку брацул тъꙋ ачел варвар, ꙟн фър де леџі ꙟнплжнтат,
Че пжн атунчі нічї о датъ а луї жъртфе н'аꙋ круцат!
Ꙟнтр'ал Парісулуї ꙁідурї пре д'Омал лаꙋ тжржіт
Ѕжнџерат, пътрунс де рапе, че нічї ну лѣꙋ фост сімціт
Мжна са лекуітоаре спре джнселе ш'аꙋ ꙟнторс,
Ші опріръ ачел сжнџе, че пентру джнса с'аꙋ сторс.
Ꙍар ꙟн време че тръпеще съ сілѣ ал ꙟнтърима,
Ѕуфлетул съꙋ ку отравъ перꙁътоаре 'нвенінa,
Аша прекум фак адесѣ тіранії чеї ꙟнкумпліці
Че прелунџеск съвжршірѣ морцій челор осжндіці,
Ші ла фър де леџі аскунсе нуінцуї де ле служеск,
Ꙍупъ че ле фак н'ачелѣ, ачунчѣ ꙟї пръпъдеск.

Харрі вржнд фолос съ трагъ дін мареле авантаж,
Ку каре соартаї чінстісе ꙟн ръꙁбоꙋ ал съꙋ кураж,
Ші ꙟндала кжт пльтеще ꙟн бътълії купоскжнд,

Прε дѹшманї ꙟї грьmъдεще, ꙟї стрѫmторεаzъ кѹрѫнд;
Шї тот одатъ пъвалъ врεа съ факъ ла ораш,
Чї εра ꙟнчїнс атѹнчεа тот дε стѫрвѹрї дε връжmаш.
Валой плїн дε нъдεждε, д'ашъ раzіm ꙟнтр'арmат
Дъ осташїлор сьї пїлда, чї шї εл аѹ фост лѹат,
Гроаzънвїа ꙟнфрѹнтεаzъ, спрїжїнεщε ꙟн лѹкрърї
Трѹда ꙟї фачε mѹлцѹmїрε, шї прїmεждїа плъчεрї.

Шъфїї тоцї сѫнт ꙟн ѹнїрε, тоатε пε воε спорεск,
Гроаzа лї εстε проводнїк орї ꙟн котро пъвълεск;
Ка прε пѹлбεрε ка фѹmѹл ꙟнпръщїε а лор Хорzї,
Sѹбт окїї лор εра гата съ сдробεаскъ ш'алор порцї.
Шї чε поатε ка съ факъ ꙟн ашъ прїлεж Маюп?
Маюп чї ѹн пород арε плїн дε спаіmъ, дрεпт ощεап?
Фїїка Бочεщε аічεа п'ал съѹ таікъ ꙟн mормѫнт,
Дїн коло ѹн фратε плѫнџε пε фрацїї съї ꙟн пъmѫнт,
Тоцї жълεскѹ чεлε дε фацъ, съ тεm дї чεлε ч'ор фї,
Трѹпѹл ꙟнгроzіт, шї mарε нѹ съ mаї поатε ѹнї.
Sъ сфътѹεск, съ адѹнъ, врεѹ съ фѹгъ, съ съ дεа,
Тоцї нε хотърѫцї, нїчї ѹнѹл съ съ апїрε нѹ врεа.
Ꙟнтр'а тѫт дε нεстаторнїк съ афлъ породѹл прост,
Ꙟн кѫт дїн обръzнїчїε пїкъ ꙟнтр'ал спаіmїї рост.

Маюп аспѹmѫнд прївεщε трѹпѹл лор ръmъчїтор,
Гѫндїрї спѫркѹεск mѹлцїmε ал съѹ сѹфлεт плѹтїтор;

Кжпд де о дать ші вражба пре вітеаz ⅎнтжтпінжнд
Жнтр'ачест кіп ⅎї ворбеще, прін шъ; нїї съї шзержнд.
« Вредпік тощеан зпзї нзте, ⅎн Франца ⅎнгрозі-
« Тз, че те зпещї кз тіне ⅎн правъцзл пієрzътор, (тор,
« Че сзбт аї меї окї, ші правілї тє аї хръніт ші аї кре-
« Аскзлтъ'цї окротітоареа, пре каре аї кзноскзт: (скзт,
« Нз те 'ндоі де пороdзл ачест бафлеnк, ші сбзрат,
« Че міка непорочіре кзражзл 'ташї ⅎнгецат.
« А лор ініме, ші дзхзл ⅎн тжїнеле теле сжнт,
« Ял вонї фаче съ аџзте правъцзл тъз, ка зн тжнт,
« Тзрбъріл ор меле прадъ, де фієрга меа отръвіт,
« Ял веї відеа къ съ бате ші къ моаре мзлцзміт. »
Вражба ⅎндатъ маї изте де кжт фзлџерзл пвін нор
Въzдзхзл чел фъръ марџені ⅎл тае кз ал съз збор,
А францожілор тзрбаре, кзтпеніле де пеірї,
Жн окії лор съ аръть веселъ сзбт кінзірї.
Пріn сзфларе вепіноасъ съчіта аз абзріт
Родзл пъскжнд съ ші коаче ⅎн плоdзл съз стерdзіт;
Ші спічіле полегніте пре пъмжнт се вещежеск.
Черзл съ посомъръще, стеліле съ 'нгълбенеск,
Фзлџеріле ⅎнфокате сзбт а сале тълпї плеснінд,
Съ пор къ вестеск пеірea a тот поролз, тръснінд,
Пре църтзра роdітоаре, стропітъ де Еріdан
О дзче ⅎнтр'о кліпеалъ зн вжртеж сжлнік, аван

Рота акꙋм съ зъреще де ꙋнкꙋл съꙋ чел кꙋмплит,
Рота, ал съꙋ жѫлц, ші спаїта пъмѫнтꙋлꙋї жꙋгꙋіт,
Рота, а къріа ? цълꙋл ꙟн паче ші ꙟн ръсбоїꙋ,
Аꙋ фост съ ꙟнечє лꙋмєа пꙋрꙋреа ка ꙋн пꙋхоїꙋ.
Прінтр'а ръсбоаєлор соартъ саꙋ възꙋт дін векїꙋ дє-
гѫнд,
Де пє жѫлцꙋрї сѫнџерате, ꙟн обєзї пє краї, плѫнгѫнд,
Лꙋмєа тоатъ съ пождісъ сꙋбт ал съꙋ вꙋлтꙋр кꙋмплит;
Іар акꙋм ꙟн времєа поастръ, прін кін таїнік, лініщит,
Sꙋб жꙋгꙋл, сьꙋ ꙟнпілѣзъ пє аї съї бірꙋіторї,
Sꙋфлетеще кѫрмꙋінꙋдꙋї прє оаменії мꙋріторї:
А сале пърерї сѫнт правілі, ші блестємꙋл анъръ.
Лѫнгъ Капітолꙋл ꙋнде ꙟнпъръцєа тꙋрбꙋрърї,
Пре сдробіріле търеце а лꙋї Белон ш'алꙋї Марс*
Пре ал Кєсарілор скаꙋн ꙋн владікъ аꙋ ръмас.
Ніще поні порочіцї калкъ, кꙋ пічорꙋл лініщит,
Пре а лꙋї Брꙋтꙋс чєнꙋшъ п'а лꙋї Катон чел вестіт,
Тронꙋл есте ꙋн жертфелнік, іар пꙋтєреа ч'о прєдъ
Ші каделніца, ші скіптрꙋл ꙟнтр'ачееашї мѫнъ дъ.
Аколо Dꙋмнезєꙋ ꙟнсꙋшї олтарꙋл съꙋ лаꙋ зідіт;
Бірꙋітор кѫтє одатъ ші алте орї прігоніт;
Аколо чел маї де фрꙋнте дін апостолї аꙋ адꙋс
Кꙋръценіа, простіа кꙋ адевърꙋл де сꙋс,
Феріціцї пѫн ла о времє ачеї каре 'іаꙋ ꙋрмат,

Фііnд сльвіці кꙋ атжта кꙋ кжт сперіці с'аꙋ пꙋртат,
Кꙋ дешартъ стрълꙋчіре нічі кꙋм нꙋ съ 'тподобеа,
Жnъсnріта лор віртꙋте съръчіа ле о хрънеа;
Ші ръхніторі пꙋтаі славеі, че дрепції креціні дореск,
Алерга кътре тꙋчепії дін бордеіꙋл съръческ.
Дар времеа, че тот префаче, пъравꙋл сфжнт л'аꙋ скім-
бат;
Чергл ка съ пе тꙋпчеаскъ фалъ ші търірі ле аꙋ дат,
Sкаꙋпꙋл Ромії л'атꙋпчеа пꙋтерпік, дар тжршъвіт,
Жптрꙋ а ръілор сфатꙋрі съ афларъ пъръсіт,
Отръвітꙋл ші вжпzареа, ші оторꙋл чел маі крꙋпт
А пꙋтерії mпоіте темеліе с'аꙋ фъкꙋт.
А лꙋі Хрістос ꙋрмъторії mп Олтаре аꙋ вжржт,
Фъръ вре о догоріре, пре кꙋрвар, пре ꙋжпгърнт;
Ші Рома, цежпд сꙋбт жꙋгꙋл тірапілор ꙋржчоші,
Жі пърꙋ ръꙋ ші охтаръ дꙋпъ zеії мінчіноші.
Жп ꙋртъ маі mпделепте ніаде 'і черꙋ а ꙋрма;
Тъіпꙋінд ръꙋл маі біне, ші рꙋшінеа а кꙋра,
Челе тіреnещі ші сфінте дрітꙋрі аꙋ маі кꙋтпъпіт;
Пентрꙋ креіп'аꙋ маі фост спаіmъ, че арбітръ саꙋ сфе-
(тіт.
Sꙋбт сфіелпіка трꙋфіе а тіа лі чеі тъпеці
Sе zъріръ кжте одатъ фапте бꙋпе крещінещі:
Кіпꙋл д'акꙋтпъпі mпсъ пре оаменії чеі лаяці,
Есте аствзі періпешꙋгꙋл а ромапілор бървацї.

А бісерічії ш'а Ромії Sікст ера стъпжпітор[5],
Dар спре а фі чінстіт ку нуме де маре, ѧнсемпътор,
Dака ацунце съ фіе аспру, гроаznік, мінчінос,
Атунчеа ші Sікст ет маре с'ар путі кувіінчос;
Къчі пентру а са мъріре, ел се гъсеще датор
Ла чінспре-zече апі деаржндул чі аў фост ѧншълътор.
Чінспре zече апі щіуръ съ тъінуяскъ аскунс
Віртутеа ші фър де леџеа ѧн каре ера ажунс.
S'аръта фуцжнд де рангул, кътре каре алерга,
Ші съ фъчеа къї певреднік ръхпінд де а'л кълціга.

Sубт пътерніка скутірь брацулуї деспотіческ
Domnеа політіка круптъ ѧн Ватінанул Пъпеск[6].
А інтересулуї фіікъ, ші ал амбіціеї род,
Ч'аў пъскуто вікленшугул ші ръгъчіреа 'н нород.
Ачеа патілъ тъіастръ, плінъ де ѧнвжртежірі,
Че с'аратъ простръ, лінъ, кжнд арде де ѧнтріжірі,
Окюл еї алжнкат, ацер, одіхпії пізмаш цхрат,
А сомнулуї ръсфъцаре пічі одатъ п'аў густат;
Ку префькутурі ѧншалъ Европа пе контеніт,
Ѧп ростіреа са мінчюпа пурпуреа с'аў плъсмуіт.
Ал адевъ улуї ѧнсуші хаіна фуріш аў луат;
Ѧпшълъчюпіле сале віклеапа лё аў ѧнсемнат
Кюр ку печетеа чеа сфжнтъ а віулуї Dумпеzеў,
Sубт а кърую сфжнт нуме фаче інтересул съў.

Абіа ѫі ловіръ вражба окіул съѹ чел дешънтат;
Ші еа кѹ аер де таїнъ ѫн брацій саѹ арѹнкат,
Мъгѹліндѹ, одестіердъ кѹ zѫмбірі де ржс вікліан,
Апої ѫнчепжнд ѫндатъ ѹн глас тріст пліп де алиан,
Nѹмай сжнт акѹм, ѫї zісе, ѫн тімпѹл чел ферічіт,
Пе кжнд стъпжнѣм воінца породѹлѹї бѹїмъчіт;
Кжнд Еѹропа кредътоаре, сѹбт жѹгѹл меѹ съ'нкѹжба
Ш'але Бісерічії правілі кѹ а меле ле'нцѹга.
Кжнд стрігат, ші де пе желцѹрі країї къдеа третѹржнд,
Ші ла ателе пічоаре венеа ѫн џенѹкі кѹржнд.
Кжнд пре пъмжнт дѹпъ вое ръzбоаеле ѫнтъртам,
Ші дін Ватікан д'аічеа фѹлџеріле арѹнкам;
Пе кжнд моартеа ші віаца ѫн мжна меа леџінѣм,
Кжнд лѹам дѹпъ воінцъ стъпжпірі, ші дърпічѣм,
Атеа време пѹмай есте, пентрѹ к'ал Францій сенат,
Кар ѫн тімпѹл меѹ ѫмі стінсе фѹлџерѹл чел ѫнфокат,
Къті Бісеріка сфжнтъ кѹ лібов, стеріп ші ліп,
Іар пентрѹ міне де ѹръ ші 'нкредерлѹіре пліп,
Аѹ ржді кат легътѹра де пре окії ѫншълаці
Оамені їлор ѫн мінтеа лъ ші 'н ѹвъцїої ф ъмжнтаці;
Ел ѫмі ръпі образарѹл, че'л авеам ѫмпрѹмѹтат,
De ла ѫнсѹші адевърѹл, пе каре 'лаѹ рьсбѹнат.
Кьлї нѹ почѹ, о рьсвръ тіре гата де а те слѹжі!
Съ'л бѹїмъческ ші пе дѫнсѹл, с'аѹ мъкар ал педепсі-

Апрінзъ а та фъкліе фулџерул тъꙋ таі кꙋржнд,
Ші съ'нчепеи де ла Франца а пꙋстіі пре пътжнт;
Ка съ ферекъм ꙟн фіаръ ші пре краіꙋ ші пре сꙋппꙋс.
Ачестеа зікжнд ꙟндатъ, аꙋ сбꙋрат ꙟн аер сꙋс.

Департе де фала Ромії, де похфаліле лꙋтещї,
Де олтаріле теніте дешъртърії отенещї,
Каре чіꙋждеск пре пороаде кꙋ потве ші грешъцї,
Sінерінь дреапта крединцъ, прасъ ꙟн пꙋстіетъцї,
Петрече 'н паче аджкъ прослъвінд пре Dꙋмнезеꙋ.
Нжнгъріт ꙟнсъ де лꙋте преа сфінціт нꙋмеле съꙋ,
Sлꙋжеще спре ꙟндрептаре тꙋрбърії тірънічещї,
Челор марї спре десфътаре ші гімпе ржвнії простещї;
Ръбдареа ꙟі аса соартъ, благословітꙋл міраз,
Sъ роагъ кꙋ фієрбінтеалъ пентрꙋ чеї че фак неказ;
Гіздавъ фъръ подоабе ші фъръ врꙋн тещешꙋг,
Фрꙋмсеца са съ аскꙋнсъ, прінтр'а хꙋлії віклешꙋг,
Де фъцарніка ведере а породꙋлꙋї простеск,
Чі пре асале олтаре пре порок ꙟл прослъвеск.

Пентрꙋ Хапрі, ал съꙋ сꙋфлет де лібов кꙋрат ардеа
Щіінд фіїка чеа череаскъ къ ꙟнтр'о зі съ къдеа
Фіꙋ ал съꙋ ка съ'л пріімеаскъ пре вітеазꙋл прослъвіт,
Чі авеа съї ръсбꙋнезе олтарꙋл атꙋнчї тжнжіт
Еа ꙟл кꙋноще де вреднік, ші прін асале охтърї,
Гръбеа вреmеа ферічітъ ащентатъ кꙋ плъчерї.

Політіка фъръ вєстє ші кꙋ вражба пъпъдєск
Пє славіта лор връжташъ, прє карє дє мꙋлт пѫпдєск
Еа спрє Dꙋмпєzєꙋ рѫдікъ окії съї лъкрътіторї,
Чє спрє чєркарє о ласъ ла аї съї прігоніторї.
Іар а чєлꙋї чє адєса, лєціле іаꙋ мѫршъвіт
Кꙋ прєа сфѫнта са пєфрамъ капꙋл 'шаꙋ акопєріт,
Ші сꙋбт а лє салє хаїпє, врєдпічє дє прославірї
Ѫп Паріс дє сірг алєаргъ спрє аї пліпі а лор прівірї.

Політіка іскꙋсітъ, сꙋбт кіп плъкꙋт дє бафлєпкꙋ
Sъ фꙋрішазъ ѫп сѫпꙋл Sорбопꙋлꙋї чєлꙋї вєкꙋ,
Аколо съ адꙋпасє ѫпцєлєпції чєї славіці,
Чєрєшілор адєвърꙋрї тълмъчіторії сфінціці,
А крєщіпілор пороадє пілдє ші лєцꙋіторї,
Пропіції ѫптрꙋ крєдінцъ, ші 'п пє іпгіпії стътътор,
Чє бърбътєаска лор влагъ пѫпъ атꙋпчі ѫші пъzєа,
Ші съцєата ръгъчірії с'о пътрꙋпzъ пꙋ щієа.
Кѫт дє рар єстє бърбатꙋл статорпік, пєскімбътор!
А памілії прєфъкꙋтє гласꙋл чєл бꙋїмъчітор,
Пріп ворбє мъгꙋлітоарє а лор дꙋхꙋрї лє клъті;
Прє чєї фалпічї кꙋ мъріте zъдарпікъ ѫї клєнті,
Пріп лꙋчірєа ꙋпєї мітрє окії лє аꙋ ѫптꙋпєкат.
Ачєлꙋї лаком пріп таїпъ гласꙋл і лаꙋ кꙋмпърат;
Кꙋ о лаꙋдъ мъюстръ грє ѫпгєлмпт лаꙋ ѫп плꙋт,
Пєптрꙋ тъмѫєрї zъдарпічї адівърꙋл аꙋ вѫпдꙋт.

Де страшніка са ростіре чеї бафленкї съ ѫнгрожеск.

Ку холота съ адунь ѫн холотъ хотъръск,
Пріn стрігърї прін гѫлчевіре прін хует ѫнфрікошат.
Адевърул ѫнтру лакрътї д'аколо саў депъртат.
Ѫн пътеле тутурора ун бътрѫн стрігъ: «бърбацї!
«Бісеріка фаче, ıартъ, осѫндеще ѫнпърацї,
«Бісеріка ѫн ноі есте, ноі ші правіла сѫнтем
«Валоа краıў пътаї есте, ноі пе дѫнсу 'л лепъдъм.
«Журътінте одатъ сфінте, ıатъ рупнем ал тъў ланц!»

Абıа ворбіръ, ші вражба ку отръвіторул кланц
Пріn слове де сѫнце скрісе ачест декрет ѫнкумпліт,
Тоцї пре дѫнса съ жураръ ші ку тоцї аў іскъліт.

Din прістол ѫн прістол своаръ ші вестеще ръсунат
Хотърѫреа ѫнкумплітъ че ла Sорбон с'аў фост дат;
Sубт а луї Франціску расъ субт хаіна луї Августін
Пріn тѫнъ тіре ї ръсунъ гласул де отравъ пліn,
Sтрігъ, кеатъ ші ѫнтартъ ѫнъспрітеле стафії,
Роабе ла подвігурї греле ші ѫнгропате де вії;
Sімцінцї капсаніле лецїї; кувіошілор бърбацї!
Ші а Черулуї, ле zісе, інтересул ръсбунацї.
Еў сѫнт каре въ кем астъzї, еў кътре воі ат вьніт;
Ферул че ведецї ѫн тѫнъ, ѫн тѫна меа стрълучіт,
Есте палошул чел страшнік пентру аї ношрі пізмашї;

X.

Dѹmnezeѹ̆ mi 'ла дат сінгѹр съ стърпеск аї съї връж-
машї.
Dінтр'а олтарілор ѹтбре ꙟї време съ въ сълтацї
Шi а сфінтеї ржвне пілда а да лѹмії прецетацї;
Проповъдѹіцї ꙟн Франца къ кінѹл де 'нтрат ꙟн Раѹ̆,
Шi а слѹжі Черѹл, есте, а оморъ̆ аллор краѹ̆.
Sокотіцї кѹм къ сфінціта фаміліа лѹї Леві,
Пре каре кѹ преоціа чел пре вечнік о слъві,
Ачел дар ꙟл вреднічіръ, кѫчї ꙟн олтар шї аѹ̆ крѹнтат
Ꙟнтр'а лѹї Ісраіл сжнџе брацѹл съѹ̆ ꙟнсжнџерат;
Че zік! ѹнд' ꙟї ачеа време, ѹнде 'ї веакъл фъгіміт
Пе кжнд фрателе пе фрате ꙟн Франца аѹ̆ късъпіт?
Воï преоцї сфінцiцї атѹнчеа брацѹл лор ꙟл ꙟндрептацї,
Колігні ꙟшї лѹъ моартеа пътрѹнс де ѹнѹл дін фрацї.
Еѹ̆ ам ꙟнотат ꙟн сжнџе, ш'аш воі съ маї ꙟнот;
Ешіцї, ꙟнтъртацї породѹл, каре тъ слъвеще тот.

Naміла ла тоцї одатъ семнѹл порнірії аѹ̆ дат,
Шi кѹ сфжнтъ прігонірe пре тоцї 'іаѹ̆ ꙟнвенінат.
А лор пашї ꙟнтрѹ сърбаре спре Паріс ноуъцѹеа,
Sтеагѹл крѹчії ꙟнтре дѫншії пріп въздѹх съ 'нвълѹеа.
Dѹпъ стрігъріле сфінте, дѹпъ а лор віершѹірї,
Sъ пъреа ѹніт шї Черѹл ꙟнтрѹ а лор ръкоширї;
Аместека, пжнгъріцїї, ꙟнтрѹ а лор рѹгъчѹнї,
Ꙟнгрозітоаре блестемѹрї кѹ обіщешї ꙟнкінъчѹнї.

Нопї обрꙗzнічї кꙋ кръгіте, шї тръндаві тішъї солда-
Кꙋ палоше ші кꙋ зъбії ѫнкъркасе а лор браці, (ці,
Пълтоші рꙋџініте, греле, раселе лѣ акоперea
Ш'ачеа петребнікъ оас е с'аръта къ ꙋртъреа,
Пріінтр'а породꙋлꙋї валꙋрї, пре каре ѫл ѫнтърта,
Пе Dꙋмнеzеꙋл де паче, че ѫн тжпа лор пꙋрта.

Маіан прівінд де департе тꙋрбъчюнеа чеї трꙋдеа,
Dефъїтжндꙋо ѫн таїнъ, де фаць лѣ о кротеа.
Щїінд ѫнтрꙋ кжт породꙋл, ачел пътжнг ші орбіт,
Бігоціа кꙋ крединць атестек обічнꙋіт.
Ші кꙋноскжнд терішешꙋгꙋл, дотнілор неапърат,
Dе аї хръні ръгъчіреа, кжнд ѫл веде тꙋрбꙋрат,
Ел съ бꙋкꙋръ ѫн сіне де скандалꙋл лор чел сфжнт;
Жнцелептꙋл съ 'нфіоаръ, осташії ржд кꙋ кꙋвжнт:
Іар породꙋл пжн ла Черꙋрї ѫналць глас ші стрігърї
Dе бꙋкꙋріе, nъдежде де порнірї ші фръмжнтърї;
Ші прекꙋм обръzнічіа пріп гроагъ і с'аꙋ сфъртат,
Аша фріка ѫн тенꙋнтъ тꙋрбъчюнії лок аꙋ дат.
Прекꙋм ал тъpілор ѫнцер дін сжнꙋл лꙋї Атфітріт[7]
Жнтартъ ші потолеще кꙋм врea талаzꙋл кꙋтплїт.
Алеџе шасеспре-zече вражба дін ропꙋшіторї,
Жнсетнаці де фър де леџе дін тоцї чеї тꙋрбꙋрърторї.
А кръесії лор чеї поъ, тіністрі нетеніцї,
Жнтр'ал ей кар плін десжнџе кꙋ джнса фіінд схіцї;

Труфіа ші ку вѫнzареа, ші 'пшелътареа д'омор
Прін пѫраіле де сѫпце алеаргъ ѫп прежма лор.
Ура пептру краю ку фалъ, фіінд дінтре профі пъскуці
Ле ціне лок де повеце ѫнтру тікшуръpi греекуці,
Пѫн сувт полог ку перделе, де пород фіінд адуші,
М[illegible]ап ку 'нкредінцуіре [illegible] пуші;
Капріцій обічпуіте ші а вражбеї цпукърії
Чі воеще д'о потрівъ съ фіе тоці аї съї фії;
Аша прекум кѫнд рѫлікь вѫнтул, апелор тіран,
А Ропулуї саў а Sепії валул чел ка де катран,
Din адѫпчіле вуалоаче ешінд тѫлуд zъкьтор
Ѫп фаца ундєлор ферве ку уп глас ѫнгрозітор.
Ші прекум ѫнтру турбареа а упуї пухоіў де фок,
Че орашеле префаче ѫп грозав ші пустіў лок,
Ферул, арама, ші плумбул де аршіцъ сь топеск
Ші ку арџінт, ші ку аур с'аместікъ ші'л черпеск.

Ѫптру зілеле ачелѣ де хуєт ші ръсвръттірі
Нумаї Temic[8] ръмъсесе куратъ десперадуірі;
Фріка, нъдеждеа, саў сетеа де а сь ѫпаінці,
Din тѫпа са пу путусе кумпъпа деаї клъті.
Ла олтарул съў дрептатеа алергасе третурѫпд
Sкъпаре, арътуіре, ші окротіре черѫпд.

Аколо ера атупчеа ачел кувіос сепат,
Разім певіповъцієї ші грозав пептру пъкат;

А правілії ші ѹпєлтъ, ші скѹтар де окротіт,
Ѫнтре країѹ ші ѫнтре глоатє дєрцєа кѹ пас потрівіт.
Ѫнтр'а краілор дрєптатє ѫнкрєдєрєа 'ші аѹ фост пѹс
Ші а Францїї тѫнгѹірє ла жѫлцѹл лор де саѹ дѹс.
А са тѹлцѹмірє тоатъ віиілє църії єра,
Тіраніа ка ші Кліка пє дѫпсѹл ѫл сѹпъра.
Пѹрѹрєа ші де чіпстірє, ші де ѫндръспєалъ плін,
Sѹпѹпєрєа дін розіє о алєцєа прє дєплін.
Пєнтрѹ слобозірєа поастръ гата а съ ѫнтрарта
Кѹпоскѫпд, чіпстінд пє Рома, а о ші стрѹпі ѹрта.
Din тірапії ѫнтрѹпірії ѹн вѹлѹк пєрѹшінат
Прє ал Тътіліі жъртфєлпік ѫл ѫнкѹпжѹръ тѹрбат,
Бѹсі ѫї повъцѹєщє, воїпікѹл чєл тѫршъвіт,
Ѫп чіпстєа чєа осѫпдітъ прін обръпічії сѹіт:
« А ѹпѹї дєдал де правілї окротіторї мітѹіці
« Чє а краілор єпітропї прє сінє въ сокотіці
« Біфлєпьї, чє ѫп тѹрбѹра, є ші ѫп віклєпє трєжірї
« Въ пєзътаці тоатъ слава, вѫпдѹтєї воастрє църірї,
« Фрікошілор ѫп ръсбоає ѫп пачє ѫмпілъторї,
« Ла обіщєціле дєкрєтѹрї фъцівъці аскѹлъторї.
« Nород аѹ фост ѫнаінтє де а фі краі ротъбошї,
« Noї ѫнтръм акѹм ѫп дрітѹрї пієрдѹтє де прє търъ-
тошї;
« Ачєст пород мѹлтъ врємє де воі аѹ фост ѫншълат,

«Есте обосіт де скіптру, ші скіптру есте сфърмат;
«Шерце'ці кувжнтул чел маре: де плін-ѫмпутерпічіт
«Чі, жугпіто ъ воъ ѫпсуші, пі есте поъ уріт;
«Жнтр'ал порончулуї путе съ жудекаці ѫп сенат;
«Лочул кралулуї ліпсаскъ ръмжне ачел де шат.
«Урмаці ші воï ка Sорбопул саў ѫпдатъ в'ат пъ-
трупс.»

Пріптр'о побілъ тъчере ачел сенат 'іаў ръспупс.
Прекум ѫп Рома, де душтапі ші де пжржол пъпъдіці,
Sепаторіі субт повара апілор ѫпгжрбовіці
Ашепта ку сумеціе, пре скаупе пе тішкаці,
Пре Галї, роз'а, саў моартеа ку окії песпъїмжптаці.
Бусі плін де турбъчюпе дар пуші пе ѫпфрікат
Sутупеціеъ, лестрігъ, хотаціті пе апърат.......
Харлеї куаїсь скоалъ, Харлеї ачел кувіос,
А парламептулуї шъ фул, п'атжт дрепт кжт пефрікос,
Sъ дук ла чеї шаїспре-zече, обезїле чер сумеції.
Кжнд ар фі дат осжндеї пе тоцї ачеї прецішеції.
Sъ вадъ пе лжпгъ джпсул аї дрептъції дътъторї,
Чі аї фі пърташі ѫп скіпцирі с'аръта сіргуіторї.
Жорг фі кредінції дато мічї кътре домпї ші ѫмпъраці
Маї біпе тіпдеа латіріпї спре а фі ѫп лапц ферікаці.

Мулъ, маї пумеросе ѫпкъ върбаціі ачеї доріці,
Sфіпцеше вітежії Франції, де рокошіторї zъдріці.

Dету, нпьупътъцітул, Молε, Sкароп ші Бεшул,
Портіεр плін дε дрεптатε, кум ші ту тжпър Лεпкіул,
Тутп карε фапта бупъ, ші духул, спрε а цї гръбі
Dаруріле стрълучітε пεстε вржстъ, съ гріпі.
Жнтр'уп кувжпт тот сεпатул ін обεзї фіінд лεгат,
Ка ін тріумф пріп породул чεл тжршав, аў фост
Жп грозава чεтъцуε а тіраніїй лъкаш, (тжпат.
Жп карε пεвіповатул стъ нпкіс к'уп учігаш.
Жнтр'ачεст кіп револтацїї кжртуірεа аў скімбат
Sорбоп аў къзут ку тотул, ші п'аў фост маї мулт
сεпат.
Dар пεптру чεї ачεст сгомот, ші трістілε тжпгуірї?
Ачεстε чіпії (*) а морцїї чεлор ін тру пжпгържрї,
Чε дрεгъторї сжпт аічεа, чε тжпа упуї цεлат,
Dуп'а тіранілор воε ін мормжпт іаў арупкат?
Жп Паріс фапта чεа бупъ атупчεа εра пъкат;
Бріґоп, Ларшεа, Клод, Бεрпаб', воі жεртфε дε лъудат,
Dε моартεа дε карε астъзї сжптεцї атар съчεрацї,
Sуфлεтε пεвіповатε! п'авεцї съ въ рушінацї:
А воастрε вεстітε пумε тръεск фъръ дε сфжршіт.
Пεптру країй орї чінε моарε пуруреа моарε слъвіт.

(*) Чіпії съ пумεск фіаръле, саў упεлтілε а тот фεлул дε мεрцешугурі, пε карε ші мъεстрії лε пумім.

Кꙋ тоатє ачестєа вражба ꙟнтр'ачєлє ръсрръті́рі
Бате 'н палтє дєєшꙋ́рєа крꙋдєлор салє прꙋвірі,
Кꙋ аєр трꙋфаш ші весел, кꙋ хꙋітєа са лініщіт,
А ръсбоюлꙋі дін лꙋнтрꙋ пріведє тріста сфѫршіт.
Ꙟнтр'а челє зілє кꙋ крꙋнтє, по одꙋл чєл тꙋ бꙋрат
Уніт а гоні прє кꙋ алꙋл, дар ꙟн сінє дізбінат,
Батжокоръ дєфъімать чєлор дін лꙋнтꙋ тꙋрбъри,
Прінєщє аі църіі салє жалнічілє дръпънъї.
Прітєждіє дін афаръ, ꙟн лъꙋнтрꙋ сжлнічії
Хꙋєт, ръсіпірі ші моартє, ꙟн тот локꙋл късъпії.

Сфѫршітꙋл Кѫпꙋлꙋі IV.

CANTUL V

PRESCURTARE

Ꙟнкȣнжȣрації сѫнт кȣ дела хіпсȣл стрѫмторації. Вражба стѫрпеще пе Іаков Клеmaн съ юасъ дін Паріс ка съ zътрѣскъ пре краю. Еа кѣшъ хін фȣндȣл Іадȣлȣї пре хітонȣл фанатіstȣлȣї, кареле повъцȣеще ачѣ ȣчідере. Жертфірѣ рокошіторілор ла дȣхȣріле тартарȣлȣї. Хапрі ал III съ zътреще. Cantiментȣріле лȣї Хапрі IV, кареле съ кȣноаще де краю де кътре оші.

Акȣm съ ꙟнаіnтеazъ mашіnіле де omор
Ръсврътіторілор anріції де moарте кȣmnліт ісвор;
Фȣлцер ші фок ꙟн тот локȣл дін трѫнселе с'арȣнка,
Sȣте де гȣрї де арать орашȣл лор детȣнa.
Ura челор шаіспре-zече, кȣmnъпірea лȣї Маюн,
Тȣрбаръ, оbръzнічіа, а породȣлȣї алюн,
А правіліщілор сфатȣрї, ꙟнвітърї ші стърȣінції,
Sпре а лȣї Хапрі дарmарe ера слабе ажȣторінції.

XI.

Бірѹінца кѹ спорірє п'а лѹї ѹртє с'аръта
Sікст, ші Філіп ші кѹ Рома ҭпдъшърт ҭл спъїтжѕ -
Dар ші Рома пєнтрѹ лѹтє пѹтаї єра де тєміѹт, (са
Фѹлџєрілє салє славє ҭп аєр саѹ фост пєрдѹт.
Ші тржндъвіа џіѹтъ а вєкіѹлѹї Кастілиан[1]
Ліпсєа д'аџѹторѹл трєбнік прє ҭнкісѹл Парізиан.
Оштілє салє прін Франца пєстот локѹл ръттъчінд,
Пѹстіиа тжргѹрї ші сатє прє Паріс неаџѹтжнд.
Вікліанѹл тръџєа нъдєждє, къ орашѹл ҭмпілат,
Брацѹлѹї съѹ съ дєа лєспє ѹн кжщіг ҭнкрєдінцат.
Вікліана прієтєніє, прін шѹгѹбъц аџѹтор,
Ҭн лок де аліат трєбнік, ҭл гътєа стъпжнітор:
Кжнд тжна чєа пжнгържтъ а ѹнѹї топос тѹрбат,
Sъ пърѹръ де о датъ къ порокѹл аѹ скітбат.
Тѹ ачєл дін Паріс астъзї лъкѹітор лініщіт,
Чі фъкѹ съ тє нащі Черѹл ҭнтрѹ веак маї норочіт,
Іартъ дакъ а мєа мжнъ, спрє помєнірє кѹрат,
А стрътошілор тъї вінъ о скріє адєвърат;
А лор фъръ де лєџї грозавє пє тінє нѹ тє аѹ чєрніт,
Драгостєа та пєнтрѹ краиѹл ш'а лор грєшалє аѹ токміт.
Бісєріка тот д'аѹна аѹ скос пѹсніч ҭнъспріџї,
Карє сѹбт подвігѹрї грєлє, ҭнтрє джншії ҭнтрѹніџї,
Ші деосєбіџї кѹ тотѹл де чєї лалцї мѹріторї,
Sаѹ фъгъдѹіт прє сінє лѹї Dѹмнєзєѹ слѹжіторї.

Uniĭ ꙟтр'аджикъ паче аȣ петрекȣт аліпціпі,
De а лȣміĭ дръгъпеле пȣрȣреа пебірȣіці,
Ръхпіторі де ȣп ръпаос, каре нічі ле ва ліпсі,
Фȣціпд де парте де оамені, пре каре 'і путеа служі;
Алції цатȣлȣі маі тревнічі, ȣпе орі, с'аȣ арътат
Къ сȣіндȣсъ ꙟп Амвоп кредінца аȣ лȣміпат;
Ꙟпвъцаці ꙟпсъ адеса де а лор дар тъгȣліт,
S'аȣ стердȣіт де пъравȣл лȣміі ꙟп каре аȣ тръіт.
А лор амвіціе сȣрдъ, пліпъ де ꙟпвъртежірі,
Ла мȣлці прілеж съ се пляпгъ,аȣ дат,д'а лор ꙟпвържбірі.
Кȣ ачест кіп, ꙟптре оамені, пріптр'ал авȣзȣлȣі zор,
Біпеле съ фаче ꙟпсȣші ръутъцілор ісвор.

А лȣі Dominik віацъ чеі ч'аȣ фост ꙟпвръцошат,
Sектȣл лор дін векіȣ възȣръ ꙟп Шпапіа ашъзат;
Ші діптре челе маі проасте ші черпіте месерії
Sъ ȣркаръ де о датъ ꙟп кȣрціле де кръії.
Nȣ кȣ маі пȣціпъ ръвпъ, дар маі пȣціп путінчос,
Sпореа ꙟпфлоріпд ꙟп Франца сектȣл лор чел кȣвіос,
Пачпік, ꙟптрȣ ферічіре, де кътре краі апърат,
Dака вжпзъторȣл Кліment ꙟптржпс пȣ с'ар фі 'птжмплат

Кліment[2] дін фраціда вржстъ, кълȣгър ꙟптȣпеаве ші тоатъ ръвціреа де съвбатік кȣвіос. (кос,

Dȣх слаб, деспре покъінцъ фоарте дешърт крезътор,
Sъ тѫрѫ ꙟн ръкошіре де пȣхоюл перзътор;
Песте ачест невȣн тѫнър вражба скрѫшнінд 'ші аȣ во-
Dін сатанічеаска гȣръ тот венінȣл пѫнгърѫт. (рѫт,
Ꙟнценȣнкет тоатъ zіоа лѫнгъ ѫтфеланікȣл сфѫнт
Обосеа Черȣл кȣ ругъ віноватъ, ачест тѫнт,
Dе пȣлвере ші ченȣшъ, съ zіче кȣм къ нѫнжіт
Ꙟнтр'о zі грозавъ ругъ че ȣрмеаzъ аȣ ростіт:

Тȣ че Бісерікъ аперї, че пре тірані педепсещї,
Пѫнъ кѫнд тѣ ом веdеа, Doamne! не фііїі тъї съї мȣн-
Краюлȣї че те дефаїмъ мѫїніле съї ꙟнтрармеzї, (чещї?
Uчідереа ші вѫнzареа съ ле віне-кȣвінтеzї?
Прінтр'атѫтеа бътъї, Doamne! е дестȣл а не черка,
Ꙟнтоарчеце ші спре дȣшмані д'акȣм а те рѫдіка;
Моартеа ші тікълошіа нонещео ꙟндȣрат,
Ісбъвещене де краюл че ȣрціа та не аȣ дат;
Погоаръте, мілостіве, dін жѫлцȣл стрълȣчітор,
Фъ съ'ці меаргъ ꙟнаінте ѫнџерȣл чел стърпітор;
Віно ші те ꙟнармеаzъ кȣ фȣлџерȣл ꙟнфокат,
Ловеще, сфармъ ошіреа че леџеа та аȣ кълкат.
Шъфі, осташї, атѫндої країї погоаръсе ꙟн мормѫнт,
Ніче ка фрȣнzа че вѫнтȣл о спȣлберъ пре пъмѫнт.
Ш'атȣнчї католічії нощрі, прін брацȣл тъȣ мѫнтȣіці,
Slавословії съ'ці ꙟналце песте алор стѫрфȣрї сȣіці.

Вражва чеа прівігьтоаре, пріп аер пре сус сбурждн,
Ауде грозава рвгъ ш'о дуче 'n Іад куржнд,
Ші де аколо стжрпеще пре чел тай кутплiт Калъу
Dінтр'а утбрелор крые, дінтр'а тартарулуї хъу.
Ел соседе, Фанатісиул есте ал съу пуме грозав,
Neотепіт фіу ал лецiї, ш'ал турбьчiупiї пъстав.
Жптрартат ка с'о скутеаскъ, каутъ а о сурпа,
Цінут тп браце, о рупе пе 'пчетжнд д'а о пупа.

Ачеста тп Равва[3] тпсуші пре църтура луї Арпоп,
Повъцуеа пре уртащії тікълосулуї Атоп.
Кжнд луї Молок (ал лор ідол) таїчiле жертфеа це-
Акопііор борхее де сжпце калд фумегжнд. (тжпд
Ел луї Zефтеа тпсуфларъ цiурътжнтул тпкрунтат,
Ші 'п іпіта фіічії сале тжіпіле і ле ау плжптат.
Ел ау дешкіс ші спуркатa гуръ ачелуї Калхас[4]
Ш'а Іфігепіеї[5] тоарте ау черут прiптр'а луї глас.
Жптр'а тале пъдурї Францо! мултъ врете ау лъкуіт
Ші луї Тевтаде[6] чел страшпік а та пжргъ ау жъртфіт.
Пріпоасжле ле цiї тiпте челе де оатепї гътріці,
Че ла тіпчіпошії ідолі адучеа аї тъї Друіці[7].
Sус дін капітолул Ротії ла пъгжпі тот ел стріга
Sпжркуіці, стърпіці кредіпії фъръ а въ 'пкржпчіпа.
Dар кжнд Рота съ супусе ла фіул луї Dумпезеу,
Жп Бісерікъ скъпаръ дін арс капітолул съу.

Ші 'нтр'а крещінілор ініті турбьчюнеа ѫнсуфлѫнд,
Дін тучені́чі ѫі фъкуръ гонітори́ лещі́і курѫнд.
Ѫн Лондра ѫнкінуіръ ачел сект турбурътор,
Че тѫна круптъ ѫші пусе пе славул стъпѫнітор.
Ѫн Мадріт ші ѫн Лісабона фокуріле аў апрінс,
Мъчелърі́і ку сербаре, унде таі ку депадінс,
Тікълошіі Іудеіі де кътре попі съ тріміт;
Кьчі́ стрътошаска крединцъ а'ші лепъда н'аў пріімит.

Ѫнтру скітеъріле сале ла службашіі де олтар
Ѫнпрумута тот даупа вештінте ші обръzар.
Іар акут ачастъ датъ спре поъ пелеціюірі́
Аў луат ші фортъ поъ ші алте ѫнкінуірі́.
Віклешугул, кутеzареа гътіріле 'юаў фъкут,
Ѫн стат ші аеетъпаре ка Гуіс саў префъкут.
А луі́ Гуіс челуі́ тѫнру, каре саў фост рѫдікат
Краюлуі́ съў стъпѫн фалнік кѫт ші тіран пентру щат,
Ші кареле, тот путернік ші дупъ че саў zътріт,
Ѫн ръсбоае стърнітоаре пе Франца аў тѫржіт.
Капул ѫші ѫнсърчінаръ де ун коіф ѫнфрікошат,
Ѫн тѫнъ цінеа ун палош аскуціт ші ѫнкрунтат,
Піептул съў съ ведеа ѫнкъ сѫнцерат, ръніт, пътрунс
De ловітура де каре ѫн Блоа аў фост ръпус,
Гласул сѫнцелуі́ съў стрігъ, ку 'нбілшугаре курѫнд,
Пе Валоа ѫл пѫраще, ръсплътіреа са черѫнд.

Ѧнтр'аша старе гроzавъ, ші трістъ саȣ арътат,
Ѧн бȣібьчіреа че соmпȣл ръвърса ѧнбілшȣгат,
Лȣі Клітеnт че съ гъсеще ѧнтр'ал съȣ бжрлог дешерт.
Ѧнперекереа, трежіреа, ші крезареа ѧн дешерт
Кȣ ржвnа чеа тіnчіnоасъ ѧнфокатъ ші сбіержпд,
Тоате прівігеа ла ȣшъ, пе каре 'і дешкід кȣржнд;
Ѧнтръ ла джпсȣл, ші'і zіче, кȣ глас търеџ, ѧнгжт-
Dȣmnezеȣ ѧці аскȣлтаръ рȣга че 'аі ѧнълцат: (фат,
Пжnъ кжпд вор авеа ѧnсъ дрепт прослъвірі ші прінос
Nȣmаі тжnгȣірі zадарnічі, nȣmаі плжпс, nȣmаі понос?
Domnȣл, че аџȣтъ клікъі, дрепт пжргъ ші 'nкіпъчкnі,
Воеще съ фачі ачеле кжте чеі прін рȣгъчкnі.
Dакъ атȣnчеа Жȣдіта, спре аші скъпа пъmжnтȣл съȣ,
N'ар фі адȣс де кжт лакръmі ші сȣспін ла Dȣmnezеȣ,
Ші дакъ д'аса віацъ атȣnчеа с'ар фі temȣт,
А ле Ветȣліеі zідȣрі дърmате ле ар фі възȣт.
Іатъ лȣкрърі кȣвіоасе че треbȣе съ ȣрmezі,
Іатъ пжрга че съ чере. Ѧnсъ тȣ те рȣшіnezі
Къ о аша фапть бȣnъ пжn' акȣm аі леnевіт....
Sвоар' алеаргъ ші прін сжnџе браџȣл тъȣ фъџіл сфінџіт.
Фраџожілор ръсбȣnеаzъ де nевредnікȣл лор краю,
Міе, Паріеȣлȣі, Ромеі, Лȣmеі, ші інтръ ѧn Раю.
Тае прін zътріре віаџа тіраnȣлȣі Валоа,

Прін зътріре ръспальтіреа съ кувіне а'шї луа.
Dε а зътрірії пуміре нічї дε кум пу те сфіі
Пъкатул чел пεнтру джисул віртуте ла тіне а фі.

Челуї чε служъще Черул тотул ‑ї есте ертат
Оморул ‑ї фапть бунъ, ші де джисул апърат.
Чε зік? иать ‑ції вестеще прін гласул теу, маї алес
Къ браџул тъу спре зътріреа луї Валоа 'ші ау алес.
Феріче дакъ ку джисул аї путеа ка съ ‑упеџї
Ші пре Навареc, ка Франца д'о дать с'о ісбъвеџї.
Ӂп кжт д'ачеџї краї, прін тіне, оръшънії тжнтуіџї
D'амжндоі, съ те ші поатъ.... дар сорџії пу сжнт cociџї:
Бурбон ва съ маї тръяскъ. Черул де джисул гоніт
Slава учідерії сале пεнтру алтул ау меніт.
Мерџї дар, мерџї ші ‑ппліпеще правъџул луї Dумнезеу,
Пріmеще дарул че'џї фаче д'о дать прін браџул теу.

Naміла ‑ї ші ‑нтінде палошул чел стрълучіт
Чі ‑нтр'ал Іадулуї апε ура ‑нсуші лау кълїт,
Ші ‑н мжініле луї Клімεнт дарул пієрзътор ‑ї дъ;
Іар ел фуџінд ‑н аджнкул Іадулуї съ куфундъ.

Тжнърул кълугър лесне прін ачестеа сау бльсніт:
D'а Черулуї інтересурї пъзітор с'ау сокотіт,
Ші сърутжнд ку чінстіре дарул чел пръпъдітор,
Кюать ‑нтр'ажуторінџъ браџул а тот‑џіітор.

Плin де патiма грозавъ каре ꙟл повъцꙋi,
Кꙋ аер де кꙋчерiе спре зътрiре съ гътi.
Кꙟт есте ла ръгъчiре тꙋрiторꙋл де сꙋпꙋс!
Клiтепт ферiчiт ꙟп сiпе гꙋста вiпiле песпꙋс:
De ачеа ꙟпкредiпцаре съ афла ꙟпсꙋфлецiт
De каре съ ꙟптърещe iпiма хпꙋй сфiпцiт.
Кꙋ лiпiщiтъ тꙋрбере терцеа кꙋ окiй плекацй,
Шi кꙋ рꙋгъ пꙟпгърiтъ пꙋтаi спре Чер рꙟдiкацй.
Боорꙋл фаптей чей вꙋпе ꙟп фрꙋпте 'й съ паре пꙋс,
Кꙟпд фiерꙋл чел спре зътрiре стъ сꙋбт раса лꙋi сꙋпꙋс.
Ел терце; ш'а лꙋй прiетепй, д'ал съꙋ правъц шiꙋторi,
Дрꙋтꙋл афꙋтꙟпд кꙋ тiрос, шi пресъръпдꙋл кꙋ фло-
Плiпй де сфiпцiтъ чiпстiре ла порцй ꙟл повъцꙋеск, (рi.
Бiпе кꙋвꙟптꙟпдꙋй цълꙋл, ꙟпдемпꙟпд ꙟл сфътꙋеск.
Пꙋп ꙟпдатъ ал съꙋ пꙋме кꙋ челе сфiпте ꙟп рꙟпд,
Че прiп iсторiа Ромiй пꙋрꙋреа слъвiте сꙟпт.
Ꙟл порекле́ск кꙋ пꙋтiре д'а Францiй iсбъвiтор
Шi тъmꙟiпдꙋл ꙟл кiатъ де п'атꙋпчй ꙟптр'ацiꙋтор.
Кꙋ кълдꙋръ таi пꙋцiпъ кꙋт шi кꙋ дор таi пꙋцiп
Ачей векй крещiпй аi пощрi, лакотй де тоарте шi кiп,
Пърiпцешiй лор кредiпцй слъвiторй пе ꙟпфрiкацй,
Ла тꙋпчй ꙟп времеа ачееа, алерга кꙋ аi лор фрацй,
Ръхпiпд дꙋлчеа ръспълтiре а кiпꙋлꙋй ферiчiт,

XII.

Ші сърꙋтѫнд ꙟнтрꙋ лакрьмї ꙋрмеле лор просльвіт.
Крезъторꙋл чел zьдарнік, ші кꙋ крешінꙋл кꙋрат
Адесѣ орї кꙋ ачелаш характер саꙋ арътат;
Кꙋ ачеашї ꙟндръспеалъ, ші кꙋ доріпцї пꙋтаї тічї.
Віпа аре аї съї Ӏрої, ръточіреа пꙋчепічї:
Де чеа рѣ, ші бꙋпъ рѫвпъ процї кꙋпоскъторї сѫптем,
Кꙋ оаменії марї пе лоітрї фоарте дес асемъпъм.
Маіеп ал кърꙋіа окюл пре тоате ле преведеа,
Sъ фъчеа кꙋм къ пꙋ щіе ловіреа че съ гътеа;
Dіп мѫршава фърделеџе пѫпдеа а съ фолосі,
Родꙋріле съ адꙋпе фъръ товарьш а фі,
Ла чеї маї ръсколпічї лась віклеапꙋл ꙟншълътор
Гріжа де'нтъртат тꙋрбареа челꙋї дешърт крезътор.
Кѫнд ꙟнсъ ръкошіторії ꙟл дꙋчеа пре ꙋчігаш
Кꙋ тꙋрбатъ веселіе ка съ'л скоатъ дін ораш,
Атꙋпчѣ чеї шаіспре-zече връжіторії ꙟнтреба
Ші асꙋпра ꙟнтѫмплърії соарта пѫпгърѫт черка.
Медічіс о дініоаръ ісчітісе ꙟпдешърт
Кꙋ образпіче іскоаде съ афле zіса секрет.
Адеменіре дешартъ, терфешꙋг пе'нфіпцат
Прѣ адеса препꙋелпік, ші пꙋрꙋреа віноват.
Пілда са тоцї о лꙋасе; ші породꙋл тікъіт,
Де а краілор грешале тот д'аꙋпа стердꙋіт,
Уіміт де мінꙋпъціе, кꙋітор де ꙟнпоірї

Sъ дъдусе ꙟтр'а челе мжршаве пелеџюірї.

Ꙟнтр'а порціï ꙋмбръ деасъ, ъъчереа аꙋ̆ ꙟндрептат
Sꙋбт болтъ ꙟнтꙋнекоасъ пе а лор діван спꙋркат.
Un скжрнав алтар съ веде песте ꙋн мормжнт zідіт
De фок галбен а фъкліеï фермекъторещï лꙋчіт.
Ал ꙟмбілор краï, пе дженсꙋл, пꙋсъ доа 'нкіпꙋірï,
Прічінь лор де 'нгрозіре, ш'атꙋнчеа де мжршъвірï.
Мжїніле лор пжнгъріте пре олтар аꙋ̆ местекат
Nꙋмеле челор дін тартар кꙋ ачелꙋï пре ꙟналт.
Лъпчї съ афла ꙟншжрате ꙟнтр'ачел бечїꙋ̆ фіорос
Кꙋ а лор вжрфꙋрï рошіте ꙟн сжнџе 'нкегат ші грос,
Аръгърï ꙟнгрозітоаре а мерџешꙋгꙋлꙋï кеï.
Іар капіціï ера преот ꙋнꙋл діntре Іꙋдеï;
Оръшанï а тоатъ лꙋмеа дар де лꙋме осжндіцï,
Че плꙋтеск дін маре'н маре ꙟн тот локꙋл прігоніцï,
Ші каре, де ꙟн векіме ші zъдарніче крезърï,
Аꙋ̆ ꙟмплꙋт, спре осжндіре, пе челе маï мꙋлте църï.
Ꙟнпрецюрꙋл лꙋï д'о датъ ръкошіторіï тꙋрбацï
Ꙟнчеп мжршава жъртфіре кꙋ стрігърï ꙟнвіершꙋнацї.
Пжнгърітеле лор браце ꙟнтрꙋ сжнџе ле спъла,
Ш'алергжнд пътрꙋнд кꙋ сꙋліцї коапселе лꙋï Валоа.
Кꙋ маï мꙋлтъ ꙟнгрозіре ші тꙋрбаре а'л гътрі.
Ръстꙋрнжнд де пе жжртфелнік, калкъ кіпꙋл лꙋї Ханрі,
Sокотінд кꙋм къ ші моартеа, кредінчоасъ ꙋрії лор,

Ва гръві пе краі ꙟпдатъ съї тръспеаскъ ку опор.

Ку рудїі ꙟпсуші ші блестемурї упіпд ачел ікдеў
Кіатъ спре ажутор Беспа, пре Чер ші пре Думпезеў
Пре пекурателе духурї, каре лумеа ръсколеск
Ш'але фулџерілор фокурї ші дін Іад, пре ачел дръческ.

Асеменеа ꙟп гелвоа аў фост таїпкул прінос
Че Пітопіса фъкуръ ла Дімопії чеї де џос
Кжпд кетаръ ꙟпаіптеа кра. улуї челуї круптат
Ш'а луї Samуіл пророкул кіпул хжд ші 'пфрікошат.
Din Samаріа ꙟптокта проорочії детупа
Ꙟппротіва луї Іуда ку гура лор челътра.
Ші 'птре ромапї д'о потрівъ Атеус пе 'пдуплекат
Ꙟптр'а деілор съї пуме пе Красус аў блестемат.
Дупъ връжіле ростіте де жідовул пжпгъріт
Компдотарії стаў съ вазъ Черул че ле аў хотържт,
Крезжпд кум къ ла сідіръ соарта лор але вестї:
Дар Черул ꙟї аскултаръ пумаї спре аї осжпдї.
Правіліле фірії тоате ꙟп кліпеалъ ле аў опріт,
Ѹп џемжт хуіос дін пещерї д'одатъ саў аузіт;
Фулџеріле пофторіте пріп ꙟптуперек тръспіпд
Фак о лумінъ грозавъ че се перде іар пъскжпд.
Хапрі прінтр'ачеа лумінъ, дар де славъ стрълучінд
Ꙟп кърuџа віруінції де окії лор с'аў зъріт;
А са фрупте сепінатъ де дафпе съ 'мподобеа,

Іар ꙟп дреапта са ші скіптрꙋл ачел кръеск стрълꙋчеа.
Де съџата четръсенеще търпꙋіндꙋсъ пріп вжпт
Жъртфелнікꙋл съ апріндесъ пръбꙋшінде 'п пътжпт.
Ꙟнфрікаџі чеі маіспре-zече, жідовꙋл ꙟнкретепіт,
Фꙋг, пжпгърждреа ші спаіма,съ'ші аскꙋнзъ тъіпꙋіт.
Тꙋпетіле, фꙋлџерареа, хꙋетꙋл ꙟнфрікошат
А лꙋі Валоа пеіре превестеа пе апърат.
Zіліле ꙟі пꙋтърасе дін слава са Дꙋmпеzеꙋ,
Депъртасе дела джпсꙋл ші тот аџюторꙋл съꙋ.
Моартеа ашепта ꙟп пріпъ жъртфа са пеꙟпдꙋрат
Ші пентрꙋ а лꙋі пієрzаре съ слобоzі ꙋп пъкат.
Къtре табъра кръяскъ Клімепт съ ꙟпаінті
Ші кꙋ краюл съ ворбеаскъ пе апърат тіжлочі;
Zісе къ Дꙋmпеzеꙋ ꙟпсꙋші пре джпсꙋл лаꙋ рждꙋіт
Ка съ маі ꙟптемееzе пріgопітꙋл кръеск дріт;
Кꙋm къ аре съі вестеаскъ ꙋп секрет інтересат.
Sъ ꙟпдоеск, ꙟл ꙟптреабъ, ꙟл пжпдеск ꙟпделꙋпгат;
Препꙋп сꙋбт а сале хаіпе вр'ꙋп вікленшꙋг тъіпꙋіт,
Черчетареа чеа маі аспръ, проклетꙋл аꙋ сꙋферіт;
Ла ꙟптребъріле тоате кꙋ простіе ръспꙋпдеа,
Ꙟп кжт тоџі ꙟптр'а са ворбъ адевърꙋл ꙟл кредеа.
Sтръжꙋіт, ші ꙟпаіптеа топархꙋлꙋі аꙋ інтрат.
Де а краюлꙋі ведере пічі кꙋm пꙋ с'аꙋ спъімжптат.
Кꙋ ꙋmіліпџъ ші плеакъ џепꙋкеле ла пътжпт,

Каутъ кут съ ловеаскъ ку лініще, крудул тжпт.
Іар тінчіупа чеа тъіастръ літва ті повъцуі,
Ші кувжптареа віклеапъ ку жпдръспеалъ ростi:
Іартъ краюле жпалте! ка жпфрікатул теу грай,
Sъ се жпалце спре domпул, че салъвеще орі че край,
Іартъть жптжіу діп куцет ка съл віпе-кувжптеz,
De тіла че жці ръварсъ, ші еу а'ці весті кутеz.
Портіе ачел бун-фаптік, жпцелептул Віароа,
Робі жптре връжташі, сжпт жпкъ крединчоші луі Валоа.
Харлаі; Харлаі ачел таре, пе'пфрікатул ржвпітор,
Породулуі жп ръскоалъ пурпуреа жпгрозітор,
Ші діп фупдул жпкісорії інітіле аў вжпат,
Пе супуші цii адупаръ, пре душтапі 'іаў жпшілат.
Domпул каре жпфрунтеазъ пе путерпічі пре'пцълепці,
Че асале лукръpi фаче, прін чеі таі слабі, жпсъ дрепці,
Ла Харлаі чел таре жпсуші пре тіпе таў жпдрептат,
Ші пліп де аса лутіпъ, пріп гура луі жпвъцат,
Sпре краюл теу свуръю весел; іатъ картеа 'ці ат адус
Че сінгур жпкредінчоаса тжпа теа о аў депус.
Валоа дар ку гръбіре віклеапа карте луждт,
Sлъві Черул де скітбареа фъкутъ аша куржнд:
Кжпд воіў путеа дупъ воє ші ку дрепт съ'ці ръсплътеск
Sлужба та чеа кредінчоасъ, де каре тъ тулцутеск?
Аша zікжпд ті жптіпде браціле сале воіос.

Іар папіла ꙟп тъпънтъ кущітул кътпліт аў скос,
Ші ловіндул ку търбаре ꙟп коапсъї 'лаў афъндат,
Ѕъпце свукпі: тоці алеаргъ ші стрігъ ꙟпфрікошат,
Мії де браце съ рідікъ съ сфарте пе зътрітор:
Dар ел стъ, ші ле прівеще ку ун окїў дефъїтътор,
Тръфаш де ачеа зътріре, деспре Франца ісбръніт,
Ꙟп ценъкї ащепта моартеа дрепт платъ, ші пекліпті
Франції ші Ромії съ креде разім ші ісбъвітор,
Черул дешкіс къл пріме ще ка ал съў ісбъндітор,
Ш'а тъчепії кънънъ дела Dъмпезеў черъпд
Благословеще ловіреа де каре моаре кърънд.
Орвіре ꙟпфрікошатъ пълъчіре де тепът!
Вредпікъ де оцъръре, ші де тілъ ші маї тълт,
Маї пуціп поате де віпъ деспре а краюлуї отор
Де кът ачеї вафлепкї даскълї, връжташі стъпъпулуї
Кареї ръвърсъпд діп гуръ вепінул чел отръвіт, (лор,
А славулуї пъспік тіптеа спре реле 'юаў ръзвіт.
Валоа ера апроапе де дуіосул съў сфършіт
О тікъ авіа лутіпа кліпеа окюл съў слъвіт
Куртезапії съї ꙟп лакръті ꙟпцюрул съў ꙟпшіраці
Де правеце осібіте ꙟптру сіпе сфъшіаці,
Пріп глас ростеа тот ачелеаші дуреропіче тъпгуірї,
Курате саў віклепіте, тоці с'аръта ꙟп тъхпірї:
Unii, каре пріп пъдеждеа скітбърії съ тъгулеа,

О'а краюлуї съвжрші́ре слаб ші вікле́ан сь тжхнеа;
Чеі лалці, че жълеа пумаї а лор інтерес пі́ердут,
Жп лок де краю, пл҃жнце страшнік порокул лор чел трекут:
Жнтр'ачел турбурат хуєт де пл҃жнџері ші тжнгуірі
Ханрі, ту ръвърсаї пумаї курате Олікъірі,
Ел'ці аў фост вржжмаш де моарте; дар ѫн аша гро
Інімі́ле челе побле съ ард де ѫнфржнџері віі (зъвії
Хапрі ѫші адучє амінте пумаї де пріетешуг
Інтересул пу стръбате ѫнтр'ал тжнгуірії круг;
Вітеазул ку буне фапте, де сіне съ аскундеа
Кжт къ а краюлуї моарте коропа ѫї адучеа.
Валоа спре джпсу 'нтоарче, ку чел дупре урмъ зор,
Окії ѫнгрелаці, че вечнік съ ѫнкідеа пріп омор.
Ші ку мжна апукжндуї брацул чел бірuітор,
Опрешеці, ѫї зіче, пл҃жнсул жалнік ші ѫнтрістътор:
Ласъ лумеа ѫнтрістатъ ка съ мъ пл҃жнгъ охтжнд,
Ту бате ръсбою, доппеще, ші ръсбунеазъмї куржнд.
Еў муріпд, те лас Бурбопе ѫнвіфор, ѫн віжъліі,
Stжнд пре стжнка пресурать де едровірі ші грозъвії;
Тропул меў ці съ кувіне, те ашеаптъ луміпат,
Букуржте де ун біне пре каре 'лаї апърат.
Дар темете стжпд пре джпсул де Думпезеў че ці'л дъ;
Къчї ѫнфъшурат де фулџер ръстурпърї мулте ръбдъ.

Фіє! десмеціт одать де ересул пъпгъріт,
Брацул тъў іар съ рідіче сфжнтул олтар оборжт!
Ръпжї сънътос, domneще, фіє уп дух пътіпчос
Віаца съ'цї крuце де фіерул zътрітор ші веніпос!
Купоції ꙟпрuпірѣ віпе, ловірѣ са аї възuт,
Ка съ ажuпгъ ла тіпе ел пріп тіпе аў трекuт.
Поате о zі съ сосѣскъ кжпд вр'уп брац таї сжпцерат....
Черuрї пъzіцї о віртuте аттжта рар де афлат!
Іертацї..... ꙟпр'ачесте ворбе ші моартѣ аў пъвъліт
Ші фъръ тілъ віаца тъіпдuо, с'аў сфжршіт.

Дупъ вестѣ морцїї сале Парісул ꙟпвіершупат,
Ꙟп сълтърї де букuріє пжпгъріте с'аў лъсат;
Де гласурї де вірuінцъ въздухул тот ръсупа,
Капішіле се дешкісе, лукръріле ꙟпчета,
Капетіле де купупе, де флорї ꙟші ꙟпподобеск
Ші спре вечпікъ сърбаре ачѣ крuптъ zі сфінцеск.
Бурбоп лі съ пърѣ пuтаї фъръ разіт уп вітѣz;
Ку славъ, ку вітежіє, дар пърьсіт, ꙟп пеказ,
Путѣ-ва сінгур протівпік, ꙟпре джпшії ꙟші zічѣ,
Бісерічії, ꙟпрuпірії ші Іспапіеї съ стѣ,
Фулцерулuї Ромії страшпік, ꙟпгрозітор, фіорос
Аурулuї лuтії поъ, кареѣ таї прімеждіос?
Ощепї къцї ва фъръ мінте, політічї пръпъдіторї

Ръї чєтъчєпі, ръї католічї, шi ꙟп дєшърт ржвпіторї,
Въпсіпд кꙋ фьцарпік скрꙋпꙋл прівірї плiпє дє вєпiп,
Деспърціръ алор стїгꙋрї дєспрє стѣгꙋл аꙋї Калвiп.
Чєї ръмашї ꙟпсъ дє пар къ кꙋратъ ꙟпвъпъцї,
Жидовєск крєдiпца, ржвпа, пєптрꙋ краю ꙟпвърбъташї.
Воїпічїї ошєпї кꙋ тоції, прієтєпiї iспітіції,
Чє сꙋбт лжпсꙋл бірꙋiпца ꙟї фъкꙋсъ прослъвіції,
А Франції чєї плꙋтітоаре ꙟл кꙋпоскꙋръ стъпжп,
Жл сокотіръ дє врєдпік, шi лꙋпъ лжпсꙋл съ ціп;
Воїпічїї, кавалєрієї, вєстіції Жіврiє, д'Омопї
Мопморапсі ачєї страшпічї кꙋм шi Sапчiє шi Гріопї
Sъ жꙋраръ съї ꙋрмєzє ꙟп тот локꙋл прє пътжпт;
Пꙋціпї фъкꙋції спрє ꙟпвiпцєрї, шi мꙋлт спрє ръсбоꙋє сжпт,
Аꙋї Dꙋмпєzєꙋ кꙋ крєдiпцъ, прєвєлілор крєдiпчошї,
Чiпстѣ ꙟї повъцꙋєщє лꙋпъ лжпса мєрг воїошї.

Прієтєпї! Бꙋрбоп лє zічє, сіпгꙋр зл востръ кꙋраж
А стръмошєскꙋлꙋї сжпцє, ꙟмї ва да дрєптꙋл мірак;
Паїріï, кꙋпꙋпа, мірꙋл, а к. аілор фаліпк ꙋпє,
Sжпт а тропꙋлꙋї похфалє, дар атєлє дрєптꙋрї пꙋ'с.
Прє павжzъ діп вєкімє, домпії воштрі чєї лꙋїошї
Sъ вєдѣ пріміпд крєдiпца а воїпічілор стръмошї;

Тєбьра єсте олтарꙋ ꙋнде а лє воастрє пжнї
Sъ кꙋвіпє съ сфінцѣскъ прє а пороаделор стъпжнї
Аша ворбінд, съ гътєще съ сє арате кꙋ жнд
Кꙋт къ вредпічеще тропꙋл, ꙟнаінтѣ лор мергжнд:

Sфжршітꙋл Кжптꙋлꙋї V

CANTUL VI

PRESCURTARE

Дꙋпъ моартѣ лꙋї Ханрі III трептіле ꙟнтрꙋнірії съ адꙋнъ ꙟн Паріс ка съ алѣгъ ꙋн краю. Ꙟн време че съ ꙟнделетнічѣ ꙟн сфътꙋірі Ханрі IV фаче нъвалъ ла ораш, адꙋнарѣ съ ꙟмпръщіе. Чеї че о алкътꙋя алѣргъ съ се батъ пе търії: прескрієра ачестꙋї ръсбою. Веденіа лꙋї сфжнт Лꙋї де кътре Ханрі IV.

Векю обічею съ гъсеще, ꙟнтре ноӣ дін вѣк ѐфінціт,
Кжнд спре трон моартѣ ꙟндрѣптъ тръспітꙋ съꙋ чел кꙋмплїт
Ші а кръескꙋлꙋї сжнце, Франціӣ фоарте скꙋмп одор,
Ꙟн челе дін ꙋрмъ жгѣбꙋрі ꙋскꙋкъ поблꙋл ісвор;
Νородꙋл ꙟндатъ інтръ ꙟн векіле лꙋї дрептъці,
Ꙟшӣ алеце краю пре вое, сꙋрпъ леціӣ ші греꙋтъці.
Трептеле Франціӣ с'адꙋнъ, пентрꙋ джнса хотъръск
А кжрмꙋірії пꙋтере прекꙋм вреꙋ о търціінеск.
Дꙋпъ дрептъці д'аша фіре аꙋ пꙋтꙋт а ꙟнкъпеа
Ꙟнтр'а лꙋї Шарлеманьї трѣнтъ ачеції де астъзї Капе.

Кліка кꙋ обръzнічіє, ші тꙋрбꙋрат ші орбіт
А трептелор адꙋпаре а кєта аꙋ ꙟпдръспіт,
Аꙋ кредꙋт къ пріп zътріре пꙋтꙋсе а кꙟщіга
Dрітꙋл де алєсє краю алтꙋл, ші легіле а скімба.
Sокотѣ къ сꙋбт скꙋтірѣ хпꙋі скꙋп пъскочіт
Пре Бꙋрбоп ꙟл вор ꙟппінце, бълспінд породꙋл орбіт;
Еі гꙟпдѣ къ хп краю поате връжбіле а апорщі
Ші сꙋпт аша сфінціт пꙋме, ш'а лор дрітꙋрі а сфінці,
Dе ші алєсє фъ-ъ кале хар а фі, тот есте мꙋлт;
Франца хп домп врѣ съ аібъ фіе оні де хпде сꙋлт.
Ꙟпдатъ кꙋ хꙋєт маре ла аша пребꙋпеск сфат
Тоці шъфії чеі ꙟпдъръптпічі кꙋ трꙋфіе аꙋ алергат
Лоренії шіхції, Nемцоіі, мꙋлціме де попі тꙋрбаці,
Sолії Шпаніеі ш'а Ромії аколо аꙋ фост кепаці,
Тоці алѣргъ кътре Лꙋвра, ші поатѣ ар фі дефъімат
Пріп вр'о алеџере кріі че ꙟп Чер сꙋ фост мꙋтат.
Лꙋксꙋл пъскꙋт тот д'аꙋпа дін тікълошії общещі
Гътісе кꙋ стрълꙋчіре трептіле тіраніческі;
Nꙋ ера ꙟпсь пічі хпꙋл дін прінціпі ші дін магнаці
Аі векілор нощрі Паірі мощепіторі лꙋмінаці;
Че шъzъторі лꙟпгъ краюл, џꙋдекъторі сꙋ пъскꙋт,
Ші ꙟпкь'ші пъzеск ꙟпівѣлъ, пꙋтерѣ че аꙋ пердꙋт.
А парламентꙋлꙋі построꙋ ꙟпцелепції депꙋтаці
Nꙋ пѣ а скꙋтіт лібертаоа, де каре сꙟптем пръдаці;

А крітілор аръташе аколо пу с'аў възут;
Лукра ера ѫп мірарε де помпа че с'аў пірут.
Аколо легатул Ромії ку скаун ера чінстіт,
Пентру Маіап лѫнгъ дѫнсул ун полог саў фост гътіт.
Пре каре ачесте кувінте съ чітѣ ѫнсемнѫнд :
« Краї че judекаці пъмѫнтул, а къроnа врѣці спуркат
« Кутѣзъ а фаче тотул ші пітіка а куца ;
« Моартѣ луї Валоа астъзї а domпі ва ѫнвъца. »
Se 'нтрунеск : ѫнпрекерѣ, віклепіле апукърї
Фъчѣ локул съ ръсуне д'алор іадніче стрігърї ;
Ші ховотул ръгъчі, ії ѫнтунека окії тоці ;
Unії фаворулуї Ромії супуші ка пісте нетоці,
Stріга ла легатул Папії кум къ врѣмѣ аў сосіт
Ка кріпії съ се дърѫме субт Тіаръ негрешіт,
Ші 'n Паріс съ се рѫдіче жудецул чел ѫнкеunтат[1],
А кълугърещії сѫле monument ѫнфрікошат,
Че Ішпаніа прімісе, ші'л уръще оцърѫт,
Че пе олтар ръсбунѫндул, ку тотул лаў окърѫт,
Че де тот мѫнжіт ку сѫнџе, де вънъї ѫнкунціурат
Ѫпжунгіе теріторії ку фіер сфѫнт ші ѫнкрунтат,
Ка кум ат тръі ѫn врεмѣ ачѣ врεзнікъ де плѫнс
Кѫнд салъвѣ zеії нетребнічї пъмѫнтул ку фок не стінс,
Пре каре мінчіноші преоці, ѫнкъ маї гіоміціт,
Съ фъчѣ кум къ ку сѫнџе отенеск іаў ѫнблѫнзіт.

Алцїй кумпъраці ку аур, Іспанієй ч'о ура
Фъръ мустраре де куцет патріа съ'шї вѫнзъ врѣ.
Дар о партідъ маї маре ѫнтр'ун глас се рѫдіка
Пре Маіан ѫн кръеск скаун, пре каре ѫл дръпъна.
Ачел ранг ѫї ліпсѣ нумаї ла путерѣ че авѣ,
Цел образнік а доріпції, декареле съ топѣ,
Шї 'н сінеші тръцѣ нъдежде съ кѫшіце негрешіт
Чінстѣ прімеждуіпчоасъ, ку нуме де краю слъвіт.
Съ скоалъ атунчї ші чере аскултаре, Портіе;
Фапта бунъ ачѣ аспръ лімбуціа са фъче,
Ѫн времѣ непорочітъ, стердуітъ де пъкат,
Портіе дрепт тот д'ауна ші 'н чінстіре с'аў афлат.
Statорнік, ку бърбъціе, адеса орї с'аў възут,
Пуртарѣ лор чѣ турбатъ а отрші к'аў путут.
Шї чѣ дін векю съпѫніре престе дѫнші 'нкъ пъзінд
Кувіінца, съ възуръ, фъръ фрікъ ѫнвъцѫнд.
Кѫнд гласул ѫшї рѫдікаръ; съ ѫнпінг бодогънеск,
Хуетул съ ліпіцеще, ѫл ауд, съ 'нгісуеск,
Ка 'нтр'о корабіе маре, чітеще лучію сбурѫнд,
Шї къльторії ку стрігът аерул не турбурѫнд,
Нумаї хуетул с'ауде а цінулуї аспумат
Че талазул търії рупне ку курсул чел ѫнвітат.
« Воі потъцуіції, ле zіче, пре Маіан ла ранг ѫнalт:
« Еў въ куноск ръгъчірѣ, ші 'н сінет о в'ам ертат.

« Маіаn аре фапте бупе, вредпіче д'асъ ръхпі,
« Ші еў сінгур лаш алеџе, дакъ путінчос в'аш фі.
« Dар ної авет, кут џіџі, правілї; ші ачест ероў вестіт
« Dакъ'шї солеще кръіна пуї дестоїпік пеміптіт.

Кжпд зічѣ ачесте ворбе іатъ ші Маіаn інтръ
Ку търітѣ ші суіта, че країї ку джпшії тжръ,
Потіе інтржпд ѫл веде, ші пе префъкут, ші ліп,
« Аша, прінціпе, ѫї зіче курост де 'пдръзпѣлъ плін,
« Еў те стімарісеск фоарте ѫптру кжт съ ѫпдръзпеск
« Пептру ної, ші пептру Франца ѫпротівъ съ'џї ворбеск;
« Ѫп задар черкът съ траџет хрітуд де алес стъпжп,
« Франца Бурбопї ѫпкъ аре, ші лжпгъ рапгул чел џжп
« Черул ле аў пъскут пе тіпе жжлџул лор съл спріжіпе-
« Sъ'л аперї де хъртаре, ші пічї кут ка съ'л ръпещї. (щї
« Гуіс пу поате съ чѣръ маї мулт, хіптр'ал тор-
џіі сжп,
« Пептру џъра луї ажупгъ сжпџеле упуї стъпжп.
« Зътріт прін пжпгъріччупе, пжпгъріт 'іаў ръсбупат;
« Sкімбъте ку кжртуіреа каре Черул аў скімбат.
« Пюаръ ура та чеа дрѣптъ ку Валоа оторжт;
« Ѫптр'а фрателуї тъў сжпџе Бурбоп пу с'аў пжпгъріт
« Черул каре въ юбеще в'аў зъмісліт доі бърбаџї,

« Sпрѣ а пу фі връжташї вр'о дать, ку віртуте ѧп-
« Dар аuz водогъпіре, аuz обще къ'ті zік (zестраці.
« Къ сѫпт кълкътор де леце, къ'с пъгѫп ші еретік;
« Въz ші рѫвпа тіпчіоасъ а попілор ѧптъртаці
« Кареї ку фіерул ѧп тѫпъ...... Nепорочіцілор стаці!
« Каре правілъ, саў пілдъ, че турбаре в'аў хръпіт
« Чіпстірѣ чѣ кътре упсул Dумпулуї челуї слъвіт?
« Алуї сфѫптул Луі фіул де цпуръ тѫпт кълкътор,
« Saў а правелілор поастре фъкутусаў сфъртътор?
« Пр'але олтарулуї трепте чере а съ ѧпвъца,
« Ел нуеще ші уртѣzъ лецѣ, че врецї а кълка.
« Віртутѣ деспре тот сектул съ о прослъвѣскъ врѣ,
« Ші лецѣ, пѫп' ші а воастръ ѧптребуіінцарѣ рѣ.
« Луі Dумпеzеў, каре щіе ѧптру іпіті а чіті,
« Лась гріжа, каре астъzї воі луаці, д'а осѫпді.
« Ка уп краіў, ка уп пъріпте съ въ кѫртуѣскъ врѣ,
« Ші ка уп крещіп въ юртъ грешала воастръ чѣ грѣ.
« Sубт дѫпсул тот есте слобод; аў доар' ел пу поате фі?
« Че правілъ въ слобоаде пе стъпѫп де а'л струпі?
« Воі! пъсторї фъръ кредінцъ, воі! чете́цепі тікълошї,
« Кѫчї п'авеці сътълуіре ку чеї діп векіў кредінчошї!
« Че дефъїтѫпд пре тоці zеії ачеї де метал върсаці,
« Мерџѣ фъръ ѧппутаре субт пъгѫпії ѧппъраці,
« Пърѣ фъръ тѫпгуіре, ші пре шкелї де осѫпдіт,

« Ѕкпцєрацї, кувкнта віпє п'алор калъї, ѵтіліт!
« Крєщіпї дар пъщєск п'ачєѩ,ѩр воï сжнтєцї прєліщіцї,
« Пєнтрѹ краї тѹрѣ ачєѩ, ѩр воï краії осжндіцї.
« Dѹmпєzєѹ,прє карє'л фачєцї пъпраспік шi ръхпітор,
« Dє дорєщє ръсбѹпарѣ, въ ва фі осжндітор. »

Ла в'рбірѣ ѫпдръспѣцъ пітєпѣ пѹ ѩѹ ръспѹпс,
Dє пѹтєрпікъ съцѣтъ тот ѫпсѹл с'аѹ фост пътрѹпс:
Dіп іпітъ ѫптъртатъ тоцї ѫп zадар ръсбѹфпѣ
Гроаzа, карє адєвърѹл кѹвжнтъріï лѹї стжрпѣ.
Чѹда, фріка ѫпврєѹпъ а лор гжпдѹрï фрътжнта,
Кжпд д'о датъ тіï дє гласѹрï чє пжп ла Чєр ръсѹпа
Фъкѹръ съ съ аѹzъ стрігърï тѹлціtє, съріцï!
Оръшапï съріцї ла армє къ тоцї сжпtєm прьпьдіцї!

Norії дєші, карє колбѹл ѫп въzдѹх ѫпкіпѹѣ
Пє асоарєлѹї лѹтіпъ кѹ тотѹл акопєрѣ.
А трѫтбєцїї ші а тобії ѫпгрозіторѹл аѹz
Морцїї ші ѫпспъїтжптъріï єра кѹтпліт калаѹz.
Прєкѹт дінтр'ал тіezѹл понцїї пєщєрï скъпжпд прє
Uртъріт дє фѹлцєрарє,ші ѫпаіптіт дє вжпт, (пътжпт,
Кѹ вжртєж дє колб пъпраспік тот въzдѹхѹл попєгріпд
Віфорѹл пєтрєчє лѹтѣ ръстѹрпжпд тот ші сдробіпд.

Артіа єра ачѣста а вєстітѹлѹї Хапрі,
Чє сътѹлъ дє рапаос, сжпцє а върса дорі.
Ші фъкжпд ка съ ръсѹпє асалє гроаzпічї стрігърї,

Нъвъль спре Паріс сжлпік престе кжшпй ку алергърй.
Менуите тжптуітоаре Хапрі пу 'птрвуінцъ
Ла пъгпуірй де'нгропарѣ краюлуй че пу сімцъ
Нічй тпподобѣ тормжптула ку тітлурй ші ку фъклій,
Че дъ морцілор, тжпдріа урташілор челор вій.
Нічй кънта съ 'нповърезе талуа дъспъдъждуіт
Ку гъдарнічй цінтерімурй, фалъ отулуй труфіт,
Пріп каре, ку дешъртаре тікъіції муріторй
Морцій, векітій, ші соартеі вреў а фі біруіторй,
Ел луй Валоа тп гроапъ, тптр'а морцій тріст лъкаш
Врѣ съй тріматъ дрепт пжргъ пумай сжпце де връжмаш,
Пе гъпріторй съй мупчѣскъ, пре душмапй ай біруі
Ші пре пород а'л супупе пумай спре а'л ферічі,
Де хуетул фъръ весте ал асалтулуй сфътіт
А трептелор съ ръшкіръ сфатул круд, ші тпгрозіт.
Маіап алѣргъ тп датъ ші се суе пре зъріи,
Sолдацій суб стѣг с'адупъ ші своаръ спре бътъліи;
Окъръск пе стрігърй сжпічй пре вітѣзул че віпѣ.
Spре апърат, спре пъвалъ де тпвее пърці съ гътѣ.
Парісул тптр'ачѣ време де зарве, де пепріінці
Nу ера прекум съ веде де францожій порочіці.
Де турбъчупе, де фрікъ о сутъ де детъцуй
Пп май пуціп лок зідіте, ера тп копріпсул луй.

Махалаліле де астъзі че фрумоасе, ларџі съ въд,
Каре дін прічіна пьчії нурурѢ десшкісе шъд,
Ѫитръргі фалнічі ші търеџе а унуі ораш ѫнтінс,
Unде палатурі фрумоасе пѫнъ ла норі саў ѫнтінс.
Ера котунурі ѫнтінсе кунџюрате ку търіі,
Ші де Паріс десиърџіте ку шанџурі ші батеріі.
Бурбон съ ѫнаінтѢзъ дін партѢ де ръсъріт
Sъ апропіе ѫндатъ де тоарте ѫнаінтіт.
Фокул, фіерул се арункъ ка фулџере 'н віжъліі,
Deнъвъліторі нунтру, ш'афаръ, де пе търіі.
Шанџурі, пълъчі, ші троіане, турніі чеі ѫнгрозіторі,
Sъ ръстоарнъ субт ловірѢ віфорілор аргъторі;
Sъ спарг клітуріле десе, ші четеле де солдаці
Трунурі тоарте ші зздробіте зак пре кѫмпії сѫнџе-
Фіерул орі унде ловеще фаче праф, фаче порої (раці
Ші пърціле атѫндоъ бат прін фулџере росбоїу.
Муріторіі дін векіте, ку маі пуцін терщешуг,
Se учідѢ ѫн ръсбоае, ші фъръ де віклешуг;
Ку гъторе маі пуцінъ спре учідере сбура,
Фіерул гол сінгур ѫн тѫнъ, турбарѢ ле сътура.
Dар урташії ку крузіме прін алор зулум істеџ
Аў рѫнііт дела норі фокул тръснітор ші прелішеџ;
Saў аузіт тръсніпа вомбе ѫн кѫмпії ѫнфрікошаці,
А турбурърілор Франції ш'ачестѢ прунчі лепъдаці.

Ѫп ропдокол де арать съ́літра ↑пкіс аржпд
Ку а са тепніцъ сбоаръ пжптре пуорі шуержпд
О сфаръ, ші тоарте варсъ ку турбаре ші віләшуг.

Ку маї мултъ върбъріе, ші ку маї мулт меріщешуг,
Аў песлошіт съ ↑пкізъ ↑п беспѣ аджпчі тъестреції,
Челе спрѣ а луа фок лесне фулцере сувт-пъ-
мжптеції[3].

Ѕубт друмул упде солдатул, плін де кураж ші де zор,
Ѫпкрезут ↑пвоіпічіе'ші, алѣргъ кътре оп пор
Din фумегъпії сдробіте, де о датъ пъбушеск
Пухоаіле де пучоасъ, че 'п въzдух съ ржсіпеск.
Пріп детупарѣ ачаста четіле с'арупкъ 'п вжпт
Ѕъ сдробеск, съ сфъшіаzъ, съ пръбушеск ↑п пъмжпт.
Пріп асеменѣ прімеждії ва съ аръте Бурбоп,
Пріп еле ку 'пвъпъіре алѣргъ спре ал съў троп.
Осташії съї ↑пфруптѣzъ віфоріле че хуеск,
Ѕубт пашії лор іадул цеме, пе сус фулцере тръспеск,
Dар ла ведерѣ лор слава пе лжпгъ Хапрі сбура
Ші кътжпд лупъ джпса, фъръ фрікъ съ къра.

Морпаі ↑птру талаzул пухоіулуї турбурат
Ѕъ ↑паіптѣzъ мжпдру, пумаї пуціп пе 'пфрікат,
Nе вредпік де асъ теме, фъръ порпіре, сепін,
Ѕурд ла ал тупулуї хует, ↑птру гроzъвіе лін,
Ку окю стоіческ, статорпік пріівеще уп ръсбою

Ка вічіў черекс,страшнік фоарте, дар ↑нсъ де тревнік
Ка ꙋн філософ съ дꙋче, ꙋнде чінстѢ ↑л кєта, (соѩ
Ръсвоаеле осжндеще, жълінд пре краѩ, ↑ї ꙋрта.

Ажꙋнг ↑нсфжршіт ла пꙋнтꙋл чел страшнік ші 'н-фрікошат
Че ꙋн zід стропіт де сжнџе ↑л фъчѢ неакаџарат.
De а кꙋтпъніі търіте сілінџеле съ 'ндоеск,
Шапцꙋріле кꙋ zноні ↑тплѫ, ші кꙋ лешꙋрї ле подеск
Ші престе стіве де трꙋпꙋрї съ 'наінтѢzъ кꙋржнд,
Кꙋ репеде пъвъліре ла спъртꙋръ алергжнд.
Кꙋ фіерꙋл крꙋнтат ↑н тжнъ, д'о павъzъ апърат
Хапрі ↑н фрꙋнтѢ лор своаръ: чел ↑нтжіѩ саў арꙋнкат;
Sъ сꙋісе: ↑нфінсесе кꙋ брацꙋл бірꙋітор
SтѢгꙋл кріпілор пре zідꙋл сжнџерат, ші піерzътор;
SтѢгꙋл грозав пентрꙋ клікъ ↑н въздꙋх съ 'нвълꙋѢ,
Рокошіторії прівіндꙋл де фіорї съ бжнтꙋѢ,
Sъ пърѢ к'алꙋї прівіре, чінстіріле ↑нсꙋфла,
Sпре краюл лор, че пре zідꙋрї бірꙋітор съ афла;
Sъ ръсфржнџѢ; кжнд д'о датъ Маюн ↑ї ↑нсꙋфлеџі;
Пілда прін сінеші аратъ, спре пъкат ↑ї сътеџі.
Клітꙋріле ↑нжгевате с'адꙋна, ↑нгісꙋѢ
Пе краѩ, а кърꙋю фацъ с'о сꙋфере нꙋ 'ндръснѢ:
Вражба пре zідꙋрї кꙋ джншії ↑н сжнџе калд съ скълда,
Жн сжнџе, че пентрꙋ джнса кꙋ крꙋzіте съ върса.

Sолдатул, дупъ воінцъ, сус пре zідул пієрzътор
Ръсбоіндусъ д'апроапе фъчѢ омор стърпітор.
  Тръспетіле де ръсбоае, че пътжнтул ѧнгрозѢ,
Ш'а гурілор де аратъ хуетул съ аузѢ,
О сълбатікъ тъчере, турбърії прунк ѧнкумпліт,
Dупъ а лор детунаре, грозавъ сау фост ефетіт.
Ку брацул круптат, ку окіул де турбаре ѧнфокат
Фіешї каре пжнтре душманї ѧшї спърцѢ друм сжп-
церат
Sъ ѧнфржнг, шікар апукъ ку віклешуг, сау ку zор
Беспа крушітъ де сжнце, прівеліщѢ де омор.
Ку пієрzътоарѢ са тжнъ лжнгъ кріпї, нехотържт
Біруінца чінѢ стѢгул луї Лорен чел пжнгържт,
Нъпъдіщї пъвъліторії ѧнчепур' а съ кълті,
Гласурї тії де біруінцъ ші ваіт се аузі:
Ка океанул де віфор ръсколіт, ші ѧнтъртат
Кжнд ѧнѢкъ, ші съ траце де пре църтурї аспумат.
  Нічї одатъ н'ау фост краюл, нічї ал съу алвалт
съвіт
Аша де тарї ка ѧнфалтул ачел крупт ші 'нкумплїт:
Атжндої де о потрівъ ѧнтре сжнцюрї, ѧн омор
Sтъпжнї п'алор бърбъціе, ѧндѢмнъ оштіле лор,
Порунческ, ші пън ла кале, дау пілде кіар прін лукръ-
Ші повъцуеск ѧн кліпъ ѧн кумплітеле тішкърї. (рї

Dар повъцуіта флоарѣ енгліzeцілор офірі
Dе кътре Есекс вітѣzул, ꙟтр'ачеле пъзъліpі,
Ꙟптжіаші дать сѫбт стѣгул францъzеск атунчі мерџѣ,
Ш'а служі сѫбт крайул ностру ꙟн тірарѣ сесітѣ.
Венiцi ка съ спріжінѣскъ а църіі сале опор,
Тръфаші де а да ръсбоае,ш'а вінде скумп віаца лор,
Кіар пре налапка ачеѣ, унде Sена шувъінд,
Аў възут дін ꙟнвекіте пе стръбуніі лор домнінд,
Есекс сбоаръ ла спъртура унде д'Ошал събътѣ;
Амжндоі стрълучіці,тінері, ші наінi де фок съ віdѣ.
Прекумт пре zідул Троадіі пре пол-zеі ѕі zугръвеск;
Sжнцераці а лор пріетені лжнгъ лжнші съ 'нгеесуеск.
Францоzіі, Англіі, Лоренiі, ку турбаре адунаці,
Бат, ловеск, съ 'наінтѣzъ ші съ уркъ ꙟнклештаці.

Ꙟнцер! че 'нарѣнтаі!атунчѣ а лор турбаре ші браці
Ꙟнцер стърпітор,ші суфлет ꙟнтр'а ръсбоюлуі плац.
А кърꙋꙗ дінтре ірої партѣ аі ꙟнбръцошат,
Sпре кареле ші черѣска кумпънъ саў аплекат?
Бурбон, Маіан мулть време, Есекс ші ал съў рівал
Кунцюрътор,і кунцюраціі съ късъпеск, даў нъвал;
Dар ꙟнсфжршіт партѣ дрѣнтъ ачеѣ аў біруіт:
Бурбон спарџе ші 'ші дешкіде ун друм де сжнџе строніт.

XV.

Обосіцї ръсврътіторії ꙟпротівъ пуї маї стаꙋ,
Ласъ пъльпчіле тоате шітоцї ла фꙋгъ съ деꙋ
Прекꙋт ꙋп пухоꙋ съ веде, де сꙋс де пре Піріпъї
Пе ꙟпрістателе zіле спъріiпдꙋле пріп вьї,
Ezітꙋріле гътіте д'а опрі ал съꙋ шівоꙋ
Sпріжіпеск пꙋцїпъ време сжлпікꙋл, тꙋрбат пъвоꙋ,
Dар ачеле ставілї слабе ръстꙋрпжпдꙋле, тръспіпд
Моартѣ, гроаzа пе департе съ ꙟпръщіе хꙋіпд;
Плопії десръдъчіпѣzъ, стежъріі ачеї тжпдріцї
Че ерпіле ꙟпфрꙋптѣzъ, пжп' ꙟп порї фііпд сꙋіцї;
Dесбжрпѣzъ стжпчї шї стапꙋрї діптр'ал мꙋпцілор
пріпор,
Шї гопеще де пре пъсꙋрї тꙋрме, шї пъсторії лор;
Аша Бꙋрбоп кꙋ пцѣлъ съ погоаръ оторжпд
Dе пе zідꙋріле каре стъпжпісе де кꙋржпд;
Ашъ пъвъліпд ꙟп дꙋшмапї кꙋ брацꙋл фꙋлцерътор,
Sъчера пе а лор чете пріп фіерꙋл оторътор.
Іар ачеї шасеспре-zече фꙋг де джпсꙋл спъїмжптацї,
Ꙟпръщіецї де кꙋтреmꙋр, ръгъчіцї шї ꙟmпілацї;
Маїеп стрігъ съї дешкіzъ порціле дела ораш
Ꙟптръ кꙋ а сале оарде фꙋгжпд де ал съꙋ връжmаш.
Кꙋ фъклії бірꙋіторії пріп махалале, крꙋптацї
Sъ ꙟпръщіе, алѣргъ претꙋтіпдепѣ тꙋрбацї,
Воїпічіа ꙟп тꙋрбаре ощепії 'шї аꙋ фост скімбат

Ѕѹбт сабіє, ꙟп пръдаре ші фокѹлѹї тот аѹ дат.
Хапрі атѹпчѣ пѹї веде, къчї кѹ ал съѹ ꙟте сбор
Алѹпгъ фѹгарії дѹшмапї детѹпжпдѹї кѹ омор.
Бірѹіпца 'л апріпсесе, вітежіа ꙟл сбѹръ
Петрекжпд пріп махалале ла порцї ацер съ бжръ:
Товаръшї адѹчецї фокѹл, адѹчецї скаръ, хжрлецї;
Ѕбѹрацї, сѹіцї фъръ фрікъ пре zідѹл ачест търецї.

Dар кжпд ел стріга ачестѣ діптрѹ пор съ аръть
О віденіе лѹчеть, че окії ꙟї спъймжптъ,
Трѹпѹл съѹ чел търец фоарте, стъпжп стіхіілор сфжпт
Кътре Бѹрбоп съ погоаръ пре арііпіле де вжпт:
А дѹмпеzееціїї раzе скжптеіле челе вії
Ѕтрълѹчѣ ꙟптр'а са фацъ фрѹмѹсецї де вечпічії;
Кѹ окї плінї де фръціzіте, кѹ кіп ꙟпкредъѹлѹіт,
«Ѕтъї, стрігъ пепорочіте, бірѹітор ꙟпкѹппаіт!
Ꙟп ардере ші пръдаре мошепірѣ врєї съ'цї лашї
А стръбѹпілор тъї ꙟпсѹшї пепорочітѹл лъкаш,
Ѕъ'цї пърьдѹсещї пъмжптѹл, ші капіцїї ші вістерії
Ѕаѹ врєї съ домпещї пре стжрвѹрї, оморжпд сѹпѹшії
Ѕтъї!» де ачесте кѹвіпте декжт тѹпетѹл маї тарї (вії
Нікъ, сърѹтжпд пъмжптѹл, ръзвітіорії чеї маї марї,
Оціпії ласъ пръдарѣ: іар Хапрі тот ꙟпфокат
De ръсбоюл ꙟптрѹ каре съ лѹптасе ꙟпвѹпат,

Ка marѢ кжпа съ аліпъ, ші ꙗр тръспεще цεmжпд:
«О лъкꙋітор дε Чεрꙋрї! ла чε веніші прε пъmжпт?
«Чεmї вестεщї аічї ꙟп локꙋл ачεст дε 'пкрεдεлꙋіт?»

Кжпд дε ачεстε кꙋвіпте mжпгжіоасε фꙋ ловіт:
«Еꙋ сжпт крашꙋл чε ꙟп Фрапца тъ слъвεск пε mꙋрітор
А Бꙋрбопілор пъріпте, ші ал тъꙋ апъръmор,
Ачεл Лꙋі чε одатъ ка тіпε m'am ръсвоіт,
Лꙋі п'а кърꙋіа лεщε ꙟп задар аї пъръсіт,
Лꙋі, карε тε жълεщε, тε ꙗбεщε ꙟпфокат;
Жптр'о зі пε скаꙋп Чεрꙋл тε ва сꙋі лъꙋдат;
Лъꙋдат дε ꙟпдꙋрарε, ꙗр пꙋ ка ꙋп стърпітор;
Фътꙋл mεꙋ ꙟп Паріс вεсεл вεї ꙟпmра віроітор;
Dꙋmпεзεꙋ тε 'пвацъ ꙟпсꙋші, къчї Dꙋmпεзεꙋ m'аꙋ
трімис.»

Хапрі інима, д'ачεстε ворбε, спрε плжпс 'шаꙋ дεшкіс,
Ші пачѢ ꙟптр'ал съꙋ сꙋфлεт mжпіа аꙋ поmолiт
Ел стрігъ, аджпк сꙋспіпъ, ꙟп цεпꙋкε кꙋчεріт.
Dε о сфжптъ ꙟпфіорірε інима і с'аꙋ кꙋпріпс;
Dε треї орї спрε сфжпта ꙋмбръ mжпілε ші лε аꙋ
Dε треї орї ачѢ ꙋмбръ д'асалε сърꙋтърї (ꙟптінс,
Ка порꙋл чε съ ръшкіръ дε алε вжптꙋлꙋї сꙋрї.

Dε пε зід кꙋ тоатє ачεстѢ дε пε зідꙋ 'пфрікошат
Жптармаці ръкошіторії, ꙋп пород пεпꙋmъраm,
Францожі, стреіні, ꙟтъцъпіл ш... ші ал лꙋї осташ

Фіер ші моарте фак съ плоае песте а лор'краій връж-
машії;
Жп журул луі стрълучеще путерѢ луі Думпезеу,
Ші де ловірі че'і ѫпдрѢптъ с'окротеще трупул съу.
Атунчі кутпжпъ възуръ дін кареле 'лау скъпат
А Бурбопілр пъріпте чел сфінцiт ші ѫпдурат.
Spре Паріс кътжпд ку окіул ѫптрістат ші ліпіщіт:
Воі францожілор! стрігаръ, ту ораш пепорочіт!
Четъцепі фъръ крединцъ! пород слаб ші тікълос!
Пжпъ кжпд ръсбоіу веці бате ку ал востру краій дуіос?
Ка ші лучѢфъруL зіліі а лумінії пъскътор,
Каре дупъ че'пплінеще курсул еі чел аргътор,
Прѣ а орізопуLуі марціпі ку фок маі дулче лучінд
Жп окії ноштрі маі маре съ паре, де поі фуцінд,
D'але Парісулуі зідурі іроул сау депъртат,
Плін де краіул сфжнт, де Черул, че атунчі 'лау лу-
мінат
Ші спре Венсан съ трасеръ, унде ші Луі чел бλжнд
Sубт стежар шъзу одатъ, правілі дрепте ѫпвъцжнд,
Кум те скімбаші лок, одатъ, дръгълаш ші феричіт!
Венсан, ту акум еші пумаі уп турп урічос крушіт,
О темпіцъ а кръіеі, деспъдъждуірії лок,
Unде адеса-орі пікъ дін славъ ші дін порок,
Ачеі марі, ачеі міністрі, каре детупъ, тръспеск,

Ші ꙟп віжълії, ꙟп віфор пріп курці пуруреа тръеск,
Ръбшіторі, ръбшіці ші ꙟпсуші, кꙟнд труфаші, кꙟнд
утіліці,
Кꙟнд уржці де тот породул, кꙟнд ꙟпълцаці ші ꙗбіці.
Ѫдатъ деспре апусурі де пе лучіу утедос
Noaпте пре Паріс ꙟнтінсе пологул ꙟнтунекос,
Ші де туріторі аскунсъ локул ачел сꙟнџерат
Че зіоа ку морці, ръсбоае ꙟл възусе пресърат.

Sфꙟршітул Кꙟпітулуї VI.

CANTUL VII

PRESCURTARE

Сфжнтѕл Лѕі дѕче пре Хаnрі IV прін хѕх, ӑn Чер ші ӑn Іад, ші'і аратъ ӑn палатѕл соартелор пре ѕрташії съї ші пре оатенії чеї тарї че франца ва съ скоатъ.

Nе сфжршіта ӑндѕраре ачелѕї че нĕ аѕ zідіт,
Sпре а кѕтпъта ал віецїї ръѕл чел таї отръвіт,
Doъ фіінцї фъкътоаре де біне ӑн лѕтĕ аѕ пѕс,
Че дела ноі нічї одатъ ювітеле, нѕ саѕ дѕс.
Pazіт ӑнтрѕ остепеле, съръчіеї хаzне сжнт;
Чѣ дін тжю есте Nъдеждѣ, iар чел лалт Sотнѕл сфжнт:
Uнѕл, кжнд отѕл ӑші сітте, ӑн трѕнѕл съѕ чел трѕдіт
Органіле десл жнате, ші zорѕл съѕ обосіт,
Віне де ацюъ фірѣ прін ръnаосѕл дотол
Ші ѕітаре ӑї адѕче де спрĕ а релелор потол.
Чеѣ лалтъ не дестюрдъ іnіта кѕ ащептърї
Ші недъ, ші кжнд не'шалъ фііnчоасе десфътърї;
Іар кжнд Черѕл о трітіте ла тѕріторї пороічїцї;

Атунчѣ нꙋmaĭ ꙟпсꙋфлъ бꙋкꙋріĭ фъръ фіінцĭ,
Ч'адꙋчє фъгъдꙋінца, разітꙋл луĭ Dꙋmнєзєꙋ,
Nє скімєатъ, шікꙋратъ ка шi дътъторꙋл съꙋ.

Луі стрігъ п'атжндоъ кътрє Хапрі чєл трꙋлiт,
Вєніцĭ соції крєдінчоасє лжнг' ал тєꙋ нєпот ꙗꙋбіт.
Somнꙋл ꙟтр'асалє пєщєрĭ аскꙋнсє, ꙟл аꙋzi
Шi сꙋбт ꙋmбра ръкороасъ кꙋ molітатє сосі.
Жнтрꙋ вєдєрѣ луĭ, вжнтꙋл съ опрєщє алінат,
Вісꙋрілє, фiĭ пъдєждiĭ, прiп пълꙋчірĭ, дєсmiєрдат
Жнвжртіндꙋсъ, прє іроꙋ ꙟл акопєр кꙋ стжлпърĭ
Dє mасніпє, шi дє дафпє, шi кꙋ дꙋлчĭ адорmітърĭ.

Луi ꙟнтр'ачєѣшĭ дать стєmа дін капꙋшĭ лꙋжнд
Шi прє бірꙋітор, ꙟпсꙋшĭ кꙋ джпса ꙟпкоропжнд:
«Бірꙋєщє, шi домпєщє, фiĭ ꙟĭ zicє ал тєꙋ фіꙋ;
«Кьчĭ пъдєждѣ віцiĭ тєлє ꙟп тінє о спріжініꙋ.
«Жълцꙋл ꙟпсъ пꙋ съ кадє ка съ'цĭ ащюпгъ нічĭ пік.
«Кръіꙗ, дін тр'алє тєлє дарꙋрі єстє чєл maĭ mік.
«Е пꙋцiп дє а фі іроꙋ, домп шi краꙟ стъпжпітор,
«Dє пꙋ'цĭ ва да лꙋmіпарє домпꙋл атот-фъкътор.
«Тоатъ славл лꙋmiĭ єстє ꙋп бꙋп стєрп, шi ꙟп zадар,
«Omєпєщiĭ фаптєĭ бꙋпє спрє ръспльтірє mік дар,
«Un лꙋстрꙋ карє съ щєрцє, ꙋп лꙋстрꙋ прімєждіос
«Жпсоціт дє тꙋрбꙋрарє, дє моартє zдробіт дꙋіос;
«Врєꙋ съ'цĭ арът о кръіє карє пꙋ ва дасфжршiт,

«Nѹ ръспълътіндѹці, чі нѹмаі спрѣ а те 'нвъца стръ-
«Аскѹлтъ, він дѹпъ міне прін стреіне ціе къі (лѹчіт:
«Ѫнтр'ал Domнѹлѹі сѫн ѕвоаръ, ѫмплінеще сорціі
тъі.»

Атѫндоі дар съ сѹіръ ѫнтр'ѹн кърѹц лѹмінат,
Ші ѫнкліпъ петрекѹръ ал черѹлѹі въздѹх лат.
Ка ші фѹлцерѹл че ноаптѣ, прін ѫнтѹнерек лѹчінд,
Дінтр'ѹн пол пѫнъ ла алтѹл съ веде въздѹх тъінд,
Ші пре кѹм съ ѫнълцаръ нѹорѹл ѫнвъпъіат,
Чі прѣ а лѹі Елісеѹ даскал ѫн кліпала 'л лѹат,
Ѫші кърѹц череск де паръ ші де разе ѫнвъліт,
Ръпіндѹ'л дін атмосфера глобѹлѹі ностръ ѹміт.

Ѫн чентрѹ кѹ стрълѹчіре а ларціілор алергърі
Че н'а пѹтѹт съ нѣ аскѹнзъ а лор мерс ші депъртърі
Лѹчѣфърѹл зілії арде де Dѹмнезеѹ ацѫцат
Ѫнвѫртіндѹсе ѫн жѹрѹш пре ал съѹ крѫнг ѫнфокат
Нѹхоаеле де лѹмінъ дін сѫнѹл съѹ ісворъск
Ел дъ матерієі вяцъ, тоате прінтрѫнсѹл тръеск.
Аніі, зілеле ші тімпѹрі ѫмпърцеще тъсѹрат
Лѹмілор че ѫнпрецюрѹі ѫнноатъ неѫнчетат.
Ачеліі стеле сѹпѹсъ ѹніі правелі, некълътіт
Sъ тот траг ѫнтр'алор кале, ші съ 'мпінг некомтеніт,

Una алтіа фъкжндуші правілъ, разіт ші ржнд,
Ші лутіna джндуші, каре дела джнс прітеск ку-
ржнд.
Dінколо де а лор друтурі, песте ачел ларг тіжлок,
Unде татеріа zбоаръ, ші дотнул о стржнџе zток,
Sъ афлъ сорі фъръ нутър, ші луте фъръ десфжр-
Кърора друт ел ле фаче ѫн Хъул петърџініт. (шіт,
Песте тоатѣ ачеле черурі стъ вечнікул Dумнеzеу.
Аколо вітѣzул мерсе дупъ кълъуzул съу:
Dухуріле осебіте аколо се пъстуеск
Каре віагъ ѫн трупурі ші лутеле лъкуеск,
Unде апоі дупъ моарте суфлетеле поастре трек
Dін стрікъчоаселе темпіцї десфъкжндусе ѫн век.
Жудекътор фъръ тітъ, фъръ греш, неѫншълат
Аколо ва съ адуне ла жудецу 'нфрікошат
Nетурітоареле духурі, че пріn суфларѣ ау пъкут,
Атунчѣ кжнд дін нітіка zідіріле аy фъкут.
Ачеста ѐ ачѣ фііnцъ че п'о кунoск ш'о служеск,
Ші субт нутірі осебіте тоцї ѫн луте о слъвеск.
Че дін чер апрінс аскултъ а поастре уліквіpi,
Ші ку тжнгъ пріівеще ачест шжр де ръгъчірі,
Ѫнкінуіріле тоате че отул нещіутор,
Ѫн кучерпічіе фаче деспре ал съу zідітор.
Моартѣ, фііка чѣ грозавъ а времії дуче ла джнс

Пре лъкуіторії лумії ꙟнтру дуреpe ші пажнсѹ;
Гръмъдеще ꙟмпреунъ ші пре Бонzі ші пре Брахмжнї;
Пре аї мареluї Конфуції уртъторії чеї пъгжнї,
Пре аї векілор Перші ꙟнкъ, пе субт кумпът ѹченічї,
Чеї орбіції де Zороастру, ші пън' акум еретічї;
Пре а фрігуроаселор локурї гуваvії лъкуіторї,
Карії тръеск тот д'ауна ꙟнтре слої векуіторї,
Ші пре ачеї че пріп кодрії Амерічії лъкуеск
Ші де ръмъчірї грозаве пуруръ съ кінуеск.
Dервішул, ꙟнтру уітіре, каутъ плін де амар,
Dеспре а луї Dумпеzеу дрѣпmъ, п'ал съу порок ꙟн-
zъдар.
Бонzул ку посоторжре, алѣргъ ку окіу спъсіт,
Sъ се фълѣскъ де цяба д'ал съу кіп некопmеніт.
Ачеї морції, ꙟнтру тъчере, луміnаці атунчї куржнд
Вечніка луї хотържре о аштѣпmъ тремуржнд:
Dомнул че веде д'одатъ, аскултъ, куноаще тот,
Ку о кліпъ ꙟї мунчеще, к'о кліпъ иартъ детот.
Хапрі пу с'апропіеръ де скаунул певъzут,
Dе унде кург челе страшнічї ціудекъці непрічепут.
Dе унде Dомнул ростеще вечнічіле хотържрї,
Че съ ле превазъ уnії съ сілеск пріп нжнгържрї.
«Ші кум ва фі, zічѣ, оаре Хапрі ꙟп куцетул съу
Пентру джншії хотържрѣ вечнікулуї Dумпеzеу?

Педепсії-ва оаре Dоmnул къчї ку окії н'аў пътрунс
Луіmпъріле че ѫнсушї деспре джншії аў аскунс?
Uрmа-ва съї осжндѣскъ ка ун стъпжн префъкут,
Пре правіла крещінѣскъ че а о щі н'аў 'путут?
Dуmnezeў че не zідіръ, вржнд а не щі mжнтуі,
Nу стжmпеще съ не'нвеце, ну 'нчетѣzъ а сфътуі,
Леџѣ фіріï ѫнтру інімї, щі ѫн куџет нѣ аў съпат,
Sінгуръ, щі ведератъ, щі ачѣшї нескіmбат.
Nегрешіт дар дупъ джнса пре пъгжнї ва џюдека,
Щі де аў фост дрепџї ѫн інімї, ѫнтре дрепџї 'ï а mестека.
Кжнд вітѣzул ѫн гжндіре съ гъсѣ акуфундат,
Щі деспре аскунса таїнъ съ афла нелуmінат,
Dеспре скаунул търіеї глас де тунет аў ешіт
Ѫнкжт черул тремурар ъ, лутѣ с'а 'нкреџелуіт.
Sеmъна ачѣ ростіре ку віфорул чел де вжнт,
Кжнд дін Sінаў воровіръ Dуmnezeў кътре пъmжнт.
Mуріторії ѫнтру гроазъ тъкуръ тоџї аскултжнд
Щі'н mерсул съў тоатъ стѣоа ѫл пофторѣ ръсунжнд.
«Ѫн прічеперѣ та слабъ оmуле ну те 'нкурка;
«Sпрѣ а'л юбі те фъку доmну, юр ну спре ал џюдека;
«Nекопрінс д'ата сіmџіре, ѫн куџете 'нпърьцінд,
«Dосъдеще недрептатѣ, ръвъчіріле ертжнд,
«Щі осжндеще пъкатул чел фъптуіт ѫнадінс:
«Sіmџеще кжнд ал съў соаре те луmінѣzъ апрінс.»

Хапрі ↑птр'ачѢ тепуптъ zвжрліт пріптр'уп ꙟте
Пріп петърцініту тіжлок, де вжртеж ку сілпік (zбор
Sпре уп лъкаш фъръ фортъ, гроzав съкжѕ, ші (zор,
Хъулуї чел діп векітε кіп сълбатек ші урžт, (жържт,
Nестръбътут де лупіпа соарелуї стрълучітор,
А ↑палтулуї zідіре, ка джпс віпе фъкътор.
Престе ачел пътжпт страшпік, де кътре ↑пцері урžт,
Коццул віецїї пічї одатъ діп чер пу с'аŭ погоржт.
Моартѣ ші пержпдуиала аколо ↑шї аŭ лъкаш,
Ші пріптржпсул ↑шї бътуръ алор пжпгържт Хъцаш.
Че тжпгуірї, Doamne сфіпте! че ↑пгроzіте скржшпърї!
Че пухоае де фум пегру, де въпъї че страшпічї търї!
Че патіле! Бурбоп zісе, zбоаръ ↑птру ачест лок!
Че везпе съ въд субт тіпе ↑пвъпъіате де фок!
Фіул теŭ ачѢста ε поарта Хъулуї ↑пфрікошат,
Че е съпат де дрептате, ші лъкуіт де пъкат,
Пуруръ калѢї дескісъ пептру осжпдіцїї торцї.
Кжпд ацюпсь де одатъ ↑птр'але юдулуї порцї.
Аколо zаче пізтуірѢ, ку окюл ↑пкруічшат
Ръвърсжпд престе купупе ал съŭ вепіп блестетат.
Ziоа ↑ї супъръ окії, ↑п умбре скжптеторї,
Пре чеї торцї тріст ↑ї ювеще уржпд пре чеї търїторї,
Zъріпд пе Хапрі ↑пдатъ че съ ↑птоарсе охтжпд:
Лжпгъ джпса стъ труфіа сіпгуръ шіеші плъкжпд,

Ші гѫбава толътатє кѫ окії слъбъноціці,
Че ждпд лок пжпгъръчѫпії сфартъ пре 'пвѫпъ-
тъціції:
Атбіціа сжпцератъ, пеліпішіт аспѫтжпд,
De жжлцѫрї ші де тортжптѫрї де робї кѫпцѫратъ
стжпд.
Фраціда фъцърпічіє, кѫ окїѫ галіш ші дѫлчіѫ,
Жп кътътѫръ раѫл, жп кѫцєт юд авжпд віѫ.
Ржвпа тіпчіпоасъ спѫпє тот піллє варваріченцї,
Ші іптересѫл, пъріпте грешалілор отєпецї.

Аї ръсфржпаціл ор оатєпї тіранії пєжтпъкаці
De а лѫї Хапрі ведере аѫ фост фоарте тѫрбѫраці
Пжп' атѫпчї пѫ'л маї въzѫсє; къчї алор трѫп пекѫрат
D'ал лѫї гжпд пѫ с'атіпсєсє, фъкжпд спре біпє плєкат.
Че тѫрітор, еї жші zісє, де ѫп дрепт повъцѫіт
Вепі съ пе пріголєскъ жп поаптѣ фъръ сфжршіт?

Пжптре скжрпавілє дѫхѫрї, пжпгържтє де отор
Пе сѫбт аджпчєлє болтє Хапрі мерџє 'пчєтішор:
Лѫі жї жпдрѣптъ пашії: Dрептє чєрѫлє съ креz?
Пре Клітєпт каре zъріръ пе Валоа, аічї въz!
Пъріпте! єл ціпє жпкъ кѫцітѫл ачєл спѫркат
Кѫ каре, чеї шаїспрєчє брацѫл юѫ фост жпартат,
Ші'п времє чє'п Паріс попії жпдръспєск пелєцѫіт
Ѕъ тжршъвѣскъ олтарѫл кѫ ал съѫ кіп zѫгръвіт.

Кжнд ръсколнічії ꙟл роагъ, Рота ꙟл сълвеще сфжнт,
Аічї юдул ꙟл тупчеще ка пре ун зъртітор тжнт.

Фътул тіеў, Луі ꙟї zice, аічѣ ꙟнтр'ачест лок
Краії, ші домнії чеї фалнічї съ тупческ ꙟн вечнік фок.
Пріведще пе ачещї тіранї, ꙟн вяца лор прослъвіцї,
Ку кжт аў фост таї путернічї ку атжт сжнт утіліцї.
Domнул осжндеще віна че тжна лор аў лукрат,
Прѣ ачеї че н'аў ръсвунат'о, ші прѣ ачеї че аў лъсат.
Моартѣ сосінд ле ръпіръ трекътоареле търірї,
Desфътъріле, ші потпа, плътітеле лъгулірї
А віклепілор ачелор, ку іскусінцї ꙟнzестрацї
Че аскундѣ адевърул д'аї лор окї ꙟнтунекацї.
Адевърул дар чел гроаzнік тупка лор есте аічї
Къчї пъкателе лѣ аратъ, пжн' ші пе челе таї тічї.
Веzї кут тремуръ де дянсул стърпіторії конкеранї.
Чеї вітежї ꙟн окії лутії, ла Dumneзеў сжнт тіранї;
Бічіле лутії, пре каре ку турбаре о апрінд,
De а лор фулцере ꙟнсушї съ zдробеск ші съ копрінд;
Лжнгъ джншії сжнт тоцї краії чеї бафленкї, адорті-
тацї
Че пре жжлцурї аў фост нутаї пъпълуцї-адевърацї.
Хапрі лжнгъ краї пріведще пре аї лор тіністрі се-
тецї,

Ші маї алес пре ачеї сфетнічї мінчіноші ші прелінші
Де пъравурї, ші де правілї фъръ саціу стрікъторї
А луї Марс ші а дрептъції пънгърждії вжнзъторї,
Чеї жнтжю че жндръспіръ де а пуне жн мезат
А вечілор фапте буне, прецул чел некумпърат.
Sжнтеці жнтр'ачесте локурї ші воі, ціпгаші мурїторї
Че слъвіці жндесфътаре, ші адормітаці пре флорї,
Фъръ фіере, ші мжндріе, тржндаві, жн дезмердъчюнї
Аці петрекут віаца воастръ сучітъ де молъчюнї?
Sжнтеці куфундаці ку лоітрії, оаменї віне фъкъторї
Воі прієтенї фаптеї буне, де адевър юбіторї,
Че жнтр'ун чѣс де жндоюалъ слъбъноції в'аці лунекат,
Ші де треізечї анї крескутул родул чел бун лаці ускат?
Хапрі ну путу съ'ші ціе а сале лакрътї фіербінцї;
Ах! де е адевърат, зіче, къ 'нтр'ачест лок де къінцї
Нѣмул оменеск тот есте жн мучепії афундат,
Дака пуціна віацъ че жн кіп аў тръгънат
Де кумплітъ мункъ есте урматъ фъръ сфжршіт,
Ну'ера маї віне оаре лумѣ съ ну фі зъріт?
Ші съ се фі стърпіт жнсуші, дінтр'а маїчії сале згеў?
Saў ші Думнезеў ачеста, ачест апрінс Думнезеў
Омулуї, атжт де слобод, маї віне юр фі опріт
Міжлочірѣ блестемать д'а ну путѣ фі грешіт!
Ну гжндї, Луї жї зіче, къ ачещї непорочіцї

Рабдъ таї пресус тѹченії декжт ар фі еї грешіці,
Nічї къ Dѹmnezeѹ, дрепт фоарте, а отѹлѹі фъкътор,
Іѹбеще съ спъркѹіаскъ лѹкрѹл съѹ чел періtор,
Nѹ, фъръ сфжршіт ел есте пѹтаї ѫпtрѹ ръсплътірї,
Ѫпtрѹ ѫндѹръpї е дарпік, тъсѹрат ѫп осжндірї.
Пре пътжпт ѫл фак къ ї тіран пѹтаї тірапії чеї віі,
Dар аічѣ ѫї пъріпте, досьдеще п'аї съї фії.
Ші ѫпдѹлчеще аспрітѣ брацѹл лѹї осжндітор,
Ші нічї кжт нѹ педепсеще слъбъногѹл тѹрітор,
Пептрѹ плъчерї трекътоаре, че ѫптрѹ десгѹст саѹ стінс,
Кѹ кінѹрї аша грозаве, ші фъръ сфжршіт ка джпс.
Ворбінд съ ѫпаінтаръ спре ферічітѹл лъкаш
Unде певіновъціа ѫші аре пачпік сълаш.
Ал іадѹлѹї ѫптѹперек чел грозав съ десфъкѹ
Ші ѫп вечнікъ лѹчіре де zіо съ префъкѹ.
Ѫндатъ дар че ачесте локѹрї фрѹтоасе zърі
Sітціръ о бѹкѹріе петълтъчітъ Хапрі;
Гріжї, ші патітї, ші некаzѹрї інітіле пѹ тѹпческ,
Че вечнікъ десфътаре аколо ле ѫпкълzеск.
Атор! ѫпtр'ачеле локѹрї тот сітте домпіа та:
Dар пѹ аторѹл чі трѹпѹл пе фаче де а гѹста,
Чі пара Dѹmnezeѣскъ, фъкліа, фокѹл чел сфжпт,

XVII.

Фiѹл чел пъскꙋт ꙟп чєрꙋрї, пєкꙋпоскꙋт прє пъмѫнт.
Dє ачела ꙟпвьчiє iпiмiлє сь апрiпд,
Sъ весєлєск тот д'аꙋпа, съ афлъ вєчпiк дорiпд.
Гꙋстъ ꙟптр'ачєлє фокꙋрї о арєꙋръ пє'пчєтат
Dє плъчєрї фъръ къiпцъ, ръпаос пєдꙋглiшат.
Тоцї країї чєї бꙋпї дiп вѣкꙋрї аколо ꙟмпъръцєск,
Аколо шi ꙟпцєлєпцiї, шi дрєпцiї iроï тръєск,
Аколо дiп жѫлц дє аꙋр Шарлѫмагпї шi кꙋ Кловiс
Прiвєгиазъ спрє кръiа крiпiлор кꙋ окю дєшкiс.
Ачєї маї сємєцї протiвпiчї, връжмашiї маї ꙟпфокацї
Ꙟп ꙋбiрє сѫпт ка фрацїї аколо ꙟмпрєꙋпацї.
Шi Лꙋi ал доїспрєzєчѣ аколо ꙟптрє краї стѫпд
Sъ рѫдiкъ ка ꙋп кєдрꙋ; ꙟпцєлєптє правiлї дѫпд,
Краюл, чє прiєлпiк, чєрꙋл, спрє бꙋпiї поцрї аꙋ фъкꙋт,
Кꙋчї лѫпгъ дѫпсꙋл дрєптатѣ п'ал Францiї жѫлц а
Аꙋ єрат адєсѣ оаръ, прєстє iпiмї аꙋ домпiт, (шъzꙋт.
Шi а породꙋлꙋї лакръмї лє аꙋ ꙋскат шi лє аꙋ стърпiт.
D'Амбоаz стъ лѫпгъ дѫпсꙋл, мiпiстрꙋ чєл порочiт
Карє сiпгꙋр ꙋбi Франца, шi дє дѫпса фꙋ ꙋбiт:
Краюлꙋї съꙋ дрєпт прiєтєп, чє ꙟптр'аша рапг ꙟпалт
Ꙟп ръпiрє шi ꙟп сѫпцє мѫiпiлє пꙋ 'шї аꙋ плѫптат.
О ziлє! пъравꙋрї! врємь ꙟп вѣкꙋрї дє помєпiт!
Породꙋл ꙟп фєрiчiрє, шi краюл єра слъвiт:
А дръгълашiлор правiлї родꙋрiлє тоцї гꙋста.

Ші сꙋнт алт Лꙋі, съ фіє аша вѣкꙋ а с'аръта
Маї дінколо сꙟнт ощеніі, дарнічї де віаца лор
Чеї апрінде даторіа, іар нꙋ сетѣ де оmор.
Монтморанci, ла Трімꙋіл, де Фоа бірꙋітор,
Глісон, Гюсклен дъртъторꙋл ші де краї апърътор,
Баіард ꙟнвꙋнъпъціт, ші amazona Жеан
А Енглежілор рꙋшіне ал Франціі разім аван.
Ачещї ероі, Лꙋі zіcе, пре каре ꙟн черꙋрі везї,
Аꙋ ꙟнгрозіт окії лꙋміі прекꙋm тꙋ ꙟї спъїmꙟнтезї,
Ка ші тіне фапта вꙋнъ кꙋ тоції о аꙋ славіт
Ші фії бісерічіі поастре, пе таїка лор аꙋ юбіт.
Інима лор проастъ, блꙟндъ адевърꙋл аꙋ кътат;
Леџѣ лор, ш'а тѣ стътꙋръ, тꙋ спре че о аї лъсат?
Дар кꙟнд ачесте кꙋвінте кꙋ глас ꙟнтрістат аꙋ zіс,
Атꙋнчѣ палатꙋ соартеї ꙟн фаца лор с'аꙋ дешкіс,
Sꙋте де порції де аратъ съ десфъкꙋ кꙋ скрꙟшкірї;
Лꙋі пе Хапрі ꙟл дꙋсе спре ачеле ꙟнтърірї.
Времѣ кꙋ арінъ юте ші кꙋ ꙋн zбор песімціт
Віне ші фꙋџе де кꙋртѣ грозавъ, неконтеніт;
Ші де аколо ръварсъ кꙋ mꙟїнї пліне пре пъmꙟнт
Бꙋне ші реле че дате пентрꙋ поі оаmеніі сꙟнт.
Престе олтар де фієр шаде картѣ че петълmъчіт
Копрінде а віиторіmіі прескріерѣ пеzмінтіт.
Вечнікꙋл аꙋ скріс пре дꙟнса тоате а поастре похтірї,

Desфътъріле zadapнічі, ші купнітеле пъхпірі.
Sлобоzenia съ веде труфашь роабь пъzжnд
Жп легътурі невъzуте, ачеле локурі пъzінд,
Sубт цюг пеzъріт, пре каре nimik поате съ-л пічі,
Dumnezeу о дертолеще, фъръ де а о тунчі.
Ла ↑палтеле луі правілі е лініть ку атжт
Ку кжт лапцул че о ціпе де окії съі ↑і пъzжт,
Къ кіар супусъ, лукрѣzъ дупь воѣ са, ↑п гжпд
Ші урсітелор, ↑і паре правіліле къ ар фі джпд.

Фіу юбіт, Луі ↑і zice, де аічі ↑палтул дар
Фаче пре от съ сітцѣскъ ацюторул ↑п amap,
Dіntр'ачесте локурі сфінте ачел дар біруітор
Съ ва порні ва апрінде ал тъу суфлет доріtор;
Ту пу поці де а купоаще, а гръбі, а отеші
Мепупtеле каре пумаі черул поате алеші.
Dар кжт есте де депарtе тіmпул ачел порочіt,
Кжnд ↑птре фііі съі домпул те ва прімі неzmintіt!
Кжте слъбічюnі zъдарнічі пжп' атупчі веі іспіті!
Ші ↑п кжте къі віклепе ↑пшълат т'еі ↑пвжрті!
Sкуртѣzъ Doamne! діп віаца ачестуі краю прѣ mъріt
Zілеле кжте де тіпе ↑л деспарt пепорочіt.

Dар аічѣ че mулціme де оаmепі съ 'пгісуеск?
Жпtръ пе тоатъ mепуnта, ші ↑пдатъ съ ръреск.
Ту везі аічі, Луі zice, ↑птру лъкашул прѣ сфжпт

Пре інzій че дупъ време вор съ крѣскъ пре пъмжнт·
А віітоарелор вѣкурї ѫнкіпуіріле вії
Адупъ дін тоатъ лумѣ вржстеле, ші аї лор фії.
А туріторілор zіле дін вѣк пътърате сжнт,
Ші стаў пурурѣ субт окюл челуї прѣ Вечнік ші сфжнт.
Урсітеле ѫнсемнѣzъ пенуптул пащерії лор,
Не о сѣтъ спре къдере, ші пе алцїї спре фавор,
Осебітеле префачерї, прекум ші а лор сорок,
Грешалеле, фапта бунъ, а лор моарте, ші порок.
Sъ пе апропіем; къчї черул съ купоащї аў ѫнвоіт
Пе тоцї краії, ші вітежії че дін тіпе аў урсіт.
Чел ѫнтжїў че съ аратъ есте ал тъў фіў луміпат
Че слава краілор пощрі ва спріжіпі 'пделунгат.
Пре Белцї ші пре Іверї ѫнсуші порочіт ва бірuі,
Дар ку ал съў фіў ші татъ пу съ ва семъпуі.
Атунчѣ Хапрі зъреще субт але кріпілор флорї
Лжпгъ скаун, ку мжндріе къ шъдѣ доі турітори
Цііпд субт а лор пічоаре пороаде ѫн лапц легацї,
Ку мантіе ржтлепѣскъ амжпдоі стжпд ѫнбръкацї,
Ш'амжпдоі ера де стрѣжъ, ші де ощепї околіцї.
Ел юў сокотіт д'одатъ къ сжпт ніще краї слъвіцї.
Nу те 'пшълї, луі ѫї zісе, фъръ тітлу, краї вор фі,
Пріпцїпії, ші тоатъ цара тремуржпд лор вор жъртфі.

Рішьлїв, Мазарен, сфетнічї, петвріторї ші ветіці
Dінтр'ал олтарілор втбръ пжпъ лжнгъ трон свїці,
Фіїі політікъї чеї аџерї, внеї порочірї пъргашї,
Ѕпре сілъ деспотічѣскъ вор наінта кв тарї пашї.
Рішьлїв ѫналт ші маре, ші дештеп пеѫпъкат;
Мазарен тълдоѵ, ші аџер, прієтен десне скімбат.
Unвл кв мещешвг фвџе, лок віжвлієї дъсжнд,
Челълант валврї тврбате кв'нъръзпѣлъ спріжінінд;
Прінціпілор д'ал меѵ сжнџе, дештепї атжндоі і-
вїцї,
De пород врждї кв тотвл, дар атжндоі прослъвіцї.
Ѫн сфжршіт прін іскэсінцъ, саѵ прін кївзвітвл зор
Пентрв царъ вор фі тіранї, требнічї пентрв країї лор.
Ла ѫнкіпвірї, пвтере маї џос де'наінціі тъї
Тв ѫн рангвл де ал доілѣ, ѫнтре оаменї чел ѫнтжї
Колберт двпъ ата врмъ вілшвгвл чел порочіт,
Вреднік фіѵ трвделор тале, Франца аѵ ѫнферічіт,
Фъкътор де віне църії, апріці а те дефъїма,
Фъкжндво ферічітъ, тв веї ші а'џі ръзбвна.
Ѫнтокмаї ка ачел іроѵ, а черулвї кредінчер
Жідовілор пентрв хвлъ че лѣѵ дат манъ дін чер.

Черуле! че пътмол фалнік де робї, въз, ѫнценвнкеці
Лжнгъ коавел ачел маре; стжнд де джнсул сперіеці!
Че чінстірї! че кучеріе! кжт нічї вн краѵ н'аѵ пвтвт

Аша сѫпѫнере маре дела нъ ꙗрод съ фиꙗвѫт.
Въз къ ва фі ка ші тіне де славъ ꙟнсѫфлецiт,
Маї аскѫлтат, дар прін фрікъ, поате маї пѫцін ꙗбіт.
Въз къ ва съ іспітѣскъ осебіте порочірї,
Фоарте сетец ꙟн ізбѫнде, пекълтіт де 'нпотрівірї.
Sіла а мѫлтор пороаде ꙟнфрѫнгѫнд'о порочіт,
Мієрат ва фі ꙟн віацъ, ші дѫпъ моарте славіт.
Вѣк порочіт пентрѫ Франца, вѣк ал марелѫї Лѫі,
Че кѫ а сале марї дарѫрї фірѣ ꙟл ва мілѫі;
Тѫ веї адѫче ꙟнтрѫнса фрѫмоаселе мещерірї,
Sпре тіне віиторімѣ ва ціпті а еї прівірї.
Мѫзіле ꙟшї пѫн домніа вечнік ꙟнтр'ал тъѫ въздѫх;
Пѫнzа съ ꙟнсѫфлецеще, мармѫра ръсѫфлъ дѫх.
Dар ꙟнцелепції аіча де ѫнде съ ізводеск?
Въz къ мъсѫръ пъмѫнтѫл, токмаї ꙟн черѫрї четеск,
Dестѫпъ адѫнкѫл фіріï, таїніле еї дезвъліnд?
Ші 'нтр'а попції ꙟнтѫнерік лѫміна ꙟнсѫфлецінд
Nъzарніка ръцчіре фѫџе де ведерѣ лор,
Sпре адевър ꙟндоиала ꙟї дѫче ꙟнчетішор.
Ші тѫ а черѫлѫї фіїкъ, тѫ мещешѫг іскѫсіт
Че Італіа, Еллада дрѫгълаш аї поліїт
Армоніо ꙟн тот локѫл, ростѫл бѫїмак ꙟцї аскѫлт
Ші гласѫл, стъпѫн ѫрекії, кѫм ші інімії маї мѫлт.
Францожі, фії аї віргѫінції воï щіцї а о віерсѫі

Nѹ ѐ нічі ѹн фел де кѹнѹнъ че нѹ въ ва лѹстрѹі.
Нород де вітежі съ наще ꙟтрѹ а Франції кѫмпії.
Тоці Бѹрбонії въz къ zбоаръ ш'алѣргъ ла бътълії,
Пріn пенѹмъратє фокѹрі ѭтъ с'аратъ Конде,
Гроаzъ ші раzіm адєса краюлѹі съѹ с'а веде.
Тюрен лѹі конде противнік, маре де сѹфлет, ші ліn
Маі ꙟнцелепт, фъръ фалъ, вреднік авалm чел нѹцін.
Пріn раръ адѹнътѹръ Катіна ѹнеще дрепт
Кѹ а ѹнѹі оцѣн дарѹрі фапта вѹнъ де 'нцелепт.
Вобан пе о Батеріе, ꙟн мѫнъ кѹ ѹн компас,
Мії де фѹлцере ащѣптъ фъръ съ се мішче пас,
De гѹріле де арамъ че ꙟл ціnтеск ꙟнzадар
Бътѫндѹші жок д'ал лор хѹет, деzвълеще ал съѹ дар.
Nепорочітѹл ла кѹрте, ꙟн ръzбоае неꙟнвінс
Люксенбѹрг, ꙟнпъръціа, ші Англіа аѹ ꙟнпінс.
Ꙟн Denen, стъі ші прівеще пре ꙟндръснецѹл Вілар
Кѹм сь лѹптъ пентрѹ фѹлцер кѹ вѹлтѹрѹл лѹі Sezap
Sтъпѫн пъчії, ч'о адѹче ал бірѹінції правал,
Краюлѹі съѹ вреднік раzім лѹі Евгеніе рівал.
Ціне ѐ ачел тѫнър прінціп каре фър' а фі семец,
Кѹ фаць ꙟнвіошатъ е дръгълаш ші търец?
Че кѹ непъсаре веде стрълѹчітѹл жѫлц кръеск,
Dар че поанте'л ꙟнпресоаръ кьчі дін окі ꙟл пръпъ-
деск!

Моартѣ зБоаръ ѫнпрецюръ'ї фъръ а се оспоі,
Іатъ'л каде лѫнгъ скаун, гата де а се суі.

Фіуа теу дін францожї іатъ чел таї дрепт шї таї
ювіт;
Черул ва ка съ'л рѫдіче дінтр'ал тъу сѫнце сълвіт.
Нумаї кѫт аръцї ла оатені, Доамне фъръ ѫнчепут!
Флорічіка трекътоаре, че тѫна та аў фъкут.
Ваї! че н'ар фі фъкут оаре ачел суфлет вертуос
Щатул суБт а луї домніе вар фі фост прѣ порокос,
Ѫтбілшугарѣ шї пачѣ цііндо неапърат,
Де пе бунътъцї — а сале зіле 'шї ар фі нутърат,
Ел в'ар фі ювіт породул. О зіле де ѫнтрістърї!
Кѫте лакръмї вор съ версе францожії, шї сусліпърї!
Кѫнд вор ведѣ ѫнпреунъ пушї ѫн тортѫнтул нустіў
Шї пре соц, шї пре фетее, шї пре тайкъ шї пре фіў!

О тльдіцъ фоарте слабъ одръслеще ѫнтр'ун унгіў
Дін ръдъчіна дъртатъ а родіторулуї трункіў.
Фецїї луї Луі ѫнтраръ ѫн тортѫнт ѫнтунекат
Ун тонарх брудіў ѫн фашъ францїї въз къ аў лъсат,
Щатулуї пъдежде дулче, дар шї леспѣ а пері;
Прівегіазъї тінерецѣ ѫнцелептуле Флорі,
Нашїї дінтѫю ѫндрептѣзъї, шї пъзеще некліпіт
А куратулуї теу сѫнще зълогул непрецъіт,

XVIII.

Ѫпваџъл съ се кꙋпоаскъ, де ші есте ѫпърат,
Де ші стъпѫп, фъл съ сімцъ къ ꙋ̆ от слаб, лесне стрі-
кат;
Пе сꙋпꙋшї съ шїї ѭбѣскъ, пентрꙋ де а фі ѭбіт,
Ѫпваџъл къ пентрꙋ дѫпшїї есте краіꙋ̆, ші zъмісліт.
Франџо, сꙋбт дѫпсꙋл прітещеџї търітѣ та че діптѫї,
Ѫтпръщіе тріста поапте че 'птꙋпека окії тъї
Мерщешꙋгꙋріле тоате, каре врѣ а те льса
Фіе кꙋ а лор тѫїпї тревпічї, фіе а те 'пкꙋпꙋпа.
Океапꙋл съ ѫптрѣбъ ѫп веzпіле де сꙋбт стѫпчї
Ѹпде сѫпт а тале стѣгꙋрї че 'пота лꙋчії адѫпчї?
Хіпдііле, тарѣ пѣгръ але сале вістерії,
Іапгіс ші Nілꙋџї дешкіде вадꙋрї де пегꙋсторії.
Џіпе рѫпдꙋіала, пачѣ, вірꙋіпџї пꙋтаї ката
Арвітръ краілор фъте, къ џії дестꙋл слава та.
Џії кѫт де скꙋтп те џіпꙋръ, воіпд спаітъ а ле фі.
Лѫпгъ краіꙋ, ѫп стрълꙋчіре ꙋп вітѣz съ 'паіпті,
Пре кареле клеветірѣ ѫл прігопеще 'падіпс.
Есте лесне, пꙋ слав ѫпсъ, плін де џеніꙋ, ші апріпс,
Прѣ ѭбітор де префачерї, де десфътърї тай пꙋџіп,
Ръсколеще лꙋтѣ тоатъ діптр'ал дестердърії сѫп;
Кꙋ політікъ гівачe ші пріп пꙋоъ тіжлочірї
Џіпе Европа џіптітъ, ѫп пачe, ші ръсвръті рї.
Пе терщешꙋгꙋрї лꙋчеще кꙋ ал съꙋ̆ окіꙋ̆ дещептат,

Нъскꙋт спре орї че лꙋкраре, кꙋ тот фелꙋл де талант.
Dе осташ, де шеф е вредпік, де четъцѣп, де стъпжп;
Nꙋ есте краıꙋ̆, дар ꙟпвацъ, пе ꙋп краıꙋ̆ афі де пажп.

Атꙋпчї ꙟптр'о віжъліе, ꙟптре фꙋлцере, пріп вжпт
Sтѣгꙋл франції съ въzꙋръ, іар ꙟпаіптѣ лꙋї стжпд
Чете де Шпапіолї тꙋлціте че алерга ші гжрвѣ
Германіческꙋлꙋї вꙋлтꙋр капꙋл тжпдрꙋ деї zдровѣ
Пъріпте! Хапрі стрігаръ, че поаъ прівелішї сжпт?
Тот съ скітбъ, Лꙋї zісе, тот аре ал съꙋ̆ мортжпт.
Sъ славіт ꙟпцелепчꙋпѣ челꙋї фъръ десфжршіт:
А лꙋї Шарлж цепт чел маре одрасла і саꙋ̆ стърпіт.
Ішпапіа ла поï віпе ші чере краıꙋ ка съ ıа;
Іатъ ꙋп пепот ал пострꙋ къ домпеще престе ıа,
Філіп ..... іар Хапрі атꙋпчѣ ръмасе де тот ръпіт
Dе порпірѣ бꙋкꙋріеї че діп ачѣст' аꙋ̆ сімціт.
Мъсоаръ'цї, Лꙋї ꙟї zісе, пꙋціп бꙋкꙋріа та
Dіп ачѣстъ ꙟптжмпларе мꙋлте пот а с'арьта:
Dела францожї, Ішпапіолїї пріміеск акꙋм краıꙋл лор
Dар спре даꙋпъ ачѣста поате фі амжпдꙋрор.
Краї пъскꙋцї дінтр'ал меꙋ̆ сжпце! Філіпе! о фътꙋл меꙋ̆!
Фіе ꙟп бꙋпъ ꙋпіре съ въ ціе Dꙋмпеzеꙋ̆!
Тікълошілор політічї пжпъ кжпд тот кътаці
Ка вълаѣ ръzврътіріï чеї овіцеції съ аджпаці?

Ачесчѣ зікѫнд, вітѣзул алта маї мулт н'аѹ възут
Декѫт аместекътуръ, ші хует непрічепут.
Капіцѣ сорції ѫнкісъ асале уші несімціт
Ші але черулуї болте дінаінтеї аѹ ліпсіт.
Атунчѣ ші утезірѣ ку ображії рушіорї
Ѫнчепусе съ зімбѣскъ але зілеї фрумоші зорї
Ші поаптѣ спре алте локурї пологул черніт дучѣ;
Іар вісул ку ушуріцъ збурѫнд ку умбра фуцѣ,
Кѫнд прінціпул сь трезіръ ші ѫн інімъ 'ші сімці
Череска ѫнвъпъере къ зорул еї ѫмплуці.
Окюл съѹ ѫнсуфла спаїмъ, ші чінстіре скѫнтеѣ
Черул ку аса търіме фрунтѣ луї ѫмподобѣ:
Аша ка ръзбунъторул породулуї жідовеск
Кѫнд ѫн мунтеле Sінаюл ворбінд ку татъл череск,
Жідовії субт а луї талпе, ѫн пулбере ръстурнаці
Нуї путѣ ръбда лучірѣ окілор ѫнвъпъяці.

Sфѫршітул Кѫнтулуї VII.

CANTUL VIII

PRESCURTARE

Контѣ д'Егmонт віне дін партѣ крањлȣі Ішпанії ꙟтр'-ацѣторȣ лȣі Маѩн ші а клікъі. Бътъліа дела Іврі, ꙟтрȣ каре Маѩн фȣ ꙟнфрѫнт ші д'Егmонт ȣчіс. Бітежіа, ші ꙟндȣрарѣ а лȣі Хапрі чел mаре.

Тȣрбȣрата адȣпаре а трепті̇лор, ꙟн Паріс
Пердȣсе де тот трȣфіа кȣ каре саȣ̆ фост дескіс.
Ръсколпічії плінї де фрікъ де пȣmеле лȣі Хапрі
Ѕъ пърѣ къ тот ȣ̆ітасе, къта крањ а'ші пеmері.
Nȣ путѣ ка съ'шї цінтѣскъ правъцȣл лор чел віклѣн,
Ші не'пдръzнінд съ'пцосаскъ нічї съ сȣе пре Маѩн,
Ꙟї ꙟнтърі пріп декретȣрї, вреднічї а съ дефъїmа,
Пȣтерѣ ші рапгȣл, каре дела дѫншї пȣ атѫрпа [1].
Ачест крањ, фъръ короанъ, фъръ доmн, ліѣтенант,
Ꙟнтрȣ партіда са ꙟнкъ цінѣ рапгȣл чел ꙟпалт.
Нородȣл кȣ аскȣлтаре, къчї zічѣ къ'л спріжінѣ,

Sъ се батъ, ші съ тоаръ пентру дъпе фъгъдуѢ.
Плin дар де пъдежде пуоъ спре сфътуiрĭ аŭ кетат
Пре тоцĭ шъфiй ачей фалпiчĭ, че'лаŭ фост ѫпбръцошат,
Пе Лоренĭ, ші пе Nemурiй, пе ШатрѢ пре Капiлак
Пре Жуiос чел пестаторпiк, пре Sент-Пол ші пе Брi-
сак.

Sумеціа, ръзбупарѢ, турбъчиупѢ ку пеказ,
Фала, дезпъдъждуiрѢ, сѫпт скрiсе п'ал лор образ,
Вiп, потекпiпдусъ упiй, ку трупул плiп де пупоiŭ
Ші слъвiцĭ де а лор сѫпџе чел върсасе ѫп ръзбоiŭ;
Dар кiар ръзбоiул ачела, ші рапiле че пурта,
Sпре а'шĭ ръзбупа рушiпѢ maĭ вѫртос ѫĭ ѫнтърта.
Тоцĭ вiiпд съ ші ѫпшiръ ѫппреџiурул луĭ Маiaп
Ші съĭ ръзбупезе џiуръ прĕ а лор събiй ку алѢп.
Кiар прекум ѫп Тесалiа сус пе Олiмпб зугръвеск
Пре урiашĭ, пебупеще къ мупцĭ престе мупцĭ кладеск
Врѫпд съ'нспъiмѫнтезе черул, ші'нфрутѫпд фул-
џерул съŭ
Sъ обоаре џос дiп скаун ші пре ѫпсушĭ домпул Zeŭ.
Ѫптр'ачелаш чѢс ші вражба уп пуор грос десiкѫпд
Лi с'аратъ пре кърущул чел стрълучiтор шъзѫпд.
Кураж, ле стрiгъ, де mine вецĭ фi страшпiк спрежi-
пiцĭ
Акум, францожĭ съ кувiпе съ'нвiпџецĭ саŭ съ мурiцĭ.

Дупъ ачесте кувінте д'Отал съ скоалъ ꙟнтъї,
Zъріnд лъnчіле деnарте а Іспаніолілор съї
Іатъ, стрігъ, аџюторул, юатълъї саў аръта,
Ачел черщут лунгъ време, ші пуруреа аштептат.
Ші Аустріа, пріетені! франції ꙟнтр'аџютор стъ:
Атунчеа Мажан ꙟндатъ кътре порції съ'наїнтъ;
Аџюторул съ івісе деспре локул преслъвіт,
Че тоарте спре ꙟнгропаре краілор 'лаў хързіт.

Аче страшнікъ гръмадъ де арме ку стрълучірї
Ші подоабеле де аур, ші а лъnчілор лучірї,
Ачеле коїфурї ші платошї че фалніче с'арата
Ку а соарелуї кіар raze съ паръ късъ лупта.
Ꙟнаінте лор породул, де букуріе копрінс,
Алерга слъвінд пре шъфул че Мадрітул ле трімис.
Ачеста е Егмонт чел тънър ощеан ꙟндеръпнічіт,
Фалнік фіў унуї пъріnте жалнік ші непорочіт.
Ꙟнтр'а Брукселуїлуї зідурї раza зілеї аў възут:
Татул съў пентру юбіре џърії сале с'аў пердут
Воінд ка съ спріжінеаскъ фламандеї непорочіцї
Че де краії лор атунче ера фоарте асупріцї.
Фіул куртезан чокоїнік, дар ощеан кутезътор,
Пупа мъна чеї zетрісе п'а луї ꙟнсушї пъскътор
Ера унелтъ ла ръул, че патріа ꙟї чюнта
Прігоне Брукселул фоарте, ші Парісул аџюта.

Кътре църтȣріле Sеnії, ка пре ȣn zеȣ̆ скȣтітор
Ші філіп ↑л трімесесе лȣї Маюm ↑нтр'ацюȣтор.
Маюn кȣ дѫнсȣл, крезȣсе, къ ва пресȣра кȣрѫнд
Ѧнтр'але краюлȣї кортȣрї оmорȣл ↑нтр'ал съȣ̆ рѫнд
Обраznіка ↑нгѫmфаре ↑нтовъръша пре еї.
Краюле кȣ че плъчере кȣтеzарѣ лор прівеї!
Ші ↑нкѫт рȣціле тале ачел ръzбоȣ̆ аȣ̆ гръбіт
Ѧn каре Nорокȣл църії съ пърѣ къ є піроnіт!

Лѫнгъ а лȣї Ітоn църтȣрї ↑n сȣс пе mалȣл лȣї Іор
Un подіш весел съ'nтінде, фірії деzmердат аmор;
Ръzmеріца лȣнгъ вреmе крȣца а лȣї вістерії
Че Флора ші кȣ zефірії ръвърса престе кѫmпії;
Ѧn mіжлокȣл грозъвієї ръzбоюлȣї діnтре поï,
Аколо ↑n ліnіщіре пъсторії кȣ а лор оï,
Апъраці де кътре черȣрї, ші де съръчіа лор,
Sъ пърѣ къ ↑нфрȣнтѣzъ осташії крȣnції ↑n оmор.
Sȣбт а лор стреꙟіnї де пае, де тȣрбȣрърї депъртації,
N'аȣzѣ хȣет де добе, нічї де арmе ші солдаці.
Таберіле дȣшmъnіте совінд пре дѫnс ка ȣn нор,
Пȣстіерѣ ↑n тот локȣл mерцѣ ↑наінтѣ лор.
А лȣї Іор, ші Ітоn ȣnде де гроаzъ саȣ̆ спъїmѫnтат,
Ші пъсторії плініn де фрікъ ↑n кодрі саȣ̆ депъртат:
Фраціде товъръшіце ші а лор трісте соції
Охтѫnд фȣцѣ дȣпъ дѫnшії ла пієпт кȣ а лор копії.

Аї дръгълашілор църтурї лъкуіторї спъїмжп-
тацї!
Ѫпкаї лакръміле воастре країулуї пу ле 'пнутацї
Къчї де каутъ ръzбоае, катъ пачѣ авъ да.
Noроаде! фачерї де віпе тжпа луї въ ва плоа!
Ел въ плжнце, въ ювеще релісле врѣ а стърпі
Шi'п zіоа ѫпфрікошатъ пептру воі с'а ръzбоі.
Ѕекунтеле ѫї сжпт скумпе мерце пріп шжрурї ку zбор
Пре ун кал че декжт вжнтул ѫї маї ютє, маї ушор,
Че тжпъру д'аса поваръ ку пічоареле бътжпд
Фрокпеще пе пърї ръzбоюл де прітеждії аспутжпд.
Ѕтрълуческ пре лжнгъ джпсул аї ръzбоюлуї бър-
Товаръшії славіеї сале, де дафпе ѫпкупупацї (вацї.
D'Omon че суб чінчї краї віпе армеле а фост пуртат
Біроп ал кърує пуме ѫпгроzірї аў сємъпат.
Шi фіул съў тжпър ѫпкъ, ацер, юте, тжпіос
Че пре урмъ...... дар атупчѣ ера ѫпкъ віртуос.
Ѕулі, Nanціс, Тріліоп ѫпкъ фър де-лецілор пізмашї
Чі уржпдуї, ѫї чіпстеще кліка, деї ші сжпт връжмашї
Тюреп каре маї пре урмъ вредпічіръ дуп' уп ап
А тіперії Булiоп пуме ші путерѣ ѫп Ѕедап.
Путере пепорочітъ ші пъстратъ фоарте ръў,
Авюа луатъ, ші 'пдатъ пердутъ де фіул съў
Ѫптре джпшії съ zъреще Ессекс тжпър ші воїпік
XIX

Ка ꙟп грѫдініле поастре уп търецȣ ꙟпалт фінік
Кȣ тейї тȣфоші ȣпіпдȣшї вѫрфȣл чел рътȣпд ші пліп
Ѕъ паре късъ тѫпдреще де трȣпкюл съȣ чел стреіп.
Коїфȣл съȣ тот стрълȣчеще, де фок фіінд лȣтіпат
Чі д'авалта скѫптеіазъ діп аȣр ші діатапт,
Ѕкȣтпе дарȣрї ші юбіте, кȣ каре стъпѫпа са
Кȣражȣл саȣ фръцігітѣ аї чінсті съ'птереса.
Фалпіче Есекс, атȣпчѣ тот о датъ тȣ ерaї
Ші лібовпік доатпеї тале, ші спріжіпітор де краї.
Апроапе сѫпт ла Третȣіл ші Клертопт ші Фекієр
Nепорочітȣл Dепеслȣ, ферічітȣл Лесдігер,
D'Аїллі пептрȣ каре ziоа ачеѣ кȣтплїт аȣ фост.
Ші ащепта тоцї вітежі а трітбіцїї страшпік рост,
Ꙟпшѫраці стѫпд лѫпгъ Краюл, п'а лор фацъ съ—
Ꙟпкредіпцата пъдеждѣ вірȣіпції ч'ащепта. ('псетпа
Маюп ꙟптр'ачеѣші време, бътоціт ші тȣрбȣрат
Ꙟпzадар а са віртȣте ꙟп іпітъ'ші аȣ черкат,
Ѕаȣ къ сітціпд педрептатѣ ꙟп партѣ са, пȣ кредѣ
Къ артелор сале черȣл пріелпік а фі путѣ,
Ѕаȣ к'авѣ ꙟптр'ал съȣ сȣфлет де ачеле превестірї
Чіс петпшълаці проводпічї кȣтплітелор пръвъліргї.
Dар вітѣzȣл, стъпѫп ꙟпкъ ші п'ачеле пѫкле вії,
Ꙟшї ꙟпбрободѣ тѫхпірѣ кȣ фацарпічї веселії,
Ѕе ꙟпбърбъта ꙟп сіпешї, ші ꙟп осташї ꙟпсȣфла
Пъдеждѣ тѫпгѫітоаре чі ꙟп сіпешї пȣ афла.

D'Егmonт шъдѣ лжнгъ джнсул, д'ачѣ ꙟнкредере
Чі ꙟн тінері о стжрнеще а zбурдъчіюнії венін, (плін
Nеръбдътор, воїнічіа съ'шї іспітѣскъ; воѣ,
Ші пре Maian плутіторул де трждъвіе хулѣ.

Токmaї прекуm діn пъшуnе ꙟнвілшугатъ zбурджnд
D'ю трімбіці, ръсунаре ку сжрепіе zбуржnд
Ꙟнтр'а Тракієї кжmпіє, ун кал ушурел ла жок
Nе дъртоліт ші zбурдатік плін де ръzбонікул фок,
Sбурлінд'шї коада ші коama грумazулуї чел'ї грос;
Zбоаръ ші саре прін юрбъ ацер ш'нкордат фрумос,
Аша ші Егmont атунчѣ, ꙟн окії луї скжнтеіа
Ръzбоїніка сумеціє, че inima ꙟ'ї ардѣ.
Dе віітоарѣ са славъ ворбѣ фоарте 'нкредінцат
Sокотінд къ біруінції норунчѣ нестръмутат,
Ші ну щіа тікълосул, плін де пърері ші де вжнт
Къ ꙟнтр'ал Іврії кжmпіе ва афла ал съу mормжнт.
Ꙟнсфжршіт кътре ръсколнічї mареле Хаnрі mерџѣ
Ші спре аї съї, ч'зса фіінцъ ꙟ'ї ꙟнбърбъта, zічѣ.
«Еу сжнт юбіт краюл востру, воі сжнтеції Францожї бърбації
«Іатъ връжmашії ꙟнпрѣжmъ mерџеції, ші mіе урmації
«Sъ ну пердеції діn ведере ꙟнтр'ал віфорулуї zор:
«Пана че съ 'нвълуеще пісте коїфул mеу ꙟн zбор:
«О ведеції ведѣ тот д'ауна mерzжнд ꙟнтр'а славії друm.»
Краюл че ростѣ ачестѣ, ка біруіторїу акуm,

Де поъ ѫпвъпѣере н'аѵ съѵ вълѫнд ѫп фокаці
Мерџе кіетѫнд пе дрмпул осташілор ѫпартаці.
Дупъ атѫпдоѵ дар шъфіѵ, тот о датъ се відѣ
Дупре ѫтвее пърці осташіѵ къ сбура ші пъвълѣ.
Аша прекум пріптре мунціѵ чеѵ де Алсід деспікаці
Кѫнд пъвуреск акілопіѵ чеѵ маѵ сѫлбичѵ маѵ турбаці,
Валуріле аспумате а ле мърілор адѫнчѵ
Se арупкъ кътре поріѵ, съ тръспеск, се спарг де стѫнчѵ,
Ziоа фуџе, черул тупъ пътѫптул џеме кутпліт,
Тремуръ ші Африкапул крезѫнд ал лумііѵ сфѫршіт.
Џіптуіт пе карабінъ ші палошул ѫпкруптат
Ѫпдоіт омор адуче пе локул ѫпсѫпџерат;
Арта, пе каре-о датъ ѫп Баіопа пъскочі
Dimonул чел де ръсбоае, врѫнд лумѣ а пустіі,
Ѫптролоакъ тот о датъ, род іадулуѵ потрівіт,
Чеѣ че пара ші фіерул аѵ маѵ страшнік маѵ кутпліт,
Se аместікъ, се лупть ,мухетул, страшнічѵ стрігъріѵ,
Гібъчіа, ші куражул, турбъчіюпѣ ку скрѫшпъріѵ,
Моартѣ, деспъдъждуірѣ, сетѣ де сѫнџе ъ траг,
Рушінате д'а съ 'нвінџе трек дін шірѣг ѫп шірѣг.
Unул п'о рудъ гонеще ѫптре врѫжмаші ка уп zmeѵ
Колѣ фрателе, омоаръ пре ѫпсуші фрателе съѵ.
Фірѣ се 'нкрецелуеще, ші џъртура џетѫнд бѣ
Тот пепорочітул сѫпџе а челор че сь рыпѣ

Ѧн кодрії чеї деші де съліці, де лъпчі, де щікурі, zбурліці
А бірuітелор клітурі, пісте торці, пісте ръпіці,
Хапрі zбоаръ, пъвълеще, де праф ші десжпце плін
Мареле Морпѣ ку джпсул, тот ліпіщіт ші сепін,
Прівігюаzъ ѧпрежурuі ка душії апърьторі;
Кут прескріа ѧп ръсбоае пе вечнічії тішкъторі
А черuлuї ші а лuтії, ку страй лutеск ѧпбръкаці,
Ѧнтру а Фрігіеї кжтпurі ші прін оатені тестекаці;
Sаŭ прекут ачелuї Вечнік пuтерпічії служіторі,
Фъръ сфжршіт ка ші джпсул, інжії непьтітіторі,
Че ѧпфъшураці де вжнтuрі, де фулцере че тръспеск,
Ку фаць пе префъкучь, тоатъ лutѣ о клътеск.
А лелuі Хапрі прітеще грабнічіле ржндuірі,
А вітежъскuлuї суфлет песфіітe 'нкіпuірі,
Ші каре скітбъ ръсбоюл, урсітеле ціптuеск,
Ші ле дuче ку гръбіре ла шъфії че ръсбоеск.
Офіцерuл ле прітеще, ле ѧппарте ла осташі,
Чі супuса лор турбаре, ш'о ѧпторк кътре връжташі.
Sъ деспарт, се uпеск юръші клітuріле ку zъдuх,
Ші ѧнтінселе ръzоаръ ле тішкъ пuтаі uп дuх.
Морпѣ ла пріпціп алѣргъ, ші пъzіндuл, сфътuеск,
Ѧнтжтпінъ, воровіндuі, ловіріле чел чіптеск,
Фъръ съ врѣ вре о датъ асале тжїні стоічещі
Sъ ле 'нкрупте, съ ле спурче ѧнтру сжпцюрі отіпещі

Пентрȣ Краю̆ нȣмаї гріжъще сȣфлетȣл съȣ̆ чел хȣіос,
Къчї пентрȣ а лȣї скȣтіре сабіа, нȣмаї, шаȣ̆ скос
Ші кȣ раръ бърбъціе, а ръсбоаелор пізмаш,
Ще съ'нфрȣнтезе моартѣ фъръ с'о дѣ ла връжмаш
А лȣї Тȣрен вітежіа пе ꙟнвінсъ, ꙟнпінцѣ
Пе а ле лȣї Nемȣр чете че єнъ'мжнтате фȣцѣ,
D'Аіллі ꙟн тот локȣл моартѣ ші 'нгрозіа пресȣра,
D'Аіллі де треізечї анї фалнік, чі'н ръсбоае нȣмъра
Ꙟн лȣнтіле ꙟнкȣнпліте. ꙟн крȣнтеле ꙟнклещтърї,
Кȣ тоат'а са кърȣнтеце десвълѣ нȣоа пȣтерї,
Ла ловітȣріле сале ȣн воінік съ'нпротівѣ:
Ачестаї ȣн Іроȣ̆ тжнър ꙟн флоарѣ вжрстії абіа,
Чі ꙟнтр ачѣ зі, вестітъ де славъ ші де ȣчіс,
Каріера остъшіеї пентрȣ сінеш аȣ̆ дешкіс,
А фрацедії нънцї дȣлчѣца атȣнчі гȣстасе абіа;
Іȣбіт де аморȣл ціпгаш діптр'а лȣї браце єшѣ;
Sфінт а фі вестіт нȣмаї де дрȣгъпеле ші нȣрї,
Лакот де славъ, алѣргъ ꙟнтр'а лȣнтелȣр арсȣрї.
А лȣї тжнъра соціе ꙟнтр'ачѣ зі ꙟнпȣтжнд
Черȣлȣї, ші бътъліеї, ші охтжнд ші сȣспінжнд,
Пе фрацедȣл съȣ̆ лібовнік тремȣржнд, аȣ̆ ꙟнпартат,
Ші трістъ, лъкръміоаре платоша юаȣ̆ ꙟнклештат,
Ші кȣ коіфȣл де прецȣ̆ маре капȣл 'юаȣ̆ акоперіт
Ачел плін де дръгънеле, ші окілор еї юбіт.

Кȣ порніре воінічѣскъ нъвълеще спре D'Аіллі

Пжптре вжртежкої де па ь, ші де праф, вржпд ал пълі.
А каілор коапче страшпік атжпдоі ле ꙟпволдѣ .
Пжптре лешуріле моарте, ші ръпіте, че турѣ
Dіп шірѣгурї ес афаръ ку уп мерс ꙟпкредінцат
Пре кжмпул чел плін де стжрвурї ші де сжпџе ꙟпкегат
Ші ку лъпчіле ꙟп мжіні, ші ку фер ꙟпплътошацї
Пріп ловітурї, фоарте сжлпік съ вързуь ꙟпклешацї.
Третуръ субт джпшї пьмжптул, лъпчіле се фржпг
куржпд,
Прекум ꙟп черў кжпд доі пуорі, ꙟп коапсіле лор
пуртжпд
Фулџерул страшпік ші моартѣ, ꙟптре сіпе съ ізбеск,
Zбоаръ пріп въздух пре вжптурї се ꙟппінг, се' пгі-
Ші діптр'а лор ісбукпіре, тупетіле клокотіпд (сусеск,
Sъџеціле скжптеіазъ, оамепії фуг третуржпд.
Dар де каїї лор деларте, пріп грабпік ші ацер zбор
Атжпдоі пепорочіцїї чѣркъ алт фел де омор.
Ку куцітеле ꙟп мжпъ се'пклешѣzъ маі апоі,
Вражба сосіръ ꙟпдатъ ші дімопул де ръzбоў,
Моартѣ гъбавъ, крунтатъ ста ку асале кумплірї.
Nепорочіцї херецї апріцї стжмпіцї а воастре ловірї!
Dар о соартъ ꙟпкумпліть куражул лор апріпдѣ,
Uпул пре алтул ꙟп коапсе съ се пътрупzъ пжпдѣ,
Ѫп коапса чѣ вржжтъшаскъ че п'о купоск, п'о сім-
цеск.

Din фіерѹл че ꙟї ꙟбракъ пленії пе сус zбѫрнѫеск,
Платошіле скѫнтеіазъ сѹбт десіле ловітѹрї,
Мѫініле лор сѫнт рошіте д'а сѫнџелѹї пікътѹрї,
А лор павъzе, ші коіфѹрї тѫмпінѫнд сѫлнікѹ zор
Ꙟї апъръ де ръніре, ꙟї скѹтеще де омор.
Фіеш-каре дінтре дѫншії дін протівіре тѫмпіт,
Пре аваллтѹл съѹ ꙟл крѹдь, де вітежѫеі ѹїтіт.
Ꙟн сфѫршіт D'Аіллі бътрѫнѹл, неворочітѹл осташ
Ꙟн пѹлбере жос ръстоарнъ пре воінікѹл съѹ връжмаш
Окії лѹї саѹ ліпсіт вечнік де соареле лѹмінос,
Коіфѹл і съ тъвълеще ꙟн колб лѫнгъ дѫнсѹл жос.
D'Аіллі фаца лѹї възѫндѹї, о жале! о сѹспінърї!
Фіѹл съѹ ера ачела; о трісте ꙟнбръцішърї!
Nеворочітѹл пърінте, кѹ окії де лакрьмї плінї,
Ꙟмпротівъш врѣ съ'нтоаркъ армеле ш'асвлемѫінї,
Sар, ꙟл опреск, ꙟл апѹкъ, порнірѣ лѹї о стѫмнеск,
Ел zмѹнчіндѹсъ се дѹче дін кѫмпії че'л оцереск.
Жалніка са вірѹінцъ д'апѹрѹрѣ влестемѫнд
Ші де кѹрте, ші де оаменї ші де слава лор фѹгѫнд,
Ꙟн пѹстііѹ де сіне ꙟнеѹші досіндѹсъ ꙟнтрістат
Кѫр ла марџініле лѹмії жалѣ са ш'аѹ ꙟнгропат.
Аколо, саѹ къ лѹміна соареле лѹмії аѹ дат
Sаѹ къ кѹрсѹл ꙟші сфѫршаще ꙟн океанѹл чел лат,
Гласѹл съѹ пре ръсѹнаре съ пофтѹрѣскъ 'нцетна
Пе а фіѹлѹї съѹ нѹме че ꙟнzадар ꙟл кіема.

Тріста, фраціdъ соціе а вітѢzулуї учіс,
Пентру каре ферічірѢ фусесе нумаї ун віс,
АлѢргъ прѐ ачеле църтурї бочіндусъ, тремуржнд,
Каутъ, ші ꙟн мулцімѢ морціїлор веdе гъкжнd
Веdе пре ал съў соцў цінгаш; лешінатъ каdе жос
Престе окії еї съ'нтінdе а морції ховот хлїос:
Ту ешї ꙟвіте лібовнік? Dар гласул еї ꙟнnекат
Dар стрігъріле скуртате ну і саў маї аскултат:
Окії съї ніїмаї dескіdе ші гура са маї суцѢ
Ку чѢ d'апої сърутаре гуріца каре съвѢ,
Іа стржнце ꙟн браце трупул чел рече ші сжнцерат
Ꙟл прівеще, ꙟл сърутъ, моаре ꙟн колбул крунтат.

О фаміліе прѢ трістъ, тайкъ ші жалнічї соції,
О вреdнікъ dе плжнс піldъ а времії dе грозъвії!
Ах фіе ка поменірѢ ачелуї страшнік ръzбоў
Съ'нтрістеzе не аї ноштрі стрънепоцї маї dе апоў,
Ші лакрьмї mжнтуітоаре се стоаркъ dінтр'аї лор окї
Нжнгърьчікнї съ ну факъ ка аї лор стръмошї, ші
покі!

Dар чіне прѐ ачеї ръсколнічї ꙟн фугъ іаў ꙟнтурнат?
Каре Dumnezeў, саў Іроў пре тоцї жос іаї ръстурнат?
Ачестаї Бірон чел тжнър, ал ачестуіа кураж
Пінтре а лор dесе каітурї ꙟшї dескісеръ хъdаж.
D'Опіал въжнdуї ꙟн фугъ, dе плжніе аспуніжнd,

XX

Stаці, ꙟntoarчівъці... лє стрігъ, ȣндє фȣџіці трєmȣ-
рѫnд?
Воі съ фȣџіці! воі товаръші а лȣі Маіаn ші Гвіс,
Воі, чє апъраці пє Рома, прє лєџє, ші пє Паріс!
Вєніці, чєркаці ачѣ вєкє віртȣтє а в'о трєзві
Даці ші сȣбт D'Omал ръзбоюл, ші крєдєці къці вірȣі.
Аша ажȣтат ꙟндатъ дє Бово ші дє Фосіос
Dє Sєnт-Пол ачєл сълбатік ші кіар ꙟнсȣші дє Жоіос,
Ꙟn пръщієтілє четє лє ші адȣnъ кȣрѫnд
Лє 'nсȣфлєцеще кȣ фокȣл прівіріі салє mєргѫnд;
Nърокȣл кȣ дѫnс съ'ntoarчє кȣ пас mаі ꙟnкрєдіnцат.
Бірon ꙟnтѫmпінъ цѣва, кȣ кȣраж пє ꙟnфрікат,
Шівоюл кȣ рєпєжȣnє а кȣmпліtȣлȣі пєхою,
Пє Парабєр ꙟл прівєщє ȣчіс ꙟnтр'ачєл ръзбою,
Пє Фокієр ꙟn mȣлціmѣ чєлор morці, чєлор ръніці
Пє Nєслі, Клєрmon D'Апжєnъ ꙟn пȣлбєрє тъвъліці,
Ші ꙟnсȣші пътрȣnс дє рanє ші апроапє д'а пєрі.....
Аша съ кѣдѣ Біроапє вітєжащє а mȣрі.
О mоартє аша вєстітъ дакъ тѣ ар фі съчєрат,
Ꙟn табліле пєmȣрірії nȣmєлє ці ар фі пъстрат.
Мърєцȣл Бȣрбоп ꙟn датъ дє прітєждіа афлѫnд
Ꙟnтрȣ карє ꙟn фокатȣл Бірon съ гъсѣ лȣnтѫnд,
Ші nȣ ка ȣn краю, ювіnдȣл, пічі ка ȣn аспрȣ стъпѫn,
Ч'авіа зартъ съ кȣтєзє ла пълчєрѣ лȣі пȣціn,

Шi акърѹia тѫндрiє, шi сѹфлєтѹл ꙟнпiєтрiт,
Прiнтр'о клiпъ дє окiŭ крєдє сѫнџєлє сѹпѹс пълтiт,
Хапрi сiмцi ачѣ паръ, а прiєтєнiєi хар,
А сѹфлєтєлор марi пълчєрi, а чєрѹлѹi новлѹ дар,
Прiєтєнiа чє краiй, ꙟнналцi нємѹлцъмiторi,
D'a н'о сiмцi, сѫнт прє лѹмє нєпорочiцi мѹрiторi!
Алѣргъ ка съй ажѹтє; фокѹл чєл ꙟнсѹфлєцѣ
Брацѹл ꙟй фъчѣ маi тарє, шi zбѹрарѣ ꙟй ѩцѣ.
Бiрон, кѹнжѹрат дє ѹмбра чєлѹi маi кѹмплiт омор,
Възѫндѹл пє краiѹ фъкѹръ чєл маi дє прє ѹрмъ zор,
Ꙟн гласѹл съŭ ꙟш трєzєщє а вiєцiй ръмъшiцi,
Ѕѹбт а лѹi Бѹрбон ловiрє тоцi пiкъ, фѹг ръzлєцiцi;
Тiнєрє Бiроанє, краiѹл тє zмѹнчi дiнтрє солдацi,
Карє ацi ръпi вiаца єра фоартє ꙟнсєтацi.
Тѹ тръєщi, дар сокотєщє ка съi ръмѫi крєдiнчос.
Ун хѹєт страшнiк с'аѹдє; вражба кѹ глас фiорос,
Ла вiтєжъщiлє фаптє ръбщiрѣ са пронѹiнд,
Шi кѹ ноѹа тѹрбъчѹнє прє ръсколнiчi апрiнzѫнд,
Zборъ кар ꙟнтр'а лор фрѹнтє, трiмбєтѣzъ ꙟнгрозiт
Кѹ пѫнгърѫта са гѹръ, чє ꙟн тартар саŭ сфєтiт.
D'Омал съ ꙟнвiєршѹнѣzъ д'ал єй глас, лѹi кѹноскѹт;
Ка о рєпєдє съџѣтъ прiн глоатє аŭ пєтрѣкѹт,
Шi 'нтѫмпiнѫнд, пъвълєщє ла вiтѣzѹл чє къта.
О мѹлцiмє дє ръсколнiчi кѹ дѫнсѹл съ 'наiнта.

Прекꙋм ꙟн цінкліш прін кодрі, кꙋ лінві скоасе, ꙟнхъї-
Оꙋлъїі ачеі образнічі, ла ръзбоае ꙟнвъцаці, (таці
Отꙋлꙋї робі кꙋ кредінцъ, спре спжркꙋіре пъскꙋці,
Ла гліганꙋл чел сълбатік, пъвълеск кжнд ꙟі атꙋці,
Ні нітінд прітежꙋдꙋірѣ, ръбщіторі дꙋпъ първ,
Бꙋчꙋмтꙋл ле 'нвіершꙋнѣзъ ръзбоінікꙋл лор пъстав,
Нещеріле, станії, тꙋнції ръсꙋнъ де хътъїт.
Аша лꙋптаній алѣргъ ла Бꙋрбон, чел ꙟнвꙋлзіт;
Sінгꙋр съ аръткеще, д'аї съї, де соартъ лъсат,
Жнъдꙋшіт де тꙋлціме, ші де моарте 'нкꙋнжꙋрат.
Лꙋі атꙋнчѣ дін черꙋрї, де кꙋмпъпъї ꙟнгрозіт,
Дь ачелꙋї че ꙟвеще ꙋн зор ноꙋ, невірꙋіт;
Ел сть ка ꙋн стан де піатрь, чі де вжнт ꙟнфрікошат,
Рꙋмпе ш'а лꙋї пъвъліре, ші поіанꙋл ꙟнтъртат.
Чіне поате съ прескріе сжнцеле, ш'ачел омор
Каре църтꙋріле Еврей възꙋръ пре шъсꙋл лор?
Дꙋші феріціці, плінї де сжнџе, ачелꙋї маї воінік краіꙋ
Лꙋмінаціті, дꙋхꙋл, гласꙋл, ші ворбіції прін ал теꙋ
Бꙋрбон боеріі шії веде спре дꙋнсꙋл кꙋм алерга, (граіꙋ!
Съ ꙋчідѣ пентрꙋ краюл, че пентрꙋ джнші се лꙋпта,
Гроаза мерџѣ ꙟнаінтеї, ші моартѣ ꙟл ꙋрмъръ
Кжнд ші Еꙋмон чел спржнцарік мжніа лꙋї зъдъръ.
Ачест стрѣін мꙋлтъ време, д'ал съꙋ кꙋраж ꙟншьлат

Прін грозъвііле торцїї пре краю лаꙋ фост къꙋтат,
Кіар а са обрьзпічіе ꙟп тортжпт де л'ар фі пꙋс
De асъ лꙋпта кꙋ краюл сꙋтеціа лаꙋ ꙟппꙋпс.
Ел стріга, віпо Бꙋрбоапе, ꙟптꙋлцеще слава та,
Він съ цінтім вірꙋінца, віпо спре а пе лꙋпта.
Dар кжпд стріга ел ачестѣ, ютъ фꙋлцер лꙋчіторю
Аерꙋл ꙟл деспікаръ, ꙋрсітелор тепіторю,
Тꙋпъ, тръспеще стъпжпꙋл ръсбоаелор сꙋс прін вжпт
Оцашꙋл сімте сꙋбт джпсꙋл кꙋтретꙋрꙋл де пътжпт,
D'Егmопт креде кꙋт къ черꙋл съл пъzѣскъ ꙟї датор
Ші кꙋт къ партідії сале ел есте апърътор,
Кꙋт къ пептрꙋ а лꙋї славъ, фірѣ тоатъ превегінд,
Жї вестеще вірꙋінца, прін ростірѣ са тръспінд.
Жптжтпіпжпд пре вітѣzꙋл ꙟп коапсъ ꙟл ші ръпі
Ші пептрꙋ къ'л сжпцерасе гжпдіръ къ'л вірꙋі;
Прітеждіа фъръ фрікъ прівінд'о краюл ръпіт
Пе а кꙋтпепії тъсꙋръ кꙋражꙋл шаꙋ ꙟпдоіт,
Інітії сале ꙟї плаче къ пре а славеї кжтпії
Аꙋ пꙋтꙋт се афле дꙋшmап вредпік д'а лꙋї вітежії,
Ші ꙟп лок съл zъбовѣскъ, рапа са ꙟлzъдърж
Ші пре сꙋтецꙋл съꙋ дꙋшmап Бꙋрбоп ютe тъбърж:
D'о ловіре таї кꙋтплітъ D'Егmопт аꙋ фост ръ-
стꙋрпат
Фіерꙋл лꙋчітор ші страшпік ꙟп піептꙋл съꙋ аꙋ ꙟптрат

Ꙟn pічоареле крꙋнтате каїй ꙟn колб ꙟлкъкъ
Шi а морцїй трiсте ꙟтбре окiй лї ꙟnтꙋnекъ.
Sꙋфлетꙋл съꙋ кꙋ мѫнiє ꙟnтре морцї съ погорѫ
Unде татъл съꙋ, мꙋстрарѣ кꙋцетꙋлꙋї zъдърѫ.
Ішпанiолї! вiтежї о датъ, трꙋп атѫта де вестiт
Боїнiка воастръ вiртꙋте моартѣ лꙋї о в'аꙋ тѫмпiт,
Ачѣстаї чѣ ꙟnтѫїꙋ оаръ че гроаza ацї кꙋноскꙋт.
Uїмiрѣ шi тꙋрбꙋрарѣ шi спаїма, неприченꙋт,
Кꙋпрiнсеръ ꙟn менꙋнтъ трꙋпꙋл лор ачел ꙟnвiнс
Шi дiн шiр ꙟn шiр трекꙋръ шi армiа аꙋ ꙟnчiнс
Шъфiй се ꙟnспъїмѫнтаръ, солдацїй саꙋ хемеїт,
Unїй нꙋ маї даꙋ команда, чїелалцї саꙋ тiкъїт;
Sтѣгꙋрї, арме жос арꙋнкъ, фꙋг, съ калкъ, съ zдробеск,
Se ꙟnпръщiе, се'nкꙋркъ, цiпъ, стрiгъ, шi ръкнеск.
Unїй фър' ꙟnпротiвiре съ даꙋ ла бiрꙋiторїꙋ
Шi чер фiаръле робiей, плекѫнд ценꙋнкїꙋ рꙋгъторїꙋ,
Алцїй маї кꙋ репежꙋне де а лꙋї гоанъ фꙋгѫнд
Шi ла малꙋрiле Еврїй ꙟn спъїмѫнтацї ажꙋнгѫнд
Ꙟnтр'а апеї адѫнчiме сърiнд съ акꙋфꙋнда,
Алергѫнд аша ла моартѣ де каре врѣ а скъпа.
Рѫꙋл кoнерiт де лешꙋрї кꙋрцерѣ 'шї аꙋ фост опрiт,
Шi'мфлѫндꙋсъ спре обѫршiй плiн де сѫнце саꙋ сꙋiт.
Іар Маїен, кꙋ тоатъ zарва, де фрiкъ непрiмiтор

Мжхніт, дар ку лініщіре пе сіпеші стъпжнітор,
Ку окіў статорнік прівеще порокул чел жнкрузіт,
Каутъ съл вірчяскъ, де ші ера дъртолit,
Іар D'Омал стжнд лжнгъ джнсул ку окіі сълбътъчіці,
Хулеще черул, порокул, ші Флатаnzіі бафленкіці;
Sъ mуріm, луі Маіап zічe, съ mуріm, къчі пе а
ръпус.
Ласzадарніка порніре, шефул вітеz, іаў ръспунс,
Тръеще пентру партіда, пе каре ту о чінстеші,
Тръеще спре жндрептаре ръулуі каре жълеші
Ку Боа-Dофен жнпреунъ жнтр'ачест чес алергаці,
Ші трістеле ръмъшіце а ощіріі адунаці,
Ші ку джнсул, дупъ mіне жн Паріс де сірг веніці,
Sтржнгжнд жн келъторіе тоці асташіі ржсіпіці.
Sъ жнтречеm ку куражул пе Колігні біруіт.
D'Омал аскултжндула скржшнъ, де турбъчіуне ръп-
Dар порунка ч'о ураще каутъ а о 'мплені (щіт,
Токта ка леул че щіе ун арап ал дертолі,
Че гроаzнік кътре орі чіне, сунус ла стъпжнул съу,
Ла тжпа че о куноаще съ плекъ кутпліtул леу,
Фіара тжпдръ жі урмеzъ ші съ гудуръ урлжнд
Sъ паре къ'л жнгроzеще, порунчії сале урмжнд.
Маіап ку тоате ачесте алергъ кътре Паріс
Ші рушіне аскунzжндуші жн лъунтру 'аў жнкіс.

Пе ръсколпічі ꙟп тот локꙋл, фъръ апърарє стжпд
Хапрі ведѣ ꙟпаіптеі ꙟпдꙋрарѣ лꙋі чержпд.
Болта черꙋлꙋі атꙋпчѣ д'о датъ с'аꙋ десфъкꙋт
Ші а Бꙋрбопілор дꙋшіі сꙋс ꙟп въздꙋх с'аꙋ възꙋт;
Лꙋі ера ꙟптрє джпшіі: діптр'а черꙋлꙋі търіі
Пжпдіпд пе Хапрі съл вазъ, дꙋп'атжтѣ вітежіі
Ꙋ'а щі ші де бірꙋіпцъ спре віпе а съ слꙋжі
Кжт слава пе ꙟптіпатъ сь поатъ а вредпічі.
Осташіі, пе лжпгъ джпсꙋл прівѣ кꙋ окі ꙟпкрꙋптаці
Пре чеі бірꙋіці, кꙋ тжпгъ д'а лор ловітꙋрі скъпаці
Робіі тремꙋржпд де фрікъ, ꙟпаіптѣ лꙋі адꙋші
Ащепта а лор осжпдъ ꙟптрꙋ тъчере сꙋпꙋші,
Гроаза, дезпъдъждꙋірѣ ші рꙋшіпѣ съ ведѣ
Ꙟп окіі лор зꙋгръвітъ, ші хетеіці, сь піердѣ.
Бꙋрбоп ꙟптꙋрпжпд спре джпшіі окіі ꙟпдꙋраці ші ліпі
Че ера ші де дꙋлчѣцъ, ші де ꙟпдръспѣлъ пліпі:
«Фіці слобозі д'акꙋm, ле зісе, слобозі ші пꙋтеці am фі
Ꙋꙋшмапі ка maі ꙟпаіпте, саꙋ сꙋпꙋші а віеці.
Ші пре Маіап саꙋ пре mіпе с'алеџеці стъпжп пꙋтеці;
Чіпе mai mꙋлт вредпічеще ка съ въ фіе, ведеці;
Робі а клікъі, саꙋ товаръші ꙋпꙋі краіꙋ воіці съ фіці;
Мерџеці съ охтаці сꙋбт джпса, саꙋ кꙋ mіпе бірꙋіці.»
Ла кꙋвіптеле ачестѣ а краіꙋлꙋі прослъвіт,
Ші пре кжmпꙋл бътъліеі бірꙋіторіꙋ порочіт,

Сь въꙁȣръ ꙟп тєпȣпть тоці спъіміѫтаціі робіці
Дє ꙟпвіпцєрѣ лор, вєсєлі, фалпічі к'аȣ фост біруіці.
Окії лі сь лȣтіпаръ, іпімілє с'а 'ппъкат,
Прє чєі біруіці кȣ армє, пріп-блѫпдєцє 'юȣ лєгат;
Ші сокотіпд'о дрєпт чіпстє дє а фі а лȣі солдаці
Мєрсє, спрѣа'ші спъла грєшала, дȣпъ дѫпс ꙟпбърбътаці.
Біруіторул кȣ тіль аȣ опріт дє ла омор
Прє вітєжії сьі ръꙁбоіпічі, потоліпд порпірѣ лор.
Нȣ єра єл маі мȣлт лєȣл чєл дє сѫпџє ꙟпкрȣптат
Карє діп шѫр ꙟп шѫр моартѣ ші гроаꙁа аȣ прєсȣрат,
Єра Дȣмпєꙁєȣ прієлпік, чє фȣлџєрȣл пъръсіпд,
Віжъліа лъпціісє, тот пьмѫптȣл мѫпгѫінд.
Пє фрȣптѣ пліпъ дє сѫпџє дє 'пгроꙁітоарє съцєці
Пачѣ п'алє съпіпьріі пȣсєсє дȣлчє пєчєці.
Ачєі карє дє лȣміпъ єра маі дє тот ліпсіці
Пріп а лȣі ꙟпдȣрътоарє порȣпчі аȣ фост лєкȣіці,
Ші прєкȣм пєптрȣ прімєждії, ші пєптрȣ а лор пєвоі,
Ка ȣп пъріптє ꙟптіпсь асалє гріжі маі апоі.
Грабпіка прєсъръртоарє дє адєвър ші міпчиупі
Чє крєщє, ші сь 'пмȣлцєщє діп асалє ръпєжȣпі
Ші маі ютє дє кѫт врємѣ діпколо дє мърі ꙁбȣрѫпд
Трєчє діптр'ȣп пол ла алтȣл, тоатъ лȣмѣ пєтрєкѫпд
Наміла алкътȣітъ діп окі, ȣрєкі лімбȣціі
Чє п'а краілор съръѣꙁъ, хȣла, ші міпȣпъціі,

Че адѫпъ сѫбт асале арiпї кѫцї ка шi де вѫнт
Препѫс, фрiкъ, ескодiре, нъдежде шi кредъмѫнт;
Ка о трѫмбiцъ а славiї, кѫ ал съѫ глас, стрълѫчiт
Пе а'вiтѣzѫлѫї Францiї бiрѫiнца аѫ вестiт.
Хѫетѫл ꙟнпръщiаръ де ла Таж ла Ерiдан,
De каре съ спъiмѫнтаръ ꙟнгѫмфатѫл Ватiкан.
Nордѫл де а са ростiре фоарте мѫлт саѫ бѫкѫрат
Iар Мадрiтѫл де рѫшiне, шi 'нтрiстаре а скрѫшнат.
О Парiс непорочiте! тiкълошї рокошiторї
А глоателор ꙟншълате! шi воï попї ꙟншълъторї!
De че цiнеце дѫiосъ капiшiле ацї ръсѫпат!
Кѫ чепѫшъ а ле воастре капiте в'ацї пресърат,
Dар ваï! Маiан тъгѫлеще а воастре дѫхѫрi пѫцѫн,
Ꙟнфрѫнт, дар плiн де нъдежде шi 'н Парiс ꙟнкъ
Кѫ полiтiкъ тъiастръ дiн апартаментѫл съѫ (стъпѫн
Аскѫнде деспре ръсколнiчï а ешiрiï грозав ръѫ;
Деспре ꙟнкѫмплiтѫл тръснет съ'ï ꙟнбърбътезе връ,
Ш'аскѫнzѫнд а са мѫхнiре къ'л ѫшѫрѣzъ кредѣ.
Прiн ескодiрï мiнчiноасе рѫвна лор о аццѫ,
Dар кѫ тоатъ а са грiжъ адевърѫл с'аръта,
Шi вестiрiле вiклене мiнцiндѫле ꙟн кѫрѫнд
Iнiмiле ръчѣ тоате дiн гѫръ 'н гѫръ zбѫрѫнд.
Ꙟндоiнд а са тѫрбаре вражба атѫнчï аѫ скрѫшнат;
Ба, нѫ воiѫ лъса еѫ, ziсе, лѫкрѫл меѫ аша стрiкат.

Аȣ доар ꙟтр'ачесте ziдȣрї непорочіте, 'н zадар
Ам апрінс атжтѣ фокȣрї, ам върсат веnin амар?
Ші прін пȣхоае де сжнџе пȣтерѣ 'мї ам ꙟнтъріт
Пентрȣ ка съ лас кръіа лȣї Бȣргоn чеѣ порочіт?
Орї ші кжт де страшнік есте тот ам кіп де ал слъбі
Тот воюȣ ші ал тȣю ꙟнкъ, тот воюȣ ші ал дермолі.
Кȣ zор аса воїнічіе маї мȣлт, н'оюȣ ꙟнтжмпіна
Хапрі трєбȣе ꙟн сінеші біpȣіторю аш афла.
De аса інімъ нȣмаї съ каде а съ'нгрozi,
Еȣ дар съ'л ловеск прін сінеші, ші кред къ'л воюȣ бі-
рȣі
Ачестѣ zікжнд ꙟндатъ де п'ал Sеnії мал крȣнтат
Ꙟн кърȣцȣ крȣміт де сжнџе, ші де ȣръ ꙟн хамат
Престе ȣн нȣор дес фоарте че zіоа ꙟнгълбені
Іа съ порнеще ші zбоаръ пе амор вржнд ал гъсі.

Sфжршітȣл Кжнтȣлȣї ал VIII.

CANTUL IX

ПРЕSКȣРТАРЕ.

Прескріерѣ Капіщіеі Аморȣлȣі: вражба ⇡л роагъ съі дѣ ажȣторȣл пȣтерііі лȣі пентрȣ ка съ хътолѣскъ кȣражȣл лȣі Ханрі ал IV. Вітѣzȣл съ zъбовеще кжтъ ва време лжнгъ фечоара D'Естрѣ, атжт девестітъ сȣбт пȣтеле фрȣмоасеі Гавріела. Морпеі ⇡л zмȣлце дін патіта аморȣлȣі съȣ, ші кражȣл се ⇡нтоарче ла арміа са

Пре порочітеле църмȣрі Італіеі де дермȣлт,
Кътре сфжршітȣл Европіі ш'ал Азіеі ⇡нчепȣт,
Ѹн векіȣ палат съ ржділкъ апърат де віжȣлії.
Фірѣ аȣ пȣс а ле сале челе ⇡нтжі темелії;
Маі пре ȣрмъ мещешȣгȣл мъестрінд а лȣі zідірі:
Аȣ ⇡нтрекȣт ші пре фіре кȣ сȣпнеції ⇡нподобірі:

Кжмпії дін прежур ку мірть тот верде, акоперіці
Де ѫнгецуріле ерніі н'аў фост нічі кум вещежіці.
Престот локул се вьд коапте, престот локул ѫнфло-
реск
Ші але Помоніі родурі, ш'але Флоріі дарурі креск
Пъмжнтул спре а да холде ну съ афлъ ащептжнд
Нічі доріпца оменѣскъ нічі а тімпурілор ржнд.
Аколо се паре омул къ густъ некомтеніт
Тот ачеѣ че натура, некжнд лумѣ с'аў зідіт,
Ку мжнъ ѫнбіяшугатъ мурірорілор аў дат,
Зіле сеніне, курате, ші ръпаос некурмат.
Десфътъріле, дулчѣца, а доріпції кжщігърі,
Тоате а ле 'нбілшугърії бунътъці ші дезміердърі,
А вжрстеї чеї дін тжї тоате ръсфъцате авуції,
Афаръ ку тотул нумаї д'а еї невіновъції.
Дін тот локул съ аскултъ бугімъчітоаре кжнтърі
Акърора армоніе ѫнсуфлъ тот десфржнърі.
Гласул а міі де лібовнічі, а зінілор віерсурі,
Че рушжнѣ ѫші сърбѣзъ ші а лор слъбъноцірі,
Ші ку флорі ѫнподобіте, а лор фрунте ш'а лор сжн,
Се вьд чержнд ѫндурарѣ дръгьлашулуї стъпжн.
Жн капіщѣ луї д'авалма съ 'нвацъ не контеніт,
Мецешугул ка съ плакъ, ші кінул д'адеменіт.
Нъдеждѣ мъгулітоаре ку образул чел сенін

Ѧнтр'ал драгостії жъртвелнік ті повъцуеще лін
Дръгънеліле апроапе, жутътате гоале стжнд,
Дупъ кжнтърї, съ въд, данцурї ку дезтіердърї, ѧн-
суфлжнд.
Dезтіердарѣ толкъліцъ, препат верде дестжлпърї,
Ѧн ліпіще тулцътітъ, аскултъ а лор кжнтърї.
Лжнгъ джнса, тжнгуірѣ ѧн тъчере шопотінд,
Zжмбірѣ, буна воінцъ, гріжіле съ въд шъзжнд,
Десфътъріле плъкуте, ціпгъшъліле похтірї
Маї дулчї, маї ку дръгънеле де кжте орі че феріч ірї.
А капіщії чеї вестіте ашаѣ плъкутул прідвор
Dар кжнд субт болта сфінцітъ, пжшжнд чіневашї ушор
Ѕпре олтар съ'паінтѣzъ, де кжте страшнічї прівірї
Окіул і съ ѧнгрозеще, деценптат дін буїмъчірї!
Nу маї веде адунарѣ чѣ дулче де десфътърї,
Nічї съ маї ауд ачеле аморезате кжнтърї,
Nесокотінца, ші фріка, дезгустул ѧн тжнгуірї
Dін прѣ фрумоаселе локурї фак лъкаш де ѧнгрозірї.
Посоморжта ръкніре, ку образ губав, уржт
Орбулуї препус уртѣzъ, че о тжрже де гжт.
Uръчіунѣ, ші мжніа, веніпул ѧнпръщіінд,
Ѧнаінтѣ лор алѣргъ жунгіурї ѧн мжїнї цінд.
Ръутатѣ ле прівеще, ку фацарніче zжмбірї,
Ші трекжнд бате ѧн палме д'а лор купіліте орбірї.

Іар къінда ле ѫртѣзъ, порпірѣ лор блестемжнд
Ші окії съї, плінї де лакрьмї ѫї плѣкъ ѫн жос охтжнд.

Аколо ѫнтре ачестѣ, ѫнтр'а лор сълаш алес,
Товъръшжцї zбурдъчюнії мурітoрілор адес,
Ші Аморул ѫш фъкуръ лъкашул съў ѫн сфжршіт
De дакне фъкъторул, прункул фрацід ші 'нкрузіт.
Жнтр'асале тжїнї слъбуце ціне'а пътжнтулуї сорцї.
Пріп zжмбіре дъ ръzбоюл, дъ ші пачѣ ѫнтре тоцї.
Ші ѫнпръщіінд асале атъцітоаре 'ндулчірї
Лутѣ 'нсуфлецеще тоатъ, ѫнпърцінд ѫн сімцірї.
De прежълцў ку стрълучіре прівінд а луї вірхінцї,
Zдробінд капетіле тжпдре челор маї фалнічї фіінцї
Ші д'алуї крузімї маї тжпдру де кжт д'а луї бунъташї
Съ веде къ'ї паре біне, ші 'шї плаче ѫн ръутъцї.

Жндрептатъ де Турбаре ажунџе Вражба куржнд,
Жшї дешкіде кале ларгъ, десфътъріле аморцжнд.
Ші скутуржнд ѫн тжїнї страшнік арzътоареле фъклії
Ку фрунтѣ плінъ де сжнџе, ші окії де грозъвії
«Фрате унде'цї сжпт, ѫї zіче: а ле тале съџецї юцї?
Ку съхъїдачіле страшнічї віно акум съ'мї ажуцї;
Dакъ апрінzжнд вр'о датъ аї вражбії кумпліцї тъчюнї,
М'аї амъстекат отрава ку атале турбъчюнї;
D'атжтѣ орї пентру тіне фірѣ дак'ам турбурат,
Він акум ші 'мї ръzбунѣzъ окара нѣ 'нсжнџерат.

Un краѷ ꙟтрѹ вірѹінць мърпії де тот міаѷ zꙟробіт,
Sтꙟлпърі де маслін, кѹ дафнії ꙟп мꙟна са лѣаѷ ѹніт;
Мілосꙟрдіа кѹ дꙟпсѹл споріпꙟ кѹ пас фоарте ліп
Ꙟптр'а ръzбоюлѹї ꙟпсѹші тѹрбѹрат ші кѹмпліт сіп,
Адѹпъ сѹбт а лѹї стѣгѹрі іпіміле прослъвіт
Пе кареле а тѣ мꙟнъ де дꙟпсѹл лѣѹ фост ръчіт.
D'a маї бірѹі одатъ, жꙟлцѹл ꙟп праф 'мї аѷ сфърмат:
Хапрі спре Паріс кѹ фалъ фѹлџерѹл ш'аѷ ꙟпдрептат,
Вітѣzѹл мерџе съ'л батъ, ші съ'л ерте, бірѹіт,
Ші аша кѹ мії де лапцѹрі ꙟл ва лъса пегрешіт;
Џіе дар џі съ кѹвіпе ачест пѹхоіѹ съ'л опреџї
Ш'а съвріторілор лѹї фапте іzворѹл съ отръвеџї.
Sѹбт жѹгѹл тъѹ фъ'л съ џѣмъ, Аморѹле, обосіт;
Кіар ꙟп сꙟпѹл фаптеї бѹпе дърмолеще'л аморџіт.
Ла пічоареле Омфалії, брацѹл тъѹ чел zмерітор
Аѹ пѹ фъкѹ съ 'пџепѹпке пе Херкѹл бірѹітор?
Пре Антопіе чел маре, ꙟп лапцѹл тъѹ адорміт
Аѹ пѹ'л възѹръм а лѹмії соартъ кѹм аѹ пъръсіт?
Ші фѹџіпд де Авгѹст Кесар, пестге мърі џіе ѹрмꙟпд,
К'аѹ алес пре Клеопатра кръіа лѹмії ѹітꙟпд?
Dѹп'атꙟџѣ вітежї, катъ пе Хапрі а'л бірѹі,
Ші ꙟп мꙟініле сѹмеџе дафнії лѹї аї вещежї,
Кѹ мерсінї аморезате капѹл съѹ ꙟпподобеџї
Ші 'пдръzпѣла остъшаскъ пе браџе съї дъмолеџї.

XXII

Sпріжінеще акум жълцул, че стъ гата а къдѣ;
Прічіна тѣ а та есте, ші домніа та, а тѣ.»
Nатіла ворбінд ачестѣ болта се кутретура
Ші грозава еі ростіре ку клокот о ръсупа
Іар аморул аскултжнд'о, кум шъдѣ ѫн флорі кулкат
Пріn о труфашъ zжмбіре ѫі ръспунсе алінат.
Ку съцеші ѫн аурітe съ ѫнтармѣzъ куржнд
Ші албъстріiле болте а черулуі деспікжнд,
Де десфътърі ші де жокурі ші де пурі ѫнnаінтіт
Престѣ а Zефірілор аріпі zбоаръ спре Франца цінтіт.
Ѫн терцерѣ са прівеще, ку сълтърі де букуріі,
Пре Simoic чѣ стерітъ, ші а Троадії кжмпії,
Ржде, ѫнтр'ачеле локурі аша вестіте, въzжнд
Курціле де жпс zдробіте уна дупъ алта 'н ржнд.
Zъреще тінупѣ лутії, орашул пре мърі zідіт
Ку езітурі прѣ търеце ѫн тот локул ѫнтъріт
Венеціа че ѫн сжнул търіі ѫпекатъ стжнд
Мърілор ле порунчеще, престе еле 'пnъръцінд,
Nептуп сігур ѫн тірарe де ал еі плап ші порок,
Тіран поnапілор търіі, есте роб ѫнтр'ачел лок.
Sтъ ші съ ласъ ѫн кжмпкжмпii Sікелиеі тулцъміт,
Unде ел ѫнвъпъюсе пре Віргіл ші Теокріт;
Unде съ zіче к'о датъ, пе уп друм некуноскут,
А луі Алфеу, плін де лібов, курсул і лау абътут,

Лъсжнд църтуріле 'ндатъ постітулуї Аретус,
Ѫнтр'а Провансіеї кжмпурї zбураръ кътре Воклус,
Лъкаш ѫнкъ шi маї дулче, лок унде ш'аў суспінат
Петрарк а ле сале вієрсурї, шi лібовул ѫнфокат.
А луї Анет пърецї веде пре малул Іоврії zідіт,[2]
Пе акъруіа фъптуръ сінгур ел аў кълфуіт,
Unде д'а луї мжїнї гібаче ѫнплетіте ѫнкъ сжнт
Пінтре флорї, а ле Dіанії ціфреле нумелуї сфжнт.
Dесфътъріле шi нурії пе мормжнтул еї свжрлѣ
Флоріле че п'а лор урме, ѫнтречіре ѫнфлорѣ.
Ѫн кжмпії Іврєї аморул ажунсєсе ѫн сфжршіт.
Краюл, ку правъцў маї маре съ се порнѣскъ гътіт,
Ѫнкіпуірѣ оцірії ѫн десфътърі мєстекжнд
Фулцерул ѫн ліпіщіре ѫшї лъсасе де куржнд.
О міє де осташї тінерї престе огоаръ гонѣ
Пе аї пъдурілор оаспецї, шi аї вжна съ сілѣ,
Аморул ѫнтжмпінжндул ку крузіме се zімбі
Sъцєціле ѫшї аскуте, шi лапцул съў ѫшї гъті;
Ел турбуръ тот въздухул, прекум л'аў фост ліпіщіт,
Елементуріле тоате ѫнтрармате лѣў стжрніт,
Dе ла марцініле лумії віфоріле аў кієматъ
Вжнтурілор порунчіръ нуорії де аў адунат.
Нухоаелор амжрнате ѫн въздух, д'а съ върса,
Ноцції фулцере шi тунет а пріпі ш'а ръсуна.

Акілопії пріп въздȣхȣрї, порȣпчії лȣї кредіпчошї,
Арініле ꙟші ꙟнтінсе ꙟп пȣорї ꙟнтȣпекошї.
Ноаптѣ чѣ маї рѣ ȣртѣзъ дȣпъ чѣ маї бȣпъ zі
Ші пре Амор, кȣпоскѫпдȣл, Натȣра се ꙟпгрozі.

Пінтре браzделе глодоасе, а кѫмпȣлȣї ȣмеzіт,
Фъръ къладz ші пazъ краюл мерџе рътъчіт.
Аморȣл атȣпчї ꙟндатъ фъклія са ш'аȣ апрінс
Ші 'наінте ꙟї лȣчеще ȣп фок поȣ ші пе деспрінс.
Ꙟп пъдȣріле ȣмброасе, краюл д'аї съї пъръсіт,
Ачелȣї връжмаш лȣчѣфър ȣрмѣзъ пе дȣміріт,
Прекȣм съ вад кълъторії ȣпе-орї адеменіцї,
Ші де вълъї че пълѫптȣл абȣреще, рътъчіцї,
Вълъї каре ꙟп кліпѣла че скапъръ стрълȣчіт
Ꙟї пръпъстȣеск ꙟп безпъ фъръ кіп де ізбъвіт.

Норокȣл ꙟнтр'ачѣ кліпъ адȣсесе пȣ де мȣлт
О стрълȣчітъ персоанъ че дін ораш аȣ фост zмȣлт.
Нȣспікъ ші ліпіщітъ ꙟнтр'о четъцȣе ста,
Ші де ръzбоае департе пе татъл съȣ ашепта,
Каре, кътре краї кȣ рѫвнъ, ꙟп прімеждії ꙟпълбіт,
Sȣбт але лȣї Хапрі стѣгȣрї атȣпчї слȣжа порочіт.
D'Естрѣ ера ал съȣ пȣме; мѫна фірії пе крȣцат
Кȣ дръгълашеле дарȣрї о аȣ фост ꙟпбілшȣгат.
Пе аї лȣї Евротас църмȣрї аша п'аȣ фост стрълȣчіт
Фрȣмсецѣ че пре Менелаȣ пѫпгъріт лаȣ вікленіт.

Мѹлт mаĭ пѹцін ровітоаре ⱡп Тарсіс с'аŭ арътат
Ачѣ каре пе стъпжпѹл Romanілор аŭ дърmат
Атѹпчĭ кжпд лъкѹіторіĭ църmѹрілор лѹĭ Кідпос,
Лѹжпд'о дрепт Афродіта о тъmжıа кѹвіос,
Іа іnтра ⱡптр'ачѣ вжрстъ, ⱡп тіmпѹл ⱡпфрікошат,
Кжпд а патіmілор жѹгѹл съ пърѣ пе апърат,
Кѹ о іnіmъ ıѹбѣцъ, дар mжпдръ фъръ хотар,
Ла каре пічĭ ѹп лібовпік пѹ афласе ⱡпкъ хар.
Ⱡп прімъвара са токmа, ка фрацедѹл трапдафір
Че фрѹmсеңѣ аскѹпzжпдѹшĭ де лібовпікѹл zъфір,
Ⱡшĭ дескіде кѹ mъріmе коmоара че аре'п сіп
Nѹmаĭ ла разеле zілiĭ кареĭ zжmбеск кѹ сеnіn.
Аmорѹл кѹ тоатѣ ачестѣ воіпд а о пъпъді
Sѹбт алтъ ⱡпкіпѹіре кътре джпса съ іві.
Фъръ съңеңĭ, ші фъкліе, фъръ тѹлбъ с'аръть
Кіпѹл ѹпѹĭ прѹпк простатік ші гласѹл ⱡппрѹmѹтъ.
Де кѹржпд п'ачесте църmѹрĭ, ⱡĭ zісеръ, саŭ zъріт
Вітѣzѹл каре ла Іврі пре Маıап лаŭ бірѹіт,
Ⱡпсѹфлжпдѹĭ тот о датъ, кжпд ачестѣ ле zічѣ,
О похтъ пекѹпоскѹтъ Вітѣzѹлѹĭ д'а плъчѣ.
Пеліңа еĭ се апрінсе де ѹп пѹр деосебіт.
Аша фрѹmоасъ въzжпд'о ші аmорѹл с'аŭ ѹĭmіт,
Че пѹ кредѣ ел съ факъ д'атжңѣ пѹрĭ ажѹтат!
Кътре mопарх дар ⱡпдатъ а еĭ пашĭ ıаŭ ⱡпдрептат.

Простатікул кіп ку каре о аў фост ꙟподобіт
Sъ пърѣ къ'ї лукру фірії, ла орї каре окю блеспіт.
Аурул пърулуї галбеп, че де вжпт съ 'пвълуѣ,
А сжпулуї еї котоаръ упе-орї о аскупдѣ,
Алте-орї аса фрумсеце ꙟп івѣлъ аръта,
Шi спрѣа фі маї дръгълашъ дестірѣ о ажута,
Nу аспрімѣ ачѣ трістъ че ку кіп сълбътъчіт
Пе амор, ші пе фрумсеце ле гопеще ꙟппіетріт,
Че рушіпарѣ прунчѣскъ, певіповата чехрѣ
Каре ку дулче рошацъ фаца ꙟї акоперѣ,
Каре ꙟпсуфлъ чіпстірѣ че zъдъраще доріпцї
Жп inima че робеще пріп фраціде бірuinцї.

Фаче маї мулт; къчї ла Лібов тотул есте путінчос;
Пріп певіруітул фармек фаче тот локул фрумос.
Мерсінеле 'пплетічіте, че діп сінул родіторю
Аў фъкут ка съ zбукпѣскъ пътжптул аскултъторю
Жппрежур п'ачеле локурї фрунzеле ꙟшї ꙟптіпдѣ,
Іар апої субт а лор умбръ орї кареле пътрупдѣ,
De легътурї певъzуте съ сімцѣ кум къ'ї ціпут,
Sъ турбура, врѣ съ фугъ, дар ста ꙟп локул плъкут.
Sъ ведѣ субт а лор умбръ кургжпд ржў фермекътор,
Ші порочіцї лібовнічї, веції де zъдух бълzпітор,
Бѣ, ꙟпсорбірї тръгъпате, уітарѣ де даторії.
Іар аморул, ꙟп тот локул урша а луї тірапії.

Тот се пъръ ꙟп скітбаре, тоцꙇ̆ аколо сꙋспіна,
Отръвіцꙇ̆ де бꙋ̆ітъчіръ вꙟптꙋлꙋ̆і че ръсꙋфла.
Тоате ворбъ, тот де лібов, пъсъріле ꙟп кꙟтпії
Ꙟпдоѧ а лор кꙟптаре, сърꙋтърꙇ̆, ші веселії

Ѕечеръторꙋл чел харпік че ꙟпаінте де ꙁорꙇ̆
Алѣргъ съ тае спіче коапте де аі верії борꙇ̆,
Ѕе тꙋрбꙋръ, се опреще, ръсꙋфлъ греле охтърꙇ̆,
Кꙋ inima бꙋ̆ітъчітъ де проаспете ръсфрꙟпърꙇ̆,
Ръмꙟпе ꙟптрꙋ ꙋ̆imіре сꙋбт фрꙋmоаселе ꙋmбрірꙇ̆
Ші сьчерішꙋл ші'л ꙋ̆ітъ кꙋ тотꙋл ꙟп пъръсірꙇ̆.
Лꙟнгъ дꙟпсꙋл пъсторіца шаде, тꙋрma са ꙋ̆ітꙟнд,
Ші фꙋсꙋл діn а са mꙟнъ третꙋрътоаре скъпꙟнд.
Кътре аша дар пꙋтере ч'аꙋ̆ пꙋтꙋт фаче д'Естръ?
De педертолітꙋл фартек съ лъса де съ тꙟръ.
Іа авѣ съ ръꙁбоꙗскъ, ꙟптр'ачел чѣс пієрꙁъторіꙋ̆,
Іnima са, тінерецѣ, ꙋn Іроꙋ̆, ші пе аmоріꙋ̆.

Nеръпꙋса воініціе пе вітѣꙁ ꙟл ꙟnпінцѣ
Кътре стѣгꙋл бірꙋінцꙇ̆і, че ел таїnік ꙟл дорѣ,
Dар о mꙟnъ невъꙁꙋтъ фъръ вое ꙟл опрі,
Ші 'nвърбьціа са раꙁіm ꙟnꙁадар черкъ Хапрі.
Віртꙋтѣ ꙟл пъръсеще, сꙋфлетꙋ 'n беціе грѣ
Nꙋ кꙋноаще нічꙇ̆ ꙗбеще де кꙟт пꙋmаі пе д'Естрѣ.

Dепарте ꙟnсь де дꙟnсꙋл тоцꙇ̆ шьфії ꙟnспъіmꙟnтацꙇ̆
Черчета де а лор Прінціп гꙟnдітorꙇ̆ ші ꙟnтрістацꙇ̆,

Трєтѫра де а лѫї zіле: ші німіє н'ар фі крєzѫт
Къ трєбѫіа дє а лѫї славъ атѫнчї съ се фі тетѫт.
Ѧлкъта дар де цѣба. Осташії лѫї ѫвіліці,
Nє тергѫнд маї мѫлт сѫбт дѫнсѫл, съ пърѣ къ'с бі-
рѫіці.

Dѫхѫл каре окротеще соарта Францїї ферічіт
Sтарѣ прімеждѫінчоасъ ѫн делѫнг н'а сѫферіт,
Чі саѫ погорѫт дін черѫрї дѫпъ гласѫл лѫї Лѫі
Ші спре ажѫтор кѫ грабъ лѫнгъ фіѫл съѫ сосі.

Кѫнд ѫн тріста Емісферъ, погорѫндѫсъ прін вѫнт
Un ѫнцелепт ка съ афле кътаръ пре пъмѫнт,
Nѫл черкъ нічї кѫм ѫн локѫл ачел де оамені теніт
Пентрѫ Пост, ѫнвъцътѫръ, пентрѫ молкоміш сфінціт
Чі съ дѫсе дрепт ѫн Іврі, ѫнде ѫнтре кѫтеzърї
А солдацілор обраzнічї ші порніці спре ръсфрѫнърї,
Ѧнцерѫл съвіт ал Францїї, zборѫл съѫ ѫндрептѫнд
лін,
Ѧнтре арме, ѫнтре стѣгѫрї, ѫнтре фіїї лѫї Калвін
Ла Морнеї с'аръгаръ. Nѫмаї спре а не 'нвъца
Къ жѫдеката чѣ дрѣптъ ажѫнџе а не 'ндрепта.
Аша прекѫм іzводіръ ѫн пороаде де пъгѫні
Пе Марк-Аврілї саѫ пе Платон, мѫстраре пентрѫ
крещіні.

Прієтен кѫ'нцелепчѫне ші філософ ѫн пъспріт,

Морпеі щіа сь плакь ші кжнд дожънѣ кътпліт.
Жнвъца, пріп вупа пілдъ, таї тълт декжт пріп ворбірї
Nе кувінд декжт віртутѣ ші а леї ei съвжршірї.
Лакот деспре остепеле, де пльчерї пе біруіт
Кіар пе а пръпастіеї хспе терцѣ ку пас пе кълтіт.
Вжпту курцїї пічї одатъ, чел гтердуіт ші стрікат,
Куръцепіа чѣ аспръ а луї пу іаў вътъмат.
О фрутоасъ Аретусъ! аша, търедул тъў вал
Пхурѣ ку лімпезіре, пурурѣ ка уп крістал,
Ръвърсжндусъ ꙟп сжпул турбатулуї Амфітріт
D'а търіі атъръчуне ръпжпе пе отръвіт.

Морпеі де 'пцелепчуне фіінд дар ꙟптраріпат
Zбоаръ кътре локул упде, толътатѣ, дезтіердат
Ціпѣ ꙟптр'асале враце пе тжпърул біруіторю,
Stъпжпінд ші соарта Франції, ку кіпул ꙟпшълъторю
Аторул ꙟп тот тепутул біруінца са крескжнд
Ші слава спре аї стржпце віпе, ферічірѣ луї спорінд
Ꙟл фъчѣ ка десфътарѣ, че дес аре скурт сорок
Din чѣс ꙟп чѣс съ о густе таї дулче таї ку порок.

Dар аторул ку тжпіе ꙟп сфжршіт дескоперінд
Лжнг'а луї Морпеі коапсъ пе 'пцелечупе шъзжнд,
Sъцѣтъ де ръзбупаре кътре оцѣп азвжрлі,
Ші крезу къ'л вуітъчіръ, ші ініта къ'ї ръпі.
Dар Морпеі а луї тжнгъ ші фартекул ꙟпфржпцѣ

Кѫчї съцещїле zвѫрлїте дѣ а лѹї арте сътѫтпѣ,
Шї кѹ окїѹ ѫнтъртат фоарте прївїнд пїерzъторѹл лок,
Ѫн осебї пѫнѫ пе краюл съ'л гъсѣскъ прїн порок.
Ѫн фѹндѹл ѹнїї гръдїне, ла ѹн лїтпеде іzвор,
Ѕѹнт ѹтбра ѹнїї терсїне, тайнїї прїелнїк прїдвор,
D'Естрѣ кѹ аселе драгостї, лїбовнїкѹл ѫшї трежѣ,
Ел дѹгѫлїнд лѫнгъ дѫпса ѫн брацеле ѫ дортѣ.
А лор дѹлче воровїре нїтїка н'о тѹрбѹра,
Окїї лор д'ачеле лакрътї ферїчїте съ ѹда,
Лакрътї каре фак плъчере ѫнтрѹфлїбовѹл апрїнс;
Еї сїнгѣ ачѣ бедїе, ачел гертет, шї кѹпрїнс,
Ачеле порнїрї, шї фрїгѹрї, каре фрацедѹл аторѹ
Прекѹт щїе съ ле 'нсѹфле, поатѣ а ле фї ростїторѹ.
Dесфътърїле zбѹрдатїчї ѫнтр'ал трѫндъвїрїї сїн
Кѹ аторашїї чеї брѹдїї деzарта пре вїтѣz лїн,
Unѹл платоша крѹшїтъ де сѫнџе ѫнкъ zнїѹнчѣ,
Алтѹл сабїа гроzавъ де ла коапсъ десчїнџѣ.
Шї zѫтбїнд, џїне ѫн тѫнъ кѹ брац слаб шї гръгълаш
Ачел фїер, жѫлцѹлѹї раzїт, шї спаїтъ пентрѹ връж-
А лѹї слъбїчїѹне Вражба прївїнд о батжокѹрѣ (таш
Шї варвара бѹкѹрїе прїн ѫнпѹтърї ѫшї ростѣ.
А са ѫнсъ прецетаре тенѹнтеле ле крѹца,
Къчї алергѫнд пе аї Клїкъї шърпї венїношї сѹтѹца,
Шї кѫнд Бѹрбон ѫн олїхнъ нїкѹрѫнд съ трѫндъвѣ

A връжташілор турбаре ꙟн тот локул съ трезвѣ.
Ꙟн гръдіна ꙟсь унде віртутѣ луĭ дугліша,
Unде а са вітежіе съ стінцѣ, съ тоіша,
Пе Морпеі ꙟл зъріръ, ал ведѣ съ рушінъ;
Атжндої де тжтпінаре ꙟн сіне съ спъĭмжнтъ.
Ꙟнцелептул ꙟнтжлнірдул аспръ тъчере пъzі,
Dар кіар прін ачѣ тъчере ꙟндестул се тжлтъчі.
Окіĭ съĭ плінĭ де сітціре, посоторжт плекацĭ жос
Прінціпулуĭ ꙟнпутаръ ачел маĭ лімбут попос.
Ꙟн фаца са чѣ сутѣць, каре тріестъ съ ведѣ,
Лесnѣ Хапрі слъбічюnѣ ші рушжnѣ ꙟші четѣ.
А грешалеĭ поастре мартур поате рар фі суферіт,
П'а луĭ Морпеі 'нгріжіре алтул ръу ар фі пріміт.
Пріетене, 'юу zic краюл, віно пу те стжнжіні:
Чіне 'мĭ спуне даторіа ꙟĭ сігур къ'л воіу юбі.
Inima мѣ вредпічеще, маĭ алес юбірѣ та;
Тѣ ам възут; с'ау сфжршіт тоате, гата'с атъ дещепта.
Iар ꙟмĭ кжщіг фапта бунъ, че аморул 'міау ръпіт:
De одіхпа догоржтъ съ пе депъртъм пріпіт.
Sъ фуџім де ачесте локурĭ, унде фіінд ꙟмбътат,
Simпт къ юбеск ꙟнкъ лапцул ꙟн каре ам фост легат.
Чѣ маĭ маре біруінцъ ва фі а тъ бірuі.
Sъ кътъм ꙟн сжпул славеĭ пе амор ал дъртолі;
Sпре Паріс съ пе ꙟнтоарчем грозъвеĭ съ пресуръм,

Ші 'н Іспаніолеску сжнце рушінѣ тѣ с'о спълът.

Din асеменѣ ростіре Морнеі шаў куноскут
Некраюл съў, ші стрігаръ, іатъ акут тѣ ам възут
Пе тіне къ ещі а Франції стрълучіт апърътор,
Sтъпжн ші п'ата сінщіре, пе сінеці бірuітор.
Аморул пе ата славъ ку ноў лустру аў стекліт.
Феріче чіне пъ'л сімте, чел чі'л дартъ лі слъвіт.
Sъ ласе ачеле локурі краюл куржнд сь гъті.
О черуле че дурере деспърціре пу стжрні!
Плін де дръгълашa фацъ че фуціnд'о прослъвѣ,
Осжndінd асале лакръмі, ші маі мулте пъбушѣ.
Трас де Морнеі ку сіла, де кътре амор опріт,
Sъ депъртѣzъ, съ 'нтоарнъ, порнеще уlікъіт.
Sъ порнеще. Ші лндать д'Естрѣ, лн лешінътурі,
Ръмжне фъръ віацъ фъръ тішкърі, фъръ пурі;
Окіі съі с'акоперіръ де вечніче понегрірі.
Аморул лмпле въzдухул, прівінд'о, де тжнгuірі;
Sе спъімжнтѣzъ, съ теме ка поантѣ фъръ сфжршіт,
Sъ нuі ръпѣскъ о zінъ фрумоасъ де съвжршіт,
Sъ пу кум ва "стжнгъ" вечнік віул окілор съі жок,
Чі урша с'апрінz'н Франца, лн урть, атжта фок.
О іа лнтр'асале браце, ші"лібовніка, куржнд
Deскіде асале цене, гласул луі лнцелегжнд,
Кіамъ пе ал съў лібовнік ші л'л чере лnzадар,

Ꙟла катъ 'нпрежѹр кѹ окії, шії ꙟнкіде кѹ амар.
Аморѹл, скълдат де лакръмї че лꙟнгъ дꙟнса върса
Ла раꙁа че еа ѹраще фраціꙁ фоарте о кіема.
Ꙟї дъ дѹлчаца пъдеждії ѹнѹї тімп маї пріїторѹ
Мꙟнгꙟінд'о де дѹрерѣ, кърїа фѹ стірпіторѹ.

Морпеі пѹрѹрѣ аспрѹ, пѹрѹрѣ пе 'ндѹплекат,
Търъеще пе вітѣꙁѹл чел сімціторшї 'нтрістат
Пѹтерѣ шї фапта вѹнъ лор калѣ ле аръта,
Ѕлава кѹ кѹнѹні ꙟн мꙟнъ сълтꙟнд, съ ꙟнаінта.
Бірѹіт де даторіе, Аморѹл тріст, ѹвеліт
Ꙋе Анет департе фѹџе съ с'аскѹнꙁъ догоріт.

Ѕфꙟршітѹл Кꙟнтѹлѹї ал IX.

CANTUL X

ꙟтȣрнарѢ краюлȣї ла артіа са - ꙟчепе ꙟкꙋнџюрарѢ Парісȣлȣї. Ръзбоюл чел сінгȣратік ꙟнтре Вікомтȣл Тȣрап ші ꙟнтре Кавалієрȣл D'Омал. Грозава фоамете че пȣстіеще орашȣл. Краюл ꙟнсȣші хъ храпъ лъкȣіторілор ꙟнкꙋнжȣраці. Черȣл ръспълътеще ꙟн сфжршіт фаптеле лȣї челе бȣне. Адевърȣл віне ші'л лȣмінѢзъ. Парісȣл ꙟі дескіде порціле сале ші ръзбоюл се сфжршаще.

Времѣ прімеждȣінчоасъ, пієрдȣтъ ꙟн молъчюні,
Пе бірȣіці ꙟї фъкȣръ съ ȣітѣ а лор слъбічюні.
Ѕпре апȣкърї юръщї поъ Маюн саȣ фост ꙟнтъртат,
Nъродȣл де о пъдежде проаспътъ ста ꙟнбътат,
Кжнд Бȣрбон, че де нішіка нȣ пȣтѢ а фі опріт,
Ѕпре а'ші плені бірȣінца кȣ гръбіре аȣ сосіт.
Парісȣл кȣ 'н спъймжнтаре стѢгȣріле юаȣ възȣт,

Лжнгъ шанцуріле сале Вітѣzул юр аў стътут.
Sубт търіііле ачелѣ, пре каре тот фугега
Фулџеріле челе страшнічї ку каре ле детуна,
Ші пе каре съ ле сфарме де тот ну саў ꙟндурат
Атунчѣ кжнд ші ал Францїї ꙟнцерул саў арътат.
Кжнд мжніа ꙟнблжнzіндуї брацул съў і лаў опріт
Ші 'н міжлокул біруінцїї ловіріле юў стімпіт.
Табъра краюлуї тоатъ де букуріе стріга,
Въпатул съў ку окію лакот, пріівіндул, ꙟл мжнка.
Ръкошіторії ку тоцїї де грозъвіе кунріншї
Ла Маіан спре сфътуіре афлжндусь атунчї стржншї
D'Омал, връжмаш а тот сфатул, чел де фрікъ съ-
Ле ціну ку семецїе кувжнтул жос ꙟнсемнат: (цетат,
«N'ам обічнуіт ноі ꙟнкъ де гроазъ а не досі,
«Връжмашул віне; ла джнсул требуе а нъвълі.
«Аколо о порочітъ путере съ дезвълім:
«А Францожілор юцѣлъ куноскутъ, тоцї о щім;
«А ле пълъпчілор досурї вітежіа лор слъбеск,
«Біруіцї сжнт жутъмате кжнд алцїї ꙟї нъвълеск.
«Адесѣ орї ꙟндръzнѣла аў кжщігат бътълїї;
«Еў де ла ноі ащепт тотул, ші німік де ла търії.
«Воінічї че'мї дацї аскултаре, пре а луї Марс кжмп zбурацї
«Търііле вь сжнт шьфії, пъроаде че не урмацї.»

Sфжршінд ачесте кувінте, ръсколнічії съ пъръ
Къ а кутєzърії сале, обръzнічіа хулъ,
Ел догоржт де рушіне, ші 'нтр'а лор окї турбураці
Четінд а лор неуніре, ші въzжндуї спъімжнтаці:
Пре віне, ле zісе, ятъ, дакъ воі ну ѫндръzніці,
Темжндувъ де прімеждії, ла кжтн нетед съ ешіці,
Dупъ о аша рушіне еу ну почіу съ маї тръеск
Мъ дук дар ка съ мор сінгур, сау сінгур съ біруеск.
А Парісулуї дар поартъ съї дескіzъ порунчінд
Ші пъродул, че 'нпрежурuї съ 'нгісуя, іzгонінд,
Ешіръ: ші ѫнаінтеї ун крайнік се наінта
Пжн' ла кръеціле кортурї, ші 'н гура маре стріга.
Орї чіне слава юбеще, орї чіне с'ар сетеці
Dе а вірuінції кунунъ, ятъ а съ хереці
Ку д'Омал че ѫл ащѣнтъ, вржжмашілор кутеzаці?
Dе аша кувінте шьфії тоцї де ржвнъ ѫнвітаці
Вреу ку д'Омал съшї мъсоаре путерѣ ш'а лор кураж,
Тоцї ѫшї содѣ де ла краюл ачест доріт авантаж.
Dе ші тоцї вреднічѣ прецул унії аша вітежії
Nумаї Тюрен кжщігаръ чінстѣ ачеї вреднічії,
Жн брацул луї слава Франції краюл ау ѫнкредінцат:
Dуте съ zмерещї, ѫї zісе, вжлфа ачелуї турбат,
Бате ръzбоіу пентру тіне, пентру царъ, пентру краіу
Іа а домнулуї тъу арме, ю де вреї ші ал луї страю,

Ачестѣ zікжнд, Вітѣzул ку сабіашї лаў ѫпчіне.
Краюле! а та пъдежде, іаў ръспунс Тюрен апрінс,
Nу ва фі нічї кум мінціть д' ун осташ ку пърул сур,
Мартур пуњ фіерул ачеста, ші н'ал тъў пуме тъ жур.
Краюл ѫл ѫнбръцошазъ, іар Тюрен съ'наінтъ
Spре локул унде херцул, д'Омал не ръбдътор стъ,
Ащептжнд съ се арате вре ун протівнік бърват.
А ле Парісулуї глоате не търії аў алергат,
Аї луї Хапрі осташї вреднічї лжнгъ джнс съ'нгісуі
Ші кътре херцї прівірѣ тутулор съ пірони.
Ѫнтр'унул дін доі, орічіне скутіторул съў відѣ
Ші ку гласул ші ку семпе вжртутѣ ѫї ѫнтецѣ.
Престе Паріс съ ржднкъ ун пуор чернніт ші грос,
Чі пърѣ к'адуче віскол ші тръспетул фіорос;
А луї коапсе арzътоаре дескіzжндусъ хуеск
Ші а Тартарулуї патілї челе страшпіче бореск
Ѫндешърт кредерѣ оарбъ, Вражба ку окю ѫнфокат,
Політіка тінчіноасъ ку кіп тріст ші ѫнкрунтат,
А ле ръzбоаелор Dімоп, ку ѫнцерії стърпіторї,
Ідолї ѫнбътацї десжнце, слъвіцї де ръкошіторї.
Н'але орашулуї табії алѣргъ ші съ опреск
Ші пре д'Омал съ'л ажуте ѫн лунтъ съ прегътеск.
Dар іатъ 'н ачеѣш време ун ѫнцер саў погоржт
Dінтр'а черулуї пълціме ѫн локулносоторжт,

Шi ↑нкунџюрат де раze ↑н лутinъ ↑ппотжнд,
Пре а фокулуї аріпъ, ↑н друтул съў алергжнд,
Жпапої лъсжнд департе апусул, чел лутінат
De тівоаіле лутінії ку каре ера 'нвръкат,
Soci; цiind ↑нтр'о тжнъ о стжлпаре де тасліn,
Semnul чел доріт ал пъчії, чел тжнгжітор шi лiн;
Іар ↑нтр'алта лучѢ фіерул Zеулуї ръсплътіторў
Ку каре се ↑нтрартасе ↑нцерул чел стърпіторў,
Кжнд ПрѢвечнікул, о датъ, крунтеї торџї аў пърсіт
Пе ↑нтжнў пъскуџії фііі унуї пърод ↑ппіетріт.
DЎ ал кърuia страшнік палош, дегартаџї, ↑нкретеніџї
Dітопії дін іад ръпасъ, фър' де суфлет шi топіџї.
Гроаzа, ка ку лапџ ↑ї лѢгъ, шi ун брац невіруіт
Sфартъ съцеціле тоате а Клітулуї ↑нлетніт,
Кюр прекут де пре олтарул, крунт де сжнџе отенеск
Аў пікат тжндрул Балаур, Ідолул Філістенеск
Кжнд DутпеzееckулКівот ↑н капіще саў адус
Шi купріншї окії де гроаzъ а шарпелуї саў апус
Артіа, краюл, Парісул, Черул, іадул ↑нгроzіт
Sпре лупта ачѢ слъвітъ окії ш'аў фост пірошіт.
Жн луптарў ку ↑ндръzнѢлъ воїнічії ↑нтръ куржнд,
Поарта Хапрі ле дескіде соарта луї Тюрен ръхпінд.
DЎа навъzії греутате брацул лор н'уї ↑нкъркат,

Кꙋ zѣ де оцел, саꙋ кріцъ трꙋпꙋл лор н'аꙋ ꙟпбръкат,
Подоабе вреднічє чінстії а векілор кавалері,
De ловірі пе стрьбътꙋте, лꙋчітоаре ла ведері;
Окротірі де аша фіре атжндоі аꙋ пърсіт,
Че прімеждіа фак тікъ, ші ръzбоюл прелꙋнціт.
Арта лор есте ꙋн палꙋш, ші фъръ вр'ꙋн алт скꙋтар
Атжндоі съ'наінтѣzъ кꙋ юцѣлъ ꙟн лꙋнтар.

О Doamne! Тінрен стрігаръ, ал краюлꙋі тіеꙋ стъпжн
Жꙋдекъ'л, ші ꙟті ажꙋтъ дінтр'ал славеі тале сжн.
Воінічіа нꙋі німіка фър'ал тъꙋ брац скꙋтіторꙋ,
De ла джнс ащепт ізбжнда, нꙋ дін ачест мꙋріторꙋ.

D'Омал zісе: Бірꙋінца де ла брацꙋл тіеꙋ о воюꙋ;
De ла ноі атжрнъ нꙋмаі соарта ачестꙋі ръzбою.
Ꙟнzадар фрікосꙋл кꙗтъ пе Dꙋмнеzеꙋ чел ꙟналт,
Къчі ел ліміщіт ꙟн черꙋрі ꙟнтрꙋ сіне'мі м'аꙋ лъсат.
Dрептатѣ пꙋрꙋрѣ есте ачелꙋі бірꙋіторꙋ:
Вітежіа ꙟн ръzбоае есте Zеꙋ хотържторꙋ.
Ші кꙋ окю пліn де трꙋфіе, де сінеші ме апрінс
Пе авалтꙋл съꙋ прівеще де тъсꙋраре кꙋпрінс.

Dар ші трімбіца ръсꙋнъ. Кжнд атжндоі пъвълеск
Ші'н лꙋнтъ прімеждꙋіоасъ ꙟндатъ съ'нплетіческ.
Тот че саꙋ фъкꙋт вр'о датъ де юцѣлъ, мещешꙋг,
Dе апріндере, ꙟндръzнѣлъ, търіе ші віклешꙋг,

Dіn пърціле атжндоъ атѹнчѢ саѹ арътат:
Мії де ловітѹрї ціптіте грабнік саѹ ꙟнтжмпінат.
Кжнд ѹнѹл кѹ тѹрбъчіѹне дінтре джншії пъпѹстѢ,
Кжнд челалалт кѹ ıѹцѢлъ съ'нтѹрна ші се ферѢ;
Кжнд атжндої де апроапе съ пърѢ къ съ'нклеща,
Кжт а лор прітеждѹіре грозавъ прівіре да,
Фіінд дешѹнцат съї вазъ кѹт съ черка, съ пжндѢ
Кѹт съ тъсѹра кѹ окıѹл, пъвълѢ, ста, съ бътѢ.
Фіерѹл лѹчіторѹ ші гроазнік кѹ теціеншѹг ꙟнвжртіт
Пріп тішкърї ıѹції ші гібаче ꙟншъла окıѹл ціптіт,
Прекѹт а соарелѹї разе лѹміноасе съ прівеск
Ценпдѹріндѹшї а лор фокѹрї ꙟн ѹнделе человеск
Ші ръсфржнгжндѹсъ ıѹръш къ се салтъ ꙟн вънъї,
Дін крісталѹл че съ тішкъ, ꙟн въздѹх пріп алте къї.
Прівіторії ꙟн ѹімірє, ші а креде пе пѹтжнд,
Кжнд къдере кжнд ізбжндъ, съ адетіне крезжнд.
D'Отал маї апріне, маї таре, маї тѹрбат ші маї
порніт.
Тıѹрен маї гібачіѹ, маї ацер кѹт ші маї пѹцін пріпіт
Sтъпжн сімціріլор сале, фъръ тжнгъ, тъсѹрат,
Пе ал съѹ протівнік, страшнік ꙟл остенѢ пе'нчетат.
D'Отал ꙟн порнірї zадарнічї търіа ꙟшї влъгѹıа,
Брацѹл съѹ слъбіт ꙟнграбъ, вітежіа нѹї слѹжѢ:
Тıѹрен че'л пжндѢ де апроапе обосірѢ лѹї възжнд

Nъвъleщε, ꙟл ꙟпшфакъ, ꙟл стрiмторѣzъ куржпд
Шi ку ловiрε де моaртε коaпсаї спарцε ꙟпсфжршiт.

D'Омал ꙟп класъбучї дε сжпцε пiкъ ꙟпдатъ крушiт.
Кжпд ш'а дε iацулуї тоaтε пашiлε с'аў спыїмжптат
Шi дε бочiтε д'ачεстѣ въздухул аў ръсупат:
« Жiлцул Клiкъї ꙟпвεчiε дε акум εстε пръбушiт.
« Ту прѣ ковжршiшї Бурбоапε! Domnia пi с'а сфжр-
Жалпiчε стрiгърї пъродул ка джпсεлε аў ꙟптiпс.(шiт.
Iар д'Омал фъръ путεрε жос ꙟп пулберε ꙟптiпс
Жпгрозѣ пε Тиреп ꙟпкъ, дар ачѣста ꙟпzадар,
Къчї палошул луї чεл страшпiк ꙟї пiкъ дiп мжiпї
атар.
Врѣ съ ворбѣскъ, шi гласул ꙟп гуръї съ 'пъдушѣ
Dε а фi ръпус, рушiпѣ фаца ꙟї съльбътiчѣ.
Sъ рждiкъ, шi иар кадε, дiптεщε окiї цεмжпд,
Sъ 'птоарчε, спрε Парiс катъ, шi моaрε трiст εусiпi-
Ту ꙟл прiвiшї джпдушї духул Маiапε пεпорочiт (пжпд.
Жл прiвiшї ку ꙟпгрозiрε, къчї аї възут пεгрεшiт
Sуб аталε тъпiї атупчѣ хъул кьдεрiї дεшкiс.

Ку тоaтѣ ачεстѣ солдацiї кървъпѣ ꙟп Парiс
Пε д'Омал пεпорочiгул ку пас трiст шi 'пчεтiшор,
Прiвεлiщiпд сжпцεрата мотпа ачεлуї омор.
Прiп бумакул пърод ꙟптръ, прiп пъродул ръгъчiт;
Тодї прiвεск купрiпшї дε спаїмъ трупул чεл крупт,
шi слуцiт

Фаца чѣ плінъ де сжнџе, гура че саў ꙟклещат
Капул ачел плін де църъ, ші утвлъчіў легъпат
Окії ꙟптру каре моартѣ гроˇжіле ꙟші огліндѣ.
Бочіт, саў плжнс, саў стрігаре, нічі ка кжт пу с'аузѣ.
Міла, рушінѣ, ші спаіма, бътоцірѣ аспута
Ѕуспінарѣ, ꙟп гжтлежурї, ші лъкрътарѣ уска.
Тот трemуръ ші тот таче, уп хует де гроазъ плін
Ꙟптулцеще де сірг спаіма пріп толкотішу тріст ші
А връжташілор стрігаре пжп'ла чер сержідіка, (лін.
Шъфії тоцї, ші ку солдацїї лжнгъ краю се адупа
Черѣ съ факъ пъвалъ: Dар Луі чел прослъвіт,
А фіулуї съў ш'а Францїї апърътор пеклінтіт,
Пе а луї Хапрі воїнічіе атупчѣ аў стжмпърат,
Прекум тішкъторул фірії, певъзутул ꙟмпърат,
Пе акілопї ꙟї опреще ꙟп въздух де вжжіеск,
Ші ꙟнтъреще хотаръ ꙟп каре тірї съ здровеск,
Ꙟптемеязъ орашъ, ле фаче зъреції, пъмжнт.
Ш'а туріторілор інімї ꙟп сфжнта луї тжпъ сжнт.
Хапрі, а кърума черул апріндерѣ юў стжмпіт,
П'а осташілор ръвщіре ꙟпцелепт аў потоліт.
Аў сімціт кум къ ювеще Патріа че'л апъса,
Ші аў вруг с'о тжнтуяскъ ꙟпсуші де турберѣ са.
Пе аї съї супуші ꙟп ръскоалъ съї круце съ певоїе,
Еї кьута съ се піарзъ, ел съї ꙟпвупезе врѣ.

Ферічє ар фі фост дакъ, блъндецѣ лъї таї куржнд
Ар фі путут съ стрьбатъ, ші ↑нтржншії стжмпържнд
Кутезарѣ ↑нпъспрітъ, съї факъ а съ кьі
Ші 'ндурарє ші ертарє де ла джпсул аш солі.
Путжнд съ ↑нтрє ку сіла, путаї юу ↑нкунціурат
Ші турбъчіюпії лор врєтє спрє кьінцъ лѣу лъсат;
Крезжнд къ фъръ пъвалъ, фъръ ръзбою ші отор,
Ліпса ші фоаметѣ путаї ва zтері турбарѣ лор
Ш'ор фачє фъръ zъбавъ, ачел пърод обосіт,
Dєпрінс ↑нтру 'пбілшугарє, ↑н ръсфъцърї цєлєпіт,
Ръzбътут де пътімірє, де съръчіє ръпус
Жнцєпункї съї чѣръ міла, ругжнд ку тжїпілє 'нсус.
Dар ваї! ржвпа тінчіноась, пєвржнд а съ утілі,
Тоатє ↑нвацъ съ рабде, тоатє а прітєждуі.
Ръсколнічії круцаці ↑нкъ де брацул ръспльтіторю
Sокотінд ↑н пепутінцъ пє краюл бірuіторю,
Sєтєціці де бупътатє, вітєжіа лъї уїтжнд,
Zъдърж ку пє круцарє урціа са ↑нтъртжнд.
Ші zъбава ръzбунърії ↑ндръzпѣ аї дєфъїма.
Dар кжнд а лє Sєнії унде, чє 'н робіє съ афла,
Sтжтпіръ а таї адучє ↑н тжргул ларг ші фрумос
Dін вєчінатєлє локурї а лє холделор прінос,
Ші кжнд фоаметѣ чѣ крудъ, ші губавъ саю zъріт,
Арьтжнд кутпліта тоартє чєї урта пєдєспърціт,

Атѫнчѣ съ аѵзірь ꙟнгрозітоаре ѵрлъри,
Де хетесіці съ ѵмплѵръ а Парісѵлѵї кърърі,
Акърора тжна славъ, ші гласѵл третѵрътор ѵ
Ꙟнzадар zілелор сале ꙟші къѵта скъпъторѵ.
Де сірг ші чел богат ꙟнсѵші, ꙟнекат ꙟн авѵціі,
А фоаметії іспітіръ кѵмплітеле грозъвії.
Nѵ ера ачеле хоре, нічї маї мѵлт бенкетѵірї,
Ундеш ꙟнкѵнѵна капѵл кѵ мірть ші трандафірї
Унде ꙟнтрѵ десфътаре, ші пѵрѵрѣ дезгѵстаці,
Де вінаце ші оспъцѵрї маї алесе ꙟнвѵїваці,
Sѵвт подѵрї ꙟн аѵріте, а тржндъвіеї ѵмбрірї,
Врѣ съшї зъдъраскъ гѵстѵл кѵ фелѵрї де лекѵірї
Чі съ веде кѵ 'нгрозіре ші ачеї маї ръсфржнаці
Гѵбаві, слѵці ꙟн окі кѵ моартѣ ші хетесіці ші ѵскаці;
Ресфѵлгжндѵсе де фоаме ꙟн богате вістерії
Блестемжнд ꙟнвілшѵгарѣ зъдарнічії авѵції.
Бътржнѵл каре де фоаме ка съ моаръ съ 'нтіндѣ
Фъръ ажѵтор ꙟн фашъ прѵнкѵл съѵ мѵрінд ведѣ.
Аічѣ кѵ тѵрбъчюне о фаміліе кръпа,
Дінколо непорочіції, че 'н пѵлвере сътжра
Sъ 'нвржнчѣ кѵ лъкоміе, ꙟнтр'а лор чѣс де сфжршіт,
Де ла фъртътѵрї пікате дінтр'ѵн оспъцѵ мікъіт.
Sкелетріле хетесіте ꙟнсѵшї фірѣ десфъітжнд
Sе вжра ші прін мормжнтѵрї храна віеції лор скѵр-

 тжнд.

Чоланіле тъчінате ачелор морцї ꙟгрозіцї
Sлꙋжъск спре храпъ дꙋіоасъ ачестор непорочіцї.
Че пꙋ кꙋтѣzъ певоѣ кꙟпд съ гꙋргꙋце ꙟпвꙟрф!
Фії, саꙋ възꙋт, съ тъпꙟпче діптр'а пъріпцілор стꙟрф.
Dар ачест оспъцꙋ де гроаzъ аꙋ пріпіт ал лор омор
Ш'аꙋ фост чел маї де пре ꙋрмъ а трістеї віецїї лор.
Попії, кꙋ тоатє ачестѣ, чеї крезъторї ꙟпzадар
Nе ꙟпъртъшіцї діп кіпꙋл чел обіщеск ші чел амар,
Пъріптѣска лор гріжіре діп дать ш'аꙋ ꙟпгръдіт
Ꙟптр'ачеѣ че предꙟпшії ꙟї прівѣ маї осебіт,
Sіпгꙋрї, кꙋ ꙟпбілшꙋгаре, діп тот пъродꙋл тръю
Лꙟпгъ олтаріле сфіпте сꙋбт кареле съ ꙋмбрѣ.
Ші дрепт пілдъ пътіміріі пре Domпꙋл, чел дефъїма,
Пꙋіпд, кꙋ пе коптепіре пе пърод ꙟл ꙟпвіта.
Ачелор, каре де гравъ моартѣ окії ꙟпкідѣ,
Dарпіка лор тꙟпъ, черꙋл ші раюл ле дешкідѣ.
Алтора, кꙋ рост обраzпік, пророчії ле аръта,
Престе краюл фър де леце фꙋлцер гата а піка,
Парісꙋл ꙟп мꙟптꙋіре, ші ажꙋторіпцї сосіпд,
Ші мапа діп черю пре дꙟпшії кꙋ 'пбілшꙋгаре плоꙟпд.
Dар ваї! Zъдарпіка падъ, сечіле фъгъдꙋіпцї
Ꙟпшъла пепорочіцї сꙋпꙋшї дешартеї кредіпцї.
Sіліцї де чеї шасеспрече, ші де преоцї ꙟпшълацї

Кꙋ атаръ тꙋлцъторе пърѣ, лѫнгъ дѫнш пікаці,
Ферічіці къці дін віацъ аша гроzавъ скъпа.

Dе стреіні тꙋлціте тꙋлтъ ꙟн четате фꙋрніка.
Тігрі, пе каре стръбꙋнії, ꙟн сѫнꙋл лор ꙟї хрънѣ
Dе кѫт фоаметѣ ші моартѣ рапъ крꙋдъ ші маї грѣ,
Unii пріпъшіці дін кѫмпії чеї несꙋпꙋші, Белгічещі
Алції дін стѫнчіле гоале дін мꙋнції Хелветічещі
Варварї, че дрепт месеріе ръzбоꙗл обічнꙋеск,
Ші каре вѫнд а лор сѫнџе ла тоці ачеї че'л плътеск.
Ачеле лакоме хоарде, де тірані неоменіці,
Ѫнкꙋнџꙗръ, ші спарг касе zдробеск ꙋші, сфаръ портіці,
Мії де морці ꙟнфъцошазъ гаzділор ꙟнспъімѫнтаці,
Nꙋ вістерії ка съ праде де скꙋмпете 'н віерошꙋнаці
Nꙋ кꙋ мѫнъ пѫнгъріть ка съ ръпѣскъ мергѫнд
Вр'о фатъ ꙋлікъіть де ла маїка са плѫнгѫнд,
Къчї а фоаметії кꙋмпліре ꙟнтрꙋ еї ꙟнпъдꙋшѣ
 Орї каре алтъ похтіре че аї ꙟнвіта пꙋтѣ,
Singꙋръ афларѣ хранії атꙋнчѣ ꙟї ꙟнтърта,
Ші ачеста ера цѣлꙋл спре каре съ ꙟндрепта.
Nꙋ есте нічї скінціѣ нічї мꙋнкъ каре нꙋ аꙋ нъскочіт
Тꙋрбарѣ лор, спре афларѣ оспъцꙋлꙋї тъїнꙋіт.

О фемее (Doамне сфінте! тревꙋе а маї повесті
Фапта каре ꙟн вечіе тот ва ꙟнкреџълꙋі!)

О фетіе, де ла каре кутпліції аў фост ръпіт
Чѣ дін уртъ ръпъшіць де осиьцў непорочіт,
Кърia, дін авуціа че соарта юў фост луат,
 Un прунк ѧї тaї ръмъсесе хетесіт, пе аплекат.
Ліпсіть де тот прілежул спре ал маї путѣ хръпі
Ші лѫнгъ сѣка еї цѫць гата фіінд а пері,
Плѫнгѫнд деzпъдъждуітъ ку куціт с'апропіѣ
Ла прункул че кътре дѫнса тѫїніле ѧші ѧнтіндѣ.
Nевоіа, а луї прунчіе, фрумсецѣ ш' а луї плѫнс
Dінтр'а еї окї мулте лакръмї аў ізворѫт пентру дѫнс.
Кътре прункул съў ѧнтоарче, обраzул съў спъїтѫн-
De драгосте ші де жале ші де мілъ ѧнтьртат (тат
De треї орї скапь куцітул дін тѫпа са, тремурѫнд.
Dezпъдъждуірѣ ѧнсь о біруеще курѫнд,
Бластімъ ші ѧнсоціре ку ун глас тремуръторў
Бластімъ ші ал плодіріі дарул чел атъръторў.
Dрагъ фіў непорочіте че'н пѫнтече тѣ ат пуртат
Ѧнzадар, плѫнгѫнд ѧї zіче, ѧнzадар віацъ цѣт дат,
Saў фоатетѣ, саў тіраніі де грабь ції о вор ръпі.
Ш'апої ѧн каре нъдежде съ те лас а таї тръі?
Кас'алерції, непорочіте! прін Парiс улекъінд
Ші пѫнтре атарь zъреції съ ръпъчеції хетесінд?
Морї дар фъръ а куноаще съръчіа, ш'ал тіеў кін
Slужаскъ'ції дрепт окротіре іар дуреліікул тіеў сін.

Дь'ші ѫпапоі, дъ'ті віаца ші сѫпцеле че цѣт дат:
Вазъ Парісул ку спаіть ші ачест кутпліт пакат.
Ачестѣ ростінд, пердуть ал съў браць тремуръторў
Ѫп копіл, плѫпгѫпд, ѫп фіце куціtул оторѫторў,
Ш'аша ѫпкредеілуітъ, ку окій жілав ші турбат,
Ѫптр'ал съў тріст лькаш дуче трупул луі чел сѫпцерат
Ші ку брацул круnт, пе каре фоатетѣ ѫл сѫлпічѣ
Оспъцў грозав пептру сіпе таіка дін фіў ѫші гътѣ.

Ѫптр'ачелаш лок дар, юръші тот де фоатете тѫрѫці,
Ѫпторпѫпдусь атупчѣ ачеі стреіпі пѫпгърѫці,
Ку ръвшіре ка ші урші, ка ші леії ѫпкрупташі
Кѫпд ѫші спѫркуеск вѫпатул де фоате ѫпвіершупаці,
Каре де каре алѣргъ ші ушіле сіlпіческ,
Дар оспаіть! о тіраре! че грозъвіе зъреск.
Лѫпгъ уп труп пліп де сѫпце о фетее вьд шъзѫпд
Пієрдуть, ші а са тѫпъ де сѫпце калд фумегѫпд.

Фіул теў есте ачеста, фіул теў адевърат;
Воі ѫп сѫпцеле луі тѫпа крузілор тіаці ѫпплѫптат.
Мѫпкаці ші фіул ші таіка, Тігрілор песотеніці!
Saў въ'песпъітѫптаці кѫт тіпе фірѣ съ ваджокуріці?
Че спаіть, че'пфіораре вь'пкретепеще пре тоці!
Аша кржпчеде оспеце пептру воі сѫпт пептру хоці.

Ачесте страшпічі кувінте че турбарѣ ле а росіт

Dε кѹціт аѹ фост кѹрматε, чε'н інімъ ш'аѹ ↑нфіпт
Dε прівεліщѣ грозавъ, ші дε фрікъ тѹрбѹраці,
Гадініле ↑нкрѹнтатε, фѹџіръ ↑нспъїмѫнтаці
Nε маї ↑ндрѫзнінд спрε каса пѫнгъръть а къта
Ші гѫндінд къ дін черѹ фокѹл гата съї топѣскъ ста.
Іар пъродѹл, дε кѹмплірѣ соартеї лѹї ↑нспъїмѫнтат
Кѹ мѫїні ↑нтінсε ла черѹрї моартѣ чере ↑нтрістат.

Пѫн'ла а краюлѹї шатрε мії дε ціпетε аѹ ажѹнс
Іпіма лѹї ші ръръпкії дε дѹрεрε саѹ пътрѹпс,
Аѹ лъкрътат дε осѫнда пъродѹлѹї тікълос,
Doamnε! Четіторѹ ↑н інімї, Doamnε а тотпѹтінчос
Карε щії а тѣ пѹтεрε ші ↑н сѹфлет ші ↑н очії,
Ші прічіна дінтрε мінε ші дінтрε рεбεлї кѹпощї
Іартъ мъ съ'палц спрε тінε ал міεѹ глас тѫнгѹіторѹ!
Щії къ рεбεлілор ↑нсѹші ам ↑нтінс брацѹ скѹтіторѹ.
А лор дар пелεцюіре ші пεвої пѹ'мї ↑нпѹта
Маюп асале прінoасε жъртфѣскъле прεкѹм ва,
Жнпѹтεзε ші прічіна кѹмплітелор ↑нтъртърї
Ла пεвої, чε'с тот д'аѹпа тіранілор ↑ндрεптърї.
А сѹпѹшілор мієї кінѹрї фіε а лε вѫрфѹі.
Ел дѹшман, юр εѹ пъріптε мі съ кадε а лε фі.
Sѫнт; ші дар мі съ кѹвінε а хръні прε аї міεї фії
Ші аї скъпа дін кѹмплірѣ ачелор Тігрії ші леї.
Фіε тъкар ↑нпротівъ'мї съ ѹрмεзε а съ'парма,

Пєнтрꙋ фачєрѣ де вінє корона атї ржді́ка,
Еꙋ дореск ка съ тръꙗскъ, орї кжт де скꙋмп т'ар
ціпѣ;
Ші де чеї аєвѣ дꙋшмапї съї скап фъръ еї а врѣ.
Ші дака пріп аша фаптъ кръіа аш пръпъді,
Чел пꙋціп пре атѣ піатръ о дать съ ва чєті,
«А съпꙋшілор съї дꙋшмап търєц ші дарпік, Хапрі
«Dе кжт а домпі пре дж́пшії, съї скапє маї мꙋлт дор.»
Ачєстѣ зікжпд ꙟпдатъ армієї аꙋ позволіт
Фъръ стржштіє съ тѣргъ спре орашꙋл хємєсіт
Ші ꙟп лок де ръзбꙋпаре, де пачє а ворові
Ші оръшапілор храпа доріть а дърпічі.
О аша порꙋпкъ сфжптъ оціле аꙋ аскꙋлтат;
Ші сꙋс пре зідꙋрї пъродꙋл ꙟпдатъ саꙋ адꙋпат
Трꙋпꙋріле хєпєсітє пре батерії съ ведѣ
Гꙋбавє ші лешіпатє къ трєтꙋра, съ клътѣ,
Прєкꙋм съ фълѣ одатъ мінчіношії вржжіторї
Къ діп мормжптꙋрї ржді́къ кꙋм воєск, пе мꙋріторї
Къ прѣ а лꙋї Кокітос валꙋрї кꙋ гласꙋл лор ле опрєск
Ші алє морцілор ꙋмбре кїар діп Тартар ле трєзєск.
Кжт аꙋ фост а лор мірарє, кжт леаꙋ пърꙋт де-
шъпцат
Кжпд аꙋ възꙋт п'а лор дꙋшмапї хръпіпдꙋї ꙟпбіл-
шꙋгат.

Sфъшiацї, пекъжiцї фоарте де аї лор апърътоpї,
Шi афлжнд miлостiвipе нумаї ла пpiгонiтоpї
Ѫнпрежуръpiле тоате некредуте де пъpѣ;
Ѫнгрозiтоареле сулiцї, де фацъ кжнд ле зъpѣ,
Sулiцiле а крузimiї iскодiре шi одоp,
Лъпчiле, че тот д'аупа ле адусесе omop,
А луї Хапpi дърпiчiе тоате 'нпреунъ служжнд
Шi 'пвжрф де фер крупт де сжнџе, вiецiї лор хpaп' адукжнд,
Sжнт ачещiа, zік: оаре кутпліцiї оторжторї,
Тipанiї чеї фъръ miлъ, гроазнiчї пентру mуpiторї?
А луї Dумnezеу, ачестаї вpъжmашул ачел турбат?
Dар ел, луї Dумnezеу есте кiп де плiп шi ѫнтрупат,
Е краю фъкътор де віпе, а краiлор бупї тiпарў,
Sъ тръim пу сжптem вреднiчї суб а луї славiт скуБiрuiнд ярть, ювеще пе ачеї че'л окъръск (тарў,
Фiе ку ал ностру сжнџе съї џiпem скiптрул кръеск!
Вреднiчї ѫп дестул де моартѣ, деспре каре не аў круцат,
Sъї жъртфim апоастре zіле, пе каре ел пi лѣў дат.
А ле здробiтелор inimї pостipѣ аша ера.
Dар ѫп народ нестаторнiк чiне поате а ръzima?
Кьчї а са драгосте слабъ съ ръсуфлъ ѫп ворбiрї,
De'шї збукнеще вр'о датъ, пiкъ яp ѫп ръгъчiрї.

Попії, че кꙋ лімбꙋціа перzътоаре, тії де орї
Аꙋ ꙟпвъпъıат ꙟп Франца а ле пожарꙋлꙋї ворї,
S'аꙋ арътат кꙋ парадъ ꙟп пъродꙋл ꙟппілат:
«Крещіпілор фъръ рѫвпъ, ощепї фрікошї, дѣ а стрігат,
«Кꙋ че певредпікъ падъ въ лъсаці а въ 'пшъла?
«А тꙋчепіеї кꙋпꙋпъ ꙟп ꙋїтаре веці лъса?
«Осташї ачелꙋї Прѣ-вечпік! діп доъ каре доріці
«Sъ тръіці, батжокꙋріпдꙋл, саꙋ пептрꙋ джпс съ мꙋріці?
«Кжпд черꙋл дешкіс в'аратъ кꙋпꙋпе де ръсплътірї
«Че пріміці де ла ꙋп Тіран а ле ертърії блеzпірї?
«Ꙟп пжпгържта лꙋї сектъ каꙋтъ а въ трежі
«Dечї дѣ а лꙋї фачерї де віпе съ кътът ал пекъжі
«Dе спꙋрката лꙋї кредінцъ олтарꙋл съ пе ферім
«Ші пептрꙋ сфжпта кредінцъ ꙟп фоамете съ перім.»
Гласꙋл стъпжп пе пъроаде, пептрꙋ краıꙋ ꙟпгрозітор
Пѣ а лꙋї Хапрі віпе, ꙟпсꙋшї, ꙟл фъкꙋ перодітор
Къчї ꙋпії ші ꙟпчепꙋсе ıаръшї а съ 'пвіершꙋпа,
Къ'ї ера даторї кꙋ віаца ꙟптаїпъ съ къіпа.
Пріп стрігъріле спꙋркате, пътрꙋпсъ, ші пріп кжр-
А лꙋї Хапрі фаптъ бꙋпъ сꙋбт а черꙋлꙋї прівірї. (тірї
Лꙋї, каре сꙋс діп болта чѣ черѣскъ прівігѣ,
Пептрꙋ Бꙋрбоп че діп віца пѣмꙋлꙋї съꙋ одрослѣ,

XXVI

Simцinд ꙟn сфжршiт къ вреmѣ ера а съ ꙟnплiнi
Шi къ пе фiꙋл съꙋ̆ Domnꙋл ꙁоmнiлор ꙟл ва прimi,
Diн iнimъ ꙟндоiала ꙟндатъ аꙋ̆ депъртат,
Шi кредiнца са дiн цепе лакръmiле iаꙋ̆ ꙋскат
Iар нъдеждѣ mжнгжiоасъ шi лiбовꙋл пърiнтеск
Пашiĭ лꙋĭ ꙟĭ ꙟндрептаръ спре жълцꙋл Dꙋmнеzееск.

ꙟн miж локꙋл стрълꙋчiрiĭ де фок вечнiк шi кꙋраг
Маĭ ꙟнаiнте де вѣкꙋрĭ Domнꙋл жълцꙋ̆ ш'аꙋ̆ ашъzат;
Sфiнтелор сале пiчоаре черꙋл есте аштернꙋт,
Шi miiле де лꙋчеферĭ, че mжна лꙋĭ аꙋ̆ фъкꙋт,
Кꙋ а лор кꙋрс ꙟн тъсꙋръ, шi ꙟн вѣкꙋрĭ неклiнтiт,
Uнꙋл аатꙋѭ, шi лꙋmiĭ шi'л вестеск некоnтенiт.
ꙟнцелецерѣ, Търiа, шi кꙋ лiбовꙋл чел сфжнт
Uнiте, шi деспърцiте ꙟн фiiнцарѣ лꙋĭ сжнт.
Dрепцiĭ, ꙟнтрꙋ бꙋкꙋрiа пъчiĭ чеĭ фъръ апꙋс,
ꙟн пꙋхоiꙋл десфътърiĭ, де кжт грамꙋл mаĭ пре сꙋс,
Sтръбътꙋцĭ де а лꙋĭ славъ, де джнсꙋл съ 'нсꙋфлецеск
Шi тъpiрѣ лꙋĭ д'авалmа чѣ ꙟнпалтъ прослъвеск.
Dе фацъĭ стаꙋ̆ Sерафimiĭ, Херꙋвimiĭ арzъторĭ
Кърора ле 'нкредiнцѣzъ а лꙋmiĭ сорцĭ вiiторĭ.

Dꙋпъ порꙋнка лꙋĭ фаца вѣкꙋрiлор не ведеск;
А пꙋтернiчiлор лꙋmiĭ одръслiрiле стжрпеск.
Шi 'н време кжнд mꙋрiторiĭ, де ръмъчiре орбiцĭ
ꙟнпалта лꙋĭ жꙋдекатъ о хꙋлеск, адеmiнiцĭ.

Мжпа лор сфартъ пе Рота, еї о чЂртъ, о zтереск,
Ші ла а Нордулуї хоарде пе Італіа ровеск,
Пе Іспаніа ла Негрі, Solітул ла Ототані,
Тоате дотніїле пікъ, ші аї пъроаделор тірані:
Проніа чѢ некупрінсъ, чѢ дрѢптъ, фъръ сфжршіт,
КрузінѢ ші кутезарѢ пурурѢ аў досъдіт.
Ші уніорї ↑ндуратъ кътре славії тurітoрї
Дъ скіптрул обладуіріі ші ла бунї кжртuітoрї.

А Бурбонілор пъріnте ↑наіnтѢ луї къzжнд
Ї ворбеще ку глас zітеріт, ші адесѢ сусnінжнд:
Пъріnте ал вечnічіеї! дак'ал тъў окіў уніорї
Norочеще к'о кліпѢлъ пе аї лuтіі лъкuітoрї,
Везї пе пъродул ал Францiї ла краюл съў песуnuс;
Ел калкъ атале правілї, кібzuінд аці фі супус,
Калкъ ші ата воінцъ, де ржвнъ фіінд орбіт
Те вінде, субт сокотінцъ кутъ ↑ці ва фі служіт.
Везї ш'а ръzбоюлуї фулцер, пе ачел краю біруіторў
Че есте ші драг, ші пілдъ лuтіі, ші ↑нгрozітoрў.
Аў доар ку аша вжртуте інітa юї пъzтuіт
Nuтаї ка съл лаші ↑п трежа ръъчіріі ↑нкжлчіт?
А тжїпілор тале лукрул чел таї деплін ↑нкеіат
Фі-ва съ'ці адукъ жъртфъ тотд'ауна ↑ншълат?
Дака ші луї, а та леце, некупостъ ва фі
Жп чіпе врєї, Доатпе сфіnте! търіре а'ці просльвї?

Ѧндуръте Мілостіве! inima аї лумina
Inima че аї фъкуто спре а ці съ ѫнкіna.
Dъ сфінтеї тале Бісерічї ун фіў чё акum е пъгѫп
Dъ ші Францїї спъркуіте ун краю вредпік де стъпѫп;
Ѧппілѣzъ пе ръсколпічї ѫнвіершупацї де ръї душї
Dъ ла супушї а лор пріпціп, ші луї пе аї съї супушї,
Ка дрептатѣ та ку тоцїї съ о славѣскъ упіцї
Ші ѫп Паріс съ'цї адукъ тоцї о жъртфъ умiліцї.
Вечпікул де а луї ругъ пътрупс фііпд, саў плекат
Ші де бупа са воінцъ пріп граю лаў ѫнкредінцат.
De гласул Dumnezeірії лучеферії саў клінтіт;
Пъмѫптул съ'нфіорарь, ръсколпічїї саў кльтіт,
Іар краюл, каре ѫп черурї пъдеждѣ ѫшї реzima,
Аў ѫнцелес кум къ черул спре дѫпсул съ ѫпдура.
De грабъ ші адевърул ачел ѫпделупг черут,
Dоріт пурурѣ де оаменї, дар адес некупоскут,
Ѧптр'а ле краюлуї шатре дін черурї саў погорѫт
Престе порул блеzпірії, чел пегру ші тохорѫт.
Un ховот ѫнтѫю дес фоарте де тоцї окїї ѫл ферѣ,
Dар дін време 'п време умбра каре ѫл акоперѣ
Saў пердут де стрълучірѣ луminії че саў дескіс
Ш'адевърул і с'арать треzіндул ка діптр'уп віс.
Хапрі пептру адевърул че'л прѣ сфѫпт, фііпд
Ѧпдать че ѫл въzуръ, доріпдул лаў купоскут. (пъскут

Ші 'n кѹџєт търтѹрісіръ къ леџѣ є маї пре сѹс
Декжт отѹл ші кѹвжнтѹл чел да рътъчірї сѹпѹс.
Бісеріка кѹноскѹръ къ пре пътжнт саѹ ꙟнвінс
Бісеріка че ѥ тот ѹна ші 'н тот локѹл саѹ ꙟнтінс,
Ѕлободъ, сѹбт ѹн шеф нѹмаї ші нѹрѹрѣ прослъвінд
Мъріреѣ Дѹмнезеіаскъ, нѹмаї ꙟн фелѹ осебінд.
Хрістос, че пентрѹ апоастре фъръ делеџї саѹ жърфіт
Храпа чѣ віецѹітоаре а дрепџілор ч'аѹ ꙗбіт
Пе олтарѹ съ погоржръ ші'ї аръть ведерат
Пе Дѹмнезеѹ ꙟнтр'о пжїне ч'о кредѣ де а лѹат.
А лѹї Інімъ сѹпѹсъ саѹ ꙟнторс ші аѹ крезѹт
Ꙟнтрѹ таїніле ачелѣ че кѹ дѹхѹл аѹ възѹт.

Лѹі ꙟнтр'ачѣ менѹнтъ, кжнд рѹга і съ'нплінѣ,
Кѹ стжлпаре де маслінъ че ꙟн мжна са џінѣ
Дін черѹрї съ погоржръ спре ал съѹ вітѣз ꙗбіт;
Ла търііле четъџії сігѹр лаѹ повъџѹіт,
Іар търііле кльтіте саѹ дешкіс де ал съѹ граіѹ,
Ші ꙟнтр'ал Домнѹлѹї нѹме, че ѹнџе пе орї че краіѹ,
Ꙟнтръ, ші 'нтъртъторії арменле лѹї ꙟнкінжнд,
Ꙟнгенѹкѣ ші кѹ лакръмї ꙟл рѹга аджнк охтжнд.
Попії ръмжн мѹџї кѹ тотѹл, чеї шасеспрече ѹїміџї
Ші 'нзадар кать съ фѹгъ ꙟнтрѹ пещерї ꙟнгрозіџї.
Ꙟн зіоа мжнтѹітоаре, тот нъродѹл префъкѹт
Краіѹ, бірѹіторѹ, Пърінте пе Харрі лаѹ кѹноскѹт,

Ші а луї обладуіре ку тоції аў прослъвіт,
Че тързіў съ ꙟчепусе, ші ꙟграбъ саў сфжршіт,
Третуръ Аустріанул, ші Рома саў дезартат
Пе Бурбон ꙟл пріітіръ ші ꙗбітъ саў афлат.
Жнтру'нтунерекул вечнік Вражба скржшнінд саў досіт
Маіан аш кунoаще краюл ꙟн Хапрі аў фост сіліт,
Ші жндуї а луї провінції кут ші inima дін пепт
Чел маї бун супус с'алесе ачелуї дін краї маї дрепт.

Sфжршіт.

NOTE

НОТЕ

ІSТОРІЧЕЦІІ ЛА ХАNРІАDА
Ла Кѫнтарѣ ѫнтѫю.

¹ Хенрі ал трєілѣ; ѹна дін челє ѫнтѫі феце а фачєрії, сѫ нѹмеще Валоа де пе порекла властарѹлѹї кръєск дін каре сѫ траџе.

² Валоа кѫнд ера ѫнкъ Dѹк д'Анжѹ повъцѹінд арміле фрателѹї сеѹ Карл ал 9 лѣ ѫмпотріва протестанцілор аѹ кѫщігат ѫн вѫрстъ фіінд нѹмаі де 18 ані ръсбоюл де ла Жарнак ші Монконтѹр

³ Прін лѹкрърїле лѹї Жан де Монлѹк, сол Францієї ѫн Полоніа, Валоа аѹ фост алес краю църії лешещі, іар ла анѹл 1574 лѹѫнд вестіре де моартѣ фръцінесъѹ кѹ грабъ саѹ ѫнтѹрнат ѫн Франца де аѹ лѹат корона кръяскъ.

⁴ Пеачещіа ѫі порєклѣ дръгълашії лѹї Валоа. Ст-Лѹі, Ліваро, Вілленієр, Dѹгаст, ші Ніожірон аѹ фост пърташі ла фаворѹл ші ла десфрѫнеріле лѹї, есте кѹ ѫнкредін-

царе къ пентрꙋ Келꙋс аꙋ авꙋт осъбітъ о ꙟкіре, ꙟн кът ꙟн вреⱕ тінереціlор ꙟаꙋ фост ꙟпнꙋтат Гꙋстꙋрі.

5 Лꙋвра съ нꙋⱕ Палатꙋл лъкꙋінції кралꙋі де Франца.

6 Іроꙋл фачірії съ нꙋмещі кънд Харі ал 4-лѣ кън Бꙋрбон.

7 Сена съ нꙋмеще рꙟꙋл че кꙋрџе пріn Паріс.

Ст-Лꙋі ал 9-лѣ де ачест нꙋме есте трꙋнкꙟл Бꙋрбонілор.

9 Албіон съ хꙋⱕ дін векꙟ Енглітера.

10 Ачеста ера Хапрі пріnціп де Кондѣ, фіꙋ лꙋі Лꙋі че аꙋ фост нікат ꙟн ръзбоꙟл дела Жарнак. Хапрі де Кондѣ недеждѣ партіdії Протестънещі аꙋ мꙋріт ла Сент-Жан-д'Анжелі ꙟн вꙟрстъ де 35 ані ла 1585. Соціа са Шарлота дела Тріmꙋіл аꙋ фост ꙟнтрꙋ ꙟнпꙋтаре де моартѣ бърбатꙋлꙋі съꙋ, кънд фіінд ꙟнгрелатъ де треі лꙋні, дꙋпъ шасъ аꙋ нъскꙋт пе Харі де Кондѣ ал 2-лѣ кареле, дꙋпъ о вредніkъ де рꙟс повесте а простітії съ zіче къ сар фі нъскꙋт ла 13 лꙋні дꙋпъ моартѣ пъріnтелꙋі съꙋ.

11 Але Невстреніlор кꙟmпії сꙟнт ачеле че съ ꙟнтінд дела Паріс спре Денартаментꙋл Рꙋанії.

12 Дꙋпleсі Морнеі, чел маі вертеос, ші чел маі маре бърбат а партідеі протестанціlор, нъскꙋт ла Вꙟкі ꙟн 5, ноем: 1549, аꙋ слꙋжіт религіеі ші Домнꙋлꙋі съꙋ кꙋ кондеꙟл ші кꙋ сабіа, кꙟнд Хапрі ал 4-лѣ саꙋ плекат аш скімба леџѣ. Морнеі дожънiндꙋл кꙋ амъръчꙟне, саꙋ ші депъртат. Пе ачеста ꙟл нꙋⱕ Папа Хꙟгеноціlор.

13 Дієпꙋл есте ꙋн ліман ꙟн департаментꙋл Рꙋанії.

14 Іпірꙋл, саꙋ ꙋскатꙋл, съ нꙋмеще цара че се ꙟнтінде ꙟнтре Македонія, ші ꙟнтре Еллада,

15 Нептꙟн саꙋ Посідон, съ слъвѣ, дꙋпъ басніле векімії zеꙋл апелор ш'а мъріlор.

16 Помпеꙟ аꙋ фост ꙟнпреꙋнъ кꙋ Іꙋліе Кесар ші кꙋ Кра-

сус алес Консул Ромії ла анул 58, ꙟнаінтѢ ꙟнтрꙋпърії луї Хрістос. Дꙋпъ вражба іскатъ ꙟнтре ачеста ші ꙟнтре Іуліе Кесар, мулте ръзбоае урмѫнд, аꙋ фост ꙟн сфѫршіт біруіт ꙟн Тесаліа, де унде ку патру оамені нумаї аꙋ фуџіт ꙟн Егіпет ші аколо дін порунка Хадѫмбілор Потін ші Ахіліс че кѫрмуѢ Кръіа, ꙟн времѢ неврѫсніčії домнулуї лор, аꙋ фост учіс.

[17] Кесар, Іуліе, пъскут ку 61 аної ꙟнаінтѢ луї Хрістос ачеста аꙋ стрікат републіка Романілор, ші аꙋ ꙟнтемеіат Монархіа. Ꙟн времѢ ръсбоꙋлуї ку Помбеꙋ афлѫндусе ꙟн Іпір, ꙟн орашул Аполоніа саꙋ суіт пе аскунс ꙟнтр'о шаїкъ ку 12 вѫсле ка се плутѢскъ ла Неаполі, съ'ш порнѢскъ де аколо оштіле, ꙟн времѢ кълъторіеі о маре фуртунъ саꙋ скорніт ꙟн каре вреті вѫслашії ꙟн спъімѫнтѫндусе, ел аꙋ стрігат, аꙋ въ темеџі къ авеџі ꙟнтре воі пре Кесарул ку норокул съꙋ?

[18] Жерсеі ун лок нуміт аша пе мала Англіеі.

[19] Марс, ачелаш ꙟн лімба поастръ Марџі, іар Елінеще Аріс съ бъсіне а фі думнезеул ръзбоаелор.

[20] Вестмінстер аколо съ адунъ парламентуріле Англіеї, унде, пентру а съ ꙟтемеіа о правілъ, требуе съ се ꙟнторлоаче упірѢ камерії обштіеі, ачеѢ а Паірілор ші пріімірѢ Краюлуї.

[21] Таміза съ кіамъ ґжул че курџе прін Лондра орашул де къпітеніе ал Англіеї.

↑NSEMNЪРІ ЛА КѪNТАРѢ II.

Екатеріна де Медічіс фійка луї Лоренцо ал шаптелѢ, ші стрънепоатъ вестітулуї Лоренцо де Медічіс, пе каре Флорентінії, дін прічіна бунелор сале фапте, ші а талентурілор лаѹ алес шеф републічії лор. Еа саѹ нъскут ла Флоренца ↑н анул 1599, ші саѹ ↑нсоціт ла анул 1533, ку Хапрі Дукъ де Орлеан. Аѹ фост о фемее дін челе маі фрумоасе, ші аѹ авут хаpурі кареаѹ стінс, маріле грешале асале. Політічѣска са пуртаре аѹ афлат атжцѢ лъудъторі пекжт ші ↑мпутъторі.

Дрю съ нумеще локул унде аѹ урмат чел ↑нтжю ръзбою пентру леці ла анул 1562, ↑нтре Католічі ші ↑нтре Протестанці.

3 Анн Монтморансі, от ↑надърътнік, чел маі непорочіт воевод ал вѢкулуї съѹ аѹ къзут роб деарте ла ръзбоюл де ла Паві ші де ла Дрю; ла Сент Кент аѹ фост іаръші ↑нвінс де къре Філіп ал доілеа, саѹ ръніт де моарте ла ръзбоюл де ла Сент-Деніс де кътре ун енглез нуміт Стуард, тот ачела че лаѹ фост луат роб ші ↑н ръзбоюл де ла Дрю.

Антоен де Бурбон краю де Навара, пърінтеле луі Ханрі ал 4-лѣ аў фост от фоарте слаб ші плутіторў ѫнтру пе хотъръі. Ел аў фост хугенот, яр соціа луі Жеана д'Алберт католікъ, атжидоі шаў скімбат леџѣ тот ѫнтр'о време, яр ѫн урмъ фемеѣ аў фост страшнікъ хугенотъ, яр бърбатул съў католік, пурурѣ ѫнтру кълтіре.

Луі де Конд ѣ фрате луі Антоен ал шаптілѣ ші чел маї мік дін фіі луі Шарл де Бурбон. Дукъ де Ванлом аў фост унул дін чеї маі осебіці оамені пъскуці пентру непорочірѣ ші слава партідіі лор.

[6] Монтескю, къпітан де гвардіе а луі Дука д'Анжу, чі ѫн урмъ саў нуміт Хаирі ал треіле; ла ръзбоюл де ла Жарнак афлжнд къ аў къзут ров Кондѣ аў стрігат учідеціл, учідеціл, ші тръгжнд пістолул лаў ѫмпушкат. Кондѣ де Соасон Мезіна дін фіі луі Кондѣ, аў къутат пре тутінденѣ пе Монтескю ші пе нѣмурілі луі де лѣў жъртвіт спре ръзбун.

[7] Гаспар Колігні, аміраль а франціі. дупъ моартѣ луі Кондѣ аў фост алес къпетеніе пърціі реформате. Катеріна де Медісі ші ку Карл ал 9-лѣ лаў ѫншълат ші лаў трас ѫн Паріс прін ѫнсоцірѣ луі Хаирі ал 4-лѣ, ку Маргаріта де Валоа сора луі Карл ал 9-лѣ, ші луі Хаирі ал 3 лѣ, ші аша лаў учіс ѫн тъчелъріа фъкутъ ѫн зіоа че ѫпкъ о нумеск Сент-Вартелемі. Съ зіче къ пентру а путѣ зътрі пе пе ачест маре от съ се фі ѫнкіпуіт ачѣ кржнчедъ ші ѫнкредцълуітоаре віклеціе.

[8] Ла 23 ноаптѣ кътре 24 Аугуст, пръзнуірѣ Сфжнтулуі Вартоломеу саў урмат ачѣ ѫнгрозітоаре учідере.

[9] Конте Телегні аў фост луат де вр'о зече луні ѫнтру ѫнсоцірс пе фііка аміралулуі Колегні.

[10] Бегмъ ера де націа са Герман, слугъ а касії луі Гуіс.

ꙟNSEMNЪРI ЛА КѪNТАРѢ III.

1 Карло ал 3-лѢ аў фост тот болнав дѹпъ крѹзімѢ де ла сфѫнт Вартоломеѹ, пѫнъ кѫнд аў ші мѹріт ла 30 Маѹ 1574 скълдат ꙟнсѫнџеле съў, кареле ізбѹкнѢ прін тоці порії трѹпѹлѹї фъръ а цѹтѢ фі стімпіт.

2 Фламанї пореклеці пе Іспаніолії.

3 Філіп ал 2 лѢ фіѹл лѹї Шарл Кен, пе каре ꙟл пореклѢ Domnѹл amѢціції, пентрѹ къ тѹрбѹра тоатъ Еѹропа, аў тріміс мѹлт ажѹторѹ Клікъї, ꙟн нъдежде ка съ казъ корона Франції ла домніца (інфанта) Клара Евгенія, саў ла алт прінціп дінтр'ал фаміліеі сале.

4 Роберт д Еврѹ конте д'Ессекс вестіт пентрѹ лѹарѢ Кадіксѹлѹї де ла Іспаніолї, пентрѹ драгостѢ лѹї кѹ Елісавета, ші ꙟн сфѫрші пентрѹ жалніка са моарте, кърѹіа, тот лібовніка са Елесавета аў порѹнчіт де аў тъіат кѹпѹл ла анѹл 160 .

5 Сікст-Кен пъскѹт ꙟн ціпѹтѹл Анконії фіў а ѹнѹї віерѹ анѹме Перетї, от а кърѹіа ꙟнтъртъторіле ера де о потрівъ ла търіре кѹ фъцърнічіа са къльгър фінд дін оарда корделіенілор аў ѹчіс прін ловітѹрі пе непотѹл старіцѹлѹї съў, ші саў ꙟнвръжбіт кѹ тоатъ оарда. Інкізітор ла Венеціа, аў фъкѹт атѫтѢ аместекътѹрі кѫт аў фост невоіт кѹ фѹга пѹтаї съ се мѫнтѹе де аколо, афлѫндѹсе кардінал аў алкътѹіт ꙟн ворбірѢ латінѢскъ, блестемѹл слобозіт, ꙟмпротіва кръесії Елісавета сѹбт папа Піе ал 5-лѢ, кѹ тоате ачестѢ ел о стімарісѢ фоарте мѹлт нѹміндѹо о маре мінте де прінціпѢсъ.

ꙟНСЕМНЪРІ ЛА КѪНТАРѢ IV.

---

1 Ачеста ера Хапрі Конте де Букаж фрателе чел mаї mік а Дукъї де Жоіос.

2 Ротулус, кѫнд певъліcе Сабіпеніі асупра Ротапілор дін прічінъ къ ачещіа дела о сербаре ле рѫпісе фетеіле ші фетіле, пе воінд де бунъ вое, вечінії а ле да туері спре ꙟпсоціре, сокотіндо де ꙟпцоісіре кьчі ротапії (каре ꙟп урт аў ꙟпгрозіт лутѣ) атунчі ера нутаї о адунътуръ де пъсторі, хоці ші алці оатені фъръ къпътѫю.

3 Капітоліў есте уп Хлот, унде ера зідітъ капіщѣ луї Іупітер.

4 Белоп ші Марс, съ чінстѣ zеі аї ръзбоюлуї дупъ васпіле Векітіі.

Скsіт-Кепт, Кардінал фіінд де Монтал саў префъкут ꙟнтѫю аша де віпе ꙟп кѫт апроапе де 15 апї ꙟл порекла Асінул Анконії. Спре а луа чіпева лътуріт щііпцъ де віклешугул пріп каре аў къпътат вредпічіа Пъпіеі, ші де тръфіа ку каре ꙟп урт аў дотпіт, съ кувіпе аї четі Історіа віецii.

6 Ватікап съ путещі Куртѣ Папілор де Ромъ

7 Амфітріт есте дін трѣпта Zеілор Nоюпурілор
Темic съ путѣ Zіпа дрептъції.

ⱵNSEMNЪРІ ЛА КѪNТАРѢ V.

---

[1] Кастіланї съ порекλеск тоці Іспагніолії де пе орашул ші провінціа Кастіліеі, unде дін векѫ аȣ фост скаунул кръіеі.

[2] Клімент (Жак) кълугър дін тагма домінікапілор, пъскут Ⱶп Сорбоп, аȣ жунгіат пе Валоа.

[3] Ачесте Ⱶтпрежурері сѫпт прескрісе Ⱶп Бібліе.

[4] Калхас уп врачѫ (саȣ проорок) елінеск, аȣ урмат оцілор елінещі Ⱶп ръзбоѫл Троадеі. Ачест, Ⱶптре алте презічірі аȣ пророчіт къ вѫнтуріле вор фі протівпіче флотії Елінещі, дакъ пу вор жъртфі пе Іфігеніа фііка луі Агамемноп, Воеводул оцілор елінещі.

[5] Іфігеніа, кѫпд аȣ дусо съ о жъртфѣскъ, дупъ пророчіа сус Ⱶпсемпатъ, Dіапа (zѫпъ) аȣ ръпіто де супт куцітул преотулуї ші аȣ дусо Ⱶп Тавріка (Крѫт) unде саȣ фъкут преотѣсъ а Dіапіі.

[6] Тефтадѣ уп Ідол кърѫіа Ⱶі адучѣ дрепт жъртвъ прунчі.

[7] Чѣтъ де попі служъторі луі Тефтадъ, ла Галіі чеі векі, Dрѫіт съ тѫлкуеще, стежарул, фіінд къ жъртвіле ші лъкуінца лор ера Ⱶп пустіетъціле кодрілор.

ȊNSEMNЪРI ЛА КѪNТАРѢ VI

[1] Ачаста есте Iнкфiзiцiа, жудецул Духовнiческ каре съ ȋнтiнде ла черчетарѢ куџетърiї оаменiлор де спре релiцiе шi каре саȣ алупекат ȋн челе маї кржнчеде реле ȋнтребуiнцърiї.

[2] Ȋн Фландра ȋнтжї аȣ iскодiт ун iнџiнерȣ iталiан ȋнтребуiнцарѢ бомбiлор.

[3] Ȋнцелеџе лагумурiле, мiне, саȣ Хрубе ȋнплуте ку ïарбъ де сiнеџi.

ЛА КѪNТАРѢ VII.

[1] Тоате персоанiле помените ȋн ведерiа луї Хенрi съ пот афла ȋн Iсторiа Францiї, а ле ȋнсемна кжте уна ар фi пре скрiе Iсторiа тоатъ.

ЛА КѪNТАРѢ VIII.

[1] Партежанiї дiн парламент аȣ фост дат луї Маïен тiтлу Генерал адгiотант ал щатулуї, шi а Крънеї Францiї.

[2] Баïонета с'аȣ луат нуме де не Орашул унде аȣ фост iскодiтъ.

ЛА КѪNТАРѢ IX.

[1] Ксiмоiс, саȣ Сiмоес, ржȣ ал Фрiцiеї лжнгъ Троада съ бъсную щi къ ȋнпреунъ ку алт ржȣ Скамандру с'ар фi ȋнпротiвiт прiн Похоiре ла апропiерѢ Елiнiлор чi вiнѢ съ батъ четатѢ Троадiї.

[2] Палатул Анет, с'аȣ зiдiт де къtре Хенрi ал 2-лѢ пентру лiбовнiка са Дiана де Поатiерс, шi ȋнтру тоате дескiсурiле, шi фрумусъцурiле луї съ вед ȋнплетiчiте цiфреле нумелуї еї прiн съпътурi шi ȋн пъестрiтурiле пърецiлор.

XXVIII.

АЛUNЕКЪRI.

Кꙋм съ гъсеще тіпъріт	Кꙋм ар требꙋі съ фіе	ф.	р.
Фржнле	Фржеле	2	17
Ші е Краю	Ші ел Краю	3	3
Dꙋшман	Тепшан	4	19
Dе о лецe	Dі-о лецi	5	4
Ꙟн наінта	Ꙟн наінтѣ	—	11
Dараме	Дарме	6	8
Рома	Лопхра	—	23
Чічі	Nічі	7	3
Се Ꙟнтребꙋінцезі	Се-н-требꙋінцезꙋ	—	6
Пасꙋл	Гласꙋл	—	8
Целꙋ	Целꙋ	8	3
Сфървмъ	Сфармъ	10	4
Строшіна	Стрешіна	11	18
Dехꙋка	Dіхока	—	20

Тꙗргъ	Dꙗрꙁе	12	15
Ксаꙋи	Скаꙋи	—	16
Ziоа каре	А ziлiï че	14	13
Че а овiцiеi	Чi а овщiеi	16	6
Ч'вѢ	Ч'авѢ	17	16
ЛецꙋiрѢ	ЛъпцꙋiрѢ	18	3
Ръсгiнацiм	Ръспiкацiм	—	15
Пъ ржвпъ	Кꙋ ржвпъ	22	18
Потече	Потiче	23	9
Шi лꙋкрꙋрiле	Шi лꙋкрърiле	26	11
М'а прiмт	М'аꙋ прiiмiт	27	22
Фiiчii аꙋ	Фiiчii лꙋi аꙋ	30	2
⇡н генꙋнкi	⇡н цеꙋнкi	31	10
Се сꙋпꙋе	Се сꙋпꙋне	32	1
Стрꙋiчiп	Стрꙋпчiп	—	5
⇡н мжiнi	⇡п мжiне	—	17
Лiпсещi о цꙋмъпате де вiерс	« Соцiiле ⇡ш да дꙋхꙋл сꙋбт подꙋл лор чел апрiпс »	33	1
Се марь	Се моарь	—	17
Iа десвелiт	Саꙋ десвълiт	40	14
Dе ржнд ⇡псъ л'а фъкꙋт	Кꙋржпд ⇡псе с аꙋ фъкꙋт	41	19
Поверe	Повоаре	42	11
iнтꙋршiрь	⇡нтꙋрпарь	—	13
IалѢп	Алiан	43	1
Ш'аꙋ фост маi дешкiс	Ш'аꙋ маi фост дешкiс	44	2
⇡нтртат	⇡птъртат	—	22
Де iꙁноав' ацжцат	Де iспоав' аꙋ ацжцат	—	23
⇡нтрꙋнарѢ	⇡нтрꙋнiрѢ	45	10
Кꙋ ⇡нфiервiнцаль	Кꙋ фiервiнцѢль	—	25
Стънжнеск	Стъпжiнiк	46	1
Съ ⇡мi дѢ	Се'м дѢi	—	11

Чѫпър	Тѫпър	47	7
Спрє омор ꙟпаінта	Спрє оморі сє-н-па інтѣ	—	9
Сє арът	Сє аръргаръ	49	22
Кꙋ маі	Къ маі	50	1
Сє стрꙋпѣмъ	Сє стрꙋпѣскъ	—	4
Пєнтрꙋ ꙟнс	Пєнтрꙋ ѫнс	—	7
Ꙟнвєхєрат	Вєхєрат	52	17
Шꙋкъці	Шꙋгꙋбєці	54	15
Дє лєꙋ̆	Дін лєꙋ̆	55	6
А ꙟі ѕхробі	Дє аі ѕхробі	57	12
Дꙋшмані	Дꙋшмъніі	—	19
Ꙋн тѫпър	О тѫпър'	61	3
Пѫнъ	Пікъ	63	14
Ꙟн окіі лор сє аръть вєсєлъ	Ꙟн окіі єі сє аръть вєсєлє	66	16
Ꙋнкюл сєꙋ̆	Окюл съꙋ̆	67	1
Пожлісє	Чюжлісє	—	7
Тъпєці	Пъпєці	68	20
Чінчі-спрє-ѕєчі	Чінспрєчі	69	6
Проастръ	Проастъ	—	16
Чєі чє	Чєі чіі	71	14
Іар а чєлꙋі	Іар ачєлє	72	5
Спрє аі плінi	Спрıа-н-плєні	—	8
Д'омор	Дє омор	76	1
Дє саꙋ̆ лꙋс	Дєс аꙋ̆ лꙋс;	77	4
Прєміцєці	Прєліціці	78	17
Фръ дє лєці	Фър' дє лєці	82	19
Гроѕавъ	Гроѕава	84	8
Ѕєфтаг ꙟнсꙋфларъ	Ѕєфтає-н-сꙋфларъ	85	13
Бꙋівъчірєа	Бꙋімъчірıа	87	2
Вор авѣ	Вар авѣ	—	9

Ла тіне а фі	Ла тіні-а фі	88	3
Dε ачеа	Dε аче	89	5
Крехінці	Крехінцієі	—	21
Стрелучінд	Стрелучіт	92	22
Ел	Еа	93	6
Ч'о хра	Чі-о урѢ	104	1
Пумъцуіці	Помъzуіці	—	23
Ѧнтр'ун глас се ръдіка	Ѧнтру ун глас ръдіка	—	5
Чітеще	Чі пісте	—	19
Сел апері	Ка сел апері	105	14
Ѧнсул	Inzул	107	7
Норіі	Ноорії	—	14
Нунтру	Ѧн пунтру	109	10
Ва се араті	Ва с'арεті	110	13
ЧінѢ	ЦінѢ	112	12
Ка ѧн палтул	Ка-н-асалтул	—	18
Ші-н-кумпліт	Ші ѧн кумпліт	—	—
Zіле	Zіне	114	4
Куръсул еі	Курсул сеу	117	11
Се трасеръ	Се тръсеръ	—	16
Чел лалт	Челалалт	119	6
Не'шалъ	Не-н-шалъ	—	12
Ѧнтр'асале	Дін тр'асале	120	6
Ачелії	Ачеле	121	10
Порок	Проорок	123	11
Лъімпъріле	Лумінъріле	124	2
Скръшпъри	Скрішпірі	125	11
Пізмуіре	ПізмуірѢ	125	19
Ѧнкруічшат	Ѧнкручішат	—	—
Че се ѧнтоарсе	Еа се ѧнтоарсе	—	23
Фъкжнд	фіінд	126	12
Пре ачеі	Прі-ачѢ	127	8

Ші пре ачеї	Ші прі-ачѢ	127	8
Пре аї лор	Прі-аі лор	—	21
Аȣ ерат	Аȣ ертат	130	16
Скржшкірі	Скржшпірі	131	16
Zвооръ	Zвоаръ	137	1
Ȣмъzірѣ	Ȣміzірꙗ	140	5
Zвȣрліндші	Zвȣрліндȣші	147	9
Скржшпърі	Скрішкърі	148	18
Nе префъкȣчъ	Nе префъкȣтъ	149	12
Чінтек	Цінтек	—	22
Ші-н-гроzіа	Ші-н-гроzірꙗ	150	7
Лȣпте лȣр	Лȣпте лор	—	18
Коапче	Коапсе	151	2
Реzлеціці	Реzлеціці	155	12
Аȣ ⱡнкіс	Саȣ ⱡнкіс	159	23
Рекпіре	ръхпіре	167	18
Ⱡн мжіні	Ⱡа мжіне	—	21
Лъса	Лега	169	10
Сеȣ	Сеї	—	23
Nърочіці	Nерочіціі	174	22
Спре аї стржнце	Спрі-аї стжнце	177	17
Търгълаші	Дръгълаші	178	18
Dешȣнцат	Дешенцат	189	7
Пре аї міеї фіі	Пре фіі міеї	198	22
Zмеріт	Zмерін	203	10
Въz не пъродȣл ал Франції	Въz ші не перодȣл Франції	—	13
Ⱡн мража	Ⱡнмрежа	—	20
ⱠнгенȣкѢ	ⱠнценȣнкѢ	205	20.

РЕЅПІКАРЕА ↑NЦЕЛЕЏІРІІ

Uпора ꙣіп кꙋвіптє, ↑птрєбꙋіпцатє ↑п тꙗлтъчірѣ Хапріаꙣії.

Авалт, потрівік, рівал; кꙋвꙗпт трас ꙣіп «ꙣ'є-валта» чі ↑псєтпѣzъ ↑птр'аꙣівър рівалівалíта. ꙣ. п. « ↑птрꙋ тоатє с'аꙋ̆ лꙋптат, аꙋ̆ лꙋкрат ꙣ'авалта кꙋ тіпє».

Алюп, Въікърарє, тꙗпгꙋірє, жалє.

Аплєк, сꙋпꙋю̆ віцєлꙋл ла вакъ кꙗпꙣ юастє слаб, ші пꙋ щіє сє сꙋгъ.—Хръпєк кꙋ лаптє ꙋп віцєл чі п'арє ціцъ съ сꙋгъ, асєтъłꙋіторю̆ сє zічє ꙣє ꙋп ↑пвъцъторю̆ къш аплѣкъ ꙋчєпічії кꙋ храпъ сꙋфлєтѣскъ.

Арътꙋєк, апꙗр, окротєк, скꙋтєск.

Бафлєпкю̆, рєсꙋфлат, тікъіт, тішєл, татꙋф.

Беzпъ, о пръпастіє а къріа фꙋпꙣꙋл юастє пєщіꙋт

Блєщєск, ꙣ'абѣ тъ тішк, тъ тꙗрєск ꙣє остіпѣлъ.

Блъzпєск, аꙣєтіпєск, ↑пшъл, ші ↑птꙋпєк, апꙋю̆ окії пріп віклєпіє, саꙋ̆ пріп тарє врєпічіє, ші стръ-лꙋчірє.

XXVIII.

Бодогъпеск, ворбеск ѫпкуркат ші ку тѫпіе-ку сфіналъ ші ѫпчет спре а пу фі ѫпцълес, саŭ аузіт.

Борі, абурірі калде.

Борхеі, търуптаіле, ші ѫплъуптрурíле трупулуі, тацíле ш. ч.

Брудіу, ѫп фрацідъ врѫстъ, ꙗр асъмулуіторіŭ се зіче де уп слаб де мінте.

Буітьчіт, атецíт, пъук, чі пу щіе чі фаче:

Булук, мулцî оамепі століцî грътадъ.

Бътоцíре, свѫптаре, вещезíре, опърітуръ де брумъ, асемълуіторіŭ се зіче пептру уп от слъбъпоцíт, ръсуфлат.

Бѫрлок, кулкушул, візупіа фіаръолор селбатіче ші спѫркуітоаре.

Бѫптуеск (ші мъ)—Турбур, стѫрпеск, ріско-леск.

Віерсуезŭ, кѫпт ку віерс, къчі ѫпфіінца че адівъратъ ѫпсъмпѣзъ глас.

Іар стіх съ зіче пумаŭ асьмълуіторіŭ пептру къ ꙗсте алкътуіре потрівітъ пе каденца віерсулуі, саŭ менітъ а фі кѫптатъ ку глас оарі каре.

Віртуте саŭ вертуте, дупъ общѣскъ, дар рѣ ѫптребуіпцаре, ѫпсъмпѣзъ търіе путере, адіверата ѫпсъ ѫпцелеціре акувѫптулуі ꙗсте о бърбъціе суфлетѣскъ ачеѣ токма чі ꙗлініі ѫпцълецѣ пріп кувѫптул апдріа ші ареті.

Вѫртеж, ѫпвѫртежірѣ чі фаче вѫптул де рѫдікъ прав ші апь ка піщі стѫлпі де ла пътѫпт пѫп ла черіŭ—ші упелта чі съ ѫпвѫртещі ѫп журуш,

Гадінъ, фіара селбатікъ върсетоаре де сжнџе ка леу, тігру ш. а.

Газдъ, патронул унії касе. — Каса ӂн каре лъкуещі.

Гертет, неастжмпъраре, ӂнболдіре, дін каре ат трас гранул тъ ӂнгертътеz спре а ӂнсемна къ дінтр'о нестжмпъраре каут съ тъ лупт, се тъ херецеск.

Гіzдав, векю кувжнт ӂнсъмнъторю фрумос, ӂнподовіт фоарте.

Глігап, таскурул селбатік партѣ бърбътѣскъ чі ла чеї дутешнічї ӂл нутеск цер.

Губав, слаб, галбжн, пухав.

Гудуръ (се) кжіпеле кжнд се лінгушъще кътръ стъпжн; іар ателеџіторю пентру отул чі се лінгушъще ку віклепіе.

Гургуцу (тъ) тъ урк фъръ вредпічіе, сау фъръ време ла отрѣпть чі пу ті се кувіне.

Гжрбовіт, ӂнгебошат, ӂнкужбат де вжрстъ.

Daунъ, zmintѣлъ, поzнъ, пагубъ стрікъчюне ӂн букате,

Desбжрпеzу, рупт, ресар пріп ловітуръ сілнікъ.

Dестіре, сфіалъ, рушінарѣ фечоряскъ, ші обіщеще а фітеілор.

Dеzлжпат, ръріт, слъбіт, ососіт.

Dесчокълат, скос дін тоате ӂнкіетуріле, деzбръкат де тоате ӂнвелітуріле.

Dіхок, іаю де пе пічоаре о фііпцъ віе ӂнбукъції.

Dогорꙟт, пꙟрполіт, рꙋтеніт де фок, асꙟтълꙋіторіꙋ се zіче пентрꙋ чел че ді рꙋшіне се рꙋшꙟщі.

Dꙋглішꙋ, фоарте лепіш, трꙟндав дін каре тъ дꙋглішеск.

Dъртолеск, обосеск прін трꙋдъ, десвъргꙋеск ꙋн добіток сіреп, селбатік пентрꙋ ка съ се ꙟнблꙟнzаскъ ші се'л ꙟнвъцꙋ.

Dꙋшії, плекърі, пъстъвірі, ші фіінца чі пꙟар ꙟнсꙋфла неставрі, прекꙋм ші ачеѣ чі пѣр да аръткірe, окротіре ка ачеѣ чі Елінії ꙟнсемна прін демон.

Dрꙟгъпеле, чі траг драгосте, пꙋр; д. п. пꙋ есте фрꙋмоасъ, дар аре дрꙟгъпеле чі ꙟнсꙋфлъ плъчері, аре пъзалнік, каре те траџе, те ліпеще.

Zамбілъ, кокетъ, фімее чі се сꙟлеще се робѣскъ, фъръ еа се пътімѣскъ.—zамбіліе, кокетъріїле.

Zарвъ, гꙟлчѣвъ, тꙋрбꙋраре.

Zбꙋрат, се zіче деспре ꙋн ом zмінтіт де мінте, тонос.

Zетреск, омор, ꙋчіг прін віклепіе саꙋ пре аскꙋнс кꙋ недрептате.

Zіреск, абіа възꙋ ꙟн депъртаре—прін пꙟклъ ꙟнкꙟт пꙋ почꙋ біне осебі лꙋкрꙋ.

Zеріщі, рꙟсіпі, дъръмътꙋрі, рꙋінꙋрі.

Zмредꙋіт, мꙟпꙟіт, фещеліт, молевсіт.

Zдробшеск, саꙋ сгробшеск, фак zдробꙋрі, сфъръм ꙟн бꙋкъці.

Zор, сꙟлъ, пꙋтере.

Zꙋлꙋм, маре велмъшаг, сꙟлнічіе.

Ісбръпеск, плътеск де істов, ексофлісеск о даторіе, — сфꙟршеск ꙋн лꙋкрꙋ.

Клапцѹ̆, аѹ̆ пъсъріле челе чіѹпітоаре, челе спжркѹітоаре, іар пліск, тоате челе лапте.

Клікъ, ѧтрѹпіре, товъръшіе спре а ізбжнді ла ѹн правѹзѹ̆, маі обічнѹіт спре ръѹ̆, спре пелещіѹіре.

Котѹн, парте дінтр'ѹн сат ръслеціт адеса ші кѹ нѹме осъбіт.

Крѹщеск, венсеск кѹ воіа тохоржтъ, рошіе.

Кржнг, цендрѹл ѹнѹі лок, — ръдінак.

Кржнченезѹ̆ (мъ ѧн) мън-крецъллеск мъ ѹщъреск де пелеціѹіре, саѹ̆ де крѹзіме.

Кржнчед, кѹ тотѹл некопт, крѹд, амелецъторіѹ̆ се зіче деспре о фаптъ кѹ тотѹл неоменітъ.

Къінезѹ̆, жълеск, тжнгѹеск.

Търъбънеск, адѹк па кѹ карѹ, асъмълѹіторіѹ̆ се зіче пентрѹ лѹкрѹ чі кѹ сжлъ, кѹ греѹтате, ші фъръ воіа са ѧл ржднік, ѧл траг, ѧл дѹк.

Кѹмпътез, фак сѹферіт, стжмпър: ѹн шпірт чі іасте таре се кѹмпътезъ кѹ апъ.

Леіт, лѹстріт, нетезіт стрълѹчіт дѹпъ каре съ зіче: ачест лѹкрѹ іасте леіт ші поліит, адікъ лѹстрѹіт ші аѹріт.

Лѹптаріѹ̆, ачест кѹвжнт 'лат ѧнкіпѹіт дін лѹптъ пентрѹ ка съ ѧнсемнезе локѹл ѧн каре се фак лѹптеле.

Лоітрѹ, телпіз, вікліан, адеміністоріѹ̆, — ші подлогаріѹл чі прін ѧншълъчіѹні фѹръ.

Месеріе, брасла, мещешѹгѹл кѹ каре ѹн лѹкръторіѹ̆ се хръпеще.

Мъестріе, іскѹсінцъ — мъестрѹ іскѹсіт

Мітуіре, кутпъреρε кжщігарѢ пріn даре а упуї шундекъторіў, саў алт дрегъторіў общеск.

Мъчілъріε - късъпіε, кърпъріε.

Nадъ, пещішорул саў ржта чі се пупе ꙟп упді-цъ спре адетініт пещіле; асътълуіторіу се zіче де-спре тот лукру пріn каре се поате чіпеваш адетепі ꙟпшъла.

Nатілъ, аръторе ꙟпгрозітоаре:

Nескоческ) ізводеск, іскодеск чева поў.
Nеслошек)

Nеродпік, кувжпт ꙟпкіпуіт спре а ꙟпсетпа пе чел чі врѢ се плакъ пъродулуї - попюлер.

Nевалінк, путіле упії вуруепї - се zіче пептру персоапіле чі аў ліпічіу.

Отешеск, стжтпеск, опреск де одатъ діптр'о таре порпіре.

Остоеск, алінеzў потол.

Пікур, дортітеzў, пік де сотп.

Подвіг, капоп, даторіе, леџе полzау, кувжпт алкътуіт спре а ꙟпсетпа, іmітеос.

Попор, о парте, о деспърціtуръ діп тотул пъродулуї.

Пріпор, партѢ упуї тупте саў дял порпітъ, се осъбещі ꙟпсъ діп попор, къчї пріпор съ zіче ло-куріле піетроасе, шi попор ла чеlі лутоасе.

Прелішеск адетіпеск, ꙟпшъл, абат, клітеск пе оарі чіпе діп леџѢ, діп кредіпца са.

Пріпъшеску, оплошеск уп добіток стреіп, ка съ'л фак ал тіеў,

Пріпос, лукру дус ла Бісерікъ прекут колівъ, ші алте родурі.

Проклет, блестемат апатематісіт.

Пъпълугъ, ѫпкіпуіріле чі се фак пентру ка съ ѫнгрозаскъ пъсіріле де пе ла съмънътурі, ші померте — асъмълуіторіѵ пентру орі че лукру ѫпкіпуіторіѵ.

Пърълуеск, пустіеск, стрік стърпеск ун лок лъкуіт, саў лукрат лъсѫндуꙋ'л съ се факъ парацінъ.

Палапкъ, табъръ ѫнкісъ, лок ѫнтърітў спре апъраре ѫн ръсбоіѵ.

Пѫнгъріт спуркат ку пелецнуіре.

Пѫргъ, пріпос адус спре ардіре.

Пъп, серут ку драгосте.

Пѫндеск пъзеск ку превігері ші ѫнтъчері пентру ка съ дескопър чева.

Плюпъ, о пъртічікъ де фер чі пу юсте біпе фіартъ ку трупул чел тарe, ші каре се десбѫрпъ, адікъ ла ферърії юсте плюпъ ачеѣ чі ла летпърії ѫпцълецет пріп ашкіе.

Репшіре сѫлнікъ порпіре — ръпіре — асиріме.

Рекошіре, бурзулуіре, ѫнтъртарѣ пъродулуї, рескоалъ, револуціе.

Репаос, одіхпъ ліпіше дін каре есе кувѫнтул репосат.

Ресфулг, боалъ а оілор, де каре ѫнтру чел маї ѫнвілшугат гіурлук чікпеск; дінтр'ачест кувѫнт дар ателеціторіѵ ат ѫнкіпуіт граіул ресфулгѫндусе ка съ ѫпсемпезе къ ѫнтру ѫндестуларѣ авуціеї се ѫмфла ші мурѣ де фоаме.

Ропдокол, кꙋвжпт векїꙋ̆ ꙟпсемпъторїꙋ̆ глобꙋлꙋ̆ї пъпѫжптеск.

Рехпеск, пїzтꙋеск алтꙋїа пептрꙋ ꙋп лꙋкрꙋ чї аре, рехпїрѣ дар ꙗсте ачеѣ чї zічет zалꙋzіе.

Рївпеск кꙋ ржвпъ пї фїербїптѣлъ, дореск, ꙋрmezꙋ̆.

Рїшкїр, ръреск ꙟпръщїꙋ̆.

Ѕехъїдаче, ꙋп фелїꙋ̆ де тꙋлбе чї се атжрпа ла коапса калꙋлꙋ̆ї де паїпте, ꙟптрꙋ каре ера кжтева скꙋлїчоаре скꙋрте чї се арꙋпка дїп пѫпъ; де ачестѣ обїчпꙋїа стрътошїї пощрї ꙟп ръсбоаеле кълърещї. Ачест кꙋвжпт mаї ꙟп ꙋрmъ лꙋасе ꙟптїпдїре асꙋпра а тоатъ ꙟпартаре ꙟпкжт zїкжпд сехъїдачїле, се ꙟпцълецѣ тоатъ гътїрѣ ꙟпартърїї ꙋпꙋ̆ї ощѣп.

Ѕїпецꙋ̆, ꙗсте векїꙗ пꙋmїре а пꙋшчїї пꙋртате, ꙗр пꙋшкъ се пꙋmꙗ тꙋпꙋл.

Ѕпжркꙋеск рꙋmп кꙋ репщїре, кꙋ селбътїчїе, фак спжркꙋрї дїптр'ꙋп трꙋп ꙟптрег.

Ѕпжрк, партѣ саꙋ̆ mепврапа чї акоперї Їле — ꙗр окържторїꙋ̆ се zїче пептрꙋ орї че артап де карпе слабъ фъръ гръсїmе.

Ѕпржпцарїк, zбꙋрдатїк, пестаторпїк, ꙋшор ла mїпте.

Ѕтап, трꙋпꙋл mжгла чѣ mаре де пїатръ акърꙋїа пърцїле челе аскꙋцїте се пꙋmеск стжпчꙋ̆, шї челе десвжрпате боловапї.

Ѕтжпжжпеск (mъ) mъ сїеск, mъ ꙟпгрїжеск пꙋ кꙋтеzꙋ̆, mъ ꙟпдоеск а фаче чеваш.

Ѕтжрв, трꙋп морт шї пꙋтꙋрос, лешꙋ̆ пъръсїт фъръ ꙟпгропаре.

Ѕтрѫштіє, сѫлпічіє ѫнгрозітоаре, стрѫтторіре асспріте пістє търсуръ.

Ѕун-кумпът, таїнік, прє аскунс.

Ѕун-пътѫнтєск, кувѫнт алкътуіт спрє а ѫнсємна ун лукру чі сє афлъ сунт пътѫнт.

Ѕфєтєск, дін тултє лукрурі мєнітє спрє ачєлаш правѫz сфєтєск прє уна.

Талаzі, унда апії чѣ маї марє шї сѫлпікъ, валуріле чєлі маї турбатє.

Тѫнгъ, супърарє, нєказу, жъланіє.

Топос, фуріос, капріціос, ку пъzъріторі, ку пърері.

Троıан, zєпадъ стівітъ дє віскол, дє спулбъртуръ, тот фєлюл дє дѫлте рѫдікатє дє пътѫнт.

Тѫмпєск, унуї лукру аскуціт кѫнд ѫї ѫнгрош, саў ѫї ѫндоıєск вѫрфул саў сіпчѣоа.

Тѫії, фъръ сітціре, фъръ прічєпіре патар, уіміт, буімак.

Uвіліт, zмєріт—ѫнтрістат.

Uлікъіт, жалнік, тѫнгуіторю.

Uмблъчіу, о унєлтъ алкътуітъ дін доо вєці лєгатє кап ѫн кап ку карє умблътєск лєгумі ші алтє букатє—єгі пълуіторю сє zічє пєнтру ун трун чі ну поатє съ сє спріжінєаскъ, чі сє млъдоає ші сє компънєщі ѫнкотро ѫл траці грєутатѣ са.

Uмізіре, чѣ дін урмъ zімбіре а zілії, дєчі zічєм ѫнтѫю сє умізєщі дє zіоъ, апої сє ръварсъ zоріле, ші ѫн урмъ ръсарє ші соарєле.

XXX:

Ѵреіт, лукру хотържт съ фіе. Dіn каре zічет ѵртеле фіінцілор сортітоаре.

Ѵрші, гадінілε пυтіте аша; фεрілε челε грεлε карε пріпопεск корьбііле ѫп тіжлокул търії, апгірε.

Фυтεгьпії, ржпї, пръпъстії, кръпътурї ѫп тупці а кърора фундул ѥсте пещіут, ші діп прічіпа адѫпчітії се пар къ скот фут пекоптεпіт.

Харпік, сжлітор, от врεдпік.

Хетеεск, адук ѫп атεцалъ, ѫп пεдутεріре, куношінцъ ті се ѫптупεкъ.

Хетесеεск, слъбеск пε чіпεва пріп фоатε.

Херецу, zъдържторії де ръсбоїу, чел чі се лунтъ ку алтул сжпгур, топотах — пυтірѣ упуї фелїу де вεпдεрεї.

Херецеск (тъ) тъ лупт ку артε.

Хоардъ, саѵ оардъ, адупаре де фатілії тутътоаре — о тулціте де оатепї фъръ врео ржпдуіалъ ѫптрε джпшії.

Холотъ, о тулціте де оатепї каре атεстεкаці ші фъръ ржпдуіалъ алѣргъ, ворбеск саѵ лукрѣzъ.

Хоропсеск, асупреск, сжлпіческ, тилтратарісеск.

Хрεптуεск, слъбеск, стрік діп тоатε ѫпкііεтуріле діп тоате ѫпгіпъріле.

Хъѵ ші хаул, пръпастіа фъръ фупд ші фъръ тарџіпї Каос.

Хεцаш, джръ, потікъ, кърарε пε упдε утблъ фіарæлε сεлбатічε пріп діхлεшул тупцілор ші акодрілор.

Хжд, уржт, слут, грозав.

Ꙟпвuївáре, гіфтuіре, тѫпкаре кu лъкотіе пісте сацŭ.

Ꙟпвершuпезŭ, (ші тъ) апрінд, ꙟпдемп пор-песк кътръ чеваш.

Ꙟпвінцірε, бірuінцъ; лuптъ де кuвінте, філопікіе.

Ꙟпгісueск, стрѫмторезŭ, стрѫпг, гръмъдеск, ꙟпдесеск, тіксеск, гемuеск.

Ꙟпкuжвезŭ, тлъдоѭ, ꙟпдоеск ка съл фак ка uп черк, гѫрбовезŭ.

Ꙟппъспріт, рігuрос.

Ꙟппелецат, ꙟптрuпат, тот спре ръŭ, діавол ꙟп-пелецат.

Ꙟптецеск, стѫрпеск, ꙟпдет; ꙟпдесеск стърuінца.

Ꙟппuтезŭ, бъпuеск — дожъпеск.

Ꙟптъртезŭ, ꙟпфірірезŭ, ꙟптъреск пріп хрáпъ uп трuп слаб, хетесіт де фоáте.

Ꙟптрuпіре, uпіре ꙟптрuпа атuлтора.

Ꙟпхъїтезŭ, атuцŭ, стрѫпеск — ꙟптрuпірѣ тuл-тора спре uп ръŭ правѫзŭ.

Ꙟпшфак — пъпъдеск пре оарі чіпе фъръ весті — ꙟл траг, тѫреск фъръ воꙗ лuї.

Шатръ, пuтірѣ вікі а кортuлuї, діп каре авем ші дрегъторіа де шътрарѭ маре, каріле ера рѫпдuі-торюл таберії.

Шівоѭ, ꙟї zічем ші шіоѭ, ръпіде сѫлпіка кор-ціре а uпії апе, іар пъвоѭ пuтім чѣ діптѫѭ пъвъ-лірѣ апії де песпраспъ фъръ време ші весте а uпuї пuхоѭ.

Шuгобъцŭ, фъкъторѭ де даuпе, пріпежduіп-

чос, - пестаторпік ꙟп кꙋвжптꙋл съꙋ; ера діп векіꙋ ші ꙋп феліꙋ де дрегъторꙋ чі се пꙋтѣ шꙋгꙋбіпарї, адікъ черчетъторї шꙋгꙋбіпілор ꙋрпате ꙟп царъ; іар алції, дъбіпаре, zапчії пептрꙋ хавалеле кѫчї хаваліоа съ пꙋтѣ молдовепеще діп векіꙋ давіпъ.

Цеаꙋ семпꙋл пріп каре се поате чіпеваш ꙟпдрепта съпетерѣскъ прівжzꙋл съꙋ Sіп-ціле аꙋ пре цьвіа лор целꙋрї ка кьꙋтжпд пе джпсіле, съ поцї петері ла ціпта чіцї ꙟпкіпꙋеціі.

Ціꙋ, партѣ чѣ вжрфꙋрітъ, саꙋ аскꙋціть - ціꙋл корьбіеї іасте партѣ чѣ діп протіва кжртії ціꙋл бълтагꙋлꙋї сть ꙟппрежта тꙋкії сале.

Цігль - ші цігльꙋ, вжрфꙋл чел маї ꙟппалт, тот о дать ші сітперат, аскꙋціт а ꙋпії стжпчї, а ꙋпꙋї мꙋпте: ꙟпсемпѣzь къ ціхль се пꙋтеще пъдꙋрѣ че тъпꙋпть ші дѣсъ, діп каре авет кꙋвжптꙋл ціхлешꙋ, осъбірѣ дар сть къ чѣ ꙟптжіꙋ аре г. ші чѣ ал доіле х.

Чіꙋждеск (ші тъ) фак съ се тꙋпіле кꙋ сфіаль, съ се ферѣскъ де фрікът.

Чіꙋкь, мл, чіꙋкї, вжрфꙋл пꙋтелꙋї чі де депарпе се паре ка о мовіль рътꙋпдъ каре съ пꙋтеще ші тъгꙋръ—первавꙋл чі аре оаре чіпе, д. п. аша ꙟї іасте чіꙋка; чіꙋпї, кꙋ лꙋаре ꙟп ржс се zік шꙋвіціле де пър пепіептъпате, ші пегріжіте, д. п. ꙟї спжпzꙋръ чіꙋкії пре окї.

Чіпстіре, респект, евлавіе; чіпстѣ о аре чіпеваш де ла сіпе, іар чіпстірѣ іо адꙋче, іо дъ алтꙋл, діп каре отꙋл респектабл, се пꙋтеще чіпстіш, адікъ чі щіе а ꙟпсꙋфла саꙋ аш траце чіпстірѣ алтора;

Чѣтъ, кліт, стол, сѫнт нꙋміріі ощенещі, чѣтъ юсте трꙋпꙋл ꙋнꙋі фелю де арте, д. п. чѣта апрозі-лор, а хѫнскрілор а пандꙋрілор, клі̂т ꙋн полкꙋ дін тр'о чѣтъ, ші стол о роатъ.

Чокоѭ, лінгошіторю, тъгꙋліторю, віклѣн; дін-тр'ачеста ат алкътꙋіт кꙋвѫнтꙋл чокоіінік, адікъ кꙋр-теzанꙋл чел фъръ чінсте, фъръ прецꙋіре де сіне, чел тѫрхт.